

በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና
ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ድገረ የማስተማር ልምምድ ውይይት
የሱፐርቫይዘሮች ምግብ-መረጃ ትንተና

ለአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ
ድገረ ምረቃ ትምህርት ቤት
የቀረበ ጥናት

ለአማርኛ ማስተማር (TEAM) ኤም.ኤ.ዲግሪ
በከፊል ማሟያነት የቀረበ ጥናት

በ

ዓለም እሸቱ

ሰኔ፣ 1988 ዓ.ም.

አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ
ድንረ ምረቃ ትምህርት ቤት

በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና
ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ድንረ የማስተማር ልምምድ ውይይት
የሱፐርቫይዘሮች ምግብ-መረጃ ትንተና

በ

ዓለም አሸቱ ገራ
ሰኔ 1988 ዓ.ም.

የፈተና ቦርድ አባላት

ደረጃ ገብረ

አማካሪ

ፊርማ

ሌታች

ፊርማ

ፊርማ

ሌታች

ፊርማ

ፊርማ

ፊርማ

ፊርማ

ማ ው ጫ

ምሥጋና	i
አሀፅሮተ ጥናት.	ii
ምዕራፍ አንድ፣ መግቢያ	1
1.1. የሥያሜ ቃላት ፍቺ	1
1.2. የጥናቱ ዳራ	2
1.3. የጥናቱ ዓላማ	3
1.4. የጥናቱ ጠቀሜታ	4
1.5. የጥናቱ ክልል	5
1.6. የጥናቱ ገደብ	6
1.7. የከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በአጭሩ.	7
ምዕራፍ ሁለት፣ የተዛማጅ ፅሁፎች ቅኝት.	9
2.1. የመምህራን ሥልጠና	9
2.1.1. የመምህራን ሥልጠና ታሪካዊ ዳራ	9
2.1.2. የመምህራን ሥልጠና እንዴት?	10
2.1.3. በመምህራን ሥልጠና የማስተማር ልምምድና	
ሱፐርቪዥን ተግባርና ዓላማ	13
2.1.3.1. የማስተማር ልምምድ ምንነት፣ ተግባርና ዓላማ..	13
2.1.3.2. የሱፐርቪዥን ምንነት ተግባርና ዓላማ	18
2.1.3.2.1. ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረቦች	19
2.1.3.3. ሱፐርቪዥንና የክፍል ምልክታ	23
2.1.3.4. ሱፐርቪዥንና የምግብ-መረጃ አቀራረብ	25
2.2. የማስተማር ልምምድ በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ	31
2.2.1. የማስተማር ልምምድ አተገባበር በከተቤ መምህራን	
ትምህርት ኮሌጅ	31
2.2.2. በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የሚካሄደውን	
የማስተማር ልምምድ በተመለከተ የተካሄዱ ጥናቶች ቅኝት..	33
ምዕራፍ ሦስት፣ የጥናቱ አሠራር ዘዴና የመረጃ ማሰባሰቢያ መሣሪያዎች ...	37
3.1. የጥናቱ ተተኪሪዎች	37
3.2. የጥናቱ መረጃ የአሰባሰብ ዘዴ	38

ም ሥ ጋ ና

በቅድሚያ ይህ ጥናት ተጀምሮ እስከተጠናቀቀበት ጊዜ ድረስ ያለመታከት ሙያዊ ድጋፍና እገዛ ላደረጉልኝ ለአማካሪዬ ለአቶ ይልማ ከበደ ከልብ የመነጨ አክብሮትና ምሥጋናዬ ይደረሳቸው። የጥናቱን ርዕስ በምመርጥበት ጊዜ ከጎኔ በመሆን የጥናቱን አቅጣጫ በማመልከትና ረቂቁንም በማንበብ እጅግ ከፍተኛ ድጋፍ ላደረገልኝ ለአቶ ወንድወሰን ታምራት ያለኝ አክብሮትና ምሥጋና እጅግ እጅግ የላቀ ነው።

መረጃዎችን በማሰባሰብና በመስጠት ረገድ ከፍተኛ እገዛ ላደረጉልኝ ለኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል መምህራን በሙሉ፣ በተለይም ለአቶ ጌታሁን አማረና ለአቶ ብርሀኑ ገበየሁ ልባዊ ምሥጋናዬን አቀርባለሁ። እንዲሁም በዚሁ የትምህርት ክፍል የሁለተኛ ዓመት የዲፕሎማ መርሀ ግብር ተማሪዎችና የአራተኛ ዓመት የዲግሪ መርሀ ግብር ተማሪዎች አስፈላጊውን መረጃ በወቅቱ በመስጠት ረገድ ላደረጉልኝ መልካም ትብብር ምሥጋናዬ ይደርሳቸው ዘንድ ምኞቴ ነው።

የዚህን ጥናታዊ ፅሁፍ የመጀመሪያ ረቂቅ በማንበብና ሙያዊ አስተያየታቸውን በመስጠት ረገድ እገዛና ድጋፋቸው ላልተለየኝ ለአቶ ደረጀ ገብሬና ለአቶ ፍስሀ መኮንን፣ እንዲሁም በመረጃ ትንተና ሂደት ውስጥ ድጋፍ ላደረገልኝ ለአቶ ዳንኤል አበራ የማቀርበው ምሥጋና እጅግ የላቀ ነው።

ይህንን ጥናታዊ ፅሁፍ ከወጠንኩበት ጊዜ አንስቶ እስከተጠናቀቅሁበት ጊዜ ድረስ ከፍተኛ የሞራልና የማቴሪያል ድጋፍ በመስጠት ከጎኔ ላልተለዩኝ ለአቶ ዘራሁን አስፋው፣ ለአቶ ግርማ አውግቸው፣ ለአቶ በድሉ ዋቅጅራ፣ ለአቶ ዳንኤል ሀይሉ እንዲሁም የዘወትር ማበረታቻቸው ላልተለየኝ ለአቶ አለሙ ደምሴ ከፍ ያለ ምሥጋና አቀርባለሁ።

ለጥናቱ የተዘጋጀውን መጠይቅና ሌሎች አባሪዎችን በታይፕ በመፃፍ ከፍተኛ እገዛ ላደረገችልኝ ለወ/ት አዜብ አባተና ይህንን ጥናት ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው ያለመሰልቸት በኮምፒተር ለቀረፀችልኝና ለአባዛችልኝ ለወ/ት ሙሉ ኪዳነማርያም እንዲሁም ለአቶ መዝገቡ ጌታቸው ከልብ የመነጨ ምሥጋናዬን አቀርባለሁ።

አስተማሪ-ጥናት

(Abstract)

የማስተማር ልምምድ፣ የመምህራን ሥልጠና ዋናውና መሠረታዊው ክፍል ነው። የዚህ ጥናት ዋና ዓላማም በማስተማር ልምምድና በሱፐርቪዥን ሂደት ላይ በማተኮር ድህረ የማስተማር ልምምድ በሱፐርቫይዘሮችና በተማሪ አስተማሪዎች መካከል የሚኖረውን የምግብ-መረጃ ልውውጥ መመርመርና ማጥናት ነው። በተለይ በምግብ-መረጃው ልውውጥ ላይ ትኩረት በማድረግ የአቀራረቡን ሂደትና የምግብ-መረጃውን ባህርይ ለመተንተን ተሞክሮአል። ጥናቱ የተመሠረተው በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ላይ ሲሆን መረጃ ሰጪዎቹም የክፍለ ትምህርቱ መምህራን፣ (ሱፐርቫይዘሮች) የሁለተኛ ዓመት የዲፕሎማ መረሀ ግብር ተማሪዎችና የአራተኛ ዓመት የዲግሪ መረሀ ግብር ተማሪዎች ናቸው።

ከመምህራኑና (ሱፐርቫይዘሮች) ከተማሪ አስተማሪዎቹ የተሰበሰበው መረጃ ተጠናቅሮ ከተተነተነ በኋላ ለማሳየት እንደቻለው በክፍለ ትምህርቱ ውስጥ የሚገኙት መምህራን (ሱፐርቫይዘሮች) ለሱፐርቪዥን ተግባር የሚሰማሩ ይሁን እንጂ ሱፐርቪዥንና የማስተማር ልምምድን ክትትል በተመለከተ ባመዛኙ ሥልጠና ያላቸው ሆነው አልተገኙም። ስለዚህም በክፍለ ትምህርቱ ውስጥ የቅድመ ማስተማር ልምምድ ውይይት የተለመደ ባህል ካለመሆኑም በቀር ሱፐርቫይዘሮቹ በሱፐርቪዥኑ ሂደት ውስጥ የሚገለገሉበት ስርዓታዊ የመመዘገቢያ መሣሪያና ስልት የሌላቸው ናቸው። በምግብ መረጃ ልውውጡ ሂደት ውስጥ ጉልህ የሆነውን ሚና የሚሸፍኑት ሱፐርቫይዘሮቹ ሲሆኑ የተማሪ አስተማሪዎቹ ያላቸው ሚና የተወሰነ ነው። ከዚህም በቀር በውይይቱ የሱፐርቫይዘሮቹ ግላዊ ዳኝነት ጉልቶ የሚደመጥ ሲሆን ከዚህም ከግላዊ ዳኝነት በመነጨ ባመዛኙ በተማሪ አስተማሪዎቹ «ደካማ ጉን» ላይ የሱፐርቫይዘሮቹ ምግብ-መረጃ ሲያተኩር ታይቷል። በአጠቃላይ የምግብ-መረጃ ልውውጡ በሱፐርቫይዘሮቹ ተፅዕኖ የሚመራ ነበር ማለት ይቻላል።

በመጨረሻም በጥናቱ ሂደት የተሰበሰቡት መረጃዎች ከተተነተኑ በኋላ ያሳዩትን ፍንጭ መሰረት በማድረግ የማስተማር ልምምዱን ከዚህም ጋር በተያያዘ መልኩ የሱፐርቪዥኑንና የምግብ-መረጃውን አቀራረብ በሚመለከት የሚስተዋሉትን ጉልህ ችግሮች ጠቅለል አድርጎ በማስቀመጥ ለወደፊት እንዴት መሻሻል እንደሚገባቸው የሚጠቁም የመፍትሄ ሀሳብ ቀርቧል።

3.2.1.	የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ	39
3.2.2.	የካሴት ቅጅ	39
3.2.3.	የዕሁፍ መጠይቅ	40
3.2.4.	የመገምገሚያ ቅፅ	41
ምዕራፍ አራት፣ የመረጃዎች ትንተና 42		
4.1.	የሱፐርቫይዘሮቹ ልምድ፣ ስልጠናና የሚጠቀሙበት የመመዘገቢያ መሣሪያና ስልት	42
4.1.1.	የሱፐርቫይዘሮቹ ልምድና ሥልጠና	42
4.1.2.	ሱፐርቫይዘሮቹ በሱፐርቪዥኑ ሂደት ውስጥ የሚጠቀሙበት የመመዘገቢያ መሣሪያና ስልት	44
4.2.	የሱፐርቪዥኑ ሂደትና አተገባበር	45
4.2.1.	ቅድመ የማስተማር ልምምድ	45
4.2.2.	የሱፐርቪዥኑ አተገባበር	48
4.2.3.	የምግብ-መረጃ አቀራረብ	53
4.2.3.1.	በምግብ-መረጃ ልውውጥ ሂደት ውስጥ የተማሪ አስተማሪዎችና የሱፐርቫይዘሮች ሚና	53
4.2.3.2.	የምግብ-መረጃው ልውውጥ ያተኮረባቸው ነጥቦች..	57
4.2.3.3.	የምግብ-መረጃው ባህርይና አጠቃላይ መንፈስ	59
4.3.	የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቪዥኑን ሂደት በተመለከተ የሱፐርቫይዘሮቹና የተማሪ አስተማሪዎቹ አስተያየት	65
4.3.1.	ሱፐርቫይዘሮች ስለማስተማር ልምምዱና ስለሚያከናውኑት የሱፐርቪዥን ተግባር ያላቸው ግምትና አመለካከት	65
4.3.2.	የተማሪ አስተማሪዎቹ ለሱፐርቫይዘራቸውና ለሱፐርቪዥኑ ሂደት ያላቸው አመለካከት	66
4.3.2.1.	የተማሪ አስተማሪዎቹ ለሱፐርቫይዘሮቻቸው ያላቸው አመለካከት	66
4.3.2.2.	የተማሪ አስተማሪዎቹ የሱፐርቪዥኑን ሂደት በተመለከተ ያላቸው አመለካከት	68
4.3.3.	የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቪዥኑን ሂደት በተመለከተ የሱፐርቫይዘሮቹና የተማሪ አስተማሪዎቹ ጠቅላላ አስተያየት..71	
4.3.3.1.	የማስተማር ልምምዱን የሚመለከት ጠቅላላ አስተያየት..71	
4.3.3.2.	የሱፐርቪዥኑን ሂደት የሚመለከት ጠቅላላ አስተያየት ..72	

ምዕራፍ አንድ

መግቢያ

1.1. የሥያሜ ቃላት ፍቺ

በዚህ ጥናታዊ ዕውቀት ውስጥ ከእንግሊዝኛ ቋንቋ ተተርጉመው በአማርኛ ፍቺያቸው የቀረቡ ጥቂት ቃላትና ሀረጎች ይገኛሉ። እነዚህም ቃላትና ሀረጎች ምናልባት እንግሊዝኛ ከመሆናቸው የተነሳ የሚያስተላልፉት ሀሳብ ግልፅ ላይሆን ይችላል። ስለዚህም በዚህ ጥናት ውስጥ በተደጋጋሚ አገልግሎት ላይ የሚውሉትን የሥያሜ ቃላት ከእንግሊዝኛ አቻቸው ጋር በቅድሚያ ማስተዋወቅ ጠቃሚ ነው። በመሆኑም በዚህ ንዑስ ርዕስ ሥር የሥያሜ ቃላትን በፊደል ተራቸው ቅደም ተከተል ከእንግሊዝኛ አቻቸው ጋር እንደሚከተለው ቀርበዋል።

ሀሳብ ገላጭ	Idea Interpretation
ሂሳብ ንጽፎ ሃሳብ	Critical Theory
መምህር እንደተመራማሪ	Teacher as Researcher
መራሄ አቀራረብ	Directive Approach
ምልከታ	Observation
ምግብ መረጃ	Feedback
ሥነ-ዘዴ	Methodology
ሥነ-ትምህርት	Pedagogy
ብጤ ማስተማር	Peer Teaching
ክሊኒካዊ ሱፐርቪዥን	Clinical Supervision
ተባባሪ ትምህርት ቤት	Cooperative School
ትብብራዊ አቀራረብ	Collaborative Approach
ትዕዛዛዊ ባህሪ	Prescriptive Behaviour
ትዕዛዛዊ አቀራረብ	Prescriptive Approach
ንዑስ ማስተማር	Micro-Teaching
አማራጭ ያዊ አቀራረብ	Alternative Approach
ኢመራሄ አቀራረብ	Non-directive Approach
ኢትዕዛዛዊ አቀራረብ	Non-prescriptive Approach
የመምህራን ዘላቂ ሙያዊ ዕድገት	Teacher Development

የመገምገሚያ ቅፅ
 የተባባሪ ትምህርት ቤት መምህር
 የእሳቤ ሥልት
 ድጋፍ ሰጪ
 ፕሮፌሽናል አስተሳሰብ

Evaluation Sheet
 Cooperative School Teacher
 Modes of Reasoning
 Person Support
 Professional Thinking

1.2. የጥናቱ ዳራ

ዘመናዊ ትምህርት በሀገራችን ረጅም ዕድሜ አላስቆጠረም። በመሆኑም ዘመናዊ በሆነ መንገድ መምህራንን የማሰልጠኑ ተግባርም እንዲሁም የቅርብ ጊዜ ጅምር ነው። በመስኩ የተደረጉ አንዳንድ ጥናቶች እንደሚጠቁሙት ከሆነ በሀገራችን መምህራንን በዘመናዊ ዘዴ የማሰልጠኑ ተግባር የተጀመረው በዳግማዊ ምኒልክ ትምህርት ቤት ቅጥር ግቢ ውስጥ በ1937 ዓ.ም. ነበር (ት/ሚ 1983 ዓ.ም.፣ አብርሃም ሁሴን 1990)። ከዚያን ጊዜ አንስቶ በሀገራችን በተለያዩ ደረጃ ማለትም በአንደኛ ደረጃ፣ በመለስተኛ ሁለተኛ ደረጃና በከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ሲያስተምሩ የሚችሉ መምህራንን ለማሰልጠን የሚደረገው ጥረት እየሰፋና እየጎለበተ በመምጣት ላይ ያለ ይመስላል።

በአሁኑ ወቅት የመምህራንን ሥልጠና የሚያካሄዱ በርካታ የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማትና ጥቂት የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት መኖራቸው ቢታወቅም የመምህራን አሰላጣጠኑ ሂደት ግን ሙሉ በሙሉ ከችግር የፀዳ ነው ለማለት እጅግ ያዳግታል። በቅርብ የተካሄዱና ይህንን በስፋት የዳሰሱት ጥናቶች እንደሚጠቁሙት በተለይ በከፍተኛ ትምህርት የመምህራን አሰላጣጠን ሂደት ውስጥ አንዳንድ ጉልህ መሠረታዊ ችግሮች ይስተዋላሉ (ት/ሚ 1983፣ አብርሃም ሁሴን 1990፣ ሀይሎም ባንትይርጋ 1992፣ ሀብታሙ ወንድሙ 1994)። የመምህራን ሥልጠና በሀገራችን የሚታይበትን መሠረታዊ ችግር አስመልክተው አበበ ብዙነህ (1981 ዓ.ም.፡20) በዝርዝር ሲገልፁ እንደሚከተለው አስቀምጠውታል።

1. ስለመምህራን ሥልጠና መመሪያ የሚያወጣ፣ የሚቆጣጠር የሚገመገምና ደረጃ የሚወስን ማዕከላዊ አካል እስካሁን የለም።
2. ወደ ከፍተኛ መምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት የሚገቡት ዕጩ መምህራን ብቸኛ መመልመያ የ12ኛ ክፍል መልቀቂያ ፈተና ውጤት ሲሆን ተማሪዎችን ቦታ ለማሲያዝ ሲባል የሚደረግ መሆኑ ፍላጎቱም ሆነ ዝንባሌው የሌላቸውን ወጣቶች ወደ መምህርነት ሙያ እንዲገቡ እያደረገ ነው።
3. የመምህራን ሥልጠና ፕሮግራሞች ተከታታይነት የላቸውም (ቲቲአይ፣ ኮሌጅ፣ ዩኒቨርሲቲ)።
4. በከፍተኛ ትምህርት ለፔዳጎጂክስ ተገቢው ትኩረት አልተሰጠውም

- የፕላን ኮርሶች በቂ አይደሉም
- የማስተማር ልምምድ በብቃት አይሰጥም

5. በአሰልጣኝ ተቋማት የሚመደቡት አዲስ መምህራን በማስተማር ተግባር በቂ ልምድ የሌላቸው ናቸው።
6. አሰልጣኝ ተቋማት ፕሮግራማቸውን ለመገምገምና ለማሻሻል የከትተል ጥናት (follow up) አያደርጉም። ይህም ለማሻሻል እንቅፋት ነው።

ከፍ ብሎ የተጠቀሱት ነጥቦች እንደሚያስረዱን በሀገራችን የመምህራን ሥልጠና ሂደት በቂ ትኩረትና ክትትል አልተደረገለትም። እነዚህን መሠረታዊ ችግሮች መቅረፍ ይቻልም ዘንድ በዘርፉ የሚካሄዱት ጥናቶች የሚኖራቸው ድርሻ በቀላሉ የሚታይ አይደለም። ስለዚህ ይህም ጥናት በመምህራን ሥልጠና ሂደት ውስጥ ወሳኝ ድረሻ በሚኖረው በማስተማር ልምምድ ላይ በማተኮር ሂደቱን መመርመር አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ የተካሄደ ጥናት ነው። ጥናቱ የተመሠረተው መምህራን ማለልጠኛ ከሆኑት የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት መካከል አንዱ በሆነው በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ላይ ሲሆን በኮሌጁ የሚካሄደውን የማስተማር ልምምድ፣ በተለይም በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ በሱፐርቫይዘሮች የሚቀርበውን ምግብ-መረጃና (feed back) የአቀራረቡን ሂደት ለመተንተንና ለመገምገም ጥረት ይደረጋል።

1.3. የጥናቱ ዓላማ

የዚህ ጥናት አነሳስ በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ውስጥ የተማሪ አስተማሪዎች በማስተማር ልምምድ ወቅት በተለይም ድገሪ የማስተማር ልምምድ ከሱፐርቫይዘሮቻቸው ጋር የሚኖራቸውን መስተጋብር ማጥናትና መተንተን ሲሆን ለዚህም ከዚህ የሚከተሉትን ዝርዝር ዓላማዎች ግብ ያደርጋል።

- 1.3.1. በአሁኑ ወቅት በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ፣ በተለይም በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ውስጥ የሚስተዋለውን የማስተማር ልምምድና የሱፐርቫይዘር ሂደት በጥልቀት መመርመር፤
- 1.3.2. በዚህ የትምህርት ክፍል ውስጥ በሚካሄደው የማስተማር ልምምድ ወቅት መምህራን በሱፐርቫይዘርነት ሲሰማሩ ጉላ አድረገው የሚሳዩትን ወይም የሚያዘወትሩትን የሱፐርቫይዘር አቀራረብ ሥልት ለይቶ ማውጣትና ባህሪውን ማሳየት፤
- 1.3.3. በተግባር ላይ የሚውለውን የሱፐርቫይዘር ሂደት በተመለከተ የሱፐርቫይዘሮቹንና የተማሪ አስተማሪዎቹን አተያይ ማሳየት፤

1.3.4. የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቪዥንን ሂደት በተመለከተ መሻሻል የሚገባቸው ነገሮች ካሉ መጠቀም፤

1.4. የጥናቱ ጠቀሜታ

በዕጩ መምህራን የሥልጠና ሂደት ውስጥ የማስተማር ልምምድ የሚኖረው ድርሻ በቀላሉ የሚታይ አይደለም። ከማስተማር ልምምድም ተፈላጊውን ክሂል ለሠልጣኝ ዕጩ መምህራን ለማስጨበጥ አግባብ ባለው የሱፐርቪዥን ሂደት ጥብቅ ከትትልና እገዛ ማድረግ ያሻል። ይህ ካልሆነ ግን ከማስተማር ልምምድ የሚፈለገውን ክሂል ለሠልጣኝ ዕጩ መምህራን ለማስጨበጥ የሚያዳግት ይሆናል። ይህም በዘላቂው የመምህርነት ሙያ ላይ የሚያስከትለው አሉታዊ ተፅዕኖ በቀላሉ የሚታይ አይደለም። በዚህም የተነሣ ይህ ጥናት በቅርበት የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቪዥንን ሂደት እንዲያጠና ሆኗል። ይህም ጥናት ሲጠቃለል በሚያስገኘው ውጤት ከዚህ የሚከተሉት ጠቀሜታዎች ይገኛሉ የሚል እምነት አለ።

1.4.1. ጀማሪ ዕጩ መምህራንን በማሰልጠኑ ሂደት ውስጥ የማስተማር ልምምድ ያለውን ድርሻ አጉልቶ በማሳየት በሱፐርቫይዘሮች የሚካሄደው የሱፐርቪዥን የአቀራረብ ሥልት የሚጠናከርበትንና የሚሻሻልበትን መንገድ ይጠቁማል፤

1.4.2. ሠልጣኝ ዕጩ መምህራን ራሳቸውን በራሳቸው በመገምገምና በአትኩሮት በማጤን የራሳቸውን ሙያዊ ብቃት ለዘለቄታው የሚያሳድጉበትን መንገድ ያመለክታል፤

1.4.3. በማስተማር ልምምድና ከዚህ ጋር ተያይዞ በሚመጣው የሱፐርቪዥን ተግባር ውስጥ የተማሪ አስተማሪውንና የሱፐርቫይዘሩ ሚና ምን መሆን እንዳለበት ጠቁሚ ሀሳብ ያቀርባል፤

1.4.4. ድኅረ የማስተማር ልምምድ በሱፐርቫይዘሩና በተማሪ አስተማሪው መካከል የሚደረገው የምግብ-መረጃ ልውውጥ በምን ላይ ማተኮር እንዳለበትና እንዴትስ መቅረብ እንዳለበት ይጠቁማል፤

1.4.5. በመምህራን ሥልጠና በተለይም በማስተማር ልምምድና በሱፐርቪዥን አኳያ ሌሎች ጥናቶች እንዲካሄዱ ያነቃቃል፤ ያነሳሳል፤ ከዚህም በኋላ ለሚደረጉ ጥናቶች በመነሻነት ሊጠቅም ይችላል፤

1.5. የጥናቱ ክልል

ምንም እንኳን በአሁኑ ጊዜ በሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች እንዲያስተምሩ ሲባል ዕጩ መምህራንን ተቀብለው የሚያሰለጥኑት የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ሦስት መሆናቸው ቢታወቅም ከእነዚህ ሦስት የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ማለትም ከአ.አ.ዩኒቨርሲቲ፣ ከባህር ዳር መምህራን ኮሌጅና ከኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ መካከል ይህ ጥናት የተመሰረተው በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ላይ ይሆናል። የኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ለዚህ ጥናት የተመረጠበትም ምክንያት፣ በመጀመሪያ ኮሌጁ ከአ.አ.ዩኒቨርሲቲ በተለየ ገና ከጅምሩ አንስቶ ትኩረቱ በመምህራን ሥልጠና ላይ ብቻ በመሆኑና የማስተማር ልምምድንም በተመለከተ ለየት ያለ ትኩረት የሚሰጥ ሆኖ በመገኘቱ ነው። የባህር ዳር መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ግን ከቦታው ርቀት የተነሳ የሚጠይቀውን ሰፊ ጊዜና የገንዘብ አቅም ግምት ውስጥ በማስገባት በዚህ ጥናት አልተጠቃለለም።

ይህ ጥናት የተካሄደው በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ላይ ሆኖ የተመሰረተውም በ1988 ዓ.ም. በመጀመሪያው መንፈቀ ዓመት በተካሄደው የማስተማር ልምምድ ላይ ነው። በዚህም ምክንያት ጥናቱ ከ1988 ዓ.ም. በፊት የተካሄደውን የማስተማር ልምምድ አያጠቃልልም።

ጥናቱ በኮሌጁ ውስጥ፣ በተለይም በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል የሚገኙትን የዲፕሎማና የዲግሪ የ1988 ዓ.ም. ተመራቂ የተማሪ አስተማሪዎችን የሚያጠቃልል ሊሆን፣ እነዚህም የተማሪ አስተማሪዎች በጠቅላላው 33 ያህል ይሆናሉ። በሱፐርቫይዘርነት የሚያገለግሉትም የክፍሉ ትምህርቱ አምስት መምህራን በመረጃ ሰጪነት አገልግለዋል።

የዚህ ጥናት ዋና ዓላማ የማስተማር ልምምዱን ጠቅላላ ይዘታ ዳር እስከዳር ለመቃኘት ሳይሆን በተለይ የምግብ-መረጃ አሰጣጡን ሂደት ካለው የሱፐርቫይዘር የአቀራረብ ሥልት አገገር ለመተንተን በመሆኑ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ሌሎች ገፅታዎችን እግረ መንገዱን በግርድፉ ከመዳሰስ በቀር ሰፊ ትኩረት አይሰጥባቸውም።

የጥናቱ ዋና ዓላማ ከሱፐርቫይዘር ለተማሪ አስተማሪው የሚሰጡት ምግብ-መረጃዎች በምን ላይ ያተኩራሉ? እንዴትስ የሚቀርቡ ናቸው? ለዘላቂው ሙያዊ ዕድገትስ የሚኖራቸው እገዛ ምን ያህል የጠነከረ ነው? በሚሉት መሠረታዊ ጥያቄዎች ዙሪያ የሚሸከረከር ይሆናል።

4/2/90
17/2/90
የሥነ-ጥናት ጥናት

1.6. የጥናቱ ገደብ

በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ላይ የሚመሠረተው ይህ ጥናት በተለይ Ed. 241 እና Ed. 441 በተሰኘው ኮርስ ላይ ያተኩራል እንጂ ሌሎች ኮርሶችን በሚመለከት ሀሳብ የሚሰነዘር አይሆንም።

Ed. 241 እና Ed. 441 በመባል የሚታወቀውን ኮርስ ዓላማና ይዘት በቅርበት በመመርመርና በማጤን ወደ ዋናው የጥናቱ አካል ለመዝለቅ የተሞከረ ሲሆን ለትንታኔውም እንዲያመች ከማስተማር ልምምድ ጋር የተያያዙ ልዩ ልዩ መረጃዎች በሙሉ በትንታኔው ውስጥ እንዲታቀፉ ተደርጓል። እነዚህም ልዩ ልዩ መረጃዎች የካሴት ቅጂ፣ የተማሪ አስተማሪ ማስታወሻ፣ መጠይቅና የኮሌጁ የመገምገሚያ ቅጾች የመሳሰሉት ናቸው።

ጥናቱ የተካሄደባቸው አሥራ አምስት የዲግሪ ፕሮግራም ተማሪዎችና አሥራ ስምንት የዲፕሎማ ፕሮግራም ተማሪዎች፣ በድምሩ ሠላሳ ሦስት ያህል የተማሪ አስተማሪዎች ናቸው። ከነዚህ ሠላሳ ሦስት የተማሪ አስተማሪዎች መካከል ስምንት ያህሉ ዓይነ-ሥውራን በመሆናቸው፣ ማስታወሻ ለመያዝ አንችልም በማለት ባቀረቡት ቅሬታ ምክንያት ማስታወሻውን ለማጥናት የተቻለው የቀሪዎቹን የተማሪ አስተማሪዎች፣ ማለትም የሀያ አምስቱን ማስታወሻ ነው። ከሱፐርቫይዘሮቹም በኩል ክፍለ ትምህርቱ ስድስት መምህራን እንዳሉት ሲታወቅ ከስድስቱ አንዱ የዚህ ጥናት አቅራቢ በመሆኑ ከውጭ ሆኖ መከታተል እንዲችል ራሱን ከሱፐርቫይዘርነት አግልሎአል። ከዚህም በተጨማሪ ሌላ አንድ ሱፐርቫይዘር የካሴት ቅጅ ለመስጠት ሁኔታው ሳይመቻችለት በመቅረቱ የተነሳ፣ የካሴቱ ቅጅ የሚመለከታቸው አራቱን የክፍለ ትምህርቱን መምህራን ይሆናል።

1.7. የከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ታሪክ በአጭሩ

በተለያዩ ዓመታት የወጡት የኮሌጁ ካታሎጎች (1975 -1977 ዓ.ም.፣ 1978 -1980 ዓ.ም.፣ 1992) እንደሚያመለክቱት የከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በቀድሞው ኃይለ ሥላሴ ዩኒቨርሲቲ በኢ.ዱ.ኬሽን ፋኩልቲ ሥር ሆኖ ለሀገሪቱ መለስተኛ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች መምህራንን የማሰልጠኑን ተግባር በ1952 ዓ.ም. ጀመረ። ከስድስት ዓመታት በኋላም ዩኒቨርሲቲ ይህንን ፕሮግራም ለማጠናከርና ለማስፋፋት ቴክኒካዊ እገዛና ድጋፍ መስጠት ጀመረ ይህም ለቀጣዩ የኮሌጁ ዕድገት የበኩሉን አስተዋፅኦ አድርጓል። ከዐሥር ዓመታት በኋላም፣ በ1961 ዓ.ም. በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቨርሲቲ፣ በዩኒቨርሲቲ

በትምህርት ሚኒስቴር በተደረገው ስምምነት መሠረት ኮሌጅ ከዩኒቨርሲቲው ውጭ ሆኖ በትምህርት ሚኒስቴር የበላይ ተቆጣጣሪነት መምህራን የማሰልጠኑን ሂደት እያጠናከረ መጣ።

ይህ ኮሌጅ ከ1966 ዓ.ም. ወዲህ ትኩረቱን በማስፋት ከመለስተኛ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት መምህራን ሥልጠና በተጨማሪ የከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ መምህራንን፣ በተለይም በዘጠነኛና በአሥረኛ ክፍል የሚያስተምሩ መምህራንንም ያሠለጥን ጀመር። ኮሌጁ ከተመሰረተበት ጊዜ አንስቶ እስከ 1966 ዓ.ም. ድረስ ሜክሲኮ አደባባይ በሚገኘው የተግባር ዕድ ትምህርት ቤት ቅጥር ግቢ ውስጥ መምህራንን ሲያሰለጥን ከቆየ በኋላ ከ1966 ዓ.ም. ጀምሮ ግን የማሰልጠኛ ቦታውን በመቀየር አሁን ወደሚገኝበት ወደ ቀድሞው ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መምህራን ማሠልጠኛ ተቋም ተዘዋወረ። በመጀመሪያ የመምህራን ማሰልጠኛ ኮሌጅ በኋላም አዲስ አበባ የመምህራን ትምህርት ኮሌጅ በመባል ይታወቅ የነበረው ይኸው ኮሌጅ፣ ወደ ከተቤ ከተዘዋወረ በኋላ ግን የቀድሞ ሥሙን በመለወጥ በቦታው ሥም ከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በመባል መጠራት ጀመረ።

የዚህን ኮሌጅ የበላይ አስተዳደር በተመለከተ ኮሌጁ ቀደም ሲል ተጠሪነቱ ለትምህርት ሚኒስቴር የነበረ ቢሆንም፣ ከ1972 ዓ.ም. ጀምሮ ግን የትምህርት ሚኒስቴር በአዋጅ ሥልጣኑን ለከፍተኛ ትምህርት ኮሚሽን አሰረከበ። በዚህ ዓይነት መንገድ ኮሌጁ ለጥቂት ዓመታት በከፍተኛ ትምህርት ኮሚሽን ሥር የቆየ ሲሆን ዘግይቶ ግን ኮሚሽኑ ራሱ በትምህርት ሚኒስቴር ሥር በመግባቱ የኮሌጁ ተጠሪነት ዳግም ለትምህርት ሚኒስቴር ሆነ።

የከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ከ1982 ዓ.ም. ጀምሮ የሥልጠና አድማሱን በማስፋት በከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች ውስጥ በ11ኛና በ12ኛ ክፍል ለማስተማር ብቃት ያላቸውን ዕጩ መምህራንን አዲስ በክፈተው የዲግሪ ፕሮግራም ውስጥ ተቀብሎ ማሰልጠን የጀመረ ሲሆን በአሁኑ ወቅት በኮሌጁ ውስጥ መምህራንን ከሚያሰለጥኑት አሥራ አንድ የትምህርት ክፍሎች መካከል አምስቱ ከዲፕሎማው መርሀ ግብር በተጨማሪ ይህንን የዲግሪ ፕሮግራም በማካሄድ ላይ ይገኛሉ።

በ13 የትምህርት ክፍሎች የተዋቀረው የከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የመምህራንን ሥልጠና በሦስት መሬሀ ግብሮች የሚያካሂድ ሲሆን በቀን፣ በማታና በክረምት ተከታታይ መሬሀ ግብሮች በዲግሪና በዲፕሎማ መምህራንን በማሰልጠን ላይ ይገኛል።

የከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በሀገሪቱ ውስጥ ከሚገኙት አንጋፋ የመምህራን ማሠልጠኛ ኮሌጆች ተራ የሚፈረጁ ኮሌጅ በመሆኑ ዛሬ በሀገራችን በከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች ውስጥ ተሰማርተው በማስተማር ላይ ከሚገኙት መምህራን መካከል ሠላሳ ከመቶ ያህሉን ማፍራት እንደቻለ ይገመታል (ኮመትኮ፣ ካታሎግ፣ 1992)::

ምዕራፍ ሁለት

የተዛማድ ዕሁፎች ቅኝት

2.1. የመምህራን ሥልጠና

2.1.1. የመምህራን ሥልጠና ታሪካዊ ዳራ

የመምህራን ሥልጠና የሚያተኩረው ዕውቀት መምህራን ማስተማርን እንዲማሩ በማድረግ ጉዳይ ላይ ነው (ኔትል 1988)። በዚህ ዓይነት መንገድ የተማሪ አስተማሪዎችን መሠረታዊ በሆነ የኮሌጅ ትምህርት የማሰልጠኑ ሂደት ቀደም ብሎ ከአሥራ አምስተኛው ክፍለ ዘመን ጀምሮ ሲከናወን የዘለቀ ሂደት ነው (ጥሪስ 1974)። ምንም እንኳን ላለፉት አምስት ምዕተ ዓመታት ያህል የመምህራን ሥልጠና በኮሌጆችና በተለያዩ የማሰልጠኛ ተቋማት ሰፊ ቦታ ተሰጥቶትና ተተኪ ሆኖ የቆየ ቢመስልም፤ እንዳላለፈው ረጅም ታሪካዊ የዕድገት ሂደት ከችግርና ከውዥንገር የፀዳ ሆኖ መገኘት አልቻለም። ኔምሰር-ፊይማን (1983) እንደሚለው የመምህራን ሥልጠና ምንም እንኳን ረጅም የዕድገት ታሪክ ቢኖረውም ማስተማርን ስለመማር ሂደት ግን ዛሬም የሚታወቀው እጅግ በጥቁኑ ነው። ማስተማርን ስለመማር ሂደት ብቻም ሳይሆን «በብቃት» ስለሚያስተምር መምህር አስተሳሰብና ድርጊትም ብዙም የሚታወቅ ነገር የለም ማለት ይቻላል (ታብቼንካና ዜችነር 1984)። ምናልባትም ይህ ሊከሰት የቻለው የመምህራን ሥልጠና ራሱን ለአዎንታዊ ለውጥ ለማስገዛት በማገርገሩ ወይም ደግሞ የመምህራን ሥልጠና ቀላልና በማንም ሊከናወን የሚችል ተራ ነገር ተደርጎ በመታየቱም ጭምር ሊሆን ይችላል ብሎ መገመትም ይቻላል። ፍላጎደርስ (1976:170) ይህንን በተመሳሳይ እንዲህ ይላል። «እስከ 1965 ድረስ የነበረው የመምህራን ሥልጠና ሥርዓተ ትምህርት በለውጥ ላይ ፊትን ያዘገገ በነበረበት መቆየትን የመረጠ ነበር።» ይሁን እንጂ በአሁኑ ወቅት ይህ እካሄድ እየተለወጠ በመምጣት ላይ ያለ ይመስላል። ለዚህም እንደ አብነት የሚጠቀሱና የመምህራን ሥልጠና ሥርዓተ ትምህርት ሥር ነቀል ለውጥ ማድረግ እንዳለበት የሚያሳድሱ ጥናታዊ ዕሁፎች ከየአቅጣጫው በመቅረብ ላይ ናቸው። በዚህም ተፅዕኖ ሳቢያ ይመስላል በርካታ የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት ሥርዓተ ትምህርታቸውንና ጠቅላላ የአሰላጣጠናቸውን አቅጣጫ ዘወር ብለው በመመርመር ከቀድሞው ለየት የሚል የአሰላጣጠን ፈር ለማሰያዝ ጥረት ሲያደርጉ የሚታዩት። ይህም ጥረት የመነጨው የእስክፊሬው የመምህራን አሠላጣጠን ሂደት ይታዩበት የነበሩትን ጉልህ ችግሮች ከመረዳትና ከመገንዘብ ነው። በመምህራን የአሠላጣጠን ሂደት የሚታዩትንም ጉልህ ችግሮች ከመረዳት በመነጨ የሚደረገውም ጥረት ችግሮቹን

ደረጃ በደረጃ ለማስወገድ እንዲችል፡ መምህራን እንዴት መሠልጠን እንደሚገባቸው አቅጣጫውን የሚያመላክት ፈር በመቅደድ ላይ ይገኛል።

2.1.2. የመምህራን ሥልጠና እንዴት?

የመምህራን ሥልጠና መርሀ ግብር ንድፈ ሀሳባዊ መሠረት ይዞ መገኘት አለበት (ማትሁር 1987)። ንድፈ ሀሳባዊ መሠረት ይዞ መገኘቱ ብቻ ግን እንደ በቂ ጉዳይ መታየት የለበትም። ይህ ንድፈ ሀሳብ ከተግባር ጋር በጥብቅ የተሳሰረ ሆኖ መገኘት አለበት። ራግ (1970) እንደሚለው ዛሬ በስፋት የሚታየው የመምህራን የአሰላጣጠን ሂደት ውስጥ ተግባርና ንድፈ ሀሳብን የሚለይ አንድ ትልቅ ሽለቆ ይታያል። በሱ አመለካከት ይህ ሽለቆ እየሰፋና አየራቀ መሄድ የለበትም፤ መጥበብ አለበት እንጂ። በንድፈ ሀሳብና በተግባር መካከል ያለው ግንኙነት የላላና የረገበ የሚሆን ከሆነ በመምህራን አሰላጣጠን ሂደት ውስጥ ችግር ማስከተሉ አይቀርም። ስለዚህም ለንድፈ ሀሳብ የምንሰጠውን ያህል ትኩረት ለተግባራዊ ልምምዱም ብንሰጥ የተሻለ ውጤት ላይ ሊያደርሰን ይችላልና ጉዳዩ ሊተኮርበት የሚገባ ነጥብ ይመስላል። ስቶን (1987) ይህንን መሠረት በማድረግ እንደሚለው፣ በመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት ውስጥ በአሁኑ ወቅት የሚሰጡት ኮርሶች ባብዛኛው አካዳሚያዊ በመሆናቸው ከተግባራዊ ልምምድ ጋር የሚኖራቸው ተዛምዶ እየላላ በመምጣት ላይ ነው።

የመምህራን ማሠልጠኛ መርሀ ግብር አካዳሚያዊ እንቅስቃሴ ተደርጎ የመታየቱ ጉዳይ ከወዲሁ መገታት አለበት። የመምህራን ሥልጠና ዓላማ ዕውቀትን መስጠት ወይም ማስተላለፍ አይደለም። የመምህራን ሥልጠና ግብ መቼ እንዲሆን ከተፈለገ በሠልጣኞቹ ቀጣይ የሥራ ህይወት ላይ ለውጥና ዘላቂ ዕድገት የሚያመጣ ሊሆን ይገባል (ማትሁር 1971:1)።

ከፍ ሲል አንደተገለጸው ሁሉ በመምህራን ሥልጠና ሂደት ውስጥ ንድፈ ሀሳብ ከተግባር ጋር ሊጣመር የግድ ነው። ንድፈ ሀሳብ ከተግባር ጋር በማይጣመርበት ሁኔታ ሠልጣኞች ራሳቸውን ዕውቀት ተቀባይ ወይም ከሌላ አካል ዕውቀት ይመጣል ብለው የሚጠብቁ አድርገው እንዲቆጥሩ ሊያደርጋቸው ይችላል። በእርግጥም ሠልጣኞች ራሳቸውን በዚህ መልክ የሚመለከቱ ቢሆን የአሰላጣጠኑን ሂደት ጥያቄ ውስጥ ሊጥለው እንደሚችል መዘንጋት የለበትም።

ዛሬ ብዙ የመምህራን ማሠልጠኛ ተቋማት ችላ እያሉት በመምጣት ላይ የሚገኙት አመለካከት ማስተማርን አንደተግባራዊ ሳይንስ በመቁጠር የተማሪ አስተማሪው በማሠልጠኛ ኮሌጅ ውስጥ በነበረበት ጊዜ የተማሪውን ሁሉ ተግባራዊ እንዲያደርግ በማለም መምህሩን ያሠለጥን ነበር። በዚህ ዓይነቱ የአሰላጣጠን ሂደት ውስጥ ማስተማርን መማር የተማሪ አስተማሪው ከሚሰለጥንበት ኮሌጅ ሲመረቅ የሚያበቃ ነገር

ተደርጎ ይታያል (ማትሁር 1987):: ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ግን ማስተማርን መማር ዘላቂና ከመምህሩ ህይወት ጋር አብሮ የሚጓዝ መሆኑን ብዙዎች መገንዘብ በመጀመራቸው ዛሬ የብዙዎቹ የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት ዓላማ እጩ መምህራንን ተቀብሎ ትምህርቱን ለማስጨረስ ሳይሆን ማስተማርን መማር ለማስጀመር ነው (ዜችነር 1992):: የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማትን ደግሞ ማስተማርን ማስጀመሪያ በማድረግ ዘላቂ የሙያ ዕድገት ለማምጣት የመምህራንን የሥልጠና ሂደት ትዕዛዛዊ ከሆነው የአሰራር ሂደት ህፃናዊ ማውጣት ያሻል (ማትሁር 1987):: ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ግን ማስተማርን መማር ዘላቂና ከመምህሩ ህይወት ጋር አብሮ የሚጓዝ መሆኑን ብዙዎች መገንዘብ በመጀመራቸው ዛሬ የብዙዎቹ የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት ዓላማ እጩ መምህራንን ተቀብሎ ትምህርቱን ለማስጨረስ ሳይሆን ማስተማርን መማር ለማስጀመር ነው (ዜችነር 1992):: የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማትን ደግሞ ማስተማርን ማስጀመሪያ በማድረግ ዘላቂ የሙያ ዕድገት ለማምጣት የመምህራንን የሥልጠና ሂደት ትዕዛዛዊ ከሆነው የአሰራር ሂደት ህፃናዊ ማውጣት ያሻል (ማትሁር 1987)::

ትዕዛዛዊ የአሰራር ሂደት ለረጅም ጊዜ በመምህራን ሥልጠና ሂደት ውስጥ ተንሰራፍቶ የቆየ አመለካከት ሲሆን በዚህ አመለካከት የመምህራን አሰልጣኙ ለሰልጣኞቹ በሁሉም አቅጣጫ ምን፣ ለምን፣ እንዴት፣ የትና መቼ ማድረግ እንዳለባቸው ገለጻ እንዲሰጥ ይጠበቃል:: በዚህ ዓይነት የአሰራር ሂደት ውስጥ የመምህራን አሰልጣኙ እንደ አንድ ቅዱስ ህይወት ተቋማዊ መምህር ሰልጣኞቹ ደግሞ እንደ ደቀ መዛሙርቱ ከእግሩ ሥር ተኮልኩለው ቃሉን ለመተግበር፣ ትዕዛዙን ለመፈጸም የሚሸቀደረሙበት ዓይነት ሁኔታ ይስተዋላል (ማትሁር 1987):: በዚህ ዓይነት የአሰራር ሂደት ባጠቃላይ ሰልጣኙ መማር ያለበትን የሚወስነው የመምህራን አሰልጣኙ ነው:: ማትሁር(1987) እንደገለጸው በብዙ የመምህራን ማሰልጠኛ መርህ ግብር ውስጥ ደግሞ ይህ ዓይነት የአሰራር ሂደት የተጨበጠ እውነት ነው:: «እኛ ባለሙያዎች ነን፣ ለእናንተ የሚሻለውንና የሚበጀውን ደግሞ እናውቅላችኋለን፣ የሚነገራችሁን ተቀበሉ፣ ተማሩ፣ ከዚያ በኋላ ደግሞ በተግባር ስታውሉት እንመዝናችኋለን» የሚሉ ይመስላል:: ይህ ትዕዛዛዊ የአሰራር ሂደት በዚህ መልክ ሰልጣኞች አይተው እንዲቀዱ ወይም እንዲኮርጁ በማድረግ አንድ መስመር ይዘው እንዲጓዙ ስለሚያደርግ በየወቅቱ ንድፈ ሀሳቦች በተቀያየሩ ቁጥር የመምህራን ዕውቀት ያረጀ ያፈጀ እንዲሆን ያደርጋል:: እነ ጌብሀርድ (1990:16) እንደሚሉት የዚህ የትዕዛዛዊ የአሰራር ሂደት ችግር የጎላ ነው:: በክፍል ውስጥ በሚከናወነው የማስተማር ልምምድ ሂደት የሚኖረውን ውሳኔ የመስጠት ሀላፊነት ከተማሪ አስተማሪው ነጥቆ ለመምህር አሰልጣኙ የሚሰጥ በመሆኑ የተማሪ አስተማሪውን በራስ የመተማመን ስሜት በእጅጉ ከመጉዳቱም በላይ አሰብሎ የሚያምነውን «የተዋጣለት የማስተማር ሂደት» በምርምር አስደግፎ የሚያሳይ አይደለም:: በሰልጣኝ እጩ መምህራንም ባህሪ ላይ አዎንታዊ ለውጥ የማስከተል ብቃቱም ጥያቄ ውስጥ የሚገባው በዚህ የተነሳ ሳይሆን

አይቀርም። በኬኔዲ (1992) አባባል፣ ዛሬ ይህ የአሰላጣጠን ሂደት በብዙ የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት ዘንድ ያለው ተቀባይነት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየቀዘቀዘ በመምጣት ላይ ነው። ተቀባይነቱ በይበልጥ እየቀዘቀዘ የመጣበትም ምክንያት የአሰላጣጥን መምህራን ሚና በማግዘፍ ሠልጣኞች ከራሳቸው በበለጠ በአሰላጣጥ ላይ እምነት እንዲጥሉና በራስ የመተማመን ስሜታቸውም እንዲቀጭጭ በማድረግ ጭምር ነው። የዚህ አይነቱ በመምህራን አሰላጣጥን የተማከለ የአሰላጣጠን ሂደት ተቀባይነቱ እየቀዘቀዘ ሲመጣም የዚህ የአሰላጣጠን ሂደት ተቃራኒ የሆነው ኢትዕዛዛዊ አቀራረብ ቦታውን እየወሰደ በመምጣት ላይ ነው። ብዙ በመምህራን ሥልጠና ላይ የምርምር ጽሁፍ ያበረከቱ ምሁራን ለዚህ ለኢትዕዛዛዊ አቀራረብ ያላቸውን አዎንታዊ አመለካከት በሰፊው በማንፀባረቅ ላይ ይገኛሉ። ኢትዕዛዛዊ አቀራረብ በመምህራን ስልጠና ሂደት ውስጥ በመምህራን ላይ እውነተኛ የባህሪ ለውጥ ሊያስከትል ይችላል የሚል አመለካከት አለ። ለውጡ ደግሞ የሚከተለው ወይም የሚመነጨው ከሌላ አካል ሳይሆን ከራሱ ከሠልጣኝ መምህሩ ግንዛቤ ነው (ማትሁር 1987)። ይህ የአሰላጣጠን ሂደት በክፍሉ ውስጥ የሚኖረውን የማስተማር መማር ክንውን በተመለከተ ውሳኔ የመስጠቱን ሃላፊነት ከአሰላጣኝ መምህሩ ይልቅ ለተማሪ አስተማሪ በመስጠት የተማሪ አስተማሪው በራሱ የመተማመን ስሜት እንዲያዳብር የሚያደርግ ከመሆኑም በላይ እያንዳንዱ ሠልጣኝ የየራሱን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ለመመርመርና ለመመዘን እንዲችል አድርጎ ያዘጋጃል (እንጌብሀርድ 1990)። በዚህ ዓይነቱ የአሰላጣጠን ሂደት ውስጥ የሚነደፈውም መርህ ግብር አላማው የሚያደርገው የመምህራንን ብቃት በማሳደግና በማዳበር ከራሳቸው ልምድ የሚማሩበትንና ከራሳቸውም ግንዛቤ የሚመነጭ ስትራቴጂ እንዲኖራቸው በማድረግ ላይ ነው። ይህም ተግባራዊ ሊሆን የሚችለው ሠልጣኞች የየራሳቸውን እውቀት መጠቀምና ይህንንም ማሳደግና ማዳበር ሲችሉ ነው (ማትሁር 1987)። በመምህራን የአሰላጣጠን ሂደት ውስጥ የዚህ የኢትዕዛዛዊ አቀራረብ ገፅታ መምህራን የየራሳቸውን ዕውቀትና ግንዛቤ በማሳደግ፣ ችግሮችንም ለማቃለል በመወያየትና ሀሳብ በመለዋወጥ ንድፈ ሀሳብና ተግባርን ሊያገናኝ በሚችል ቀጣይ የልምምድ ሂደት ውስጥ በሚደረግ እንቅስቃሴ ረገድ ጎልቶ ሊታይ የሚችል ይሆናል።

በዚህ የአሰላጣጠን መርህ ማሰልጠኛ ተቋማት ሠልጣኝ እጩ መምህራን በራስ የመተማመን ስሜታቸው እንዲጎላ ከማድረግ በተጨማሪ በክፍል ውስጥ የሚያደርጉትን እንቅስቃሴ ዞር ብለው በአንክሮ እንዲያጤኑ ማዘጋጀት ይጠበቅባቸዋል። ኬኔዲ (1992) በግልፅ እንዳሰፈረው፣ በመምህራን የአሰላጣጠን ሂደት ውስጥ ሠልጣኞች የየራሳቸውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ሒሳዊ በሆነ መንገድ ሲገመገሙና ገጠመኛቸውንም በትክክል መረዳት ሲችሉ ብቻ ነው ወደ ትክክለኛው የመምህራንነት ሙያ ዘልቀው ሊገቡ የሚችሉት። በዛሬው የመምህራን የአሰላጣጠን ሂደት ውስጥ ደግሞ ይህን መሰሉ አመለካከት የግድ ቦታ ማግኘት እንደሚገባው የሚያሳስቡ አዳዲስ ንድፈ ሀሳቦች በመበራከት ላይ ይገኛሉ። እነዚህ አንድ

መሠረታዊ ሀሳብና ማዕከላዊ ነጥብ የሚጋሩት ንድፈ ሀሳቦች አልፎ አልፎ የተለያዩ መጠሪያ ይዘው ይስተዋላሉ። ከነዚህም መካከል የአሳቤ ሥልት (Modes of Reasoning) ፣ ፕሮፌሽናል አስተሳሰብ (Professional Thinking)፣ መምህር እንደተመራማሪ (Teacher as Researcher)፣ ሂሳዊ ንድፈ ሀሳብ (Critical theory)፣ ክሊኒካዊ ሱፐርቪዥን (Clinical Supervision)፣ ወ.ዘ.ተ. የሚሉት መጠሪያዎች የሚጋሩት አንድ መሠረታዊና ማዕከላዊ ነጥብ እንዳለ ልንገነዘብ ይገባል (ካልድሬድ 1987)። እነዚህ የተለያዩ መጠሪያ ይዘው ነገር ግን አንድ መሠረታዊ ሀሳብ የሚጋሩት ንድፈ ሀሳቦች በሙሉ ሠልጣኝ መምህሩ ከአሠልጣኝ መምህሩ ተፅእኖ ውጪ ሙያዊ ብቃቱን በራሱ እንዲያዳብርና እንዲያበለፀግ መደረግ አለበት በማለት የሚያሳስቡ ናቸው። በዚህ መልክ እጩ መምህራንን ማዘጋጀት ይቻል ዘንድ የማስተማር ልምምድና ሱፐርቪዥን በአግባቡ ተይዘው ሊካሄዱ ይገባል። በአግባቡ የተያዘ የማስተማር ልምምድና የሱፐርቪዥን ሂደት ለተዋጣ የመምህራን አሠልጣጠን የሚኖረውን ፋይዳ እንደሚከተለው ለመዳሰስ ይሞክራል።

2.1.3. በመምህራን ሥልጠና የማስተማር ልምምድና ሱፐርቪዥን ተግባርና አላማ

2.1.3.1. የማስተማር ልምምድ ምንነት፣ ተግባርና አላማ

የማስተማር ልምምድ በአንድ እውናዊ የትምህርት ቤት ዓውድ ውስጥ በአንድ በተወሰነ ክፍል በሱፐርቪዥን ጥላ ስር የሚከናወን ተግባር ሲሆን ይኸውም የተማሪ አስተማሪዎችን ሙያዊ ብቃት ለማሳደግና ለማሻሻል እንዲረዳ ታስቦ በዕቅድ የሚዘጋጅ ወሳኝ አጋጣሚ ነው (ዋላስ 1991:121)። ከዚህም በተጨማሪ የማስተማር ልምምድ የተማሪ አስተማሪዎች ንድፈ ሀሳብን ከተግባር ጋር የሚያጣጥሙበት አጋጣሚ መሆኑንም መዘንጋት አያሻም። መምህራንን በማሰልጠኑ ሂደት ውስጥ የማስተማር ልምምድ የስልጠናው ሂደት ዋነኛውና መሠረታዊ አካል ነው (ዛሆሪክ 1988፣ ሪቻርድሰን ኮኤለር 1988፣ ግሪስ 1984)። ይህ በመሆኑም ብዙዎች የመስኩ ምሁራን የማስተማር ልምምድን የጊዜ ሰሌዳ በመምህራን ሥልጠና ሂደት ውስጥ በጣም ወሳኝና ጠቃሚው ጉዳይ ነው በማለት ሀሳባቸውን ሲገልፁ ይደመጣል። ብዙ የመምህራን አሠልጣኞችና የተማሪ አስተማሪዎች እንዲሁም አሁን በማስተማር ተግባር የሚገኙት መምህራን ጭምር እንደሚሰጡት አስተያየት ማስተማርን የመማሩ ጉዳይ ሙሉ በሙሉ ባይሆንም ቢያንስ በከፊል በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የሚገኝ ነው (ጆስ ስታውት 1989: 1)።

ሊሊያና ባልትራ (1979:52) የተሰኙት ምሁር ሲገልፁ የማስተማር ልምምድ ከሚፈለገው ግብ መድረስ እንዲችል ከእውነት የትምህርት ቤት ዓውድና ከትምህርት

ቤቱም ተማሪዎች የእለት ተእለት እንቅስቃሴ ጋር የግድ ሊጣመር ይገባል። ከዚህም በቀር የማስተማር ልምምዱ ጥድፊያ ያልታከለበት ሆኖ ስርዓታዊ በሆነ ሂደት እንዲያልፍ ጥረት መደረግ አለበት። ይህን መፈጸም ከተቻለ በዕቅድ የተመራና መልካም ቅንጅት የሚታይበት የማስተማር ልምምድን መፍጠር ይቻላል።

በማስተማር ልምምድ ውስጥ የሚደረገው እያንዳንዱ እንቅስቃሴ ንድፈ ሃሳብን ከተግባር ጋር ለማዛመድ የሚደረግ ጥረትን ሊያካትት ይገባል (ግሪስ 1984:1)። ንድፈ ሃሳብን ከተግባር ለማዛመድ የሚችል የማስተማር ልምምድ ውጤታማነቱ ብዙም የሚያጠያይቅ አይሆንም። ለዚህም ነው ሊሊያና ባልትራ (1979) የተማሪ አስተማሪዎቹ አስቀድሞ ከተሰጣቸው የንድፈ ሃሳብ ትምህርት ጋር የማስተማር ልምምድ በጥብቅ የተቆራኘ ሊሆን ይገባል ሲሉ የሚያሳስቡት። ስለዚህም በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ ንድፈ ሃሳብና ተግባር የተፋቱ ሆነው እንዳይታዩ ትኩረት ሊደረግ ይገባል። ይሁን እንጂ አብዛኛውን ጊዜ የተማሪ አስተማሪዎች በኮሌጅ ውስጥ ወይም በመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት ውስጥ የተማሪዎቻቸውን የሥነ-ዘዴ ኮርሶች ባመዛኙ በንድፈ ሃሳባዊ ትንታኔ ላይ ያተኮሩ ናቸው በማለት ሲተቹ ይደመጣል። ዛሆሪክ (1988) በግልፅ እንዳስቀመጠው ይህን መሰል ትችት የሚፈልቀው ተደጋገሚ በሆኑ ንድፈ ሃሳባዊ ትንታኔዎች ላይ በማተኮር ተግባራዊ የሆነውን ክፍል ከሚዘነጉ አሰልጣኝ ተቋማት ይሆናል።

የማስተማር ልምምድ በመምህራን ሥልጠና ሂደት ውስጥ ዓቢይ ተተኪ ጉዳይ በመሆኑ በማስተማር ልምምዱ ወቅት የተማሪ አስተማሪው ከተለያዩ አቅጣጫ ማለትም ከትምህርት ቤቱ መምህራን፣ ከአሰልጣኞች፣ ከሱፐርቫይዘሮችና ከብጤዎቹ ድጋፍና ርዳታ ማግኘት እንደሚገባው ብዙዎች የሚቀበሉት እውነት ቢሆንም ጥቂቶች ደግሞ ከዚህ ለየትና ወጣ ያለ አመለካከት እንዳላቸው ሊታወቅም ይገባል። ዛሆሪክ (1982) በግልፅ እንዳስቀመጠው ዚዎትኒክ (1984)፣ ኤድዋርድና ሁኩል (1983)፣ ላኒርና ሊትል (1986)፣ ዜችነርና ታብቼንካ (1982) ዛሬ በመካሄድ ላይ የሚገኘው የማስተማር ልምምድ አካሄድ ለመምህራን ሥልጠና የሚያበረክተው ጉልህ ድርሻ አይታያቸውም። እንደዚሁም ሊንርና ሊትል (1986)፣ ዜችነርና ታብቼንካ (1981) ዛሬ በመካሄድ ላይ የሚገኘው የማስተማር ልምምድን በመተቸት፣ የተማሪ ማስተማር ወግ አጥባቂነትን የሚፈጥር ነው በማለት ያላቸውን ሥጋት ይገልጻሉ። ይሁን እንጂ አንዳቸውም የማስተማር ልምምድ ጠቃሚ አይደለምና መወገድ አለበት የሚል የከረረ አቋም ያላቸውም። ልዩነቶቻቸው የሚመነጨት ከአቀራረቡ ላይ ይመስላል። በእርግጥም ዴዊ (1904) ከሰማንያ ዓመት በፊት እንዳስጠነቀቀው በልምምድ ላይ ከልክ ያለፈ ትኩረት ማድረግ የሱፐርቫይዘሩን ወይም የተባባሪ ትምህርት ቤቱን መምህር ቴክኒክና አመለካከት ካለ ጥያቄ በመቀበል የተማሪ አስተማሪው የራሱን ወሳኝነት፣ የራሱን ሚናና ድርሻ ወደ መዘንጋት ሊያደርሰው ይችላል (ዛሆሪክ 1988)። የራሱን ወሳኝነትና ሚና የዘነጋ የተማሪ አስተማሪ ደግሞ

ከማስተማር ልምምዱ የሚገኘውን ንድፈ ሃሳብን ከተግባር ጋር የማዛመድ አጋጣሚ ሳይጠቀምበት ይቀራል።

በማንኛውም የመምህራን ሥልጠና ሂደት ውስጥ ንድፈ ሃሳብ ከተግባር ጋር ተጣጥሞ ሊሄድ እንደሚገባው ከፍ ሲል የተገለፀ ጉዳይ ነው። ንድፈ ሃሳብ ከተግባር ጋር መጣመር ስላለበትም ተግባራዊ የማስተማር ልምምድ እጅግ አስፈላጊ የመሆኑ ጉዳይ የሚያጠያይቅ አይሆንም። እውነቱ ይህ ቢሆንም ስቶን (1972) እንደሚለው ይህ አይነቱ ተግባራዊ የማስተማር ልምምድ በጀማሪ የተማሪ አስተማሪዎች ማንነት ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ ሊያመጣ ወይም ሊያስከትል እንደሚችል መገንዘብ ያሻል። ይህንን ሀሳብ ዜቸነር (1982) በማጠናከር የማስተማር ልምምድ ለመለወጥ አዳጋች በሆነ ሁለንተናዊ ችግር ውስጥ ያለ ሂደት ነው ይላል ስለዚህም የማስተማር ልምምድ በዕጩ መምህራኑ ላይ አወንታዊ ብቻ ሳይሆን አሉታዊም ተፅዕኖ ሊኖረው ይችላል ሲሉ ያሳስባሉ።

ተግባራዊ የማስተማር ልምምድ በተማሪ አስተማሪው ስብዕና ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ እንዲፈጥር የሚያደርጉት ምክንያቶች ደግሞ በርካታ እንደሆኑ ቢገመትም እነዚህን ችግሮችና የአሉታዊ ተፅዕኖ ምንጮች በሚገባ ለይቶ መፍትሄ ለመስጠት የተደረገው ሙከራ ውስን በመሆኑ ችግሮቹ ዛሬም ቢሆን ጉልተው መታየታቸው አልቀረም። እነ ሁቨር (1988) ይህንን በተመለከተ ሲያብራሩ፣ የመስክ ልምድ ማለትም የማስተማር ልምምድ የተማሪ አስተማሪውን ፔዳጎጂካል ክህል በማዳበሩ ረገድ እጅግ የላቀ ድርሻ ያለው መሆኑ ቢታወቅም እንደመጥፎ አጋጣሚ ሆኖ ይህ የማስተማር ልምምድ በመምህራን ስልጠና ላይ ስላለው አወንታዊ ወይም አሉታዊ ተፅዕኖ የሚታወቀው ወይም የተገኘው ተጨባጭ መረጃ አጥጋቢ አይደለም በማለት ነው።

የማስተማር ልምምድ የሚያስከትለው አሉታዊም ሆነ አወንታዊ ተፅዕኖ በሰፊ መረጃ ተደግፎ አልቀረበም ስለተባለ ግን ከማስተማር ልምምድ ጋር የሚያያዙት ችግሮችና የችግሮቹም ምንጮች ጨርሶ አይታወቁም ማለት እንዳልሆነ ሊታወቅ ይገባል። በአሥራ ዘጠኝ ሰማንያዎቹና ዘጠናዎቹ የወጡ ጥናታዊ ዘገባዎች እንደሚያመለክቱት ከሆነ ከማስተማር ልምምድ ጋር አብረው የዘለቁትን ጉልህ ችግሮች ለይቶ ማውጣትና ማሳየት ይቻላል። ጉልተው ከሚታዩትም ችግሮች መካከል አንዱና ለማስተማር ልምምዱ ሂደት ግብ ያለመምታት አስተዋፅኦ የሚያደርገው ለልምምዱ የሚመደበው የጊዜ ጉዳይ ነው። አንዳንድ የማሰልጠኛ ተቋማት ለማስተማር ልምምድ የሚመድቡት ጊዜ በጣም አጭር ከመሆኑ የተነሳ ተፈላጊውን ክህል ሳያስጨብጥ ሲቀር ሌሎች ተቋማት ደግሞ በሥልጠናው ማጠቃለያ ላይ የማስተማር ልምምድን በማካሄድ ነገሩ ትርፍ የሆነ ያህል ችላ ሲሉት ይታያል። ሊሊያና ባልትራ (1979:52) በግልፅ እንዳሰፈሩት የተማሪዎች አካዳሚያዊ ህይወት ሊጠቃለል ጥቂት ሲቀረው የሚካሄደው የማስተማር ልምምድ የሚኖረው ፋይዳ የጉላ አይሆንም።

የማስተማር ልምምድ ዋና ዓላማ ግልፅ ያለመሆኑ ጉዳይ ደግሞ ሌላው እንደችግር ምንጭ ተደርጎ የሚታይ ጉዳይ ነው። እንደሚታወቀው የማስተማር ልምምድ የተማሪ አስተማሪዎችን ሙያዊ ብቃት ለማሳደግና ለማሻሻል በዕቅድ የሚዘጋጅ አጋጣሚ ነው። ዓላማውም የተማሪ አስተማሪዎችን ከትምህርት ቤት ህይወት ጋር ራሳቸውን እያዛመዱ በአሠልጣኝ ተቋማት ውስጥ የተማሩትን ንድፈ ሀሳብ ከተግባር ጋር እንዲያጣጥሙ በማድረግ መርዳትና መደገፍ ነው። ይሁን እንጂ እነሁቨር (1988) እንደሚሉት በአብዛኞቹ የመምህራን አሠልጣኝ ተቋማት ውስጥ የማስተማር ልምምድ ተግባርና ዓላማ ይህ ሆኖ አይታይም። እነሱ እንደሚሉት ብዙዎቹ የማሰልጠኛ ተቋማት የማስተማር ልምምድን ሂደት መፈተኛ ወይም መመዘኛ አድርገው ነው የሚጠቀሙበት። የተማሪ አስተማሪዎቹ ለመምህርነት የሚያበቃውን ስልጠና ወደ ማጠናቀቁ የተቃረቡ ናቸው ብለው ስለሚያምኑ በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ ከፍተኛ የማስተማር ብቃትን ማየት ይሻሉ። በመሆኑም በዚህ አይነቱ የማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የሚሳተፉት ሱፐርቫይዘሮች አብዛኛውን ጊዜ የሚጫወቱት ሚና የገምጋሚነት ወይም የመዘኝነት ሚና እንጂ የተማሪ አስተማሪውን በመደገፍና በመርዳት የተሻለ ብቃት እንዲኖረው ለማድረግ የሚጥሩ አይሆኑም። ዋናው ትኩረታቸው የትኛው ያልፋል? የትኛው ይወድቃል በሚለው ጉዳይ ላይ የተመሠረተ ስለሚሆን በማስተማር ልምምዱ ምዘናን በማስቀደም ችግር ሲፈጥሩ ይታያል።

የማስተማር ልምምድ ከመካሄዱ በፊት በቂ ቅድመ ዝግጅት ቢኖር የተሻለ ሁኔታ እንደሚፈጥር ከወዲሁ መገመት ይቻላል። ከዚህ ጋር በተያያዘ ሁኔታም የማስተማር ልምምዱ በሚካሄድበት ወቅት ጥብቅ ክትትል እንዲደረግ ማቀድ ያሻል። ይህ ከተጓደለ ደግሞ ሌላው የችግር ምንጭ ሆኖ ሊከሰት ይችላል። ተደጋግሞ እንደተጠቀሰው የማስተማር ልምምድ በበቂ ቅድመ ዝግጅት ቢወጠን መልካም ነው። ይህም ጥድፊያ ያልታከለበትና ስርዓታዊ አንደሚያደርገው ከፍ ሲል የተገለፀ ጉዳይ ነው። ክትትሉን በተመለከተም የዩኒቨርሲቲው ሱፐርቫይዘርና የተባባሪው ትምህርት ቤት መምህር በጋራ እንዲያከናውኑት ቢታቀድ ይመረጣል (እነ ሁቨር 1988፣ ሪቻርድሰን ኮኤለር 1988)። በነዚህ ምሁራን አመለካከት የማስተማር ልምምዱን ክትትል በተመለከተ የሁለቱ ሚና ማለትም የዩኒቨርሲቲው ሱፐርቫይዘር ሚናና የተባባሪ ትምህርት ቤቱ መምህር ሚና አስቀድሞ ተወስኖ በግልፅ መቀመጥ ያለበት ጉዳይ ነው። እነዚህ አካላት ሚናቸውን ተገንዝበው በመተባበር መሥራት ካልቻሉ ግን በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ የተማሪ አስተማሪውን ግራ በማጋባትችግር እንዲፈጠር ሊያደርጉ ይችላሉ።

በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የጎላ ችግር የሚፈጥረው ሌላው ጉዳይ የመምህራን አሰልጣኝ ተቋማት ወይም የዩኒቨርሲቲዎች ድጋፍ መጓደል ነው። የመምህራን ማሠልጠኛ ተቋማት ወይም የዩኒቨርሲቲዎች የማስተማር በልምምድን

እንደሥልጠናው ዋና አካል በመቁጠር ለሱፐርቪዥን ሂደት ትልቅ ትኩረት ሊሰጡ ይገባል (ቦዘርአይድ 1979፣ እነሁቨር 1988፣ ዛሆሪክ 1988)። በመሆኑም እነዚህ ምሁራን እንደሚያሳዩት የመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት እና የኒቨርሲቲዎች በመስኩ በቂ ልምድ፣ ዕውቀትና ሥልጠና ያለውን ሠው መርጦ መላክ እንጂ ማንኛውም የአሰልጣኝ ተቋም ወይም የኒቨርሲቲ አባል ለሱፐርቪዥን ተግባር ማሰማራት አይጠበቅባቸውም። ይሁን እንጂ በርካታ ጥናቶች እንደሚያመለክቱት ይህ ጉዳይ ችላ የተባለ ይመስላል። ቦዘርአይድ (1979) በጥናቱ እንዳመለከተው ከዛሬ አሥራ ስድስት ዓመት በፊት በእንግሊዝ ውስጥ በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ ይላተፉ የነበሩት ሱፐርቪዥኖች ሱፐርቪዥንን በሚመለከት መደበኛ ሥልጠና ያላቸው አልነበሩም። በመሆኑም በዚያን ወቅት በዚች ሀገር አብዛኛውን ጊዜ የማስተማር ልምምድ ሂደት ይጎበኝ የነበረው ሥልጠናና ልምድ በሌላቸው ሱፐርቪዥኖች አማካይነት ነበር። ቦዘርአይድ (1979) በዚሁ ጥናቱ ውስጥ እንደጠቆመው በእንግሊዝ ውስጥ በዚያን ወቅት ሱፐርቪዥን የኮሌጅ ሌክቸሮች ተደራቢ ሥራ ተደርጎ ይታይ ነበር እንጂ የእነዚህን መምህራን የሱፐርቪዥኖች ብቃት ለማዳበር የጎላ ጥረት አልተደረገም ነበር። ይህ ደግሞ ዛሬም ቢሆን ጨርሶ ተወግዷል ለማለት ያዳግታል። በዚሁ መሠረታዊ ጉዳይ ላይ ስቶን (1987) አስተያየቱን ሲሰጥ ሱፐርቪዥን የኮሌጅ ሌክቸሮች ተጨማሪ ሥራ ተደርጎ ስለሚታይ ሱፐርቪዥን ሱፐርቪዥኖች የሚያሰኙትን መስፈርቶች ጠብቆ ሠው የመመደቡ ጉዳይ ችላ ተብሎአል በማለት የጉዳዩን አሳሳቢነት ይገልጻል። ዛሆሪክ (1988) ባካሄደው ጥናት እንዳመለከተው የኒቨርሲቲ ሱፐርቪዥኖች ራሳቸውን እንደትልቅና የተዋጣለትም የሱፐርቪዥን ተግባር እንደሚያከናውኑ አካላት አድርገው ቢመለከቱም አንዳቸውም ሥርዓታዊ የሆነ የሱፐርቪዥኖች ሥልጠና የነበራቸው ሆነው አላገኛቸውም። ከዚህም ስልጠና ጉድለት ይሆናል አንዳንድ ጊዜ የማስተማር ልምምድ ሲጠናቀቅ አስገራሚ የውጤት አሰጣጦች የሚታዩት። ሆሬ (1971) ባካሄደው ጥናት በማስተማር ልምምድ የውጤት አሰጣጥ ላይ ቆንጆ ልጃገረዶች ከፋንጋዎች የተማሪ አስተማሪዎች ይልቅ የተሻለ ውጤት ማግኘት እንደቻሉ አመልክቷል። ይህም መሠረታዊ ከሆነ የሥልጠና ጉድለትና የሱፐርቪዥንን መሠረተ ሀሳብ በውል ካለመረዳት የተነሳ የሚከሰት ችግር ተደርጎ ሊታይ ይችላል።

ከፍ ሲል በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ ሊከሰቱ የሚችሉትን ዓበይት ችግሮች በአጭሩ ለመዳሰስ ተሞክሯል። እነዚህን ከማስተማር ልምምድ ጋር ተያይዘው የሚከሰቱትን ችግሮች በተቻለ መጠን ለማስወገድ እንዲቻል የሱፐርቪዥንን ምንነትና የወቅቱን የሱፐርቪዥን ንድፈሃሳብ አቅጣጫ በጥልቀት መገንዘብ ያሻል። ስለዚህም ከዚህ በማስተካከል ይህንኑ የሱፐርቪዥን ጉዳይ ከሌሎች ተዛማጅ ጉዳዮች ጋር ቀጥለን እንቃኛለን።

2.1.3.2. የሱፐርቪዥን ምንነት ተግባርና ዓላማ

ምናልባትም ሱፐርቪዥን ምንድነው? የሚለውን መሠረታዊ ጥያቄ ለመመለስ አዳጋች ሳይሆን አይቀርም። ሱፐርቪዥን በተሰኘው ተግባር ላይ ተሰማርተው የሚገኙት ሠዎች በሙያና በአመለካከት የተለያዩ በመሆናቸው ነው ቁርጥ ባለ መንገድ ሱፐርቪዥንን መግለፅ ያዳግታል መባሉ (ዋላስ 1991:107)። በዋላስ አገላለፅ በተለያዩ አጋጣሚ ውስጥ ኢንስፔክተሮች፣ የመምህራን አሰልጣኞች፣ የሥነ-ትምህርት ባለሙያዎች፣ አስተማሪዎች፣ አማካሪዎች፣ ተቀዳሚ መምህራን፣ የሥርዓተ ትምህርት ኤክስፐርቶች፣ ወ.ዘ.ተ. የመሳሰሉት ሱፐርቫይዘር የሚሰኘውን መጠሪያ ይዘው የሚገኙበት አጋጣሚ አለ። እነዚህ ከፍ ሲል የተዘረዘሩት ክፍሎች ደግሞ ሱፐርቫይዘር የሚሰኙት የማስተማርን ሥራ በመከታተል ለሙያው መሻሻል እገዛ ለማድረግ በሚንቀሳቀሱበት ወቅት ይሆናል። ስለዚህም ኔቴሌ (1988) እንዳመለከተው ሱፐርቪዥን የተማሪ አስተማሪውን ጠንካራ ጎን ለማጎልበትና ድክመቶችንም ለማረም የሚታቀድ ሂደት ነው በማለት መግለፅ ይቻላል።

የተማሪ አስተማሪውን የማስተማር ልምምድ ሂደት በሱፐርቪዥን ለመቃኘት የሚደረገው ሙከራ ከጥንት ጀምሮ የዘለቀ ሂደት መሆኑ ቢታወቅም ቀድሞም ቢሆን ዛሬ የሱፐርቪዥን ዓላማና ተግባር ግራ ከማጋባት የፀዳ አልነበረም። ለዚህም ምክንያቱ በመስኩ ሠፊና ጥልቅ ጥናት ያለመካሄዱ ሊሆን ይችላል። በዛሆሪክ (1982) አባባል የሱፐርቪዥን ውጤት ወይም ተፅዕኖ እንጂ ሱፐርቫይዘሮች የሱፐርቪዥንን ተግባር ሲወጡ የሚያከናውኑት ምንድነው? የሚለው መሠረታዊ ጥያቄ የተተኮረበት አይመስልም።

የሱፐርቪዥን ተግባር በብዙዎች ዘንድ እንደሚገመተው ቀላል ተግባር አይደለም። ብዙ ውስብስብ ጉዳዮችን በውስጡ አዝሎ ስለሚጓዝ በአግባቡ ካልተያዘ በመስክ ላይ ከደጋፊነቱ ይልቅ ጎጂነቱ ሊያመዝን ይችላል። ኔቴሌ (1988) እንደሚለው ሱፐርቪዥን ትክክለኛ መስመሩን ከለቀቀ የተማሪ አስተማሪዎችን ለመጎብኘት በሚደረግ ሙከራ ከፍተኛው የሥጋትና የመረበሽ ምንጭ ሊሆን የሚችልበት አጋጣሚ ብዙ ነው። ይህም በተማሪ አስተማሪውና በሱፐርቫይዘሩ መካከል ሊኖር የሚገባውን ጤናማ ግንኙነት የሚያበላሽ ከመሆኑም በላይ ለማስተማር ልምምድ ግብ አለመምታት ዋናው ምክንያት አድርጎ ሊያስጠቅሰውም ይችላል። በብዙ ትምህርታዊ ሂደት ውስጥ ያለው ገጠመኝ እንደሚያመለክተው በሱፐርቫይዘሮችና በተማሪ አስተማሪዎች መካከል ያለው ግንኙነት ጤናማ መስመር የተከተለ አይደለም። ዋላስና ዋልገር (1991) ይህንን በተመለከተ እንዳሰፈሩት ብዙ ጊዜ በሱፐርቫይዘሮች እና በተማሪ አስተማሪዎች መካከል ያለው ግንኙነት የደስተኝነት ስሜት የሰፈነበት ግንኙነት አይደለም። ይህንን በተማሪ አስተማሪና በሱፐርቫይዘር መካከል የሚሰተዋለውን ግንኙነት ብለምበርግ የመፅሀፉ ርዕስ

አድርጎ፡ «ሱፐርቪዥን የሱፐርቫይዘርችና አስተማሪዎች ግለ ቀዘቃዛ ጦርነት» ሲል ማውጣቱ ያለ ምክንያት አይደለም ሲሉ ይገልጹታል። እንዲህ ስለተባለ ግን የሱፐርቪዥን ሂደት ሙሉ በሙሉ አሉታዊ ውጤት ያለው ተደርጎ መታየት የለበትም። የሱፐርቪዥን ሂደት ስኬታማነት የሚወስነው የምንጠቀምበት ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረብ ሂደት ነው። ከዚህ በማስከተል የሱፐርቪዥን ሂደትን ከተለያዩ ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረቦች አንፃር በማጤን የየአቀራረቦቹን ባህርይ ከግልጽና ከተግባራቸው አንፃር ለመፈረጅ ይሞክራል።

2.1.3.2.1. ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረቦች

ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረብን በተመለከተ የተለያዩ የመስኩ ምሁራን የሱፐርቪዥንን ሂደት ከሚያሳዩው ባህርይ አንፃር ለመመደብና ለመከፋፈል የሞከሩ ሲሆን አከፋፈላቸውም እንደየትኩረታቸውና እንደየገጠመኛቸው የተለያዩ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረቦችን ብዙዎች የመስኩ ምሁራን እየከፋፈሉ ለማቅረብ የሞከሩ መሆናቸው ቢታወቅም ከዚህ በማስከተል ዋናዎቹንና ተደጋግመው የሚጠቀሱትን እንደሚከተለው እንዳስሳለን።

ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረቦችን በተመለከተ ፍሪማን (1982) በሦስት ምድብ ክፍሎ ለማሳየት ሞክሯል። በነዚህም ሦስት ምድቦች ውስጥ ሦስት ዓይነት የሱፐርቪዥን ስልቶች እንደሚንፀባረቁ የጠቆመ ሲሆን እነዚህም አቀራረቦች መራሄ አቀራረብ (directive approach)፣ አማራጫዊ አቀራረብ (alternative approach)፣ ኢመራሄ አቀራረብ (non-directive approach) የተሰኙት ናቸው።

በፍሪማን (1982) አባባል በመራሄ አቀራረብ የተማሪ አስተማሪው ቀድሞ በተዘጋጀለት ትልም ውስጥ እንዲንዝ ይጠበቃል፤ ከዚህ ዝንፍ ማለት የለበትም ሱፐርቫይዘሩም ፈላጭ ቆራጭና ወሳኝ ሆኖ ስለሚቀርብ ያለው ሁሉ እንዲደመጥና በተግባር እንዲውል ይፈልጋል። በዚህ ዓይነቱ አቀራረብ የተማሪ አስተማሪውና የሱፐርቫይዘሩ ግኑኝነት ያለቃና የምንዝር ያህል ስለሚሆን የተማሪ አስተማሪው የበታችነት ስሜት እንዲያድርበት ሊያደርግ ይችላል።

ሁለተኛው በፍሪማን የተጠቀሰው አቀራረብ አማራጫዊ አቀራረብ የሚሰኘው ሲሆን በዚህ አቀራረብ ሱፐርቫይዘሩ በክፍል ውስጥ ያስተዋላቸውን ሂደቶች በተመለከተ የተለያዩ ማረሚያ አማራጮችን ለተማሪ አስተማሪው እያቀረበ የተማሪ አስተማሪው የክፍል ውስጥ ክንዋኔውን መለስ ብሎ በአንክሮ እንዲያጤን ያደርግበታል። ይህ አቀራረብ ዝግ መደምደሚያ የሌላቸውን ጥያቄዎችን በማንሳት የተማሪ አስተማሪውን

ለውይይት የሚጋብዝ ሲሆን በተወሰነ ትልም ውስጥ እንዲጓዝ የሚያስገድድም አይደለም። ይህ አቀራረብ ከመራሄ አቀራረብ አንፃር ሲታይ ለተማሪ አስተማሪው ነፃነት የሚሰጥና የሱፐርቫይዘርንም ተፅዕኖ የሚቀንስ አቀራረብ ነው።

ሦስተኛው በፍሪማን የተጠቀሰው አቀራረብ ኢመራሄ አቀራረብ የተሰኘው ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረብ ነው። በዚህም ዓይነቱ አቀራረብ የተማሪ አስተማሪውና የሱፐርቫይዘር ሚና ሊለዋወጥ የሚችል ሲሆን ሱፐርቫይዘር የራሱን አመለካከት ከማቅረብ በቀር ምክርም ወይም በተወሰነ ትልም ውስጥ የሚያንቀሳቅስ ትዕዛዝ አይሰጥም። ከምልከታውም በኋላ በሚኖረው ውይይት ጉልህ የሆነውን ሥፍራ የሚይዘው የተማሪ አስተማሪው ነው። ይህ አቀራረብ ተግባራዊ በሚሆንበት ሂደት ውስጥ በሚደረገው ግልፅ ውይይት የተማሪ አስተማሪው የሱፐርቫይዘርን አመለካከት ቢፈልግ ሊቀበለው ወይም ላይቀበለው ይችላል። በዚህ አቀራረብ የተማሪ አስተማሪው በበለጠ የራሱን ስህተት በራሱ እንዲያርም ይገፋፋል።

በዚህ መንገድ ሌላው ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረብን ለማሳየት የሞከረው ዛሆሪክ (1988:11) የተሰኘው ምሁር ነው። ዛሆሪክ (1988) በተለይ የዩኒቨርሲቲ ሱፐርቫይዘሮች ላይ በማተኮር የሱፐርቪዥን ሂደት በሦስት ክፍሎች ይመለከተዋል። በሱ አመለካከት ሱፐርቪዥን ትዕዛዛዊ ባህሪ የሱፐርቪዥን (Behavior Prescription)፣ ሀሳብ ገላጭ ሱፐርቪዥን (Idea Interpretation)፣ ድጋፍ ሰጪ ሱፐርቪዥን (Person Support) በማለት ተከፋፍሎ ሊታይ ይችላል። እነዚህ የሱፐርቪዥን የተለያዩ ምድቦች በውስጣቸው ምን ምን ጉዳዮችን የሚያካትቱ ናቸው? በማስከተል በአጭሩ ለመቃኘት ይሞከራል።

በዛሆሪክ አገላለጽ ትዕዛዛዊ ባህሪ የተሰኘው ባህሪ የሚንፀባረቅባቸው ሱፐርቫይዘሮች ለተማሪ አስተማሪዎች መመሪያና ትዕዛዝ በመስጠት የሰጡት መመሪያና ትዕዛዝ እንዲተገበር አጥብቀው ይፈልጋሉ። በዚህ አይነት ምድብ ውስጥ የሚካተቱት ሱፐርቫይዘሮች ከራሳቸው ወይም ከሌሎች የማስተማር ልምድ በመነሳት የተማሪ አስተማሪዎች ይህ እነሱ የሚጠቅሱትን ልምድ እንዲከተሉና እንዲጓዙ ይሻሉ። ከዚህም በቀር እነዚህ ትዕዛዛዊ ባህሪ የሚታይባቸው ሱፐርቫይዘሮች ራሳቸውን እንደበላይ ኅላፊና እንደበላይ ጠባቂ አድርገው የመመልከቱን ነገር የሚያዘወትሩ በመሆናቸው እነሱ በሚፈልጉት አቅጣጫ እንጂ በሌላ መንገድ የተማሪ አስተማሪው እንዲሄድ የሚፈቅዱ አይደሉም። ከዚህም በመነጨ ሁኔታ ይመስላል፣ የጎሳ የሂሳብነት ባህሪ ተዘውትሮ ይታይባቸዋል።

ሁለተኛው ዓይነት የሱፐርቪዥን ሂደት ሀሳብ ገላጭ የተሰኘው የሱፐርቪዥን ሂደት ነው። በዚህ አይነቱ የሱፐርቪዥን ሂደት ስር የሚመደቡት ሱፐርቫይዘሮች የክፍል ውስጥ አመራርን በተመለከተ ያላቸውን እምነት ለተማሪ አስተማሪዎች

የሚያካፍሉ ናቸው። እነዚህ ሱፐርቫይዘሮች በሱፐርቪዥኑ ሂደት የተለያዩ አማራጭ መንገዶችን በማፈለግ ለመጠቀም የሚሞክሩ ናቸው። ለውጥ ማየትን አጥብቀው ስለሚፈልጉም ተግባርን አዘወትረው ሲያደፋፍሩ ይታያል። ድሀሪ ምልክታ በሚኖረውም ውይይት የተማሪ አስተማሪዎችን ያለፉ የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴዎች በማስታወስ የተማሪ አስተማሪው ዞር ብሎ እንዲያጤናቸው ያደርጋሉ። ከፍ ሲል እንደተገለጸው ሁሉ እነዚህ ይህንን መንገድ የሚከተሉ ሱፐርቫይዘሮች ብዙ ጊዜ ለውጥን አጥብቀው ስለሚሹ የተማሪ አስተማሪው የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ወደሚጠበቀው ለውጥ እንዲመጣ የጎላ ጥረት ሲያደርጉ የሚታዩ ናቸው። በዚህም የተነሳ እነዚህ ሱፐርቫይዘሮች አልፎ አልፎ እንደትዕዛዛዊ ባህሪ ሁሉ ትዕዛዝ እየሰጡ የተማሪ አስተማሪው እንዲከተል የሚያደርጉበትም አጋጣሚ ሊኖር ይችላል።

ሦስተኛው ዓይነት በዛሆሪክ (1988) የተጠቀሰው አቀራረብ ድጋፍ ሰጪ የተሰኘው ሲሆን ይኸውም የተማሪ አስተማሪዎች በክፍል ውስጥ የሚኖራቸውን ውሳኔ የመስጠት ሀላፊነት በአግባቡና በተሻለ መንገድ እንዲያከናውኑት የሚገፋፋ ሁኔታውንም የሚያመቻች ሂደት ነው። በዚህ ዓይነት ምድብ ውስጥ የሚጠቃለሉት ሱፐርቫይዘሮች ድገረ ምልክታ ከተማሪ አስተማሪው ጋር ሲወያዩ በአንክሮ የሚያዳምጡ ሲሆን በምልክታ ወቅት ያስተዋሉትን አንዳንድ የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴዎችን በመጥቀስም የተማሪ አስተማሪው በጉዳዩ ላይ እንዲያተኩርና በአንክሮም እንዲያጤናቸው ያደርጋሉ። ከዚህም በቀር የሚቀጥለው ክፍለ ጊዜ ሲታቀድ ያግዛሉ፣ ይደግፋሉ። የተማሪ አስተማሪውም እርዳታ በሚፈልግበትና ጥያቄ በሚያቀርብበት ጊዜ ለሚያነሳው ጥያቄ አጋዥ መልስ በመስጠትና ቀጣዩን ክፍለ ጊዜም እንዴት ቢሆን እንደሚሻል አማራጮችን በማቅረብ ከተማሪ አስተማሪው ጋር አብሮ ለመሥራት ያላቸውን ዝግጁነት አዘውትረው የሚያሳዩ ናቸው።

ከፍ ሲል ለማሳየት እንደተሞከረው የፍሪማን (1982) አከፋፈልና የዛሆሪክ (1988) አከፋፈል የጎላ ልዩነት አይታይበትም። የፍሪማን መራሄ አቀራረብ የዛሆሪክን ትዕዛዛዊ ባህሪን ይመስላል። እንደዚሁም አማራጫዊ አቀራረብና ሀሳብ ገላጭ አቀራረብ፣ ኢመራሄ አቀራረብና ድጋፍ ሰጪ አቀራረብ የሚጋሩት የጋራ ነጥብ አለ። ከዚህ ለየት በሚል መንገድ የአከፋፈሉን መንገድ በማጥበብ ዋላስ (1991:101) የተሰኘው ምሁር ሱፐርቪዥንን እንደሚከተለው በሁለት ዓባይ ትምህርቶች አስቀምጦታል።

ትዕዛዛዊ አቀራረብ

ትብብራዊ አቀራረብ

1. ሱፐርቫይዘር ፈላጭ ቆራጭና ወሳኝ አካል ነው

1. ሱፐርቫይዘር እንደጓደኛና የሥራ ባልደረባ ነው።

2. ሱፐርቫይዘር የዕውቀት ብቸኛ ምንጭ ነው

2. ሱፐርቫይዘርና የተማሪ አስተማሪው ዕውቀትና ልምድ ተለዋዋጮች ናቸው።

3. ሱፐርቫይዘር ይፈርዳል

3. ሱፐርቫይዘር ይረዳል።

4. ሱፐርቫይዘር ትምህርቱ እንዴት መቅረብ እንዳለበት የሚያሳይ አንድ ወጥ ቅደም ተከተላዊ መንገድ የተማሪ አስተማሪው እንዲጠቀም ያደርጋል።

4. ሱፐርቫይዘር ትምህርቱ እንዴት መቅረብ እንዳለበት የሚያሳይ አንድ ወጥ ቅደም ተከተላዊ መንገድ የተማሪ አስተማሪው እንዲከተል አያደርግም። የተማሪው አስተማሪው ትምህርቱን ያቀረበበትን መንገድ ይቀበላል።

5. ሱፐርቫይዘር ይናገራል የተማሪ አስተማሪው ያዳምጣል።

5. ሱፐርቫይዘር ማዳመጥ የመናገርን ያህል አስፈላጊና ጠቃሚ እንደሆነ ይገነዘባል።

6. ሱፐርቫይዘር የበላይነቱንና ምሳሌነቱን ለዘለቄታው ጠብቆ ማቆየት ይፈልጋል።

6. ሱፐርቫይዘር የተማሪ አስተማሪው የራሱን ተግባር በራሱ እንዲገመገምና ተግባሩንም ወደ ጎላ መለስ ብሎ በአንክሮ እንዲያጤን በመገፋፋት የተማሪ አስተማሪው በራስ የመተማመን ስሜት እንዲጎለብት ያደርጋል።

ከፍ ሲል በቀረበው አከፋፈል መሠረት የትዕዛዛዊና የትብብራዊ አቀራረብን ለይቶ ማስተዋል ይቻላል። ትዕዛዛዊ አቀራረብ የሱፐርቫይዘርን የበላይነት ስሜት በማጉላት ሱፐርቫይዘር እንዲመለከና እንዲፈራ የሚያደርግ ከመሆኑም በቀር የሱፐርቫይዘርን ፍርድ ሰጭነት በይበልጥ የሚያደፋፍር ነው። ሪቻርድሰን ኮኤለር (1988) ዛሆሪክ (1988) እንደሚሉት ደግሞ ይህ ትዕዛዛዊ አቀራረብ በተማሪ አስተማሪዎች ላይ ከባድ ስሜታዊ ጫና የሚያስከትል ስልት ነው። ከበድ ያለ ስሜታዊ ጫና ስለሚያሳድርም የተማሪ አስተማሪዎቹን በራስ የመተማመን ስሜት መጉዳቱ አይቀርም። ጌባህርድ (1990:115) ይህንን ትዕዛዛዊ አቀራረብ በተመለከተ እንዳሰፈረው ትዕዛዛዊ አቀራረብ ለሱፐርቫይዘር የጉላ ሚና በመስጠት የተማሪ አስተማሪውን እንዲመራ፣ ራሱን እንደሞዴል እንዲመለከትና የተማሪ አስተማሪዎቹም እንዲከተሉት ከማድረጉም በቀር ምን እንዴት መደረግ አለበት የሚለው ጉዳይ በሱፐርቫይዘር እንዲወሰን ያደርጋል። እንዲህ ዓይነቱ

አቀራረብ ደግሞ በርካታ ችግሮችን ያስከትላል (ኬኔዲ 1993፣ አነ ጌብሀርድ 1990፣ ዛሆሪክ 1988)።

ከዚህ ከትዕዛዛዊ አቀራረብ በተቃራኒው መስመር ላይ የምናገኘው ትብብራዊ አቀራረብ ለየት የሚል ባህርይ አለው። ትብብራዊ አቀራረብ የተማሪ አስተማሪው ከሱፐርቫይዘር ተፅዕኖ ውጪ በራሱ የሚንቀሳቀስበትን መንገድ የሚያመቻች አቀራረብ ነው። በዚህ አቀራረብ ውሳኔ የመስጠት ሀላፊነቱ የተማሪ አስተማሪው ሲሆን የሱፐርቫይዘር ተግባር የተማሪ አስተማሪውን መደገፍ፣ ማበረታታትና መርዳት ነው። ብዙዎቹ የመስኩ ምሁራን ማለትም ጌብሀርድ (1990)፣ ዛሆሪክ (1988)፣ ዋላስ (1991) እነሁቭር (1988) እንደገለጹት የሱፐርቫይዘርን ሂደት ከትዕዛዛዊ አቀራረብ ይልቅ ወደ ትብብራዊ አቀራረብ ማድላት ይጠበቅበታል። ከትዕዛዛዊ አቀራረብ ተላቆ ወደ ትብብራዊ አቀራረብ ማምራት ደግሞ የወቅቱ የመምህራን አሰለጣጠን ንድፈ ሀሳብ የሚጠይቀው ይሆናል። ኬኔዲ (1993) አጠንክሮ እንደገለጸው የተማሪ አስተማሪዎች የራሳቸውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ በትክክል የሚረዱበትንና ዞር ብለው የሚመረምሩበትን መንገድ ሱፐርቫይዘሮች ሊሹ ይገባል። የተማሪ አስተማሪዎች በዚህ መንገድ የራሳቸውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ በአንክሮ ማጤንና መመርመር ብሎም መመዘን ሲችሉ ነው ጠቅላላ የስልጠናው ሂደት ከመምህራን ስልጠና ወደ መምህራን ሙያዊ እድገት ለመሻገር የሚችለው (ኬኔዲ 1993)። ይህንንም ገቢራዊ ማድረግ የሚቻለው በትብብራዊ የአቀራረብ ስልት እንደሆነ ይታመናል።

2.1.3.3. ሱፐርቫይዘርንና የክፍል ምልክታ

ሱፐርቫይዘርን ከምልክታ ጋር በማያያዝ ለመቃኘት ከመሞከራችን በፊት ምልክታ ምንድነው? የሚለውን መሠረታዊ ጥያቄ በአጭሩ መልሰን ለማለፍ እንሞክር። አልራይት (1988: XVI) ምልክታ የተሠኘውን ፅንሠ ሀሳብ የሚገልፀው እንደሚከተለው ነው።

ምልክታ ባንድ ክፍል ውስጥ የነበረውን ክንውን የምንመዘግብበት ቅደም ተከተላዊ ሂደት ሲሆን ይህም ለመምህራን ሥልጠና ወይም ከዚህ ጉዳይ ጋር ለተያያዘ ምርምር መረጃ በማሰባሰብ ሂደት በጣም የሚረዳ ስልት ነው። በምልክታ ተመዝግቦ የሚቀረው መረጃ የሚታይ ብቻ ሳይሆን የሚደመጥም ሊሆን እንደሚችል መታወቅ አለበት።

በዚህ ዓይነት መንገድ የሚሰበሰበው መረጃ መምህራንን በማሰልጠንና ሙያዊ ብቃትንም በማሳደግ ረገድ የሚኖረው ድረሻ ላቅ ያለ ነው። ፒልፓት (1990) እንደሚለው ምልክታ ምናልባት እንደ መጥፎ ተግባር ተደርጎ በብዙ መምህራንና የተማሪ አስተማሪዎች ዘንድ ሊታይ ይችላል። ይሁን እንጂ ፒልፓት እንዳለው ምልክታ

በአግባቡና በአዎንታዊ መንገድ ከተያዘ ለሱፐርቫይዘርና ለተማሪ አስተማሪው ደጋፊ፣ አበረታች፣ አስተማሪና አስደሳች የማይሆንበት ምክንያት አይኖርም። ስለዚህም ከምልክታ ጋር ተያይዘው የሚመጡትን እንቅፋቶች በማስወገድ ከምልክታ ተጠቃሚ የምንሆንበትን መንገድ ልናፈላልግ ይገባናል።

ከምልክታ ተገቢው ጠቀሜታ እንዳይገኝ እንቅፋት የሚሆኑትን ጉዳዮች ሺል (1989) በአራት ክፍሎ ይመለከታቸዋል። በዚህ ምሁር አመለካከት ምልክታ የሙያው ባለቤቶች በሆኑት በመምህራን እንጂ በሌሎች ከሙያው ውጭ በሆኑ አካላት መካሄድ የለበትም። እንዲሁም ምልክታ በዘፈቀደ ሳይሆን ስርዓታዊ በሆነ መንገድ ሊከናወን ይገባል። ምልክታን በዘፈቀደ እንዲካሄድ የሚያደርጉት ደግሞ በመስኩ ያልሠለጠኑ ሰዎች ናቸው። እነዚህ ያልሰለጠኑ ሰዎች ስርዓታዊ የምልክታ መሳሪያ ስለማይኖራቸው እራሳቸውን እንደምልክታ መስፈርት አድርገው በመውሰድ ሂደቱን ስሜታዊ በሆነ መንገድ የሚከታተሉ ይሆናሉ፤ በዚህም ችግር እንዲፈጠር ምክንያት ሲሆኑ ይታያል። ከዚህም በቀር ምልክታ የሚካሄደው ግምገማን ዓላማ አድርጎ በመነሳት ሊሆን አይገባም። የምልክታ ዋና ዓላማ ግምገማ በሚሆንበት ጊዜ የተማሪ አስተማሪዎችን ውጥረት ውስጥ በማስገባት የተማሪ አስተማሪዎቹ ምልክታን የስጋትና የመረበሽ ምንጭ አድርገው እንዲመለከቱት በማድረግ በሱፐርቫይዘርና በተማሪ አስተማሪው መካከል ጤናማ ግንኙነት እንዳይኖር ምክንያት ሊሆን ይችላል። በመጨረሻም ሺል (1989) እንዳመለከተው ድንገረ ምልክታ የሚካሄደው ውይይት ይዘትና ባህሪ ከምልክታ ጠቀሜታ እንዳይገኝ እንቅፋት ሊሆን ይችላል ሲል ያሳስባል። በተለይ ድንገረ ምልክታ የሚካሄደው ውይይት በተማሪ አስተማሪው ስብዕና ላይ የሚያተኩርና የሱፐርቫይዘርንም አመለካከት በተማሪ አስተማሪው ላይ የሚጭን ከሆነ ምልክታውን ከተፈለገው ግብ እንዳይደርስ ሊያሰናክለው ይችላል። ከፍ ሲል የጠቀሰናቸውን ጉልህ ችግሮች በማስወገድ ምልክታን በአግባቡ ለመተግበር እንዲቻል ምልክታን ሠፋ አድርጎ መመልከቱ አግባብ ያለው ጉዳይ ነው።

ሱፐርቫይዘርን በሚተገበርበት ጊዜ የሚኖረውን የምልክታ ሂደት ጌይና ቦወር (1990:168) ሠፋ በማድረግ በሦስት ደረጃ ይከፍሉታል። በዚህም አከፋፈል መሠረት ምልክታ፣ ቅድመ ምልክታ ውይይት፣ የክፍል ምልክታና ድንገረ ምልክታ ውይይት የተሰኙ ሦስት ዓባይት ፈርጆች አሉት። በዚህም መሠረት ቅድመ ምልክታ የተማሪ አስተማሪውና ሱፐርቫይዘር በመገናኘት የክፍል ጉብኝቱን አጠቃላይና ውሱን ዓላማዎች ግልፅ አድርገው ያስቀምጣሉ። በዚህም መሠረት በዚህ ቅድመ ምልክታ ውይይት የተማሪ አስተማሪዎች እንዴት እንደሚገመገሙ፣ የመገምገሚያ መስፈርቶቹ ምን ምን እንደሆነ በውል ይረዳሉ። በሁለተኛው ክፍል፣ ማለትም በክፍል ምልክታ ወቅትም ሱፐርቫይዘር በክፍል ውስጥ በመገኘት የተማሪ አስተማሪው ሲያስተምር ይመለከታል። ክፍል ውስጥ ተገኝቶ በሚመለከትበትም ጊዜ የተማሪ አስተማሪውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ

ለመመዘገብ የተለያዩ ቴክኒካዊ አማራጮችን ሊጠቀም ይችላል። እነዚህንም የተለያዩ ቴክኒኮች በመጠቀም የተመለከተውንና የአስተዋለውን በሙሉ በተቻለ መጠን ለማስቀረት ይሞክራል። በዚህ የምልከታ ሂደት የመጨረሻው ደረጃ ድገረ ምልከታ የሚካሄደው ወይይት ነው። በዚህም ደረጃ ሱፐርቫይዘርና የተማሪ አስተማሪው በመገናኘት እየተወያዩ ምግብ-መረጃ እንዲለዋወጡ ይጠበቃል። ከዚህ በማስከተል ድገረ ምልከታ ወይም ድገረ የማስተማር ልምምድ የሚቀርበው ምግብ-መረጃ እንዴት ይቅረብ? ምን ላይ ያትኩር? ወ.ዘ.ተ. ለሚሉት ዓባይት ጥያቄዎች ምላሽ ለመስጠት ይሞክራል

2.1.3.4. ሱፐርቪዥንና የምግብ-መረጃ አቀራረብ

ምግብ-መረጃን ከሱፐርቪዥን ሂደት ጋር እያያዝን ፋይዳውንና አቀራረቡን ለመቃኘት ከመሞከራችን በፊት ምግብ-መረጃ ምንድነው? የሚለውን መሠረታዊ ጥያቄ ማንሳትና መመልከት አግባብ ያለው ስለሚሆን ይህንኑ ጥያቄ ለመመለስ እንሞክራለን።

ምግብ-መረጃ፣ መረጃ የመስጠት ወይም የማቅረብ ሂደት ሲሆን በዚህም ሰዎች የራሳቸው ድርጊትና ተግባር በሌላ ግለሰብ ወይም ቡድን ላይ ያሳደረውን ተፅዕኖ እንዲረዱ የሚደረግበት መንገድ ይመቻቻል። (የሰላም ጓዶች አውደ ጥናት፣ 1994:1 ያልታተመ)

ዋላስ (1991:45) ምግብ-መረጃን ከሱፐርቪዥን ጋር በማያያዝ ሲገልፅ፣ ምግብ መረጃ አንድ የተከናወነን ተግባር ወይም አንቅስቃሴን በተመለከተ መምህሩ ለተማሪ አስተማሪዎቹ የሚያቀርበውን ሪፖርትና የግምገማ ውጤት ይመለከታል በማለት ነው። እያንዳንዱ ሰው የየራሱ ግላዊ ባህሪ አለው። ለነገሮችም የሚሰጠው ምላሽ ከዚህ ከባህርይው አኳያ በመሆኑ ለሌሎች ሰዎች ድርጊትና ሃሳብ የሚሰጠው ምላሽ ከራሱ ዳራ፣ ልምድ፣ ዝንባሌ፣ ፍላጎትና አስተዳደግ አኳያ ስለሚሆን ብዙ ጊዜ የሌሎችን ሀሳብ ወይም መልዕክት በትክክል ላይረዳ ወይም በተሳሳተ መንገድ ሊገነዘብ ይችላል። በመሆኑም አድማጫችን ወይም ተመልካቻችን ካልነገረን በቀር የኛን ድርጊት አስመልክቶ በውስጡ የተፈጠረውን ስሜት በትክክል ለማወቅ የምንችልበት መንገድ አይኖርም። በርግጥ ልንገምት እንችል ይሆናል። ይሁን እንጂ የአድማጫችን ወይም የተመልካቻችን ስሜት በእሱነቱ ውስጥ ጠልቆ ያለ ነገር ነውና ካልገለፀልንና ካልነገረን በቀር ልንረዳው አንችልም። ምግብ-መረጃ የመስጠትና የመቀበል ሂደት ባለበት ሁኔታ ግን ይህንን ልዩነት ማጥበብ ይቻላል (የሰላም ጓዶች አውደ ጥናት፣ 1994)። ከዚህም በቀር በመግባባት ሂደት ሊፈጠር የሚችለውን የአለመግባባት ችግር ለመቀነስ የምግብ-መረጃ ልውውጥ የሚኖረው ድርሻ ቀላል ተደርጎ መታየት የለበትም። እነማየር (1985:209) እንደሚሉት ምግብ-መረጃን በአግባቡ መስጠትና መቀበል መቻል የሚኖረውን የመግባባት ሂደት እንዲሠምር ሊያደርጉት ከሚችሉት ነጥቦች መካከል አንዱና ዋናው ነው።

በመምህራን ሥልጠና ሂደት ውስጥ በተለይም ድገረ የማስተማር ልምምድ በተማሪ አስተማሪውና በሱፐርቫይዘር መካከል የሚደረገው የምግብ-መረጃ ልውውጥም ጠቃሚነቱ በዚህ አኳያ ሊጤን የሚገባው ነው። ለዚህም ነው ግሪስ (1984) በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ ተካፋይ ከሚሆኑ አካላት ማለትም ከተማሪ አስተማሪዎችና ከሱፐርቫይዘሮች የሚገኘው መረጃ የማስተማር ልምድንና ሙያን ለማሳደግ፣ እንደዚሁም የማስተማሩን ሂደት ለማገዝና ለመርዳት ያለው ሚና እጅግ ከፍተኛ ነው ሲል የሚገልፀው።

በድገረ የማስተማር ልምምድ ወቅት የሚካሄደው ውይይት የመምህራን ስልጠናና ዝግጅት አንዱ ክፍል ነው። ይህ በድገረ የማስተማር ልምምድ ወቅት የሚካሄደው ውይይት በሴሚናር፣ በሱፐርቫይዘራዊ ጉባኤ ወይም በተማሪ አስተማሪውና በመምህር አሠልጣኙ /ሱፐርቫይዘር/ መካከል በሚደረገው የማስታወሻ ልውውጥ አማካኝነት ሊካሄድ ይችላል። ኢመደበኛ በሆነም መንገድ የተማሪ አስተማሪዎች በምግብ ቤት፣ በሻይ ቤት፣ በመዝናኛ ቦታ ወ.ዘ.ተ. ሊያካሂዱት ይችላሉ (እነ ጌብሀርድ 1990:24)። ውይይቱ የትም ተካሄደ የት ዋናውና መሠረታዊው ጉዳይ የምግብ-መረጃ ልውውጡ በአግባቡ የመካሄዱና ከሚፈለገውም ግብ የመድረሱ ጉዳይ መሆን አለበት። የምግብ- መረጃ ልውውጡ በአግባቡ ካልተያዘ የማስተማር ልምምዱን በማገዝ በኩል የሚኖረውን ድርሻ ዝቅ እንዲል ከማድረጉም በላይ በመምህራን አሠልጣጠኑ ሂደት ላይ ጉልህ የሆነ አሉታዊ ተፅዕኖ ሊያሳድርም ይችላል። እነማየር (1985) እንደሚሉት የምግብ-መረጃ መኖር ወይም መትረፍረፍ በራሱ ምንም አይፈይድም። ከሚቀርበው ምግብ-መረጃ ተጠቃሚ መሆን እንድንችል የግድ ይህንን ምግብ መረጃ እንዴት እንደምናቀርበውና እንደምንቀበለው ልናውቅ ይገባል። ከዚህም የምግብ መረጃ ልውውጥ ሂደት ጥንቃቄና ትኩረት ሊያገኝ እንደሚገባው እንገነዘባለን። ዋጅንራይብ (1994:24) የተሰኘው ምሁር ይህንን በተመለከተ ሃሳቡን የሚገልፀው እንደሚከተለው ነው።

በቋንቋ መምህራን አሰልጣኝነቱና በአሰልጣኞች አሰልጣኝነቱ ካከናወንኳቸው ተግባራት በጣም አስቸጋሪ ነው ብዬ የምመለከተው ጉዳይ በድገረ ምልከታ ወቅት በሱፐርቫይዘርና በተማሪ አስተማሪው መካከል የሚካሄደው መስተጋብር ነው። በሱፐርቫይዘሩን ስር የሚውለው ሰው ገና ለማጅም ይሁን ልምድ ያለው መምህር፣ ሱፐርቫይዘሩን የሚካሄደው ለግምገማ ይሁን ወይም ሙያን ለማሳደግና ለማዳበር በሁለቱ መካከል የሚኖረው ውይይት አስቸጋሪነቱ የማይቀር ነው።

ይህ ምሁር ከዚህ በላይ በግልፅ ለማስቀመጥ እንደሞከረው ድገረ ምልከታ በሚደረገው ውይይት ደጋፊ ምግብ-መረጃ ለመለዋወጥ የሚደረገው ጥረት በቀላሉ የሚታይ ጉዳይ አይደለም። በመሆኑም የምግብ-መረጃ ልውውጡ ሂደት በጥንቃቄ መያዝ ያለበት ጉዳይ እንደሆነ ያሳስበናል። የምግብ-መረጃ ተጠቃሚ እንጂ ተጉጂ ላለመሆን

ደግሞ ምግብ-መረጃ እንዴት መስጠትና መቀበል እንደሚኖርብን በቅድሚያ ብናውቅ የተሻለ እንደሚሆን ጥርጥር የለውም።

ከዚህ በማስከተል ምግብ-መረጃ እንዴት መቅረብ እንደሚገባውና ምን ምን ጉዳዮችም ላይ ማተኮር እንደሚጠበቅበት ለማስገንዘብ ዋና ዋና ነጥቦችን ለመዳሰስ ይሞክራል።

ሀ. ምግብ-መረጃ በሠዎች ባህሪ ላይ እንዲ በሰዎች ሥብዕና ላይ ሊያተኩር አይገባም በሰዎች ስብዕና ላይ የሚያተኩር ምግብ-መረጃ በተቀባዩ ላይ ለውጥ ሊያመጣ የማይችል ከመሆኑም በላይ ሠዎችን ሊያስቆጣና ሊያበሳጭ ይችላል (እነ ማየር 1985)። ለምሳሌ ሠውን ክፉ ከማለት ይልቅ ክፋታዊ ተግባር ፈፅመህል ማለቱ በጣም የለሰለሰ ነው። ይህ ዓይነቱ አገላለፅ ከሠውየው ሥብዕና ይልቅ በአሳየው ባህሪ ላይ ስለሚያተኩር የተሻለ እንደሚሆን ግልፅ ነው። በዚህ ዓይነት መንገድ ሊለወጥ በሚችል ባህሪ ላይ በማተኮር ሥብዕናን ከመንካት መቆጠብ ይቻላል። ከዚህ ውጪ በሆነ መንገድ ግን ምግብ-መረጃ ተቀባዩ ሊቆጣጠረው በማይችለው የስብዕና ጉዳይ ላይ ማተኮር ቁጣ፣ ስጋትና መረበሽን ከመፍጠር በቀር የትኛውንም ወገን ሊረዳ የሚችል መስሎ አይታይም።

ለ. ምግብ-መረጃ የሚቀርበው በተመለከትነው ወይም ባስተዋልነው ነገር ላይ እንዲ በእኛ ግንዛቤና አተረጓጎም ላይ በጭራሽ ሊመሠረት አይገባም (እነማየር 1985)። የምንመለከተው ወይም የምናስተውለው ሊታይ ወይም ሊደመጥ የሚችለውን ጉዳይ ብቻ ነው። የኛ አተረጓጎም ወይም መረዳት ግን የአየነውን ወይም የአዳመጥነውን እንዴት እንደተረዳነው የሚመለከት ነው። ስለዚህም ምግብ-መረጃችን በምልከታችን ላይ በመመስረት የአየነውንና የአስተዋልነውን ነገር በሚመለከት እንዲ በራሳችን አተረጓጎም ወይም ግንዛቤ ላይ እንዳይመሰረት ጥንቃቄ ልናደርግ ይገባል። እንደ ዋጀንራዩብ (1994:25) አገላለፅ ሱፐርቫይዘርች ከተማሪ አስተማሪዎች ጋር ተገናኝተው ምግብ-መረጃ ሲለዋወጡ በተቻለ መጠን በክፍል ውስጥ ተገኝተው የመዘገቡትን ጥሬ መረጃ መሠረት በማድረግ ሊሆን ይገባል። ይህ ጥሬ መረጃውን እንዳለ የማቅረብ ሂደት ለራስ አተረጓጎም ቦታ ስለማይሰጥ ውይይቱን አዎንታዊ መንፈስ የሚፈጥርበት ይሆናል።

ሐ. ምግብ-መረጃችን የነበረውን ተጨባጭ ሁኔታ በመተንተን ወይም በማብራራት ላይ እንዲ በራሳችን ግላዊ ዳኝነት ወይም ግላዊ ፍርድ ላይ

መመስረት የለበትም (እነማየር 1985):: እነጌብሃርድ (1990) ይህንን ሀሳብ በበለጠ ያጠናክራል:: በእነጌብሀርድ አመለካከት ሱፐርቫይዘሮች የተማሪ አስተማሪውን ባህርይ በተመለከተ ፍርድ ወይም ዳኝነት ከመሰንዘር መታቀብ አለባቸው ከዚህ ውጪ በሆነ መንገድ የተማሪ አስተማሪዎች በተደጋጋሚ በሱፐርቫይዘራቸው አማካይነት ተግባራቸው የሚዳኝ፣ ፍርድ የሚሰጥበት ወይም የሚተች ከሆነ ከሱፐርቫይዘራቸው ጋር በግልፅ ለመወያየትና ለመማማር የሚኖራቸውን ስሜት ሊያደበዝዘው ይችላል::

መ. ምግብ-መረጃ በሀሳብ ወይም በመረጃ ልውውጥ ላይ ማተኮር አለበት እንጂ በምክር ልገሳ ላይ መመስረት አይገባውም:: እነማየር (1985) አጥብቀው እንደሚያሳስቡት ምክር የመስጠት ሂደት አንድ ችግር የማቃለያ ደካማ መንገድ ነው:: ደካማ መንገድ ነው መባሉም ምግብ-መረጃ ተቀባዩን የራሱን አማራጭ እንዳይጠቀም መፈናፈኛ የሚያሳጣ ቀጥተኛ መንገድ በመሆኑ ነው:: ስለዚህም አማራጮችን ለማፈላለግ እንጂ መፍትሄ ለመስጠት በጭራሽ መጣደፍ አያስፈልገንም:: በዋጅንራዩብ አመለካከት በማንኛውም ሰዓት ከተማሪዎች ፊት ለፊት የሚቆም ማንኛውም መምህር ብዙ አማራጮች ከፊቱ ያለው ሰው መሆኑ ሊታወስ ይገባል:: በእርግጥ በወቅቱ በእጁ ያሉት አማራጮች የየራሳቸው ጠንካራና ደካማ ጎን ሊኖራቸው ይችላል:: ቢሆንም እኔ ያቀረብኩት የመፍትሄ ሀሳብ ተቀባይነት ያግኝ የሚለው ድርቅ ያለ ደካማ አስተሳሰብ በሱፐርቫይዘሮች ዘንድ ቦታ ማግኘት የለበትም:: ወድዎርድ (1989) የተሰኘው ምሁር እንዳለው ሰዎች አንድን ነገር ለማከናወን አንድ ትክክለኛ መንገድ ብቻ ያለና ሌሎች ደግሞ ብዙ የተሳሳቱ መንገዶች አሉ ብለው ማሰብ ከጀመሩ ስህተት መፈፀም በመፍራት በስጋት እንዲወጠሩ ይሆናሉ:: በመሆኑም የማስተማርን ሂደት በውስጡ የየራሳቸው ጠንካራና ደካማ ጎኖች ያላቸው አማራጮች እንዳሉት አድርጎ መመልከቱ ወደ እውነተኛውና ተጨባጩ የምግብ መረጃ ልውውጥ ሂደት ሊያመጣን ስለሚችል ትኩረታችን በዚህ ዙሪያ ያነጣጠረ እንዲሆን ጥረት ማድረግ ይጠበቅብናል:: በአጠቃላይ የምግብ መረጃ ልውውጡ ብዙ አማራጮች በማቅረብ ምግብ-መረጃ ተቀባዩ የሚመስለውንና የሚያምንበትን መንገድ እንዲከተል የሚያበረታታ እንጂ በአንድ አቅጣጫ ብቻ እንዲጓዝ የሚያስገድድ መሆን የለበትም ብሎ ማጠቃለል ይቻላል::

ሠ. በምግብ-መረጃ ልውውጥ ሂደት ውስጥ የቋንቋ አጠቃቀማችን ሌላው ሊተኮርበት የሚገባው አብይ ጉዳይ ነው:: ወድዎርድ (1989:21) በግልፅ እንዳሰፈረው ድገረ ምልክታ በሱፐርቫይዘሩና በተማሪ አስተማሪው መካከል

በሚካሄደው ውይይት ውስጥ የሚንፀባረቀው የቋንቋ አጠቃቀም ፀፀትንና መቆጨትን ከሚገልፁ ቃላትና ሀረጎች የፀዳ ሊሆን ይገባል። ለምሳሌ ያህል ከሱፐርቫይዘር በኩል «ማድረግ ነበረብህ፣ ልታደርግ ይገባ ነበር፣ ማድረግ አልነበረብህም፣ ለምን... ሳታደርግ ቀረህ፣ እኔ አንተን ብሆን ኖሮ..... አደርግ ነበር፣ የተሳሳትከው ነገር ቢኖር...፣ በርግጥ አሳሳቢ አይደለም ግን አንተ...፣» ወ.ዘ.ተ. በሚል የሚሰነዘሩት ሀሳቦችና ከተማሪ አስተማሪውም በኩል የሚደመጡት። ማድረግ ነበረብኝ፣ ላደርግ ይገባ ነበር፣ ማድረግ አልነበረብኝም፣፣ የተሳሳትኩት ነገር ቢኖር...» ወ.ዘ.ተ. የሚሉት አገላለጾች በውድወርድ አመለካከት ከባድ የሆነ ስሜታዊ ተፅዕኖ የሚያሳድሩ ናቸው። በዚህ ምሁር አባባል ይህ ዓይነቱ የቋንቋ አጠቃቀም በድኅረ የማስተማር ልምምድ ወቅት ለሚደረግ ውይይት ጨርሶ አይረዳም። ይህ ዓይነቱ የቋንቋ አጠቃቀም ጎልቶ በሚንፀባረቅበት ዓውድ ውስጥ የሚገኙ የተማሪ አስተማሪዎች ግራ የመጋባትና ያለመረጋጋት ስሜት ስለሚፈጠርባቸው የተጠቀመበትን የማስተማር ዘዴና አቀራረብ በመረጡበት አጋጣሚ ከባድ ስህተት የፈፀሙ መስሎ እንዲሰማቸው ሊያደርግ ይችላል። ከዚህም በቀር ከፍ ሲል እንደተገለፀው ሁሉ ከሚፈጥረው የስሜት ጫና በተጨማሪ ይህ የቋንቋ አጠቃቀም ወዲህ ወዲያ የማያሰኝ ዝግ የመሆን ጉዳይ ስለሚታይበት አማራጭ የሚያሳጣና ግራ የሚያጋባ የመሆኑም ጉዳይ አብሮ ሊታወስ ይገባል።

ፈ. ምግብ-መረጃን በተመለከተ ሌላው መጠቀስ ያለበት የአቀራረብ ጉዳይ ደግሞ ምግብ-መረጃ አጠቃላይ ይሁን ወይስ ዝርዝርና ውስን የሚለው መሠረታዊ ነጥብ ነው። ምግብ-መረጃ በተቻለ መጠን ዝርዝርና ውስን እንጂ አጠቃላይ ይዘት ኖሮት መቅረብ የለበትም (የሠላም ጓዶች ዓውደ ጥናት 1994)። አጠቃላይ በሆነ መንገድ የሚቀርብ ምግብ መረጃ ተፈላጊውን መልዕክት የማስተላለፍና የማስጨበጥ ብቃቱ ይቀንሳል። ለምሳሌ አንድን የስብሰባ ሊቀመንበር የስብሰባውን አመራር በተመለከተ «ሰዎችን ትጫን ነበር» ብሎ ምግብ መረጃ ከመስጠት ይልቅ «እነ እኩሌ በስብሰባው ላይ ሀሳብ ለማቅረብ በሚሞክሩበት ጊዜ በተደጋጋሚ ሀሳባቸውን አልቀበልም ስትል ነበር» ማለት አጠቃላይና ድፍን የነበረውን ሀሳብ ዘርዘር ብሎ እንዲቀርብ ያደርጋል። ምግብ-መረጃ በዚህ ዓይነት መንገድ ዘርዘር ብሎ ሲቀርብ ተቀባዩ የራሱን ድርጊት ዘወር ብሎ እንዲመረምርና ተፈላጊውንም ጉዳይ በፍጥነት እንዲገነዘብ ያግዘዋል።

ሰ. እነማየር (1985) ምግብ-መረጃ እንዴት ይቅረብ የሚለውን መሠረታዊ ጉዳይ በማስመርኮዝ ሌላው የሚያነሱት ነጥብ እንደሚከተለው ነው።

ምግብ-መረጃ አቅራቢው ለተቀባዩ የሚሰጠውን ምግብ-መረጃ አስመልክቶ የቀረበውን ምግብ-መረጃ ትክክለኛነት ለጫውም ሆነ ተቀባዩ ሊያረጋግጡት የሚችሉት ቢሆን ይመረጣል። ምግብ-መረጃ አቅራቢው ትክክል ነው ብሎ እያመነ ተቀባዩ ደግሞ ትክክለኛ አይደለም የሚል አቋም ቢይዝ ሁለቱም በመተባበር ትክክለኛነቱን የሚያረጋግጡበትን መንገድ መፈለግ እንዳለባቸው ሊታወቅ ይገባል። ይህ ሳይሆን የቀረ እንደሆነ ግን ምግብ-መረጃው የትኛውንም ወገን ሳይጠቅምና ሳይረዳ እንዲባከን ይሆናል።

ሸ. በተማሪ አስተማሪውና በሱፐርቫይዘር መካከል ድገረ የማስተማር ልምምድ በሚኖረው የምግብ መረጃ ልውውጥ አንዱ ሌላውን እንዳይጫን ጥንቃቄ መደረግ አለበት።

ሱፐርቫይዘር በተቻለ መጠን በውይይቱ ወቅት ብዙውን ጊዜ ለተማሪ አስተማሪዎች መስጠት እንዲችል በውይይቱ ውስጥ ዝግ ማለት መቻል አለበት። ይህም የተማሪ አስተማሪው የራሱን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ መለስ ብሎ በማጤን ራሱን በራሱ እንዲገመገም ዕድል የሚሰጠው ይሆናል (እንጌብሀርድ፣ 1990:24)።

ከዚህ ውጪ ግን ምግብ-መረጃን መስጠት ያስደስተኛል ወይም የብላይነቴን ያረጋግጥልኛል በሚል ብዙ ምግብ መረጃ በመቀበል ሳይሆን በመስጠት ላይ የምናተኩር ከሆነ እነማየር (1985) እንዳሉት ተቀባዩን በመጫን በራሳችን ተፅዕኖ ሥር አውለንዋል ማለት ነው። ይህን አስመልክቶ ዋጀንራዮብ (1994) እንዳመለከተው የተማሪ አስተማሪውን ወደ መሠረታዊ ነጥብ በመግፋት ራሱን በራሱ እንዲመረምር ማድረግ እንጂ ሱፐርቫይዘር የራሱን ሀሳብ ከመጫን እንዲቆጠብ ቢሞክር መልካም ነው።

ከፍ ሲል ከ«ሀ» እስከ «ሽ» በተዘረዘሩት ነጥቦች ላይ ለማሳየት አንደተሞከረው የተማሪ አስተማሪውና ሱፐርቫይዘር በሚያደርጉት ውይይት እነዚህን ነጥቦች በአትኩሮት ቢከተሉ ጤናማና ውጤታማ ግንኙነት ሊመሰርቱ ይችላሉ ተብሎ ይገመታል። ከነዚህም ነጥቦች በተጨማሪ ምግብ-መረጃው የሚቀርብበትን ቦታና ጊዜ የመወሰኑንና ምግብ-መረጃውን ወቅታዊ የማድረግ ጉዳይ መዘንጋት የለበትም።

በብዙ የምርምር ሥራ ውስጥ እንደታየው ከምልከታ በኋላ ሳይዘገይ የሚሰጥ ምግብ-መረጃ የበለጠ ውሱን ተጨባጭና ትክክለኛ በሆነ መንገድ የቀረበ መሆኑ ተረጋግጧል። በመሆኑም የምግብ-መረጃው ወቅታዊነት ተያይዞ መታሰብ ያለበት መሠረታዊ ጉዳይ የመሆኑ ነገር መዘንጋት የለበትም (እነማየር 1985:212)።

በአጠቃላይ በዚህ ንዑሥ ርዕሥ ሥር የምግብ መረጃን አቀራረብ በተመለከተ ምግብ መረጃ በሠዎች ሥብዕና ላይ ሳይሆን በሰዎች ባህሪ ላይ በማተኮር ከራስ አተረጓጎምና ከግላዊ ዳኝነት ነፃ በሆነ መንገድ ዘርዘር ብሎ ቢቀርብ የተሻለ እንደሚሆን ለመጠቆም ተሞክሯል። ከዚህም በቀር በምግብ መረጃ አቀራረብ ሂደት የተማሪ አስተማሪውና የሱፐርቫይዘር ሚና ምን መምሰል እንደሚገባውም ለማመልከት ተሞክሯል። እነዚህንም መሠረታዊ ነጥቦች ጠብቆ የሚደረገው የምግብ መረጃ ልውውጥ ከታላሚው ግብ ለመድረስ ያስችላል ተብሎ ይታመናል።

ከፍ ሲል በስፋት ባስተዋልነው የተዛማጅ ፅሁፎች ቅኝት የመምህራን ሥልጠና፣ የሱፐርቫይዘርና የምግብ-መረጃ አቀራረብን ለመዳሰስ ሞክረናል። ከዚህ በማስከተል የዚህ ጥናት ዋና ተተኪሪ በሆነው በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ውስጥ የሚካሄደው የማስተማር ልምምድን አተገባበርና ከዚህም ጋር ተያይዘው የቀረቡትን ጥናታዊ ፅሁፎች በአጭሩ ለመቃኘት እንሞክራለን።

2.2. የማስተማር ልምምድ በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ

2.2.1. የማስተማር ልምምድ አተገባበር በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ

የማስተማር ልምምድን በተመለከተ በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ተዘጋጅቶ የተቀመጠ መረጃ ማግኘት አስቸጋሪ ነው። በላይና ገብሬ (1993) ባካሄዱት ጥናታቸው ላይ በኮሌጁ የማስተማር ልምምድን አቀራረብ ቅደም ተከተልና አቅጣጫ የሚጠቁም ተዘጋጅቶ የተቀመጠ ዝርዝር መረጃ የለም ሲሉ ይህንን ሃሳብ ያጠናክሩታል። ይህም በመሆኑ ከዚህ ቀደም በተለያዩ ጊዜያት የኮሌጁን የማስተማር ልምምድ በጥናታቸው ለመቃኘት የሞከሩ ጥቂት አጥኚዎች ጥናታቸውን ይህ ጉዳይ በሚመለከተው የኮሌጁ ፕሮግራም ቢሮ ዘገባ ላይ ሲመሰርቱ ይታያል። ይህም ጥናት በዚሁ ዝርዝር መረጃ ጉድለት ሳቢያ የኮሌጁን የማስተማር ልምምድ ሂደት አተገባበር ከዚህ ቀደም በዚህ ዙሪያ በተካሄዱት ጥናታዊ ፅሁፎችና በዚሁ ጉዳይ በሚመለከተው የኮሌጁ የፕሮግራም ቢሮ ዘገባ ላይ የሚመሠረት ይሆናል። በ1992 በወጣውና አሁንም በማገልገል ላይ በሚገኘው የኮሌጁ ካታሎግ ላይ የማስተማር ልምምዱ ዋና ዓላማ እንደሚመለከተው ሰፍሮ ይገኛል።

የማስተማር ልምምዱ የተማሪ አስተማሪዎች አዲስ አበባ ውስጥ በሚገኙ ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ውስጥ ተገኝተው እንዲያስተምሩ የሚደረግበትና ተጨባጭ ከሆነው የክፍል ውስጥ የማስተማር ተግባር

ልምድ እንዲቀስሙ የሚደረግበት ነው። ለአራት ሳምንት የሚቆየው የማስተማር ልምምድ፣ የተማሪ አስተማሪዎቹ ያላቸውን የሥነ-ልቦና፣ የሥነ-ትምህርትና የሥነ-ዘዴ እውቀት በመምህሮቻቸው እየታገዙ ተግባራዊ እንዲያደርጉ የሚያስችላቸው ነው (ኮ.መ.ት.ኮ. ካታሎግ፣ 1992፣ 163)።

ኮሌጅ የሚያካሂደው የማስተማር ልምምድ ለዲፕሎም መርህ ግብር ተማሪዎች በሁለት ክሬዲት፣ ለዲግሪ መርህ ግብር ተማሪዎች ደግሞ በሦስት ክሬዲት ይሰጣል። ይሁን እንጂ ክሬዲቱ ቢለያይም ለማስተማር ልምምድ በሚወጡበት ወቅት የዲፕሎማውም ሆነ የዲግሪ ተማሪዎች በመስክ የሚቆዩት እኩል ለአራት ሳምንታት ያህል ነው። በላይና ገብሬ (1993) በጥናታዊ ፅሁፋቸው ውስጥ እንደገለጹት ለዚህ የማስተማር ልምምድ ኮርስ በየክፍለ ትምህርቱ የሚሰጡት የሥነ-ዘዴ ኮርሶች እንደቅድመ ሁኔታ የሚወሰዱ ናቸው። እነዚህ የሥነ-ዘዴ ኮርሶች በውስጣቸው ንዑስ ማስተማርንና ብጤ ማስተማርን ስለሚያጠቃልሉ ማንኛውም እነዚህን የሥነ-ዘዴ ኮርሶች ያልወሰደ ወይም ያላለፈ ተማሪ ለማስተማር ልምምድ እንዲወጣ አይደረግም።

የማስተማር ልምምዱ የሚካሄደው አዲስ አበባ ውስጥ በሚገኙ የተወሰኑ መለስተኛና ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ውስጥ ሲሆን ከነዚህም ትምህርት ቤቶች ጋር በመመካከር የተማሪ አስተማሪውን በየትምህርት ቤቱ የሚመድበው የኮሌጅ ፕሮግራም ቢሮ ነው። የተማሪ አስተማሪዎቹም ወደየትምህርት ቤቱ ለልምምድ ከመውጣታቸውም በፊት በኮሌጁ አካዳሚክ ዲንና በፕሮግራም ቢሮው ተጠሪ አማካይነት አስተዳደራዊና ሥነ-ሥርዓታዊ ጉዳይን የሚመለከት ገለጻ ይደረግላቸዋል። ከገለጻውም በኋላ ከኮሌጁ መምህራን መካከል የተወሰኑት መምህራን ከፕሮግራም ቢሮው በሚሰጣቸው መመሪያ መሠረት የተማሪ አስተማሪዎቹን ወደ ተባባሪው ትምህርት ቤት በመውሰድ ከዩኒት መሪዎች ጋር እንዲተዋወቁ ያደርጋሉ። ዩኒት መሪዎቹም የተማሪ አስተማሪዎቹን ከሚመለከታቸው መምህራን ጋር በማስተዋወቅ ልምምድ እንዲጀምሩ ያደርጋሉ። የማስተማር ልምምዱ በሚካሄድበት ጊዜ የተማሪ አስተማሪዎቹ በሳምንት ከሁለት እስከ አስር ክፍለ ጊዜ የሚደርስ ጊዜ ይመደብላቸዋል። (በላይና ገብሬ 1993)።

በዚህ ዓይነት መንገድ የሚጀመረው የማስተማር ልምምድ ለአራት ሳምንታት ያህል የሚቆይ ሲሆን ይኸውም በሦስት ደረጃ ተከፍሎ የሚታይ ነው። የመጀመሪያው ሳምንት የምልከታ ሳምንት ነው። በዚህ በመጀመሪያው በምልከታ ሳምንት የተማሪ አስተማሪዎቹ ለማስተማር ልምምድ በሚሰማሩበት ክፍል ውስጥ በመገኘት የተባባሪ ትምህርት ቤቱ መምህር ሲያስተምር እንዲያስተውሉ ይደረጋል። በተከታዮቹ ሁለት ሳምንታት የተማሪ አስተማሪው የዕለታዊ ትምህርት ዕቅድ በማዘጋጀት እንዲያስተምር የሚደረግ ሲሆን በአራተኛው ሳምንት ላይ ግን የተማሪ አስተማሪዎቹ ሙከራ በማዘጋጀት ተማሪዎቹን እንዲፈትኑ ይደረጋል። ይህም በተማሪ አስተማሪዎቹ የሚዘጋጀው ሙከራ

የተወሰነ ማርክ እንዲይዝ የሚደረግ ሲሆን በዚሁም የተማሪ አስተማሪዎቹ የፈተና አዘገጃጀትና አስተራረምን አንዲለማመዱ አጋጣሚ ይፈጥርላቸዋል።

የማስተማር ልምምዱ ከፍ ሲል በተጠቀሰው መንገድ ለአራት ሳምንት በሚቆይበት ጊዜ ከሁለተኛው ሳምንት ጀምሮ የተማሪ አስተማሪዎቹ በኮሌጁ መምህራን (ሱፐርቫይዘሮች) እንዲገመገሙ ይደረጋል። እያንዳንዱ የተማሪ አስተማሪ በኮሌጁ መምህራን (ሱፐርቫይዘሮች) ሦስት ጊዜ ያህል እንዲገቡኝ ከመደረጉም በላይ ከእያንዳንዱም ጉብኝት በኋላም የተማሪ አስተማሪው ከሱፐርቫይዘሩ ጋር እየተገናኘ የማስተማሩን ሂደት በተመለከተ ይወያያል። በመጨረሻም የተማሪ አስተማሪው የሚያገኘው ውጤት የነዚህ የሦስት ጉብኝቶች ድምር ይሆናል።

ይህ ጥናት በሚያተኩርበት በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ውስጥ ስድስት መምህራን ሲገኙ እነዚህም መምህራን የማስተማር ልምምድ በሚካሄድበት ወቅት የኮሌጁ የፕሮግራም ቢሮ በሚያወጣው ፕሮግራም መሠረት በሱፐርቫይዘርነት በተለያዩ ትምህርት ቤቶች ተሠማርተው የማስተማር ልምምዱ እስከሚጠናቀቅበት ጊዜ ድረስ በሱፐርቫይዘርነት አገልግሎት እንዲሰጡ ይደረጋል። የማስተማር ልምምዱ በሚጠናቀቅበት ጊዜ የእያንዳንዱን የተማሪ አስተማሪ ውጤት ለሬጅስትራር ማስረከብ የእነዚህ የኮሌጁ መምህራን ግዴታ ሲሆን በማስተማር ልምምድ «D» እና ከዚያ በታች ውጤት የሚያገኙት የተማሪ አስተማሪዎች ኮርሱን እንዲደግሙ ይደረጋል።

በአጠቃላይ በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የሚካሄደው የማስተማር ልምምድ አተገባበሩ ይህንን ሲመስል ይህንኑም የማስተማር ልምምድ በተመለከተ ከዚህ ቀደም የተከናወኑትን ጥናቶችና እነዚህም ጥናቶች የጠቀሱባቸውን ጉልህ ነጥቦች በማስከተል ለመዳሰስ እንሞክራለን።

2.2.2. በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የሚካሄደውን የማስተማር ልምምድ በተመለከተ የተካሄዱ ጥናቶች ቅኝት።

በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የሚካሄደው የማስተማር ልምምድ በቂ ትኩረት አግኝቶ የተጠና አይመስልም። ኮሌጁ ከተቋቋመ 26 ዓመታትን ያሳለፈ መሆኑ ቢታወቅም በመምህራን ሥልጠና የላቀ ድርሻ አለው ስለሚባልለት ስለማስተማር ልምምድ የሚያወሱ ጥናቶች ግን መታየት ከጀመሩ ከአሥር ዓመት አይበልጣቸውም በነዚህም አሥር ዓመታት የታዩትም ጥናቶች በጣት የሚቆጠሩ ሲሆኑ አሁን ያለውን

የማስተማር ልምምድ ሂደት በስፋትና በጥልቀት የማሳየታቸውም ብቃት እንዲሁ የጉላ አይደለም ማለት ይቻላል። ከዚህ በማስከተል እነዚህን ጥናቶች በአጭር በአጭር ለመቃኘት እንሞክራለን።

ቀደም ካሉትና በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የማስተማር ልምምድ ላይ ከተመሰረቱት ጥናቶች አንዱ የአለማየሁ (1985) ጥናት ነው። አለማየሁ በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በተለይም በእንግሊዝኛ ቋንቋ ትምህርት ክፍል በሚካሄደው የማስተማር ልምምድ ላይ በመመስረት የማስተማር ልምምዱ በሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች መምህራን ስልጠና ረገድ ያለውን ብቃት ለመፈተሽ ሙከራ አድርጎ ነበር። አለማየሁ የማስተማር ልምምዱን ብቃት ለመፈተሽ የፅሁፍ መጠይቅና ቃለ መጠይቅን የተጠቀመ ሲሆን በጥናቱ ማጠቃለያ ላይ በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የሚካሄደው የማስተማር ልምምድ ብቃት የጉደለው ነው የሚያሰኝ አስተማማኝ ነጥብ እንዳላገኘ ይገልጻል። አለማየሁ ከዚህ ጋር በማያያዝ ድገረ የማስተማር ልምምድ ለሚኖረው ውይይት እንዲረዳ የተማሪ አስተማሪዎቹ የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ በቪዲዮ ቴፕ የሚቀረፅበት መንገድ ቢመቻች መልካም ነው በማለት አስተያየቱን ከመሰንዘሩም በላይ ለማስተማር ልምምዱ የተመደበው ጊዜ አጭር መሆኑን በመጥቀስ የሚራዘምበት መንገድ እንዲመቻች አሳስቧል። የሱፐርቪዥንም ሂደት በሚመለከት በተባባሪ ትምህርት ቤቱ መምህር የሚታገዝበት ሁኔታ ቢፈጠር የተሻለ እንደሚሆን ሀሳቡን አስፍሯል። በእርግጥ የአለማየሁ ሥራ በኮሌጁ የማስተማር ልምምድ ላይ ከተሰሩት ቀደምት ጥናቶች አንዱ ተደርጎ ሊታይ ይችላል። ቢሆንም ግን ጥናቱ የተመሠረተው በፅሁፍ መጠይቅና በቃለ መጠይቅ ላይ መሆኑን ስናስተውል ጥናቱ ውስን ጎኖች እንዳሉት እንድናጤን ያደርገናል።

በኮሌጁ በመካሄድ ያለው የማስተማር ልምምድን በተመለከተ ከአለማየሁ ቀጥሎ ለማጥናት የሞከሩት በላይና ገብሬ (1993) ናቸው። በላይና ገብሬ በኮሌጁ የማስተማር ልምምድ ላይ ባተኮረ ጥናታቸው እንዳመለከቱት በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የሚካሄደው የማስተማር ልምምድ እንደዓመት በዓል ክብር ወቅቱን ጠብቆ የሚካሄድ እንጂ ተጠየቃዊ በሆነ መንገድ በቂ ቅድመ ዝግጅት የሚደረግበት አይደለም። የማስተማር ልምምዱ አስተዳደራዊ ጉዳዮችን እንዲያሟላ የሚደረገው ጥረት ዋነኛውን አካዳሚያዊ ጉዳይ እንዲረሳ አድርጎታል ካሉ በኋላ በኮሌጁ የሚካሄደው የማስተማር ልምምድ ግልፅና ውስን ዓላማ የሌለው ነው በማለት የከረረ ነቀፋ ይሰነዝራሉ። ከዚህም በቀር አመራረጡ እንዴት መሆን እንደሚገባው በግልፅ ባያሰፍሩም ሱፐርቫይዘሮች ባላቸው ብቃት መሠረት ቢመረጡ የተሻለ ይሆናል ሲሉም ሀሳባቸውን ሰንዘረዋል።

ቅድመ ማስተማር ልምምድ የሚካሄደውን ገለፃ በአስተዳደራዊ ጉዳይ ላይ ብቻ የማተኮሩን ነገር እነ በላይ የተቸት ሲሆን ገለፃው አካዳሚያዊ ጉዳይም ላይ ጭምር

በማተኮር ከተማሪ አስተማሪው በተጨማሪ ሱፐርቫይዘርና የተባባሪ ትምህት ቤቁ መምህር በገለጻው የሚሳተፉበት መንገድ ሊቀየስ አንደሚገባ ያሳስባሉ። እነ በላይ የማስተማር ልምምዱን የጊዜ ወሰንም በተመለከተ ጊዜው በጣም አጭር መሆኑን በማንገሳት በቂ አለመሆኑን የጠቆሙ ከመሆኑም በላይ ለዲግሪ ተማሪዎችና ለዲፕሎማ መርሀ ግብር ተማሪዎች የተመደበው የክሬዲት መጠን የተለያየ ሆኖ ላለ በተመሳሳይ የጊዜ ሰሌዳ የማስተማር ልምምዱ የመካሄዱ ጉዳይ ግራ አንዳጋባቸው ሳይጠቅሱ አላለፉም።

ሌላው የኮሌጅን የማስተማር ልምምድ ሂደት በተመለከተ ሀሳብ ለመስገዘር የሞከረው ፍስሀ (1993) ነው። ፍስሀ በኮሌጅ በመካሄድ ላይ ያለው የማስተማር ልምምድ በአደረጃጀትና በአተገባበር ላይ ጉልህ ችግር ስለሚታይበት ብቃቱ የሚያጠራጥር ነው ይላል። በተለይም የተማሪ አስተማሪዎች ከሱፐርቫይዘር የሚያገኙት ምግብ መረጃ ትኩረት ሊያገኝ የግድ ነው በማለት ምግብ-መረጃ እንዴት መቅረብ እንዳለበትና ምን ምን መያዝ እንዳለበት ለመጠቆም ይሞከራል። ፍስሀ ጥናቱን ሊያጠቃልልም አሁን በኮሌጅ በመካሄድ ላይ ያለው የማስተማር ልምምድ ከገደብ ማስተማርና ከብጤ ማስተማር ጋር ጥብቅ ትስስር ሊፈጥር ይገባል በማለት ነው። የፍስሀ ጥናት የኮሌጅን ሥርዓተ ትምህርት በሚመለከት የማሻሻያ ሀሳቦች ለማቅረብ የታቀደ በመሆኑ የማስተማር ልምምዱን በጨረፍታ ከማንገሳት በቀር ዝርዝር ጉዳዮችን በማንገሳት የሚተነትን ሆኖ አይገኝም። ይህም በመሆኑ የኮሌጅ የማስተማር ልምምድ ሂደት በአደረጃጀቱና በአተገባበሩ ላይ ጉድለት አለበት ይበል እንጂ ዘርዘር ባለ መልኩ ጉድለቱን በጥልቀት ለመዳለስ ላይኛል ቀርቷል።

ጥናቱ የተመሰረተው በቀጥታ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ላይ ባይሆንም በኮሌጅ የሚካሄደውን በተለይም በእንግሊዝኛ ቋንቋ ክፍሉ-ትምህርት የሚካሄደውን የማስተማር ልምምድ አቶ ወንድወሰን ታምራት (1995) በጥናታቸው ለመቃኘት ሞከረው ነበር። አቶ ወንድወሰን ለተማሪ አስተማሪዎችና ለሱፐርቫይዘሮች ባቀረቡት መጠይቅና በተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ ላይ በተመሠረተ በዚህ ጥናታቸው እንዳመለከቱት አሁን በኮሌጅ ውስጥ በመካሄድ ላይ የሚገኘው የማስተማር ልምምድ ለማካሄድ ያህል የሚካሄድ እንጂ በቂ ክትትልና ድጋፍ የሚደረግለት አይደለም በማለት ቀደም ሲል አነበላይና ገብራ (1993) ያነሱትን ሀሳብ ያጠናክራሉ። አቶ ወንድወሰን ኮሌጅ በአሁን ጊዜ የሚጠቀምበት ሥርዓተ ትምህርት ከወቅቱ የመምህራን አሠልጣጠን ንድፈ ሀሳብ ጋር የተዛመደ አይደለም፤ ይህም በመሆኑ በጠቅላላ የሥልጠና ሂደቱ ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ በማስከተል ላይ ነው በማለት ያሳስባሉ።

ወንድወሰን (1995) በዚህ ጥናቱ ላይ በግልፅ እንዳሰፈረው አሁን በኩባ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በመካሄድ ላይ ያለው የማስተማር ልምምድ የተባባሪውን

ትምህርት ቤት መምህራን በሱፐርቪዥን ሂደት ውስጥ የሚያሳትፍ አይደለም። እንደዚሁም በአሁኑ ጊዜ በኮሌጅ ውስጥም ሆነ በትምህርት ክፍሉ ውስጥ የእያንዳንዱን ሱፐርቫይዘርና የተማሪ አስተማሪ ሚናና ሀላፊነት የሚገልፅ ቀድሞ የተዘጋጀ ዝርዝር ነገር የለም። ሌላው ቀርቶ ሱፐርቫይዘሮች እንዴት ተግባራቸውን መወጣት እንደሚችሉ የሚገልፅ ዝርዝር መመሪያ የለም። ይህም ባስተላለፈው ችግር የኮሌጅን የማስተማር ልምምድና የሱፐርቪዥን ሂደት አሳሳቢ ሁኔታ ውስጥ ከቶታል የሚል አመለካከት አለው።

ወንድወሰን በጥናቱ ማጠቃለያ ላይ እንዳሰፈረው የኮሌጅ መምህራን እስከ አሁን የነበረውን የሱፐርቪዥን መንገድ በመልቀቅ ቅድመ ማስተማር ልምምድ ከተማሪ አስተማሪዎች ጋር እንዲወያዩና የመገምገሚያ ነጥቡን ጭምር በቅድሚያ በማሳወቅ የማስተማር ልምምዱን በጋራ እንዲያቅዱ ያሳስባል። በክፍል ውስጥ የሚኖረውንም ውሳኔ የመስጠት ሀላፊነት ለተማሪ አስተማሪው መተው ያለበት ጉዳይ መሆኑን ከገለፁ በኋላ ወደዚህ ሂደት ለመምጣት እንዲቻልም ኮሌጁ በመምህራን ሥልጠናና በመምህራን ሙያዊ ዕድገት መካከል ያለውን ልዩነት መረዳት ያሻዋል ሲል ያሳስባል።

ወንድወሰን ከፍ ሲል ከተዘረዘሩት ሌሎች ጥናቶች በጠለጠ የማስተማር ልምምዱን ሂደት በጥናቱ ለመፈተሽ የሞከረ ቢሆንም ጥናቱን የመሰረተባቸው መረጃዎች ግን በቂ ናቸው ለማለት አያስፈልግም። በጥናቱ መግቢያ ላይ እሱ ራሱ እንዳሰፈረው ጥናቱን ያካሄደው እንግሊዝ ሀገር በነበረበት ጊዜ ስለነበር የሚፈለገውን ያህል መረጃ ለማሰባሰብ ይቸገር እንደነበር ገልጾታል። ከዚህም በቀር ወንድወሰን ኮሌጁ በመምህራን ሥልጠናና በመምህራን ሙያዊ ዕድገት መካከል ያለውን ልዩነት ተረድቶ ከሥልጠና ወደ ሙያዊ ዕድገት መሸጋገር አለበት ቢልም የሽግግሩን መንገድ በተመለከተ ግን ግልፅና አጥጋቢ በሆነ ሁኔታ ለማመልከት የቻለ አይመስልም።

በቀጥታ ከኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ጋር የተዛመዱትን መሠል ጥናቶችን ለመቃኘት ስንጥብ በመጀመሪያ የምናገኘው የሃህሉ አክሊሉን ጥናት ነው። ሃህሉ አክሊሉ (1986 ዓ.ም.) በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል የተማሪ አስተማሪዎችን የሚመለከት አንድ ጥናት አቅርቦ ነበር። በዚህም ጥናቱ እንዳመለከተው በብጩ ማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የተማሪ አስተማሪዎች ለሚመርጡት ርዕስ ተስማሚ የሚሆን የማስተማሪያ ዘዴ ለመምረጥ ሲቸገሩ ይታያል። ይህም በመሆኑ በጥናቱ የተተኮረባቸው የተማሪ አስተማሪዎች ስለሚመርጡት ርዕስ በቂ ግንዛቤ ያላቸው ሆነው አልተገኙም ነገ በኋላ የትምህርት ክፍሉ ሥርዓተ ትምህርቱን በሚገመገምበት ጊዜ የኮርሶችን ቅደም ተከተል እንዲያስተካክልና እንደ ሥነ-ቃል የመሳሰሉት ኮርሶች ቢታከሉ ጠቃሚ ይሆናል ይላል። ሃህሉ በዚህ ጥናቱ ላይ ለማመልከት እንደሞከረው ለተማሪ አስተማሪዎች የማስተማሪያ ዘዴ አመራረጥ ችግር ዋናው የትምህርት ክፍሉ የኮርስ አሰጣጥ ነው። ይሁን እንጂ ከትምህርት ክፍሉ የኮርስ አሰጣጥ ባሻገር ሃህሉ

በተማሪ አስተማሪዎች ላይ ተፅዕኖ ሊያስከትሉ የሚችሉ ነገሮች የመኖራቸውን ጉዳይ በጥናቱ ለመጠቀም አልሞከረም። ምናልባትም በማስተማሪያ ዘዴ አመራረጥ ላይ ችግር የፈጠረው ራሱ የአሰላጣጡ መንገድ ሊሆንም ስለሚችል የህሀሱ ጥናት በአንድ አቅጣጫ ብቻ የቀረበና ሌሎች ጉልህ ችግሮችን የዳሰሰ አልነበረም ማለት ይቻላል።

በዚህ ኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ላይ የተመሠረተው ሌላው ጥናት የደረጃ ገብሬ (1986 ዓ.ም.) ጥናት ነው። ደረጃ በኩተቤ መምህራን ትምርት ኮሌጅ በዲፕሎማው መርሀ ግብር የሚሰጡትን ዓቢይ የአማርኛ ኮርሶች ከኮሌጁ የመምህራን የማሰልጠን ዓላማ አንፃር በማስተያየት ለመተንተንና ለመመዘን ሞክሮ ነበር። በዚህም ጥናቱ ደረጃ በክፍለ ትምህርቱ የሚሰጡት ኮርሶች በተጠናከረ መልክ የቋንቋ ክሂሎችን ለማስጨበጥ ብቃት ያላቸው አለመሆናቸውን የገለፀ ሲሆን የቋንቋ ፈተናን ምንነትና ዓይነት የሚገልፅ ይዘት አለመቅረቡንም በመጥቀስ አግባብ እንዳልሆነ ይተቻል። ይሁን እንጂ ደረጃ ለማስተማር ልምምድ እንደቅድመ ሁኔታ የሚቀመጠውን «አማርኛን የማስተማር ልዩ ዘዴ» የተሰኘውን ኮርስ በተመለከተ በኮርሱ ቢጋር ውስጥ የተዘረዘሩት ነጥቦች ተግባራዊ ሆነዋል በማለት በደፊናው ከመግለፅ በቀር ይህ ኮርስ የሚያቅፋቸውን የንፁህና የብጤ ማስተማር ሂደቶች አተገባበር በተመለከተ የጠቀሰው ነገር አልነበረም። ከዚህም በቀር ደረጃ በክፍለ ትምህርቱ የሚካሄደውን የማስተማር ልምምድ በተመለከተ እንደ ኮርስ በመጥቀስ ያነሳው አንድም ሀሳብ አልነበረም።

ምዕራፍ ሦስት

የጥናቱ አሠራር ዘዴና የመረጃ ማሰባሰቢያ መሣሪያዎች

3.1. የጥናቱ ተተኪሪዎች

ይህ ጥናት የተካሄደው በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ላይ ሲሆን ጥናቱም በ1988 ዓ.ም. የትምህርት ዘመን በመጀመሪያው መንፈቀ ዓመት ላይ የተመሰረተ ነው።

በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ውስጥ ስድስት መምህራን ሲገኙ እነዚህም መምህራን በማስተማር ልምምድ ወቅት በሱፐርቫይዘርነት የማስተማር ልምምድን ለመከታተል ወደ መለስተኛና ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ይሠማራሉ። በአጋጣሚ ከስድስቱ መምህራን መካከል አንዱ የዚህ ጥናት አቅራቢ በመሆኑ ጥናቱን ከውጭ ሆኖ መከታተል እንዲችል በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ በሱፐርቫይዘርነት ተሳታፊ አይሆንም። ከዚህም በተጨማሪ አንዱን መምህር ድኅረ የማስተማር ልምምድ ያደረገውን ውይይት በካሌት ለመቅረፅ ሳይቻል የቀረ ከመሆኑ በስተቀር አምስቱ መምህራን በመረጃ ሠጪነት እንዲያገለግሉ ተደርጓል።

የተማሪ አስተማሪዎችን በተመለከተ በክፍለ ትምህርቱ ሰላሳ ሦስት የተማሪ አስተማሪዎች ለማስተማር ልምምድ የሚወጡ ሲሆን እነዚህም የተማሪ አስተማሪዎች በጥናቱ ሂደት ውስጥ ተተኪሪ በመሆን በመረጃ ሰጪነት እንዲያገለግሉ ተደርጓል። ይሁን እንጂ ከእነዚህ ሰላሳ ሦስት የተማሪ አስተማሪዎች መካከል ስምንቱ ዓይነ-ሥውራን በመሆናቸው ማስታወሻ ለመያዝ እንደሚያዳግታቸው በመግለጻቸው ማስታወሻቸውን ወስዶ ለማጥናት የተቻለው የቀሪዎቹን የተማሪ አስተማሪዎች ማለትም የሀያ አምስቱን ነበር። እንደዚሁም ከፍ ሲል ለመግለፅ እንደተሞከረው ሁኔታው ባለመቻቸቱ የተነሳ አንድ መምህር ከሰባት የተማሪ አስተማሪዎች ጋር ያደረገውን ውይይት በካሌት ቀርፆ ማስቀረት ባለመቻሉ ቀርፆ በማስቀረት ለመተንተን የተቻለው የሀያ ስድስቱን የተማሪ አስተማሪዎችና የአራቱን ሱፐርቫይዘሮች የሦስት ሳምንት ውይይት ነው።

3.2. የጥናቱ መረጃ አሰባሰብ ዘዴ

ለዚህ ጥናት ደጋፊ የሆኑት መረጃዎች የተሰበሰቡት በተማሪ አስተማሪዎች ሂደታዊ ማስታወሻ፣ በካሌት ቅጂ፣ በፅሁፍ መጠይቅና የኮሌጁ ሱፐርቫይዘሮች ለግምገማ ሲወጡ በሚገለገሉበት የመገምገሚያ ቅፅ አማካይነት ነበር።

3.2.1. የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ

በዚህ ጥናት ተተኪሪ የሆኑት ሰላሳ ሦስት የተማሪ አስተማሪዎች በሙሉ በማስተማር ልምምድ ወቅት ሂደታዊ በሆነ መንገድ ማስታወሻ መመዘገብና መያዝ እንዲችሉ የሦስት ሰዓት ገለጻ ማብራሪያ በዚህ ጥናት አቅራቢ ተሰጥቷቸዋል። ገለጻ ማብራሪያው በአስረኛ ምሳሌዎች የተደገፈ ከመሆኑም በቀር የተማሪ አስተማሪዎቹም በውይይቱ ሀሳብ በማቅረብና ያልገባቸውን በመጠየቅ በስፋት እንዲወያዩበት ያደረገ ነበር። በውይይቱ ማብቂያ ላይ የተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻውን በሚመዘገቡበት ጊዜ ሀሳብ ሊሰጣቸው የሚችል «የማስታወሻ አያያዝ መመሪያ» በሚል የተዘጋጀ ፅሁፍ ተባዝቶ እንዲደርሳቸው ተደርጓል። ይህ ተባዝቶ ለተማሪ አስተማሪዎቹ እንዲደርሳቸው የተደረገው «የማስታወሻ አያያዝ መመሪያ» በሁለት ዓባይት ነጥቦች ዙሪያ ሀሳብ ማሰባሰብ እንዲቻል የተዘጋጀ ነበር። ይኸውም «በክፍል አንድ» የተማሪ አስተማሪውን የማስተማር ሂደት በተመለከተ ሀሳብ የሚጋብዙ ጥያቄዎች ሲቀርቡ በተለይም በሱፐርቫይዘር ጉብኝት ጊዜ በተከሰቱት ጉዳዮች ላይ እንዲያተኩሩ ተደርጓል። «በክፍል ሁለት» ሥር ደግሞ የተተኮረበት የተማሪ አስተማሪው ከሱፐርቫይዘር ጋር ያደረገውን ውይይት በሚመለከት ሲሆን በዚህ ሥር የተደረገውን ውይይት አስመልክቶ የተማሪ አስተማሪው ሀሳቡን እንዲያቀርብ በተለያዩ መንገድ ጥያቄዎች እንዲቀርቡለት ተደርጓል። በዚህም መሠረትነት በእየንዳንዱ ሳምንት መጨረሻ ላይ ከስምንቱ ዓይነ-ሥውራን ተማሪዎች በስተቀር ሆኖ አምስቱ የተማሪ አስተማሪዎች የማስተማር ልምምዱን በተለይም የሱፐርቫይዘርና የምግብ መረጃ አቀራረቡን ሂደት በተመለከተ ሂደታዊ በሆነ መንገድ እንዲመዘገቡ ግፊት ተደርጎ በመጀመሪያው ሳምንት ሆኖ ሁለት ያህል፣ በቀጣዩ ሳምንት ደግሞ ሆኖ ሦስት ያህልና በመጨረሻው ሳምንትም አሥራ ዘጠኝ ያህል በጠቅላላው ሰላሳ አራት ያህል ማስታወሻዎችን ለማሰባሰብ ተችሏል። ይሁን እንጂ ለመሰብሰብ ከታቀደው ሰባ አምስት ያህል ማስታወሻ መሰብሰብ የተቻለው ሰላሳ አራት ያህል ብቻ ነው። ይህም የተከሰተው የተማሪ አስተማሪዎቹ በተለያዩ ምክንያት ማስታወሻቸውን ፅፈው ማቅረብ ባለመቻላቸው ነው። በማስታወሻው ላይ የታየው ጉድለት ብዙም የጎላ ባለመሆኑ በጥናቱ ላይ ጉልህ ተፅዕኖ እንደማያስከትል ሲታመን የተሰበሰቡትም ሰላሳ አራት ያህል ማስታወሻዎች በአግባቡ ተጠናቅረው በጥናቱ ውስጥ እንዲታቀፉ ተደርጓል።

3.2.2. የካሴት ቅጂ

በዚህ ጥናት ደጋፊ የሚሆኑ መረጃዎችን ለማሰባሰብ እንዲቻል የማስተማር ልምምዱ በተካሄደበት ጊዜ በየሳምንቱ መጨረሻ ድኅረ የማስተማር ልምምድ ሱፐርቫይዘርና የተማሪ አስተማሪው ተገናኝተው ያለፈውን የማስተማር ልምምድ ሂደት በተመለከተ የሚያደርጉት ውይይት በካሴት እንዲቀረፅ ተደርጓል። በዚህ ዓይነት መንገድ ለጥናቱ ዓብይ ድጋፍ ሊሰጡ የቻሉ ወደ ሰባ አንድ ገደማ የሚደርሱ ቅጅዎች በዚህ

ጥናት አቅራቢ ተሰብስበዋል። ይህም የካሌት ቅጂ እንዳለ በፅሁፍ ይገልበጥና ይተንተን ቢባል ከብዛቱ የተነሳ ባለው አጭር ጊዜ የሚሞከር አይሆንም። በመሆኑም በመጀመሪያው ሳምንት እያንዳንዱ ሱፐርቫይዘር ከተማሪ አስተማሪዎቹ ጋር ያደረገውን ሦስት ሦስት ውይይት በመውሰድ በፅሁፍ ገልብጦ ለመተንተን ጥረት ተደርጓል። ይህ የመጀመሪያው ውይይት የተመረጠበት ዓይነተኛ ምክንያት የጥናቱ አቅራቢ ባደረገው የቅጂዎች ቅኝታዊ ፍተሻ በተለይ በመጀመሪያው ውይይት የተማሪ አስተማሪዎቹና ሱፐርቫይዘሮቹ ቀጣይ ግንኙነታቸውን በሚመለከት ምን መምህል እንዳለበት መሠረት የሚያረዙበት ሳምንት ሆኖ በመገኘቱ ነው። ስለዚህም በዚህ በመጀመሪያው ሳምንት ውይይት ከተማሪ አስተማሪውና ከሱፐርቫይዘሩ በልምምዱ ሂደት ምን ይጠበቃል? የሚለው መሠረታዊ ጉዳይ የሚተኮርበት በመሆኑ ሱፐርቫይዘሩ በተማሪ አስተማሪው የማስተማር ልምምድ ላይ ያለውን አመለካከትና አቋም በግልፅ በዚህ ሳምንት ውይይት ላይ አጎልቶ ያሳያል። ከዚህም በቀር ከሌሎች ሳምንታዊ ውይይቶች አንጻር የተማሪ አስተማሪውና ሱፐርቫይዘሩ ረዘም ያለ ጊዜ ወስደው በስፋት ሲነጋገሩ የሚደመጡትም በዚህ በመጀመሪያው ሳምንት መጨረሻ ባደረጉት ውይይት ነበር። ቀሪዎቹ ውይይቶች ግን የሱፐርቫይዘሩን አቋምና አመለካከት እንዲሁም የተማሪ አስተማሪውን ስሜትና አመለካከት አጎልተው የማሳየት ብቃታቸው እንደመጀመሪያው ሳምንት የጎላና የጠነከረ ሆኖ አልተገኘም። በዚህም ምክንያት በመጀመሪያው ሳምንት ቅጂዎች ላይ በማተኮር ከነዚህ ቅጂዎች ከፍ ሲል በተገለፀው መሠረት ሦስት ሦስቱን ያህል በመውሰድ በአጠቃላይ አሥራ ሁለት ቅጂዎች ወደ ፅሁፍ ተገልብጠው ይዘታቸው እንዲተነተን ተደርጓል። ይህ ስለተባለ ግን ቀሪዎቹ ቅጂዎች በዚህ ጥናት ውስጥ ጨርሶ ቦታ የላቸውም ማለት አይደለም። ምንም እንኳን በፅሁፍ ተገልብጠው ከጥናቱ ፅሁፍ ጋር ያልተያያዙ ቢሆንም አስፈላጊ በሆነበት ቦታ ሁሉ በሌሎች ሳምንታት የተደረጉትንም ውይይቶች ጥናቱን በሚያዳብሩበት መልክ ለመጠቀም ተሞክሯል።

3.2.3. የፅሁፍ መጠይቅ

በዚህ ጥናት በመረጃ የማሰባሰቢያ መንገድ የተመረጠው ሦስተኛው ዓይነት መንገድ የፅሁፍ መጠይቅ ነው። በዚህም መሠረት በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ ተሳታፊ በነበሩት ሠላሳ ሦስት የተማሪ አስተማሪዎችና በአምስት ሱፐርቫይዘሮች የሚሞላ የፅሁፍ መጠይቅ ከተዘጋጀ በኋላ ለነዚህ አካላት በማቅረብ እንዲሞሉት ተደርጎ ከሁለቱም ወገን አንዳችም ጉድለት ሳይከሰት የተበተነውን መጠይቅ በሙሉ ማሰባሰብ ተችሏል። መጠይቁ በሦስት ደረጃ ተከፍሎ ቅድመ የማስተማር ልምምድን፣ የማስተማር ልምምድን ሂደትና ድገረ የማስተማር ልምምድን ከምግብ መረጃው አቀራረብ አንጻር እንዲመለከት ተደርጎ ተዘጋጅቷል። ይህም ለካሌቱ ቅጂና ለተማሪ አስተማሪው ማስታወሻ ትንታኔ ከፍተኛ የመረጃ ድጋፍ የሚሰጥ ከመሆኑም በላይ በውስን የመረጃ

አሰባሰብ ዘዴዎች ላይ ማተኮር ሊያስከትል የሚችለውን የመረጃ አጥረትና ድክመት ሊያስወግድ እንደሚችል ይታመናል።

በዚህ ጥናት ውስጥ በደጋፊነት አገልግሎት ላይ የዋለው መጠይቅ እንደአስፈላጊነቱ በመረጃ ትንተና ውስጥ በሠንጠረዥ መልክ ቀርቧል። በሠንጠረዥ ውስጥ የሚታዩትም አሀዞች የየራሳቸው አማራጭ ውክልና አላቸው፤ በዚህም መሠረት 5= በጣም እስማማለሁ፣ 4= እስማማለሁ፣ 3= በመጠኑ እስማማለሁ፣ 2= አልስማማም፣ 1= በጣም አልስማማም፣ የሚለውን ሀሳብ ያመለክታሉ። በሠንጠረዥ እንደሚታየው ሁለቱ አዎንታዊ መልሶች ማለትም 5 እና 4 አንድ ላይ ሲሰሉ ሁለቱ አሉታዊ መልሶች ማለትም 2 እና 1 አንድ ላይ ተሰልተው በመቶኛ ተቀምጠዋል። 3 ግን ከየትኛውም ወገን የማይመደብ የፕሮግራም ምላሽ ስለሆነ ለብቻው ተሰልቶ እንዲሁ በመቶኛ እንዲሰፍር ተደርጓል።

3.2.4. የመገምገሚያ ቅፅ

ይህ የመገምገሚያ ቅፅ የኮሌጁ ሱፐርቫይዘር ለገብኝት ወደ መለስተኛና ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ሲሰማሩ እንዲገለገሉበት በሥነ-ትምህርት የትምህርት ክፍል አማካይነት የተዘጋጀ ቅፅ ሲሆን ይኸውም የተለያዩ የመንቀሻ ነጥቦችን ይዞ ሱፐርቫይዘሩ ለእያንዳንዱ የመንቀሻ ነጥብ አጋዛዊ በሆነ መንገድ ውጤት ማስፈር እንዲችል ክፍት ቦታ ያለው ቅፅ ነው። በዚህ ቅፅ ማጠቃለያ ላይም ሱፐርቫይዘሩ አስተያየቱን ነፃ በሆነ መልክ እንዲያሰፍር የተተዉ ክፍት ቦታዎች አሉ። እነዚህም ክፍት ቦታዎች፡-

- ሀ. የተማሪ አስተማሪው ጠንካራ ጉን
- ለ. የተማሪ አስተማሪው ደካማ ጉን
- ሐ. የእርምት አስተያየት

በሚል ሱፐርቫይዘሩ አስተያየቱን እንዲያሰፍር የሚደረግባቸው ናቸው። የዚህ ጥናት አቅራቢ ይህንን ቅፅ በማስተማር ልምምድ ማጠቃለያ ላይ ሰብስቦ በተማሪ አስተማሪው አጠቃላይ የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ላይ ማለትም በጠንካራና በደካማ ጉኑ ላይ የተሰነዘሩትን አስተያየቶችና የቀረቡትንም የእርምት ሀሳቦች ለመተንተን ተሞክሮአል። በተለይም እነዚህን አስተያየቶች በሌሎች የመረጃ አሰባሰብ ዘዴዎች ከተገኙት ግኝቶች ጋር በማዛመድ ለማየት ተሞክሮአል።

ምዕራፍ አራት

የመረጃዎች ትንተና

4.1. የሱፐርሻይዘሮቹ ልምድ፣ ሥልጠናና የሚጠቀሙበት የመመዘገቢያ መሣሪያና ሥልት

4.1.1. የሱፐርሻይዘሮቹ ልምድና ሥልጠና

በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል ትምህርት አባላት፣ ለቀረጠላቸው መጠይቅ በሰጡት ምላሽ መሠረት የትምህርት ደረጃቸውና የሰለጠኑበት መስክ ከዚህ እንደሚከተለው ነው።

ሠንጠረዥ 1

የመምህራኑ ሥልጠናና የትምህርት ደረጃ

	በመጀመሪያ ዲግሪ የሥልጠና መስክ	ሁለተኛ ዲግሪ የሥልጠና መስክ	ያገልግሎት ዘመን
ሱፐርሻይዘር «ሀ»	በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ	በሥነ- ፅሁፍ	26 ዓመት
ሱፐርሻይዘር «ለ»	ሥነ- ልሣን	በሥነ- ልሣን	3 ዓመት
ሱፐርሻይዘር «ሐ»	በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ	-	16 ዓመት
ሱፐርሻይዘር «መ»	በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ	-	23 ዓመት
ሱፐርሻይዘር «ሠ»	በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ	-	7 ወር

በሠንጠረዥ ላይ እንደሚታየው ባመዘኙ የሱፐርሻይዘሮቹ የሥልጠና አቅጣጫ ከሱፐርሺዥን ሙያ ራቅ ያለ ነው። ከዚህም በቀር ለቋንቋ ማስተማር ሥነ-ዘዴ ቅርበት ያለው የሥልጠና መስክ የለም ማለት ይቻላል። እነዚህ የስልጠና መስኮቸውና ልምዳቸው ከቆ ሲል የተገለጸው የክፍል ትምህርቱ ሱፐርሻይዘሮች ምናልባት የማስተማር ልምምድንና ሱፐርሺዥንን በተመለከተ የወሰዱት ልዩ ስልጠና፣ ሴሚናር ወይም ወርክሽፕ ሊኖር ይችላል በሚል ፅምንት ይህንን የሚመለከት የፅሁፍ መጠይቅ ቀርጠላቸው ነበር። ይሁን እንጂ ከሱፐርሻይዘሮቹ አንዱ ብቻ በእንግሊዝ ሀገር ለሁለት ወራት በቆየበት ጊዜ የማስተማር ልምምድን በተመለከተ ተግባራዊ ተሳትፎ ማድረጉንና

ከመስከ ባለሙያዎች ጋርም ውይይት ማድረጉን ከመጥቀሱ በቀር ቀሪዎቹ ሱፐርቫይዘሮች በሙሉ የማስተማር ልምምድንና ሱፐርቪዥንን በተመለከተ የወሰዱት አንዳችም ሥልጠና እንደሌለ ገልጸዋል። ለዚህም ሳይሆን አይቀርም ይህንን በተመለከተ ለቀረጠላቸው መጠይቅ ከዚህ የሚከተለውን ምላሽ የሰጡት።

ሠንጠረዥ 2

የመምህራኑ የሥልጠና ጥያቄ

ተ.ቁ	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
6	ሱፐርቫይዘር ሆኖ የተማሪ አስተማሪዎችን ለመስታተል የሚያስችል ዘዴና ብቃት እንዲኖረን ስልጠና መሰጠት አለበት ብለው ይገምታሉ።	5					-

ሱፐርቫይዘሮች ባመዛኙ የማስተማር ልምምድንና ሱፐርቪዥንን በተመለከተ የወሰዱት ልዩ ሥልጠና ወይም የተካፈሉበት ይህንን የሚመለከት ሴሚናር ወይም ወርክሾፕ የለም። ስለዚህም ሁሉም ሥልጠና ሊሰጣቸው እንደሚገባ በመጠይቁ አመልክተዋል። ጠርጆና (1979) ዛሆሪክ (1988) አበክረው እንደሚያሳዩበት የመምህራን ማሠልጠኛ ተቋማትና ዩኒቨርሲቲዎች በመስኩ በቂ ልምድ፣ ዕውቀትና ሥልጠና ያለውን ሠው መርጦ መላክ እንዲ ማንኛውንም የማሠልጠኛ ተቋም ወይም የዩኒቨርሲቲ አባል ለሱፐርቪዥን ተግባር ማሰማራት ተገቢ አይሆንም። ከዚህ ውጭ ግን ማንኛውንም በመስኩ ሥልጠናና ልምድ የሌለውን ሠው ለሱፐርቪዥን የምናሠማራ ከሆነ የማስተማር ልምምዱን ችላ ያልነው ሊያስመስል ይችላል (ዛሆሪክ 1988)። በዚህ ረገድ የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የሚያካሂዱት የሱፐርቪዥን ተግባር ጥያቄ ውስጥ የሚወድቅ ከመሆኑም በላይ የጉዳዩንም አሳሳቢነት ጨምሮ የሚያመለክት ነው። የጉዳዩን አሳሳቢነት ይበልጥ የሚያጉላው ደግሞ በክፍለ ትምህርቱ ውስጥ ይህ የሱፐርቪዥን ተግባር እንዴት መተግበር እንዳለበት የሚያመለክት ዘርዘር ያለ፣ ሱፐርቫይዘሮቹ ሀሳብ ሊያገኙበት የሚችሉበት ሰነድ አለመኖሩ ነው። ይህም የሱፐርቪዥኑን ሂደት ዘልማዳዊ በሆነ መንገድ የሚካሄድ አስመስሎታል።

በአጠቃላይ ከፍ ሲል ለመዳሰስ እንደተሞከረው የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች ሥልጠና ከሚያከናውኑት የሱፐርቪዥን ተግባር ጋር ያለው ተዛምዶ የላላ ነው። ከዚህ በቀር ባመዛኙ የሚያከናውኑትን የሱፐርቪዥን ተግባር በተመለከተ የወሰዱት ልዩ ሥልጠና ወይም የተካፈሉበት ሴሚናር ወይም ወርክሾፕ እንደሌለ ገልጸዋል። ይህም በማስተማር ልምምዱና በሱፐርቪዥኑ ሂደት ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ ሊያሳድር ይችላል። ከዚህ በማስተካከል ደግሞ እነዚህ የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች በሱፐርቪዥኑ ሂደት ውስጥ የሚገለገሉበትን የመመዘገቢያ መሣሪያና ሥልጣን ለማጤን እንሞክራለን።

4.1.2. ሱፐርቫይዘሮቹ በሱፐርቪዥኑ ሂደት ውስጥ የሚጠቀሙበት የመመዘገቢያ መሣሪያና ሥልት

በአንድ ክፍል ውስጥ የነበረውን ክንውን ቅደም ተከተላዊ በሆነ መንገድ መዘገቦ ማስቀረቱ ለመምህራን ስልጠና የሚያግዝ መረጃ ለማሰባሰብ ይረዳል (አልራይት 1988):: በመሆኑም ሺል (1989) እንደሚያሳስበው ምልክታ በዘፈቀደ መካሄድ የለበትም:: በአልራይት (1988) አመለካከት ስርዓታዊ የምልክታ መሣሪያ ይዞ ክንውኑን መከታተል ራስን እንደምልክታ መስፈርት አድርጎ ከመቁጠር ከማዳኑም በላይ ስሜታዊ ግምገማንም ሊያስቀር ይችላል:: በዚህ አይነት ሁኔታ ዓይነታዊ ወይም አገዛዊ በሆነ መንገድ ክንውኑን መዘገቦ ማስቀረቱ ድገረ የማስተማር ልምምድ ለሚደረገው ውይይት በቂ መረጃ ለማስቀረት ከማስቻሉም በላይ የተማሪ አስተማሪው የተመዘገበውን መረጃ በማስተዋል የራሱን እንቅስቃሴ በራሱ መልሶ ለመገምገም ለሚያደርገው ጥረት የሚሰጠው ድጋፍ በቀላሉ የሚታይ አይሆንም::

በዚህ ረገድ የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች ከኮሌጁ የመገምገሚያ ቅፅ ሌላ የሚገለገሉበትን የመመዘገቢያ መሣሪያ ወይም ሥልት ለማወቅ በተደረገው ሙከራ ውስጥ የተገኘው ምላሽ እንደሚያመለክተው ከአምስቱ ሱፐርቫይዘሮች ሁለቱ፣ የኮሌጁ የመገምገሚያ ቅፅ ችግር ያለበት መሆኑን ብናውቅም ከዚህ ቅፅ ሌላ የተለየ መሣሪያ ወይም ስልት አልተጠቀምንም ብለው ሲገልፁ ሦስቱ ግን በየራሳቸው መንገድ ሂደቱን የሚመለከት ማስታወሻ ከኮሌጁ ቅፅ በተጨማሪ ይወስዱ እንደነበር እንደሚከተለው ገልፀዋል::

ቅፁን በውጤት አሰጣጥ ካልሆነ በስተቀር አልተጠቀምኩበትም:: በሌላ ረገድ የተጠቀምኩት የራሴን ማስታወሻዎች በመያዝ፣ በእነርሱም ላይ የታዩትን ደካማና ጠንካራ ጎኖች በማስፈር ነበር::

የግሌ ልዩ ማስታወሻ አለ፤ በዚህ ማስታወሻ ላይም የተማሪ አስተማሪው ያደረገው የክፍል እንቅስቃሴና የዕለት ዝግጅት ዓላማ አፃፃፍ ተፅዕኖ ይገኛል::

የዕለት ትምህርት ዓላማ፣ የዕለት ትምህርት ማስተዋወቅ፣ የዕለት ትምህርት መነሻ፣ ማጠናከሪያ፣ ማጠቃለያ... የተማሪ አስተማሪው በፅኑ መሠረት የዕለት ትምህርቱን ተግባራዊ ሲያደርግ ከትምህርቱ መነሻ ጀምሮ እስከማጠቃለያው ድረስ በክፍል ውስጥ ያሉት ተማሪዎች በተለያዩ መንገዶች (እንደ ተማሪ አስተማሪው አመራረጥ) እንዲማሩ ማድረጉን፡- የተማሪ አስተማሪው በአጠቃላይ

በተማሪው ማዕከላዊነት የሚካሄድ የማስተማሪያ ዘዴ መከተሉን አሰፍራለሁ።

ከፍ ሲል እንደተመለከተው ሱፐርቫይዘርቹ የተማሪ አስተማሪውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ የሚመዘገቡበት አንድ ወጥና ሥርዓታዊ የሆነ አካዛዊ ወይም ዓይነታዊ የመመዘገቢያ መንገድ ያላቸው አይመስሉም። ከሰጡት መልስ መረዳት እንደሚቻለው የተማሪ አስተማሪውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ለመመዘገብ የሚሞክሩት በየራሳቸውና በየመሰላቸው መንገድ ይመስላል። ከዚህም በቀር የተቀሩት ሁለቱ ሱፐርቫይዘርቹ ደግሞ የተማሪ አስተማሪውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ለመከታተልና ለመመዘገብ የሚጠቀሙት በኮሌጁ የመገምገምያ ቅፅ አማካይነት እንደሆነ አመልክተዋል። ይህ የኮሌጁ የመገምገሚያ ቅፅ ደግሞ የተለያዩ የመንቀሻ ነጥቦችን ይዞ ሱፐርቫይዘሩ ለእያንዳንዱ የመንቀሻ ነጥብ አካዛዊ በሆነ መንገድ አጠቃላይ ውጤት ማስፈር እንዲቻል ክፍት ቦታ ያለው ቅፅ ነው። በቅፁ ማጠቃለያ ላይም የተማሪ አስተማሪውን ጠንካራ፣ ደካማ ጉንና የእርምት አስተያየት ማስፈር የሚያስችል ሦስት መስመር ያህል ክፍት ቦታ ያለው ባለ አንድ ገፅ ቅፅ ነው። በመሆኑም ይህ ቅፅ የተማሪ አስተማሪውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ በዝርዝር መዘገብ በማስቀረት ለድገረ የማስተማር ልምምድ ውይይት በቂና ዝርዝር መረጃ ለማስፈር የሚያስችል አይደለም ብሎ መናገር ይቻላል። አስቀድሞም ሲዘጋጅ ዝርዝር መረጃዎችን ለማሰባሰብ ያግዛል በሚል ታስቦም አይመስልም። ዝርዝር መረጃዎችን ማለትም የአስተዋልነውና የተመለከትነውን በተቻለ መጠን መዘገብን ማስቀረት ያልቻልን እንደሆነ ደግሞ በምግብ-መረጃ ልውውጥ ሂደት ውስጥ በሚያጋጥመን የዝርዝር መረጃ እጥረት ሳቢያ ወደራሳችን አተረጓጎም እንድናደላ ሊያደርገን ይችላል (እነማየር 1985)። በሱፐርቫይዘርቹ ግላዊ አተረጓጎም ላይ የሚመሰረት ምግብ-መረጃ ደግሞ የሱፐርቫይዘሩንና የተማሪ አስተማሪውን ግንኙነት ሊያበላሽ ይችላል። ከዚህም በቀር በግላዊ አተረጓጎም ላይ የተመሰረተ ምግብ-መረጃ የአንድ ወገን አተያይ ስለሚጎላበት ለተማሪ አስተማሪው ሙያዊ ዕድገት የሚያበረክተው አስተዋፅኦ ይኖረዋል ብሎ ለመናገር አዳጋች ይሆናል። ስለዚህም እንዲህ ዓይነቱ ወጥ ያልሆነና ዝርዝር መረጃዎችን በማሰባሰብ ላይ ያላተኮረ የአመዘጋገብ ሂደት በማስተማር ልምምዱና በሱፐርቫይዘሩ አተገባበር ላይ የሚያስከትለው ጉልህ ችግር ሊኖር ይችላል።

4.2. የሱፐርቫይዘሩ ሂደትና አተገባበር

4.2.1. ቅድመ የማስተማር ልምምድ

ጌይና ቦወር (1990:168) በማስተማር ልምምድ ውስጥ የሚተገበረውን ሱፐርቫይዘሩን በተመለከተ እንደሚገልፁት ከሆነ የምልክታው ሂደት በሦስት ደረጃ ተከፍሎ ሊታይ ይችላል። በዚህም አከፋፈል መሠረት የምልክታው ሂደት ቅድመ ምልክታ ውይይት፣ የክፍል ምልክታና ድገረ ምልክታ ውይይት ተብለው ተለይተው ይቀመጣሉ።

በዚህም መሠረት በሂደቱ የመጀመሪያ ክፍል በሆነው በቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት የተማሪ አስተማሪውና ሱፐርቫይዘር ተገናኝተው ቀጣዩን የማስተማር ልምምድ ሂደት በጋራ ማቀድ ይጠበቅባቸዋል። ከዚህም በቀር የከፍል ጉብኝቱን ዓላማ የአገማገሙን ሂደትና መስፈርት በተመለከተ እያነሱ የሚወያዩት በዚህ ውይይት ወቅት ነው።

ይህንንም መሠረት በማድረግ ቅድመ የማስተማር ልምምድ ከተማሪ አስተማሪዎቻቸው ጋር እየተገናኙ በመወያየት በጋራ የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቫይዘሩን ሂደት ያቅዱ እንደሆነ በማለት ከዚህ የሚከተለው ጥያቄ ለሱፐርቫይዘሮቹ ቀርጧቸው በሰንጠረዥ ላይ የሚስተዋለውን ምላሽ ሰጥተዋል።

ሠንጠረዥ 3

የሱፐርቫይዘሩ ሂደትና ዕቅድ

ተ.ቁ	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልተመለሱ
2	የማስተማር ልምምዱን ፕሮግራም መሰረት አድርገው ለሱፐርቫይዘሩን ከመውጣት በፊት ከአያንዳንዱ የተማሪ አስተማሪ ጋር በመገናኘትና በመወያየት የሱፐርቫይዘሩን ሂደት ያቅዱ ነበር።		1	1	3		-

ከሰንጠረዥ መረዳት እንደሚቻለው ቅድመ የማስተማር ልምምድ ማካሄዱን የገለጸው አንዱ ሱፐርቫይዘር ነው። ሌላው አንዱ ውይይቱን አካሂዷል ወይም አላካሄደውም የሚል ቁርጠኛ ምላሽ የለውም። ሦስቱ ሱፐርቫይዘሮች ግን ይህንን የቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት እንዳላካሄዱ ሠንጠረዥ ያስረዳል። በዚህ ጉዳይ ላይ በተመሳሳይ መንገድ ለተማሪ አስተማሪዎች ተመሳሳይ ጥያቄ እንደሚከተለው ቀርቦ በሰንጠረዥ ላይ በሰፊው መልክ ምላሻቸውን ሰጥተዋል።

ሠንጠረዥ 4

ቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት

ተ.ቁ	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልተመለሱ
7	ከሱፐርቫይዘሩን በፊት ከሱፐርቫይዘር ጋር ተገናኝታችሁ በቅድሚያ አትወያዩም።	13	3	17			-
		39%	10%	51%			

ከሰንጠረዥ መረዳት እንደሚቻለው ቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት ከሱፐርቫይዘሮቻቸው ጋር ማድረጋቸውን የሚገልጹት በፐርሰንት ሆኖ አንድ ከመቶ

የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች ናቸው። ሆኖም ዘመናዊ የሚሆኑት ደግሞ ይህንን ውይይት አለማካሄዳቸውን ይገልጻሉ።

እዚህ ላይ ከሱፐርቫይዘሮቹ ምላሽ አንጻር ለጉዳዩ አዎንታዊ ምላሽ የሚሰጡት የተማሪ አስተማሪዎች ቁጥር እንዲህ ከፍ ብሎ ሊታይ ባልተገባ ነበር። ይሁን እንጂ የዚህ ጥናት አቅራቢ ከተማሪ አስተማሪዎች ጋር ይህንን ለማጣራት ባደረገው ቃለ ምልልስ እንደተረዳው በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍለ ትምህርት አማካይነት ቅድመ የማስተማር ልምምድ የተማሪ አስተማሪዎቹንና ሱፐርቫይዘሮቹን የሚያሳትፍ ገለጻ ይሰጣል። ገለጻውም ከተማሪ አስተማሪውና ከሱፐርቫይዘሩ ምን ይጠበቃል? በሚል በአመዛኙ አስተዳደራዊ ጉዳይ ላይ የሚያተኩር ነው። ስለዚህም የተወሰኑ የተማሪ አስተማሪዎች ይህንን ገለጻ እንደ ቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት ሳይመለከቱት አልቀረም። በሌላ በኩል ደግሞ አንዳንድ ሱፐርቫይዘሮች በተለምዶ ከሱፐርቫይዘሩን በፊት የተማሪ አስተማሪዎችን በመጥራት መቼ ሊመለከቷቸው ወደ ትምህርት ቤት እንደሚመጡ ይገልጻሉ። ይህም እንዲሁ በጥቂቶች ዘንድ እንደ ቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት ተደርጎ ሳይታይ አልቀረም። ምናልባትም ሀምሳ አንድ ከመቶ ከሚሆኑትና ቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት አካሂደናል ብለው ምላሽ ከሰጡት መካከል ገሚሶቹ ይህንን ከፍ ሲል የተጠቀሰውን ሁኔታ በቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይትነት ሳይወስዱት አልቀረም። ይሁን እንጂ ያለውን አጠቃላይ ሁኔታ በመመልከት ቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት በክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮችና በተማሪ አስተማሪዎቹ መካከል የሚካሄድ የተለመደና ሥር የሰደደ ባህል አለመሆኑን መረዳት ይቻላል።

ይህ የቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት ያለመለመድ ወይም ያለመኖር ጉዳይ ደግሞ የሚያስከትላቸው ጉልህ ችግሮች ይኖራሉ። ጌይና ቦወር (1990) በግልፅ እንዳስቀመጡት ቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት በማይካሄድበት የማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ ምልክታዊ በተለይ የሚያተኩርበት አጀንዳ አይወሰንም። ስለዚህም የተማሪ አስተማሪው ሁሉን አቀፍ በሆኑ ጉዳዮች ላይ እንዲያተኩር በመገፋፋት የተወሰኑ ገፅታዎችን በተለይ እንዳያዳብር እንቅፋት ሊሆን ይችላል። ከዚህም በቀር ሱፐርቫይዘሮቹ በምልክታዊ ወቅት የሚኖራቸውን አጀንዳ በግልፅ ከማሳወቅ ይልቅ ከተማሪ አስተማሪው የተሰወረ አጀንዳ ይዘው ወደ ክፍል እንዲገቡ በማድረግ ከደጋፊነት ይልቅ ወደ ፈራጅነት እንዲያዘነብሉ ሊያደርግ ይችላል። ይህም የተማሪ አስተማሪዎቹን የሥነ-ልቦናና አካላዊ ዝግጅት በቅድሚያ በመመርመር ከሱፐርቫይዘሮቹ የሚገኘውን ድጋፍና እገዛ የሚያስቀር ነው ማለት ይቻላል።

የቅድመ ማስተማር ልምምድ ውይይትን በተመለከተ ከጠዘ በጥቂቱ በዚህ መልክ ከዳሰስን በመቀጠል ደግሞ በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ ያለውን የሱፐርቪዥን አተገባበር እንመለከታለን።

4.2.2. የሱፐርቪዥኑ አተገባበር

በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የማሠልጠኛ ተቋማት ወይም ዩኒቨርሲቲዎች ድጋፍ መጓደል የለበትም (እነሁሽር 1988፣ ጠርቆይ 1979፣ ዛሆሪክ 1988)። በመሆኑም በቂ ቅድመ ዝግጅት በማድረግ የማስተማር ልምምድ በሚካሄድበት ጊዜ በዕቅድ የተማሪ አስተማሪዎችን መከታተልና መርዳት ይገባል ሲሉ እነዚህ ምሁራን ያሳስባሉ። በዚህ የትምህርት ክፍል ውስጥ የሚገኙት የተማሪ አስተማሪዎች ለማስተማር ልምምድ በሚቆዩባቸው ለራት ሳምንታት በሱፐርቪዥዎቻቸው ሦስት ሦስት ጊዜ እንዲገቡ ይጠበቃል። ከእያንዳንዱም ጉብኝት በኋላም የተማሪ አስተማሪው ሱፐርቪዥና በመገናኘት ምግብ-መረጃ ይለዋወጣሉ። ይህን እንዲሁ በዚህ መሠረት ለሦስት ጊዜ ያህል የመገባት ዕድል ያጋጠማቸው የተማሪ አስተማሪዎች ሰባ ስምንት ከመቶ ያህሉ ብቻ እንደሆኑ ከዚህ የሚከተለው የተማሪ አስተማሪዎች ምላሽ ያመለክታል።

ሠንጠረዥ 5

የሱፐርቪዥዎች የጉብኝት ጊዜ

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
6	ሱፐርቪዥዎች በታቀደው መሠረት ለሦስት ጊዜ ያህል ጉብኝቶቻቸው።	26			7		-
		79%			21%		

ከሰንጠረዥ ላይ እንደሚታየው በፐርሰንት ሆኖ አንድ ከመቶ የሚሆኑት በሱፐርቪዥዎቻቸው ለሦስት ጊዜ ያህል የመገባት ዕድል አላጋጠማቸውም። እንዲያውም የተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻ እንደሚያመለክተው አንድ ጊዜ ብቻ የተገቡትና ይህንኑ የአንድ ጊዜ ጉብኝት ብቻ መሠረት ያደረገ ምግብ መረጃ ያገኙ የተማሪ አስተማሪዎች አሉ። ለአብነት ያህል ከዚህ የሚከተለውን የተማሪ አስተማሪ ማስታወሻ እንመልከት።

እኔ እንኳን የተገመገምኩት አንድ ቀን ብቻ ነው። በመሆኑም ስለማስተማር ልምምዱ ይህ ነው ለማለት ያስቸገረኛል።

ይህ ማስታወሻ አንድ ጊዜ ብቻ የታዩ የተማሪ አስተማሪዎች መኖራቸውን ይጠቁማል። ይህ ምናልባት አንዱ ሱፐርቪዥና አጋጥሞኝ ነበር ባሉት እክል ምክንያት የተከሰተ ሊሆን ይችላል። ሌሎች የተማሪ አስተማሪዎች ደግሞ ሦስት ሦስት ጊዜ

በሱፐርቫይዘርቻቸው እንደተገኙበት ቢገልፁም ሦስቱም ጉብኝት ግን በአንድ ሳምንት ለዚያውም በመጀመሪያው የልምምድ ሳምንት በተከታታይ የተካሄደ በመሆኑ ከሱፐርቫይዘር በኋላ ለቀረበው ምግብ-መረጃ እምብዛም ትኩረት ያልሰጡት መሆኑን ይገልጻሉ። ይህንን በተመለከተ የቀረበው የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ ከዚህ የሚከተለውን ይመስላል።

... እዚህ ላይ ላነሳ የምፈልገው በአንድ ሳምንት ሦስት ጊዜ መመልከታቸው አግባብነቱ ያጠራጥረኛል። ምክንያቱም በሦስት ተከታታይ ቀናት አስተማሪው ድክመቱን ሁሉ አሻሽሎ ብቁ ሆኖ ለመገኘት የሚበቃ አይመስለኝም።

ገምጋሚ መምህራን በተከታታይ ሦስቱን ሳምንት መገምገም አለባቸው። ይህንን ስል እኔ የተገመገምኩት ሦስት የገምገማ ጊዜያት በአንድ ሳምንት ስለሆነ ነው።

ይህ ክስተት ተማሪዎች ባከናወኑት የክፍል ውስጥ ክንዋኔ ላይ በሚሰጣቸው ምግብ መረጃ ላይ ተመርኩዘው ራሳቸውን በራሳቸው ለመመርመርና ለመገምገም ጊዜ የሚያስፈልጋቸው መሆኑን የሚጠቁም ከመሆኑም በጣይ የተማሪ አስተማሪዎች የምልከታው ሥርዓት «በዘፈቀደ» ነው የሚመራው ወደሚል ማጠቃለያ ሊገፋፋቸው እንደሚችል ይገመታል። በዚህ ጥናት ውስጥ የተሳተፉት የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርቫይዘራቸው በዕቅድና በፕሮግራም ይከታተላቸው እንደነበር ተጠይቀው ከዚህ የሚከተለውን ምላሽ ሰጥተዋል።

ሠንጠረዥ 6

የሱፐርቫይዘርች ክትትል

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
20	በማስተማር ልምምዱ ወቅት ሱፐርቫይዘርህ በዕቅድና በፕሮግራም ይከታተልህ ነበር።	18	5	10	-	-	-
		54%	14%	32%			

ከሰንጠረዥ እንደምንረዳው በማስተማር ልምምድ ወቅት ሱፐርቫይዘራቸው በዕቅድና በፕሮግራም ይከታተላቸው እንደነበር የገለፁት በፕሮሰንት ሆሞሳ አራት ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች ናቸው። የተቀሩት ግን ምላሻቸው ከዚህ ይለያል።

በዚህ አገር የሱፐርቫይዘሩን ሂደት በተመለከተ የተማሪ አስተማሪዎቹን በታቀደው መሠረት በሳምንት አንድ ጊዜ ለሦስት ጊዜ ያህል ጉብኝተው እንደሆነ ለማረጋገጥ ለሱፐርቫይዘሮቹ ጥያቄ ቀርቦ ነበር። ለጥያቄው በተሰጠው ምላሽ መሠረት ከአንዱ ሱፐርቫይዘር በቀር አራቱም ለሦስት ለሦስት ጊዜ ያህል የተማሪ አስተማሪዎቹን እንደገና ገልፀዋል። አንዱ ሱፐርቫይዘር ግን በአጋጠማቸው እክል ምክንያት ሁለት ጊዜ ብቻ የታዩ የተማሪ አስተማሪዎች እንዳሉ በሰጡት መልስ ላይ አረጋግጠዋል። ይሁን

እንደ ከተማ ለስተማሪዎቹ ማስታወሻ ላይ በታየው መሠረት በአንድ ሳምንት ሦስቱን ጉብኝት ማካሄዱን የገለፀ ሱፐርቫይዘር የለም። ይህ ምናልባት ሊገለፅ ያልተቻለው የቀረበው የፅሁፍ መጠይቅ ግልፅ ሳይሆን ቀርቶ ሊሆን ይችላል የሚል ግምት አለ።

የማስተማር ልምምዱን ሂደት ለመከታተል ወደ መስክ የሚወጡት እነዚህ ሱፐርቫይዘሮች በታቀደው መሠረት በሳምንት አንድ ጊዜ ለሦስት ጊዜ ያህል ከሚያደርጉት ጉብኝት በተጨማሪ እያንዳንዱን የተማሪ አስተማሪ ለአንድ ሙሉ ክፍለ ጊዜ ቢመለከቱ ድኅሪ የማስተማር ልምምድ ለሚኖረው ውይይት በቂ መረጃ ለማሰባሰብ እንደሚያስችላቸው ምንም አያጠራጥርም። ይህን መሠረት በማድረግ የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች ወደ ምግብ መረጃው ልውውጥ ከማምራታቸው በፊት ለምልከታ ሲወጡ ክፍለ ጊዜውን በሙሉ ክፍል ውስጥ ይቆዩ እንደሆነ በማለት ከዚህ የሚከተለው መጠይቅ ቀርጧቸው ነበር።

ሠንጠረዥ 7

የሱፐርቫይዘሮች የክፍል ውስጥ ቆይታ

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
10	የማስተማር ልምምዱን ለመከታተል በሱፐርቫይዘርነት ሲሰማሩ ክፍለ ጊዜውን በሙሉ ክፍል ውስጥ ይቆዩ ነበር።	5					-

ከሠንጠረዥ መረጃት እንደሚቻለው ሁሉም ሱፐርቫይዘሮች የማስተማር ልምምዱን ለመከታተል ስንወጣ ክፍለ ጊዜውን በሙሉ ክፍል ውስጥ እንቆያለን የሚሉ ናቸው። ይህንን ጉዳይ በተመለከተ የጥናቱ ተሳታፊ የነበሩት የተማሪ አስተማሪዎች ምላሽ ግን ከዚህ ላይት እንደሚል የሚከተለው ሠንጠረዥ ይጠቁማል።

ሠንጠረዥ 8

የሱፐርቫይዘሮች የክፍል ውስጥ ቆይታ

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
5	ሱፐርቫይዘርህ ለጉብኝት ሲመጣ አንተ በምታስተምርበት ክፍል ውስጥ ፔሬዱን በሙሉ አይቆይም።	13 39%	2 7%	2	18 54%		

በሠንጠረዥ ላይ እንደሚታየው በፐርሰንት ሆሞላ አራት ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች ብቻ ሱፐርቫይዘራቸው በጉብኝቱ ጊዜ ፔሬዱን በሙሉ እንደሚቆይ ይገልጻሉ። ቀሪዎቹ ግን ሱፐርቫይዘሮቻቸው ክፍለ ጊዜውን በሙሉ ክፍል ውስጥ

እንደማይቆዩ የሚያመለክቱ ናቸው። ይህንን በተመለከተ የተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻም የሚጠቁመው ነገር አለ።

... ለጉብኝት የመጣው አንድ ጊዜ ብቻ ሲሆን እሱንም አምስት ደቂቃ የማይሞላ ጊዜ ተቀምጦ ነበር የወጣው...

ሱፐርቫይዘር የመጣው ሰዓት ካለቀ ወይም ከተደወለ በኋላ ነበር የመጣው፤ ለነገሩ አስቀድሞ ቢመጣ ግን ደስ ይለኝ ነበር።

ግምገማ ሲባል ትምህርቱ ከተጀመረበት እስከተፈጸመበት ሰዓት ድረስ የሚከታተል ትዕግስት ያለውን ግምገማ የሚጠይቅ ይመስለኛል። ትምህርቱ ሲጀመር ገብቶ ለሀያ ደቂቃ ወይም ለአሥራ አምስት ደቂቃ ተቀምጦ መውጣት ከዚያ በኋላ ለሚከሰተው ድክመት ወይም ጥንካሬ ማን ሊያወራ። ወይም ትምህርቱ ከተጀመረ ከሀያ ደቂቃ በኋላ አንኳኩቶ ገብቶ ስለአለፉት ሀያ ደቂቃዎች ምን ተብሎ ግምገማ እንደሚሰጥ አላውቅም። በመሠረቱ በ40 ደቂቃ ውስጥ አፋፋሽ ነገሮች ሊታዩ ይችላሉ። ለምሳሌ በመጀመሪያዎቹ 5 ደቂቃ ውስጥ ፍርሀት ሊኖር ይችላል። ከዚያ እራሱን በማረጋገጥ ትምህርቱን ደህና ሲያስተምር ቆይቶ እንደገና በቀሪ 5 ደቂቃዎች ሊጠየቅ የቆየ የባጡን የሚያወርድ ሊኖር ስለሚችል ሰዓት አሳልፎ ወይም አቋርጦ መግባቱ አንድ የተማሪ አስተማሪን በትክክል ገመገምኩ ለማለት አያስደፍርም።

ይህ የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻና ከፍ ሲል የቀረበው መጠይቅ ከሱፐርቫይዘሮቹ ምላሽ ጋር ሲነፃፀር ልዩነት ይታይበታል። ምናልባትም ልዩነቱ የተከሰተው ሱፐርቫይዘሮቹ በከፍል ውስጥ የሚቆዩበትን ጊዜ በቂ አድርገው ስለሚገምቱትም ይሆናል ወይም ቀጥሎ በቀረበው የተማሪ አስተማሪ ማስታወሻ ላይ እንደሚታየው በተማሪ አስተማሪዎቹ ሥራ ሳይደሰቱ እየቀሩም ይሆናል።

በሦስተኛው ዙር ግምገማ ሱፐርቫይዘሪ በመጡ ጊዜ... 4 ደቂቃ አካባቢ እንደተቀመጡ የምታገኙት የዕለቱ ትምህርት ዝግጅት ዓላማ ጮንም ዓይነት አይገኝም ብለው ተቆጥተው ወጡ... ስለዚህ አንድ ተማሪ ቢያንስ ቢያንስ ለ20 ደቂቃ ካልተገመገመ ግምገማው ብቁ አይመስለኝም።

ስዚህም በተጨማሪ እነዚህ ሱፐርቫይዘሮች በሌላ ውስጥ ከሚያካሂዱት የማስተማር ተግባር በተጨማሪ ይህንን የሱፐርቫይዘርን ተግባር እንዲያካሂዱ ስለሚደረግ ያለባቸው የስራ መደራረብና የማስተማር ስራ ጫና ይህንን ችግር ፈጥሮ ሊሆን ይችላል። ይህንን በሚመለከት ለቀረበው መጠይቅ የሱፐርቫይዘሮቹ ምላሽ ከዚህ እንደሚከተለው ነው።

ሠንጠረዥ 9

የመምህራን ተጨማሪ የስራ ጫና

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
9	ያለብዎት ተጨማሪ የማስተማር ስራ የሱፐርቪዥንን ተግባር ባግባቡ እንዳይወጡት ችግር ፈጥሯል	5					-

በሠንጠረዥ ላይ እንደሚታየው ሱፐርቫይዘርዎች ያለባቸው ተጨማሪ የማስተማር ስራ የሱፐርቪዥንን ተግባር በአግባቡ እንዳይወጡት እንቅፋት ሆኖባቸዋል። ምናልባትም ክፍለ ጊዜውን በሙሉ ክፍል ውስጥ ተገኝተው የተማሪ አስተማሪውን እንዳይከታተሉ ችግር የፈጠረባቸው ዋነኛው ምክንያት ይህ ሳይሆን አይቀርም። ከዚህም በቀር በሱፐርቪዥን ሂደት ውስጥ ሌላ አጋዥ አካል ያለመኖሩ ጉዳይ ሁኔታውን ሳያባብሰው አልቀረም።

እነሁሽርና (1988) ሪቻርድሰን ኮኤለር (1988) እንደሚሉት የተማሪ አስተማሪዎች ለማስተማር ልምምድ በሚወጡበት ጊዜ የሱፐርቪዥን ተግባር የዩኒቨርሲቲው ሱፐርቫይዘርና የተባባሪ ትምህርት ቤቱ መደበኛ መምህር በጋራ እንዲያከናውኑት ቢታቀድ ይመረጣል። እነዚህ ሁለት አካላት ተባብረው የሱፐርቪዥንን ተግባር በሚያከናውኑበት ጊዜ ደግሞ የሚኖረውን ተደራራቢ የሥራ ጫና ከመቀነሱ በተጨማሪ የተማሪ አስተማሪው ከሁለት አቅጣጫ ምግብ-መረጃ እንዲያገኝ የተመቻቸ ሁኔታ ሊፈጥር ይችላል። ይሁን እንጂ በዚህ ጥናት ውስጥ ይህ ዓይነት ሁኔታ አልታየም። በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ የተባባሪው ትምህርት ቤት መደበኛ መምህራን ከኮኤለር ሱፐርቫይዘርዎች ጋር በመተባበር በሱፐርቪዥን ሂደት ውስጥ እንዳልተሳተፉ የሚከተለው የመጠይቅ ምላሽ ያመለክታል።

ሠንጠረዥ 10

የተባባሪ ትምህርት ቤት መምህራን ድርሻ

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
11	በማስተማር ልምምዱ ወቅት የተባባሪው ትምህርት ቤት መምህራን የማስተማር ልምምዱን በመከታተልና በመደገፍ ከእርስዎ ጋር ተባብረው የተጫወቱት ሚና አልነበረም።	5					

የኮሌጅን የማስተማር ልምምድ ሂደት በቅርብ የሚከታተለው የኮሌጅ የፕሮግራም ቢሮም ከዚህ ጥናት አዘጋጅ ጋር ባደረገው ቃለ ምልልስ ላይ እንደገለጸው ኮሌጅ እስከአሁን ድረስ የተባባሪ ትምህርት ቤት መምህራንን በግላቸው ሊያደርጉ ከሚችሉት እገዛና ድጋፍ በቀር ከኮሌጅ ጋር በቀጥታ በመገናኘትና በጋራ በማቀድ በሱፐርቪዥን ሂደት ውስጥ እንዲሳተፉ እስካሁን አልተደረገም። ስለዚህም በሱፐርቪዥን ሂደት ውስጥ ሀላፊነት የሚለጠው፣ እውቅና ያለው እካል የኮሌጅ ሱፐርቫይዘር ብቻ ይሆናል። ሱፐርቪዥን የሚካሄደው በኮሌጅ ሱፐርቫይዘር አማካይነት ብቻም ስለሆነ የተማሪ አስተማሪው ምግብ መረጃ የሚለዋወጠው ከዚህ ከኮሌጅ ሱፐርቫይዘር ጋር ብቻ ይሆናል። ከዚህ በማስተላለፍ በኮሌጅ ሱፐርቫይዘሮችና በተማሪ አስተማሪዎቹ መካከል የሚካሄደውን የምግብ መረጃ ልውውጥ ሂደት ጠቅለል ባለ መንገድ ለመዳለስ ይሞክራል።

4.2.3. የምግብ-መረጃ አቀራረብ

4.2.3.1. በምግብ-መረጃ ልውውጥ ሂደት ውስጥ የተማሪ አስተማሪዎችና የሱፐርቫይዘሮች ሚና

በተማሪ አስተማሪውና በሱፐርቫይዘሩ መካከል ድካህ የማስተማር ልምምድ በሚኖረው የምግብ-መረጃ ልውውጥ ሱፐርቫይዘሩ በተቻለ መጠን በዙጡ ጊዜ ለተማሪ አስተማሪዎቹ በመተው ብዙ ከመናገር መቆጠብ አለበት (ሱፐርቫይዘር 1990)። ይህም የተማሪ አስተማሪው ራሱን በራሱ እንዲመረምር ያለፈውን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ በእንክፍ እንዲያጤን እድል ይሰጠዋል። ይሁን እንጂ ለዚህ ጥናት በተመረጡት የካሪት ቅጂዎች ውስጥ በጉልህ እንደሚታየው በዙጡ ጊዜ የሚሸፍነው የሱፐርቫይዘሩ ንግግር ነው። የተማሪ አስተማሪው አልፎ አልፎ ሲጠየቅ ከመመለሱና አልፎ አልፎም ፈራ ተባ እያለ ለለመስማማቱን ከመግለፁ በቀር በውይይቱ ያለው ድርሻ እጅግ አነስተኛ ነው።

ይኸው በሱፐርቫይዘሩ ጉልህ ሚና የሚሸፈነው የምግብ መረጃ ልውውጥ ወይም ውይይት የመቀራረብ፣ የመተሳሰብና የጓደኝነት ስሜት ጉልቶ የሚስተዋልበት አይደለም። ሱፐርቫይዘሩ መመሪያ ሰጪ፣ የተማሪ አስተማሪው መመሪያ ተቀባይ፣ ሱፐርቫይዘሩ መካሪ፣ የተማሪ አስተማሪው ተመካሪ የሆኑ ያህል ጉልቶ ይደመጣል። በአጠቃላይ ግንኙነታቸው የአለቃና የምንዝር ይመስላል ብሎ መናገር ይቻላል። ይህንን በተመለከተ የተማሪ አስተማሪዎቹ የፃፉት ማስታወሻ ይህንኑ ከፍ ሲል የተነሳውን ነጥብ የሚያጠናክር ነው።

ሱፐርቫይዘሪ የሰጡኝን ሀሳብ በምክንያት አስደግፌ ለማሳመን በምጥርበት ጊዜ የግድ የሳቸውን ሀሳብ እንድቀበል ጫና በማድረጋቸው ትንሽም ቢሆን ማለትም በነገሩ ሙሉ በሙሉ ሳለምንበት እሺ ብዬ ውይይቱን አብቅተናል።

ከሱፐርቫይዘሪ ጋር ያደረኩትን ውይይት እንደባከነ ጊዜ ነው የምቆጥረው። ያለምንም ውጤት የተበተነ ስጠላ ይመስላል። በተፅዕኖ የተሞላ ውይይት በመሆኑ ተናገቶኛል።

ከሱፐርሻይዘሬ ጋር ያደረኩትን ውይይት በተመለከተ ያለኝ አመለካከት ጥሩ አይደለም። እሳቸው መሆን አለበት ያሉትን ነገር እንዳደርገው ከባድ ጥረት ያደርጋሉ። የራሳቸውንም የማስተማር ዘዴ ካሌላው ሰው የማስተማር ሥልጣን ብልጫ አለው ብለው ያምናሉ። ሀሳቤንም አይቀበሉኝም። ስካራ-ካራቸውም ይናደዳሉ። እኔም ያለውድ በግድ እቀበለዋለሁ። ምክንያቱም ከበስተጀርባው ሌላ መዘዝ ይመጣል ብዬ በመፍራት ነው።

ዋጅገራ-የብ (1994) ሱፐርሻይዘሬ የራሱን ሀሳብ በተማሪ አስተማሪዎች ላይ ከመጫን ቢቆጠብ የተሻለ ነው ሲል ያሰባል። ይሁን እንጂ ከፍ ሲል የተመለከቱት የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻዎች እንደሚያሳዩት የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርሻይዘሬዎች ከዚህ የራቁ አይደሉም። እንዲያውም ይህንን ጉዳይ ሱፐርሻይዘሬዎች ራሳቸው እንደማይከፉት ከዚህ የሚከተለው ምላሻቸው ያመለክታል።

ሠንጠረዥ 11

ትዕዛዝ፣ መመሪያና ምግብ-መረጃ

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
3	ድህረ የማስተማር ልምምድ በሚኖረው ውይይት ለተማሪ አስተማሪው መመሪያና ትዕዛዝ በመስጠት የተማሪ አስተማሪው በተግባር እንዲያውላቸው ያደርጉ ነበር።	4				1	-

ከሠንጠረዥ ላይ ማየት እንደሚቻለው እንዲሁ ብቻ የተለየ አቋም ሲይዝ አራቱ ግን በውይይቱ ወቅት ለተማሪ አስተማሪዎቹ መመሪያና ትዕዛዝ በመስጠት በተግባር ሲውል ማየት የሚችሉ ናቸው። ከዚህም በቀር ከዚህ የሚከተለው የሱፐርሻይዘሬዎች ምላሽ ሌላም የሚያረጋግጠው አውነታ አለ።

ሠንጠረዥ 12

ምክርና ምግብ-መረጃ

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
5	በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ ከእያንዳንዱ ጉብኝት በኋላ የተማሪ አስተማሪዎች የግድ ከእርስዎ ምክር ሊያገኙ ይገባል።	4				1	-

ሠንጠረዥ ላይ የሠፈረው የሱፐርሻይዘሬዎች ምላሽ እንደሚያሳየው ሱፐርሻይዘሬዎች ከእያንዳንዱ ጉብኝት በኋላ በሚኖረው ውይይት የተማሪ አስተማሪዎቹ ከእነሱ ዘንድ ምክር ማግኘት እንደሚገባቸው የሚያምኑ ናቸው። ምክር፣ ማየር (1985) በግልፅ

እንዳስቀመጠው ደካማ የሰዎች መርዳ መንገድ ሲሆን አማራጮችን ስለሚያሳጣም በምግብ-መረጃ ልውውጥ ሂደት ውስጥ ሊተኮርበት አይገባም። ይሁን እንጂ ባመዛኙ ሱፐርሻይዘሮች ወደ ምክር ልገሳ የሚያደሉ ናቸው። ምናልባትም በውይይቱ ሂደት ውስጥ ብዙውን ጊዜ የወሰዱትና በበላይነትም የውይይቱን መንፈስ ለመቆጣጠር ያደፋፈራቸው ይህ አመለካከታቸው ሳይሆን አይቀርም።

በዚህ መሠረታዊ ጉዳይ ላይ የተማሪ አስተማሪዎቹ በሰጡት ምላሽ አርባ ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርሻይዘራችን ተናጋሪ እኛ ደግሞ አድማጭ ነበርን ሲሉ ምላሽ ሰጥተዋል። ቀሪዎቹ ግን ተናጋሪም አድማጭም ነበርን የሚሉ ናቸው። ምናልባትም እነዚህ ይህንን ምላሽ የሰጡት የተማሪ አስተማሪዎች አልፎ አልፎ ፈራ ተባ እያሉ የወረወሩትን ሀሳብ እንደመናገር ቆጥረውትም ይሆናል። በካሌቱ ቅጅ ላይ ግን እንደሚታየው ባብዛኛው ተናጋሪ የነበረው ሱፐርሻይዘሩ ነበር።

ይህንን በሱፐርሻይዘሮች ተፅዕኖ ሥር የዋለ የሚመስል ውይይት በተመለከተ የተማሪ አስተማሪዎቹ በቀረበላቸው መጠይቅ ላይ ከዚህ የሚከተለውን ምላሽ ሰጥተዋል።

ሠንጠረዥ 13

የውይይቱ መንፈስ

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
15	ድኅረ የማስተማር ልምምድ ከሱፐርሻይዘር ጋር ያደረገው ውይይት ዘና የሚያደርግ መንፈስ አልነበረበትም።	13		7		13	-
		39%		22%		39%	

በሰንጠረዥ ላይ እንደሚታየው ድኅረ የማስተማር ልምምድ ከሱፐርሻይዘሮቻቸው ጋር ያደረጉት ውይይት ዘና የሚያደርግ መንፈስ እንደነበረው የሚገልፁት በፐርሰንት ሠላሳ ዘጠኝ ከመቶ የሚሆኑት ናቸው። ቀሪዎቹ ግን ውይይቱ ዘና የሚያደርግ መንፈስ ነበረበት ለማለት አልደፈሩም። ይህም በሱፐርሺዥኑ ሂደት ውስጥ በሱፐርሻይዘሩና በተማሪ አስተማሪው መካከል ከመቀራረብ ይልቅ የመራራቅ ሁኔታ እንዳለ ይጠቁማል። ይህም በተማሪ አስተማሪዎቹ ላይ ሥነ-ልቦናዊ ጫና በማሳደር ለውይይቱ አሉታዊ አመለካከት እንዲፈጥሩ ሊያደርግ ይችላል። ምናልባትም ከዚህ በመነጨ ሳይሆን አይቀርም ይህንን ሁኔታ የሚያመለክቱ የተማሪ አስተማሪ ማስታወሻዎች በጥናቱ ውስጥ ጉላ ብለው ይታያሉ። ለአብነት ያህል ጥቂቱን እንመልከት።

...እንግዲህ ወደ አጠቃላይ ሁኔታው ልምጣ ማለት ከገምጋሚዬ ጋር ስለአደረጉት ውይይት ማለቴ ነው፤ እና ውይይቱ በእንጥልጥል የቀረ ነው። ማለት በሁለታችን መካከል ወይ

ማመን ወይም ደግሞ ማሳመን አልነበረበትም። — ያለምንም መተማመን እኔም ተስፋ በመቁረጥ ነው ውይይቱን የጨረሰው።

ከሱፐርቫይዘር ጋር ላደረሱት ውይይት ያለኝ አመለካከት አሉታዊ ሳይሆን አይቀርም። ምክንያቱም እርሳቸው ያሉት የግድ መደረግ እንዳለበት የሚፈልጉ ናቸው። .....እኛ እንሳሳታለን ተማሪዎች ትክክል ናቸው የሚል አሳቤ የላቸውም።

ይህ ማለት ግን ለዚህ ውይይት አዎንታዊ አመለካከት ያላቸው የተማሪ አስተማሪዎች የሉም ብሎ ማጠቃለል እንዳልሆነ መታወቅ አለበት። ለዚህ ውይይት አዎንታዊ አመለካከት የነበራቸው የሚመስሉ የተማሪ አስተማሪዎች የውይይቱን መንፈስ በማስታወሻቸው እንደሚከተለው አድርገው ገልጸውት ነበር።

ከሱፐርቫይዘሪ ጋር ላደረግሁት ውይይት አመለካከቴ በጣም ጥሩ ነው ብዬ አምናለሁ። ምክንያቱም ጠንካራና ደካማ ጉን በዝርዝር ስለሚነገር ከደካማ ጉኔ ቢመቆጠብ በጠንካራ ጉኔ እንድቀጥል አድርገኩኝ። እና ይህ ውይይት ለወደፊቱም ጥሩ ነው ብዬ አምናለሁ።

ማድረግ የሚገባኝን ነገር ሁሉ ስለነገረኝ ለእርሱ የነበረኝን ሀሳብ ስለገለፅሁለት በጣም ደስ ብሎኝ ነበር።.....

ለኔ የተመደቡት ገምጋሚ በገምጋሚ ሳይሆን በአባትነት ምክር በመስጠት ስህተቴን ስለረሙኝ ገምጋሚዬን በጥሩ ሁኔታ አግኝቻቸዋለሁ።

ይህ ዓይነቱ አመለካከት ያላቸው የተማሪ አስተማሪዎች ጥቂት አይደሉም። እነዚህና እነዚህን መሰል የተማሪ አስተማሪዎች የሱፐርቫይዘርን ጉልህ የፈላጭ ቆራጭነት ሚና አምነው የሚቀበሉ ናቸው ለማለት ያስደፍራል። ይህ ዓይነት አመለካከት ያላቸው የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርቫይዘር የሚለው ሁሉ እውነት ነው የሚል ግምት ስለሚኖራቸው ሱፐርቫይዘር የሚለውን ነጥብ በነጥብ በመስተል ከመተግበር ወደ ጎላ የሚሉ አይመስሉም። ለውይይቱ አሉታዊ አመለካከት ያላቸው እንኳ ቢሆኑ የማስተማር ልምምዱ ውጤት አለውና ለውጤታቸው ሲሉ የሱፐርቫይዘርን ሀሳብ ተቀብለው ከመተግበር ወደ ጎላ እንደማይሉ መገመት ይቻላል። ይህንን በተመለከተ በቀረበው መጠይቅ ላይ የተማሪ አስተማሪዎቹ ከዚህ የሚከተለውን ምላሽ ሰጥተው ነበር።

ሰንጠረዥ 14

የሱፐርቫይዘሮች አስተያየትና ተቀባይነቱ

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ	
2	ሱፐርቫይዘርህ በአስተያየት መልክ ያቀረበልህ ሀሳብ ተቀባይነት ያለው ነበር።	18	54%	6	18%	9	27%	-

ከሠንጠረዥ ማስተዋል እንደሚቻለው በፐርሰንት ሆኖ አራት ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርቫይዘር በአስተያየት መልክ ያቀረበው ሀሳብ ተቀባይነት ያለው ነው የሚል አመለካከት አላቸው። ይህ ዓይነቱ አመለካከት የሚኖራቸው የተማሪ አስተማሪዎች የሱፐርቫይዘርን ፈላጭ ቆይታ ሚና አምነው የሚቀበሉና በአስተያየቱ ላይም ለውጤታቸው ማማር ሊሉ የሱፐርቫይዘርን ሀሳብ ለመተግበር የሚሞክሩት የተማሪ አስተማሪዎች ናቸው ብሎ መገመት ይቻላል።

4.2.3.2. የምግብ-መረጃው ልውውጥ ያተኮረባቸው ነጥቦች

የምግብ-መረጃው ልውውጥ በአጠቃላይ ያተኮረባቸውን ነጥቦች በተመለከተ የተማሪ አስተማሪዎቹ ለቀረበላቸው መጠይቅ በሰጡት ምላሽ መሠረት ትኩረቱን ተደጋግሞ ከመነሳት አንጻር ለመመልከት እንሞክር።

ሠንጠረዥ 15

የምግብ-መረጃው ትኩረት

የምግብ መረጃው ልውውጥ ያተኮረበት ነጥብ	በተማሪ አስተማሪዎቹ ምላሽ ላይ የታየ የድግግሞሽ ብዛት
ዝግጅትና ዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ	14
መግለጫ	12
አቀራረብ	10
የክፍል አመራር	8
ስብዕና	3

ከሠንጠረዥ እንደሚታየው ተደጋግሞ የተጠቀሰው ነጥብ በመጀመሪያ ደረጃ ዝግጅትና ዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ መግለጫ ሲሆን በሁለተኛ ደረጃ ደግሞ አቀራረብ፣ ከዚያም የክፍል አመራርና ስብዕና ናቸው። በዚህ አንጻር ሱፐርቫይዘሮቹ በኮሌጁ የመገምገሚያ ቅፅ ላይ በሚያሰፍሩት ምግብ-መረጃ ላይ ይጠቀሱ የነበሩት ነጥቦች ከድግግሞሹ አንጻር እንደሚከተለው ማመልከት ይቻላል።

ሠንጠረዥ 16

የመገምገሚያ ቅፅ ያተኮረበት ነጥብ

በመገምገሚያ ቅፅ ላይ የተተኮረበት ነጥብ	ነጥቡ በቅፁ ላይ የተጠቀሰበት የድግግሞሽ ብዛት
አቀራረብ	69
ዝግጅትና ዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ መግለጫ	19
የክፍል አመራር	18
የድምፅና የቋንቋ አጠቃቀም	17

በሠገጠረገፍ ላይ ማስተዋል እንደሚቻለው በኮሌጅ የመገምገሚያ ቅፅ ላይ ሱፐርቫይዘርዎች በሚያሰፍሩት ምግብ-መረጃ ላይ በተማሪ አስተማሪዎች ጠንካራና ደካማ ጉንነት ከሚጠቅሷቸው ነጥቦች መካከል በተደጋጋሚ ይጠቀሱ የነበሩት ነጥቦች በቅደም ተከተል አቀራረብ ዝግጅትና ዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ መግለጫ፣ የክፍል አመራርና የድምፅና የቋንቋ አጠቃቀም የተሰኙት ነጥቦች ናቸው። ከዚህም በመነሳት የምግብ መረጃ ልውውጡ ባመዘኙ በተማሪ አስተማሪው የክፍል ውስጥ ክንውን ላይ ያተካረ ነበር ማለት ይቻላል። ከፍ ሲል በተጠቀሱት ነጥቦች ዙሪያ ምግብ-መረጃው ያጠነጥን እንደነበር ስናስተውል ከክፍል ውጭ ስለሚኖሩትና የተማሪ አስተማሪው ሊተዋወቃቸው በሚገቡ ጉዳዮች ላይ ትኩረት እንዳልተደረገ እንረዳለን። ለምሳሌ ያህል ስለ ትምህርት ቤቶች አስተዳደራዊ መዋቅር፣ ስለ ልዩ ልዩ ክብባት አደረጃጀትና ተግባር፣ መምህራን ከማስተማሩ ጉን ለጉን ሊወጡ የሚገባቸውን ሙያዊ ግዴታዎች አይዳስስም። ስለዚህም የምግብ መረጃው ልውውጥ ከክፍል ውጭ ያሉትን ጉዳዮች የዘነጋ ነገር ግን በክፍል ውስጥ በነበረው የማስተማር መመሪያ ክንውን ላይ ብቻ የተወሰነ ነበር ለማለት ያስደፍራል።

ቀደም ሲል በተጠቀሰው በዚህ ሱፐርቫይዘርዎች በሚጠቀሙበት የመገምገሚያ ቅፅ ላይ አልፎ አልፎ በደካማ ጉንነት የሚጠቀሱ፣ ነገር ግን ለመለወጥ አዳጋች የሆኑ ስብዕና ነክ ነጥቦች የሚታዩበት አጋጣሚ አለ። ለምሳሌ ያህል «አካል ስንኩልነት»፣ «ዓይን አፋርነት»፣ ወ.ዘ.ተ. የመሳሰሉት ነጥቦች በደካማ ጉንነት ሲጠቀሱ «ጥሩ ስብዕና» በሚል ደግሞ በጠንካራ ጉን የተጠቀሰበትም ሁኔታ አለ። እነማየር (1985) እንደሚሉት ለለውጥ በማይችል የስብዕና ጉዳይ ላይ የሚያተኩር ምግብ-መረጃ ብስጭትና ገዴት ከመፍጠር በቀር የትኛውንም ወገን አይረዳም። ስለዚህም ከፍ ሲል የተጠቀሱት ነጥቦች ጠቃሚ አይደሉምና ቢወገዱ የተሻለ ነው።

ከፍ ሲል ከጠቀስናቸው ነጥቦች በተጨማሪ ምናልባት የተማሪ አስተማሪዎችን ስሜት ሊጉዱ የሚችሉ አስተያየቶች በዚህ በመገምገሚያ ቅፅ ላይ ሠፍረው እናገኛለን። ለአብነት ያህል በዚህ የሚከተሉትን እንመልከት።

በጣም እሰጋለሁ፣ በዚህ ተማሪ ላይ ምንም ጠንካራ ነጥብ ማየት አልቻልኩም።

በዚህ የተማሪ አስተማሪ ላይ ጠንካራ ነጥብ ማግኘት በጣም አስቸጋሪ ነው።

ምንም ጠንካራ ነጥብ አላየሁም።

በሁሉም ገፅታዎ ደካማ ነች።

እነዚህ ከፍ ሲል የተጠቀሱት አስተያየቶች ተስፋ አስቆራጭ ናቸው። እነ ጌብህርድ (1990) በግልፅ እንዳስቀመጡት በዚህ ዓይነት መንገድ የተማሪ አስተማሪዎች በተደጋጋሚ በሱፐርቫይዘርቻቸው የሚተቹ ከሆነ ውስጣዊ ፍላጎታቸው እየቀዘቀዘ ይመጣል። በመሆኑም እነዚህንና እነዚህን መሰል አስተያየቶች ጉዲነታቸው ሊታወቅ ይገባል።

4.2.3.3. የምግብ-መረጃው ባህርይና አጠቃላይ መንፈስ

ቀደም ሲል ለመጥቀስ አንደተሞክረው ሁሉ ለተማሪ አስተማሪዎች የምናቀርበው ምግብ-መረጃ በባህርይው ዝርዝር ሆኖ ቢቀርብ ይመረጣል። አጠቃላይ ባህርይ የሚኖረው ከሆነ ግን ለማስተላለፍ የሚፈለገውን ሀሳብ ግልፅነት ሊቀንሰው ይችላል። በዚህ ረገድ በካሌቱ ቅጅ ላይ አጠቃላይ በሆነ መልኩ የቀረቡ አስተያየቶችን በተደጋጋሚ ማስተዋል ይቻላል። ለምሳሌ ያህል ከካሌቱ ቅጂ ላይ የተወሰዱትንና አጠቃላይ የሚመስሉትን አስተያየቶች እንመልከት።

...በአጠቃላይ የትምህርቱ ይዘት ጥሩ ነበር... የጥቁር ሰሌዳው አጠቃቀም ጥሩ ነው። የክፍል ተማሪዎችህ እንቅስቃሴ ጥሩ ነው። ዝግጅትህም ደህና ነው...

...አሁን አንቺ ባለባበስሽ ሆነ ባጽጭሽ ጥሩ ነው። አለባበስሽ ጥሩ ነው፤ አጽጭሽ ጥሩ ነው...

... የትምህርት አቀራረብሽ ጥሩ ነው።.....

ከፍ ሲል በቀረበው ዓይነት አጠቃላይ ባህርይ ይዘው የሚሰነዘሩ አስተያየቶች በተቀረፀው የካሌት ቅጅ ውስጥ ተደጋግመው ይደመጣሉ። እነዚህና እነዚህን መሰል አስተያየቶች ደግሞ አጠቃላይ አስተያየቶች ናቸው መባሉ ዘርዘር ብለው በመቅረብ ተፈላጊውን ጉዳይ ማሳየት ባለመቻላቸው ነው። ለምሳሌ «የትምህርት አቀራረብሽ ጥሩ ነው ...» የሚለው ይህ አስተያየት አቀራረቡን ጥሩ ነው ያሰኙት ነጥቦች ተዘርዝረው ቢቀርቡ ለወደፊቱ ይህንን አጠናክሮ ለመዝለቅ ሊረዳ ይችላል። የካሌቱ ቅጅ በአንክሮ በሚደመጥበት ጊዜ በተደጋጋሚ አጠቃላይ በሆነ መንገድ የሚቀርቡት አዎንታዊ መንፈስ ያላቸው አስተያየቶች ሆነው እናገኛቸዋለን። አሉታዊ አስተያየቶች ወይም በደካማ ጉን ላይ የሚሰነዘሩት አስተያየቶች ግን ምንም እንኳ ከግላዊ ፍርድ ጋር የተያያዙ ይምሰሉ እንጂ ተዘርዝረው ሲቀርቡ ይስተዋላል። ምናልባትም ይህ የመነጨው ሱፐርቫይዘሮቹ ለተማሪ አስተማሪዎቹ «ደካማ ጉን» ከሚሰጡት ትልቅ ትኩረት አንጻር ሊሆን ይችላል ብሎ መገመት ይቻላል። ወይም ደግሞ የተማሪ አስተማሪዎቹ የሱፐርቫይዘሩን አስተያየት እንዲቀበሉ በሚደረገው ጥረት ውስጥ «ደካማ ጉንን» ለማሳየት ዝርዝር ነጥቦችን ማቅረብ አስፈላጊ ነው ተብሎ ታምኖበት ሊሆን ይችላል። ከዚህም በቀር ምናልባት ሱፐርቫይዘሮቹ የተማሪ አስተማሪዎቹ በፍጥነት ተሻሽለው እንዲያዩዋቸው

ለማየት ባላቸው ቅን ጉጉት ዝርዝር ደካማ ጉኖችን ማመልከት እንዳለባቸው የሚያምኑ በመሆናቸው ሊሆንም ይችላል ደካማ ጉኖችን በይበልጥ የዘረዘሩት።

የምግብ-መረጃው ባህርይ ዘርዘር ብሎ ቢቀርብ የተሻለ ነው በሚባልበት ጊዜ፣ ዘርዘር ብሎ የሚቀርበው ምግብ-መረጃ የነበረውን ተጨባጭ ሁኔታ የሚያብራራ የሚተነትን እንጂ በራስ አተረጓጉም ላይ እየተመሰረተ ግላዊ ፍርድን ወይም ጥንካሬ የሚጋብዝ መሆን የለበትም (እነማየር 1985)። በዚህ መሠረት ድኅረ የማስተማር ልምምድ የተካሄደው ውይይት ትኩረት ምን ዓይነት ባህርይ እንደነበረው ለመመርመር በተሞከረበት ጊዜ የተስተዋለው ነጥብ እንደሚከተለው ነው።

ውይይቱ ባመዛኙ የነበረውን ተጨባጭ ሁኔታ እየተነተነና እያብራራ ለተማሪ አስተማሪው ከማሳየት ይልቅ በሱፐርሻይዘር ግላዊ እምነት ድክመት ወይም ጥንካሬ ተብለው በተፈረጁ ጉዳዮች ላይ በማተኮር ሀሳብ የሚለካከርበት ነገር ማለት ይቻላል። ከካሴቱ ቅጽ ባመዛኙ ማስተዋል እንደሚቻለው ሱፐርሻይዘር በራሱ እምነት ጠንካራ ወይም ደካማ ብሎ በፈረጃቸው ጉዳዮች ላይ በመመስረት ሲያመለክቱ ወይም ሲተቸ ይደመጣል። ከዚህ ግላዊ ጥንካሬ ወይም ፍርድ በመነጨ አመለካከት ሳይሆን አይቀርም! ውይይቱ ባመዛኙ ሱፐርሻይዘርዎቹ ድክመት ነው ብለው ባመኑበት ነጥብ ዙሪያ ሲሸከረከር ነው የሚደመጠው። ይህንን በተመለከተ ለተማሪ አስተማሪዎቹ የቀረበው መጠይቅ ይህንን ያመለክታል።

ሠንጠረዥ 17

ውይይቱና ለተማሪ አስተማሪው ደካማ ጉን የሠጠው ትኩረት

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ	
1	ድኅረ የማስተማር ልምምድ ከሱፐርሻይዘር ጋር ባደረከው ውይይት ሱፐርሻይዘር ለደካማ ጉን ከሚገባው በላይ ትኩረት ሰጥቷል።	20	60%	4	12%	9	27%	-

በሠንጠረዥ ላይ እንደሚታየው በፐርሰንት ስልሳ ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች ውይይቱ ለደካማ ጉኖችን ከሚገባው በላይ ትኩረት ሰጥቶ ነገር የሚሉ ናቸው። ይህ የተማሪ አስተማሪዎች ምላሽ በዓፋት ማስታወሻ ላይ ጭምር ተጠናክሮ የሚታይ ሲሆን በዚህ ጉዳይ ላይ አስተያየታቸውን ካሰፈሩት የተማሪ አስተማሪዎች መካከል አብዛኞቹ ሱፐርሻይዘሮቻቸው ደካማ ጉን ነው ባሉት ላይ የበለጠ ትኩረት

እድርገው እንደነበር ይገልጻሉ። ለአስረጅ ያህል ከዚህ የሚከተሉትን የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻዎች እንመልከት።

ሱፐርቫይዘሪ አንድም ጠንካራ ጉን የነገረኝ የለም። ውይይቱን ያደረግነው በሙሉ በደካማ ጉኔ ላይ ነበር። ግን የሚገርመው አንድ ሰው ጠንካራም ሆነ ደካማ ጉን ያለው መሆኑን ተገንዝበው ጠንካራ ጉኑን ይበልጥ እንዲያጠናክር ደካማ ጉኑን ደግሞ እንዲያሻሽል መንገር ሊገባቸው ውይይቱን በጠቅላላ ያደረግነው ሱፐርቫይዘሪ ደካማ ጉንህ ነው በሚለኝ ሀሳብ ላይ ብቻ ነበር።

ውይይቱ ያተኩር የነበረው በደካማ ጉኔ ላይ ብቻ ነበር ለወደፊት እንድቀጥልባቸው የሚያስፈልጉ ጠንካራ ጉኖችን ጨርሶ አላነሳም።

ሱፐርቫይዘሪ አንድም ጠንካራ ጉኔን ሳያነሱ ደካማ ጉንህ ባሏቸው ብቻ ነው ሲያወያዩኝ የዋሉት።

ከዚህ እንደምንረዳው ሱፐርቫይዘሮቹ ከግላዊ ፍርድ ወይም ዳኝነት በመነጨ የተማሪ አስተማሪዎቹን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ጠንካራና ደካማ በማለት ክለዩ በጋላ በተለይ ደካማ ጉን ነው ብለው በሚያምኑበት ነጥብ ላይ ይበልጥ ትኩረት ማድረጋቸውን ነው። ይህም የሱፐርቫይዘሮቹ ግላዊ ዳኝነት ወይም ፍርድ በውይይቱ ሂደት ውስጥ ጉላ ብሎ ይታይ እንደነበር የሚያመለክት ወይም የሚጠቁም ነው። በዚህ ነጥብ ላይ ለተማሪ አስተማሪዎቹ በቀረበው መጠይቅ ከዚህ የሚከተለውን ምላሽ ሰጥተው ነበር።

ሠንጠረዥ 18

ውይይቱና የሱፐርቫይዘሮቹ ግላዊ ዳኝነት

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
23	ድኅረ የማስተማር ልምምድ በነበረው ውይይት የሱፐርቫይዘርህ ግላዊ ዳኝነት ጉልቶ የሚሰማ ነበር።	18		2		13	
		54%		6%		39%	

ከሠንጠረዥ ላይ እንደሚታየው ሀምሳ አራት ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች በውይይቱ ሂደት ውስጥ የሱፐርቫይዘራቸው ግላዊ ዳኝነት ጉልቶ ይሰማቸው እንደነበር ሊገልፁ ይስተዋላል።

ከዚህ ግላዊ ዳኝነት ወይም ፍርድ በመነጨ ምክንያት ሳይሆን አይቀርም፤ በሱፐርቫይዘሮቹ እምነት ደካማ በተሰኙት ነጥቦች ላይ የተደረገው ሰፊ ትኩረት የተማሪ አስተማሪዎቹ ውይይቱን ከትችት ጋር እንዲያያይዙትና ለውይይቱም አሉታዊ አመለካከት እንዲኖራቸው ሳያደርግ አልቀረም። ከዚህ የሚከተሉት የተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻዎች ለዚህ ጥሩ አስረጅ ሊሆኑ ይችላሉ።

ውይይቱ በሙሉ ጥንካሬ እንደሌለኝና ስህተቶቼን አበራክቶ በማሳየት ላይ ያተኮረ ነበር። እንደእሱ አባባል ከሆነ ጠንካራ ጉኔ በሙሉ በስህተት ተተክቷል። ከውይይቱ ሰውዬው የመጣው ለመገምገም ሳይሆን የመጣው ስህተት ለማውጣት ብቻ እንደመጣ ተረድቻለሁ። ድክመትን በተመለከተ ካነሳው ነገር ውስጥ 15% የሆነውን ብቻ እቀበለዋለሁ...

ውይይቱ በደካማ ጉኔ ላይ ያተኮረ ነበር። የሞራል ውድቀት አስከትሎብኛል።

ባጠቃላይ ገምጋሚው የሚሰጠው አስተያየት የማስተማሪያ ዘዴን የሚያሻሽል ሳይሆን የሚያናድድና ሞራል የሚነካ ነው። በዚህም የተነሳ ለገምጋሚው ያለኝ አመለካከት ጥሩ አይደለም።

ይህንን በመሰለ መንገድ ውይይቱን ከትችትና ከነቀፋ ጋር በማያያዝ ስሜታቸው በመገምገም መረር ያለ ሀሳባቸውን በማስታወሻቸው ላይ ያሰፈሩት የተማሪ አስተማሪዎች ቁጥራቸው ጥቂት አይደለም። ለዚህ ሁሉ መንስኤው የምግብ መረጃው ባህርይ በግላዊ ፍርድና ዳኝነት ላይ የመመስረቱ ጉዳይ ሳይሆን አይቀርም። ሱፐርቫይዘር የሰበሰበውን ጥሬ መረጃ ብቻ በመተንተን ላይ ቢያተኩር ግን ለግላዊ አመለካከቱ የሚሰጠውን ቦታ ለማጥበብ ይረዳው ነበር ማለት ይቻላል።

ከፍ ሲል ባስተዋልነው የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ ላይ የተማሪ አስተማሪዎቹ ለውይይቱ የነበራቸውን አሉታዊ ስሜት ተመልክተናል። ይህ ስሜት ደግሞ በሱፐርቫይዘርቻቸው ግምት ደካማ በተሰኘው ጉናቸው ላይ ከተደረገው ሰፊ ትኩረት ሳይመነጭ አልቀረም ብለናል። ይሁን እንጂ የተማሪ አስተማሪዎች በሱፐርቫይዘር ግምት ደካማ በሚሰኘው የክፍል እንቅስቃሴአቸው ላይ የሚደረገውን ትኩረት የሚጠሉ አይደሉም። እንዲያውም ለዚህ ዓይነቱ ትኩረት አዎንታዊ አመለካከት ያላቸው ጥቂት የማይባሉ የተማሪ አስተማሪዎች አሉ። ከዚህ የሚከተሉት የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻዎች ይህንን እውነታ የሚያገሉ ይመስላሉ።

ከሱፐርቫይዘሪ ጋር ስላደረኩት ውይይት ያለኝ አመለካከት በጣም ጥሩ ነው። ምክንያቱም በየጊዜው የታዩ ድክመቶችን ስለሚነግሩኝና አስተካክዬ ስለምመጣ ወይም ገንቢ ሀሳብ ስለሚሰጡኝ እንዲያውም መጥተው ከገመገሙኝ በኋላ የተከሰተውን ችግር /ደካማ ጉን/ እስከሚነግሩኝ እንጓለሁ። ....

ከሱፐርቫይዘር ጋር ባደረግሁት ውይይት ያለኝ አመለካከት ሱፐርቫይዘር በመማር ማስተማር ሂደት ላይ የተማሪ አስተማሪው ካለማወቅ የሰራቸውን ድክመቶች በትክክል ገምጋሚው ይህ ነው ድክመትህ ብለው ስለሚያስቀምጡት የተማሪ አስተማሪው ስህተቱን በማወቅ ለወደፊቱ ለሚሰማራበት የመደበኛ ሥራ ከፍተኛ እርዳታ እንደሚሰጠው አተማመናለሁ።

እነዚህ የተማሪ አስተማሪዎች የሱፐርቫይዘርን አቋምና የበላይነት የሚቀበሉ ናቸው ማለት ይቻላል። የሱፐርቫይዘራቸውን ትዕዛዝና መመሪያ ተከትለው ለመጓዝ ስለሚሞክሩም ራሳቸውን በመሆን የራሳቸውን ሙያዊ እድገት ለማሳደግ የሚኖራቸውን እድል ያጠባሉ። ለዚህ ደግሞ ዓቢይ ምክንያት የሚሆኑት ራሳቸው ሱፐርቫይዘሮቹ ናቸው ማለት ይቻላል። ቀደም ሲል ለመግለፅ እንደተሞከረው ሰማንያ ከሙቶ የሚሆኑት የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች ለተማሪ አስተማሪዎቹ ትዕዛዝና መመሪያ በመስጠት፣ የሚሰጡት ትዕዛዝና መመሪያ ሲተገበር ማየት የሚፈልጉ ናቸው። በዚህም የተነሳ በምግብ መረጃ ልውውጡ ሂደት ውስጥ ሱፐርቫይዘሮቹ ይህንን ተግባራዊ ለማድረግ በሚፈጥሩት ጫና የተማሪ አስተማሪው የሚጠቀምበትን ዘዴና አቀራረብ እነሱ በሚፈልጉት መንገድ እንዲጓዝ የሚያደርጉበት አጋጣሚ እንዳለ ከካሌቱ ቅጅ መረዳት ይቻላል። ይህም በተማሪ አስተማሪዎቹ ዘዴና አቀራረብ ላይ ያሳደረውን ተፅዕኖ ከተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻ ጋር እያጣቀስን እንመልከት፡-

ለኔ የተመደቡት ሱፐርቫይዘር ከዘመናዊ የማስተማር ዘዴ ጋር እምብዛም እውቂያ የሌላቸው ይመስለኛል። በመሆኑም በመጀመሪያው ቀን የማስተማር ሂደት ስለምን እንደሚማሩ በቀጥታ ሳልናገር ተማሪዎች ራሳቸው (ሳያውቁት) እንዲያገኙ የማድረግ አቀራረብና ተማሪዎች ዓቢይ ተሳታፊ (active) የሚሆኑበትን ስልት ለመከተል ብሞክርም ገምጋሚው ግን ፍፁም የተሳሳተ መንገድ መከተሌን በመግለፅ እንዳስተካክል መከሩኝ። በተቻለኝ አቅም ለማድረግ የሞክርኩትን የማስተማር ዘዴ ላስረዳቸው (ልጠቁማቸው) ብሞክርም «አትከራከር ዝም ብለህ ያልኩህን ተቀበል በሚል ቀጭን ትዕዛዝ (አቋም) ሲቀበሉኝ አልቻሉም። በዚህም የተነሳ ለእርሳቸው ያለኝ አመለካከት የሞተ ነው። ጥንታዊ (በአስተማሪው ተግባር የተወሰነ teacher dominant) የማስተማር ስልት እንደጠቀም መሞከራቸው አሉታዊ ስሜት እንዲኖረኝ ያደረገኝና የተሻለ መንገድ (ለኔ የሚስማማኝን) መከተሉ የሚያዋጣ ስላልመሰላቸው ይልቁንም «የኔን ብቻ ተከተል» አቋማቸው ጎምዛዛ ሆኖብኛል።

ገምጋሚዬ ሲመጡ የተዘጋጀሁበት ርዕስ «አንቀፅ» ስለነበረ ተዘጋጅቼ የገባሁት «የቀለም ጠብታ» ከአማሪ ማሞ መፅሀፍ ስለአንቀፅ ከሚያብራራው ክፍል ስለነበር ከዚሁ መፅሀፍ አንድ ዓረፍተ ነገር አንድ አንቀፅ ሊሆን ስለሚችል በምሳሌ ይገልጻል። እኔም ከዚሁ መፅሀፍ የወሰድኩትን ሀሳብ በቀላል አቀራረብ በማቅረብ አስተምራለሁ። በቡድን ከተወያዩ በኋላ የራሴን ትንታኔ ስሰጥ ማለት ነው። ሰዓቱ አልቆ ከወጣሁ በኋላ ገምጋሚዬ አንድ ዓረፍተ ነገር አንድ አንቀፅ ሊሆን አይችልም። እንደዚህ እንዳትል ብለው ሲከለክሉኝ ላለመከራከር እሺ በማለት ሀሳባቸውን ተቀብዬ አልፏዋለሁ።

... በተከታዩ ቀን ሱፐርቫይዘራ ሲመጡ እርሳቸው የሚወዱትን መንገድ እየጠላሁም ቢሆን ተከትያለሁ። ምክንያቱም ከግትር አቋማቸው በመነጨ ችግር በውጤት አሰጣጡ ላይ ይፈጠራል ብዬ ስለፈራሁ ነው።

በአጠቃላይ ይህ ከፍ ሲል የተመለከትነው የተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻ እንደሚያመለክተው ሱፐርቫይዘርቹ በተማሪ አስተማሪዎቹ ላይ ጫና በመፍጠር እነሱ በሚፈልጉት አንድ ቀጥተኛ መንገድ እንዲጓዙ የሚፈልጉ መስሎ ይታያል። በተለይም በካሴቱ ቅጅ ላይ ጎልቶ የሚደመጠው የቋንቋ አጠቃቀማቸው ይህንኑ አማራጭ አልባ አንድ ቀጥተኛ መንገድ የሚያመለክት ነው ማለት ይቻላል። ከዚህ በማስከተል የሱፐርቫይዘርቹን የቋንቋ አጠቃቀም አለፍ አለፍ እያልን እንመልከት።

...እሺ ከዚያ በኋላ አንቺ ያደረግሽው ነገር ምንድነው፤ አንድ ቦታ ቁመሽ ነው ንባቡን ያስኪድሽው። ቦታው ሰፊ ነው፤ እንደነገርኩሽ እና በዚህ ጊዜ አንቺ ምን ማድረግ ነበረብሽ፤ ወደ ውስጥ መግባት ነበረብሽ፤ አይደለ? በየደብኩ እየገባሽ ተማሪዎቹ ምን ያህል እንደሚከታተሉሽ ማወቅ ነበረብሽ። ይህን አላደረግሽም። ...እና ከፃፍሺያቸውም አንቺ አልነበርሽም መመለስ የነበረብሽ መጀመሪያ ከተማሪዎቹ መካከል እነዚያን ቃሎች የሚያውቋቸው ሊኖሩ ይችላሉ። አንቺኮ በክፍል ውስጥ ያለሽው ምሪት ለመስጠት ነው እንጂ ሁሉን ነገር አንቺ እንድታጠቃልይው አይደለም....

...እንደዚያ አሁን እንደምትለኝ ቢሆን ኖሮ ቆንጆ አሰራር ነበር ግን ምንም የመመራመር ዕድል እኮ አልሰጠህቸውም። ወዲያውኑ ምሳሌ ውስጥ ምሳሌዎችህም የተዘበራረቁ ሆነው መጡ። ስለሰንኝ የሚያስረዱ ምሳሌዎች፤ ስለ ሀረግ የሚያስረዱ ምሳሌዎች፤ ስለግጥም የሚያስረዱ ምሳሌዎች በኋላ መጡ። ምንም የመመራመር ዕድል አልሰጠህቸውም። እነሱ እንደምትለው ኖቱን አንብበው እንዲረዱትና እንዲመራመሩ ዕድል ሰጥተሃቸውም ቢሆን ኖሮ መልካም ነበር። ....

... እና በቃል ከምታሳያቸው የሆነ ነገር አንብቦህ ይሄ አንደኛው ስንኝ ነው ትላቸዋለህ። ቢፃፍ ኑሮ ግን እንዴት በገባቸው ነበር። እና እኔ በዚያ ውስጥ ተማሪ ብሆን ኖሮ... አንድ አራተኛውን ይገፍ አልወጣም።

ከፍ ሲል አለፍ አለፍ ብሎ ለማሳየት እንደተሞከረው ሁሉ በካሴት የተቀረፀው የውይይቱ ቅጅ በአንክሮ ሲጤን፤ «... ልታደርግ ይገባ ነበር»፤ «...ማድረግ ነበረብህ»፤ «እኔ አንተን ብሆን ኖሮ...አደርግ ነበር»፤ «...እንዲኖር ያስፈልግ ነበር»፤ «እንደሱ አይደለም»፤ «ትክክል አይሆንም»፤ «...አድርገህ ቢሆን ኖሮ» ወ.ዘ.ተ. የሚሉት የቋንቋ አጠቃቀሞች ጎልተው በውይይቱ ይደመጣሉ። ውድዎርድ (1989) እንደሚለው ደግሞ ይህን መሰሉ የቋንቋ አጠቃቀም አንድ ትክክለኛ መንገድ ብቻ እንዳለና በጣም ብዙ ደግሞ የተሳሳቱ መንገዶች እንዳሉ አስመስሎ የሚያቀርብ ነው። ስለዚህ የተማሪ አስተማሪዎች የተጠቀሙበትን ዘዴ በመረጡበት ወቅት ከባድ ስህተት የፈፀሙ ያህል እንዲሰማቸው ሊያደርግ ይችላል። ይሁን እንጂ ከዚህ ዓይነቱ የቋንቋ አጠቃቀም ወጣ ያለ፤ አማራጮችን በማቅረብ ላይ የተመሰረተ ውይይት በተቀረፁት የካሴት ቅጂዎች ላይ ብዙዎቹ ሱፐርቫይዘርቹ የሚጠቀሙበት መንገድ ሆኖ አይታይም። ከዚህ በማስከተል

ሲዚህ አይነቱ አቀራረብ የተማሪ አስተማሪዎችና ሱፐርቫይዘሮች ያላቸውን አመለካከት ለመዳሰስ እንሞክራለን።

4.3. የማስተማር ልምምድና የሱፐርቫይዘርን ሂደት በተመለከተ የሱፐርቫይዘሮችና የተማሪ አስተማሪዎች አስተያየት

4.3.1. ሱፐርቫይዘሮች ስለማስተማር ልምምድና ስለሚያከናውኑት የሱፐርቫይዘርን ተግባር ያላቸው ግምትና አመለካከት

ቀደም ሲል በምዕራፍ ሁለት ላይ የኮሌጁን ካታሎግ ዋቢ በማድረግ ለመጥቀስ እንደተሞከረው የኮሌጁ የማስተማር ልምምድ ዋና ዓላማ የተማሪ አስተማሪዎችን ተጨባጭ ከሆነው የማስተማር ተግባር ጋር በማስተዋወቅ በኮሌጅ ቆይታ ወቅት የተማሯቸውን ገደሬ ሀሳባዊ ትምህርቶች በተግባር የሚተረጉሙበትን መንገድ ማመቻቸት ነው። ዓላማው ላይ ቁልጭ ብሎ እንደሚታየው በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የተማሪ አስተማሪዎች ብቃት ይመዘናል ወይም የማስተማር ችሎታቸው ይፈተናል የሚል ነገር የለም። በዓላማው መሠረት መሠረታዊውና ቅድሚያ የተሰጠው ጉዳይ የተማሪ አስተማሪዎችን ተጨባጭ ከሆነው የማስተማር ተግባር ልምድ እንዲቀስሙ የማድረግ ጉዳይ ነው። በመሠረቱም የማስተማር ልምምድ ዋና ዓላማ ከዚህ የተለየ አይደለም ማለት ይቻላል። ከዚህ ለየት ባለ መንገድ የማስተማር ልምምድን መመዘኛ ወይም መፈተኛ እድርጉ መመልከቱ ለግባብ አይመስልም (እነ ሁብር 1988)። በነዚህ ምሁራን አመለካከት በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ ምዘና ሊቀድም አይገባም። ይሁን እንጂ በዚህ ጥናት የተተኮረባቸው ሱፐርቫይዘሮች ሁሉም ከዚህ የተለየ አመለካከት እንዳላቸው ከዚህ የሚከተለው የመጠይቅ ምላሽ ያመለክታል።

ሱፐርቪዥን ግምገማና ምዘና

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
1	በማስተማር ልምምዱ ሂደት የተማሪ አስተማሪዎቹን ብቃት መገምገምና መመዘኑ ቅድሚያ ትኩረት ማግኘት ያለበት ጉዳይ ነው።		4	1			

በሠንጠረዥ ላይ የሰፈረው አገዝ እንደሚያመለክተው ሱፐርቫይዘሮቹ ባመዘኙ በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ ቅድሚያ ትኩረት ማግኘት ያለበት ብለው የሚያምኑት የተማሪ አስተማሪዎቹን የማስተማር ብቃት የመገምገምና የመመዘኑ ጉዳይ ነው። ለነዚህ ሱፐርቫይዘሮች ምዘና የማስተማር ልምምዱ ሂደት መሠረታዊ ጉዳይ ነው። ይህንን በተመለከተ ምናልባትም ሱፐርቫይዘሮቻቸው ባላደሩባቸው ተፅዕኖ ሊሆን ይችላል የተማሪ አስተማሪዎቹም ከዚህ የተለየ አመለካከት እንደሌላቸው ከዚህ በሚከተለው መንገድ የሰጡት ምላሽ ያመለክታል።

ሱፐርቪዥን ግምገማና ምዘና

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ	
21	ሱፐርቫይዘርህ ለገብኝት የሚመጣው የአገተን የማስተማር ብቃት ለመገምገምና ለመመዘን ነው።	26	71%	2	6%	5	12%	-

ከሠንጠረዥ እንደምንመለከተው በፐርሰንት ሰባ ስምንት ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርቫይዘራቸው ለገብኝት የሚመጣው የአገተን የማስተማር ብቃት ለመገምገምና ለመመዘን እንደሆነ ይገልጻሉ። ይህም በማስተማር ልምምዱ ሂደት የተማሪ አስተማሪውን መ-ያዊ ብቃት ከማላደግና ከማዳበር ይልቅ የብቃት ምዘና ከዋናው ዓላማ ቀድሞ እንዲገኝ መንገድ ሳይሰጠው አልቀረም። ምናልባትም በ4.3.2. ሥር በተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻ ላይ ተደጋግሞ ለታየው የድንጋጤና የመረበሽ ስሜትና ከምልከታም በኋላ ሊያገኙት ስለሚችሉት ማርክ በእጅጉ የመጨነቅ ሁኔታ ምክንያት የሆነው ይህ በግምገማና በምዘና ላይ የተመሠረተ ሱፐርቪዥን ላይሆን አይቀርም ብሎ መገመትም ይቻላል።

4.3.2. የተማሪ አስተማሪዎች ለሱፐርቫይዘራቸውና ለሱፐርቪዥኑ ሂደት ያላቸው አመለካከት

4.3.2.1. የተማሪ አስተማሪዎቹ ለሱፐርቫይዘሮቻቸው ያላቸው አመለካከት

በተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ ላይ እንደሚታየው በማስተማር ልምምዱ የተማሪ አስተማሪዎች ለሱፐርቫይዘሮቻቸው ያላቸው አዎንታዊ ሆነ አሉታዊ አመለካከት ባብዛኛው የሚመነጨው ከሱፐርቫይዘሮቹ ጋር ቀደም ሲል በኮሌጁ ውስጥ ከነበራቸው እውቂያ ሳይሆን አይቀርም። በመሆኑም ሱፐርቫይዘሮቹን የሚመለከቱትን ቀደም ሲል በአስተማሪነታቸው ከሚያሳዩት ባህሪ አገገር በማያያዝ ይመስላል።

እኔ ለሱፐርቫይዘራ ያለኝ አመለካከት በቃላት ሊገለፅ የማይችል ከበሬታና ፍቅር አለኝ። ይህም የሆነበት ዋናው ምክንያት ከሁለተኛ ዓመት መጀመሪያ ሴሚስተር ድረስ የሥነ-ልሳን መምህራ ስለሆኑና ባህሪያቸውን ጠንቅቄ ስለማውቅ እላቸው በመመደባቸው ደስ ብሎኛል። አስተዋይና መመዘን የሚችሉ በመሆናቸው ጭምር እወዳቸዋለሁ።

እንዴት እንደደረሰኝ አላውቅም። ለሱ ያለኝ አመለካከት ቢኖር በከፍተኛ ውስጥ ሲያስተምር አንድ ጥያቄ በሚጠይቅበት ጊዜ ተማሪ ሲመልስለት ትክክል ካልሆነ መልሱ ስድብና ዘለፋ ስለሆነ እሱ ለግምገማ ሄዶ የሰውን ስህተት ከማውባት በቀር በትክክል ይገመግማል የሚል ግምት የለኝም።

ይህ የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ እንደሚያመለክተው ከምልከታውና ከቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት ቀደም ብሎ ሱፐርቫይዘራ ማን ይሆን? የሚለው ጉዳይ በተማሪ አስተማሪዎቹ ዘንድ ትኩረት ይሰጠዋል። ይህም የሚመነጨው የማስተማር ልምምዱን መገምገሚያ ወይም መመዘኛ እድርጉ ከመመልከት ሳይሆን አይቀርም። የተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻዎች ላይ ከፍ ሲል እንደተመለከትነው የመጨረሻዎቹ ዓረፍተ ነገሮች እንዲሁ የሚያሳዩት «በሚገባ እመዘናለሁ» ወይም «በሚገባ አልመዘንም» የሚለውን ሀሳብ ነው።

የተማሪ አስተማሪዎቹ ከፍ ሲል በተጠቀሰው መንገድ ሱፐርቫይዘሮቻቸውን በመዘኝነትና በገምጋሚነት ብቻ ከመፈረጃቸው የተነሳ ድጋፍና እርዳታን ብዙ ጊዜ ከነሱ ሲጠብቁ የሚታዩ አይመስሉም። ለአብነት ያህል ከዚህ የሚከተለው የተማሪ አስተማሪ ማስታወሻ እንመልከት።

አንድ ተማሪ ለማስተማር ልምምድ በሚወጣበት ወቅት ሊያማክረው የሚችል መምህር ቢኖረው ማለትም ከገምጋሚው ሌላ ማለቱ ነው። ለዚህ ምክንያቱ ተማሪው ምናልባት ያጋጠመው መፅሀፍ (የሚያስተምረው መፅሀፍ) ውስጥ የማያውቀው ነገር ሊኖር ይችላል። ይህንን ስል ለምሳሌ በቃላት ደረጃ ገምጋሚውን እንዳይጠይቅ እንዴት አታውቀውም የሚለው ይመስለዋል። ሌላም አስተማሪ ለመጠየቅ ቢሮ ድረስ ሄዶ የመጠየቅ ባህላችን በጣም ደካማ ስለሆነ ድፍረት አይኖርም። ግን ይህን ሰው ለማክሩ ቢባል ብዙ ችግሮች

ሊቃለሉ ይችላሉ። እርግጠኛ ያልሆነበትንም ከማስተማር ይድናል።

ዋላስ (1991) በግልፅ እንዳስቀመጠው የተማሪ አስተማሪዎችን ከመርዳትና ከመደገፍ ይልቅ ወደ ምዘናና ወደ ግላዊ ፍርድ የሚያደላው ትዕዛዛዊ አቀራረብን መሠረት የሚያደርግ ሱፐርቫይዘር ነው። ከፍ ሲል በምግብ መረጃ ልውውጡ ሂደትና በሱፐርቫይዘር ሂደት ውስጥ የተነሱትን ነጥቦች መሠረት በማድረግ የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች ወደ ትዕዛዛዊ አቀራረብ ያደላሉ ብሎ ለመናገር የሚያስደፍር ይመስላል። ይህ ትዕዛዛዊ አቀራረብ ደግሞ በተማሪ አስተማሪዎች ላይ ከባድ ስሜታዊ ጫና በማስከተል በራስ የመተማመን ስሜታቸውን በጣም ሊጎዳ ይችላል (እነ ሁቨር 1988፣ ሪቻርድስን ኮኤለር 1988፣ ዛሆሪክ 1988)።

ከፍ ሲል ለመዳሰስ እንደተሞከረው የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርቫይዘሮቻቸውን ገምጋሚ ወይም መዛኝ አድርገው ነው የሚመለከቱዎቸው። ሱፐርቫይዘሮቹም በዚህ መልክ ከተመለከቱዎቸው፣ የሱፐርቫይዘርነትን ሂደት እንዴት ነው የሚመለከቱት? ከዚህ በማስከተል ይህንን ለመዳሰስ እንሞክራለን።

4.3.2.2. የተማሪ አስተማሪዎቹ የሱፐርቫይዘር ሂደት በተመለከተ ያላቸው አመለካከት

በዚህ ጥናት ተተኪሪ የነበሩት የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ እንደሚያመለክተው ከሆነ ደግሞ ሰማንያ ከመቶ የሚሆኑት፣ ሱፐርቫይዘር ለጉብኝት ለመጀመሪያ ጊዜ በመጣ ወቅት ከፍተኛ የሆነ የድንጋጤ፣ የመረባረብና የመርበትበት ስሜት ታይተዋቸው ነበር። ይህንን በተመለከተ ከተፃፉት የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻዎች ጥቂቱን እንመልከት።

ሱፐርቫይዘሪ ሊገመግሙኝ በመጣ ወቅት የተሰማኝ ነገር ቢኖር የመደናገጥና የመረባረብ ስሜት ለራሴ ጎልቶ ይሰማኝ ነበር። ከዚህ የመደናገጥና መረባረብ የተነሳ ልል የፈለኩትን በመሳት ወደ ሌላ አቅጣጫ እንዳመራሁ በወቅቱ ይሰማኝ ነበር። ለዚህም ዋናው ምክንያት ነው ብዬ ያሰብኩት፣ አንደኛ በመድረክ ላይ የመጀመሪያ ጊዜ በመሆኑ እንደሆነ አልጠራጠርም። ሁለተኛ ውጤት ያለው በመሆኑ ውጤቱን የተሻለ ለማድረግና መጥፎ ውጤት አገኛለሁ የሚል በሀሳቤ ስላለ ከአልባሌ ነገር ውስጥ መዘፈቄ አልቀረም ምክንያቱም ውጤት ያለው ነገር ያስፈራል...

ሱፐርቫይዘሪ ሊገመግሙኝ በመጡ ጊዜ የተከሰተው ፍርሀት ነበር። ፍርሀቱ ግን ይህን ያህል አይደለም። የዚህ ፍርሀት ምንጭ ይሆናል ብዬ ያሰብኩትም በማስተምርበት ጊዜ በአጋጣሚ ብሳሳት አነስተኛ ውጤት ይሰጠኝ ይሆናል ብዬ በማሰቤ ሳይሆን አይቀርም።

ሱፐርቫይዘር በመምጣቱ ብቻ ሳይሆን ከክፍሉ መግባቱ የመጀመሪያ ጊዜዬ በመሆኑና በዚያ የመጀመሪያ ቀን በመምጣቱና ለተማሪዎቹም አዲስ ከመሆኔ የተነሳ መጠነኛ ድንጋጤ መታየቱ አልቀረም።

ዘርዘር ባለ መልኩ ከቀረበው የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ ላይ እንደሚታየው በተማሪ አስተማሪዎቹ ስሜት ላይ የመረበሽና የመደናገጥ ስሜት እንዲፈጠር ያደረገው በሀሳቱ መካከል ያለው የመቀራረብና የጓደኝነት ስሜት በጣም ዝቅ ያለ በመሆኑ ሳይሆን አይቀርም። ከዚህም በቀር የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርቫይዘራቸውን መካኝ ፈራጅና የብቃት ገምጋሚ አድርገው የመመልከታቸው ጉዳይ ውጥረቱን ሳያባብሰው አልቀረም። ቀደም ሲል ለመዳለስ እንደተሞከረው በክፍሉ ትምህርቱ ውስጥ የቅድመ ማስተማር ውይይት ሥር የሰደደ ባህል አይደለም። ስለዚህም ሱፐርቫይዘሩ ከተማሪ አስተማሪው ጋር የሱፐርቫይዘሩን ሂደት በቅድሚያ አያቅድም ማለት ይቻላል። በዚህም ምክንያት ሰባ ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርቫይዘራቸው ሳያስታውቅ በድንገት ለጉብኝት እንደሚመጣ ለመጠይቁ በሰጡት ምላሽ እንደሚከተለው ገልጸዋል።

ሠንጠረዥ 21

ሱፐርቫይዘሩን ቅድመ ውይይት

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
10	ሱፐርቫይዘርህ ለጉብኝት ሲመጣ በቅድሚያ እያስታወቀህ ነው።	8	2	23			-
		24%	6%	70%			

ይህ ድንገታዊ የሱፐርቫይዘሮች ጉብኝት ደግሞ ሌላው የድንጋጤና የመረበሽ ምንጭ ተደርጎ ሊታይ ይችላል። በተጨማሪም ምናልባት የተማሪ አስተማሪዎቹ ማስተማር በጀመሩ በመጀመሪያው ቀን የሚደረገው የሱፐርቫይዘሮች ጉብኝት ለሚፈጠረው ስጋትና ድንጋጤ የበኩሉን አስተዋፅኦ እንዳደረገ የተማሪ አስተማሪዎቹ ማስታወሻ ያመለክታል።

ይህ ሱፐርቫይዘሮች ለጉብኝት በመጡ ጊዜ የሚፈጠረው የድንጋጤና የመረበሽ ስሜት ከተማሪዎቹ ማስታወሻ መረዳት እንደሚቻለው ከሳምንት ወደ ሳምንት በመጠኑ እየቀነሰ እንደመጣ ማስተዋል ቢቻልም የጉላ ለውጥ ግን አይታይም ብሎ መናገር ይቻላል። ይህ የመደናገጥና የመረበሽ ስሜት በመጨረሻው የልምምድ ሳምንት እንኳን መወገድ እንዳልቻለ በመጨረሻው ሳምንት ላይ ተፅፎው የነበሩት የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻዎች ያመለክታሉ።

ሱፐርቫይዘሩ ሊገመግመኝ ሲመጣ ትንሽ ድንጋጤ ተሰምቶኝ ነበር። ምክንያቱ ምን እንደሆነ ግን ለጊዜው አልገባኝም።

ሱፐርቫይዘራ ሊገመገሙኝ ሲመጡ ድንጋጤ ተሰምቶኛል። ምክንያቱም ስለማስተምረው ርዕስ ጠለቅ ያለ እውቀት ስላላቸው ከጠንካራ ጉኔ ይልቅ ድክመቴ ጉልቶ የሚታያቸው ነበር የመሰለኝ። በመሆኑም በተወሰነ ደረጃ ድንጋጤ አድርብኛል።

ለሦስተኛ ዙር ግምገማ በመጡ ጊዜ እንደመጀመሪያውና ሁለተኛው ዙር ባይሆንም መጠነኛ የሆነ የመረበሽ ስሜት አድርብኝ ነበር።

ይህ በተማሪ አስተማሪዎች ላይ ጉልቶ ይታይ የነበረው የመደናገጥና የመረበሽ ስሜት በትምህርት አቀራረባቸው፣ በክፍል አመራራቸው፣ በሰዓት አጠቃቀማቸው በራስ የመተማመን ስሜታቸው ላይ ተፅዕኖ አሳድሮ ነበር። የሱፐርቫይዘሩ ጉብኝት የፈጠረው የመደናገጥና የመረበሽ ስሜት በተማሪ አስተማሪዎቹ የክፍል እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረውን ተፅዕኖ በተመለከተ በተማሪ አስተማሪዎቹ የተፃፉት ማስታወሻዎች እንደሚከተለው ይገልጻሉ።

ሱፐርቫይዘራ ሊገመገሙኝ ሲመጣ በነበረበት ወቅት ሳስተምር የነበረኝ ብቃት ከበፊቱ ጋር ሲወዳደር በጣም ያነሰ ነበር። በራሴ ግምት መጥፎ ሁኔታ ላይ እንደነበርኩ ይሰማኛል። ሱፐርቫይዘራ በነበረበት ወቅት ሳስተምር በዕለቱ ያቀድኩትን ከተፈቀደው ሰዓት ቀድሜ ነው የጨረስኩት። ምክንያቱም ከፍርሀቴ የተነሳ ሀሳቤ ተቆራርጠብኝ ነበር።

ሱፐርቫይዘራ በመጣ ወቅት የነበረኝ የማስተማር ብቃት ከበፊቱ ያነሰ መስሎኛል። ምክንያቱም ከመጀመሪያው የበለጠ አሻሽሎ ካላገኘኝ ግራዴን ያበላሽብኛል የሚል ፍራቻ ስላደረብኝ ነው። ለግራዴ ስለተጨነቅሁ ገምጋሚ በሌለበት ጊዜ የማስተምረውን ያህል የአስተማርኩ አይመስለኝም። ...

ገምጋሚው በክፍል ውስጥ ከገባ ጀምሮ የነበረኝ የማስተማር ዝግጅት ከፍተኛ ነበር። ቢሆንም ግን በውስጤ ያለው የመደናገጥና የመፍራት ስሜት ዝግጅቴን እንዳልወጣው ተፅዕኖ አሳድሮብኛል። የዕለቱን ዕቅድ ዝግጅት በአግባቡ ተወጣሁ ባልልም በመጠኑም ቢሆን ለመወጣት ሞክራለሁ።

በዚህ ዓይነት መንገድ የተሰማቸውን አሉታዊ ስሜት የገለጹት የተማሪ አስተማሪዎች ደግሞ ጥቂት የሚባሉ አይደሉም። ይህም የሱፐርቫይዘሩ ሂደት የፈጠረውንና ያስከተለውን ችግር የሚያሳይ ይመስላል። በተለይም ሱፐርቫይዘሮቹ የሚከተሉት ወደ ትዕዛዛዊ አቀራረብ የሚያደላ ሱፐርቫይዘራዊ አቀራረብ ሁኔታውን የበለጠ ሳያባብሰው አይቀርም ብሎ መገመት ይቻላል። ከዚህና ከመሳሰለው ገጠመኝ በመነሳት ሱፐርቫይዘሮቹና የተማሪ አስተማሪዎቹ፣ የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቫይዘሩን ሂደት በተመለከተ የሰነዘሩትን ጠቅላላ አስተያየት ደግሞ በማስከተል እንመልከት።

4.3.3. የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቪዥንን ሂደት በተመለከተ የሱፐርቫይዘሮችና የተማሪ አስተማሪዎች ጠቅላላ አስተያየት

4.3.3.1. የማስተማር ልምምዱን የሚመለከት ጠቅላላ አስተያየት

የማስተማር ልምምዱን ጠቃሚነትና አስፈላጊነት ሁሉም ሱፐርቫይዘሮች የሚያምኑበት መሆኑን ገልፀዋል። የተማሪ አስተማሪዎችም ለቀረበው መጠይቅ በሰጡት ምላሽ ላይ ሁሉም መቶ በመቶ ማለት ይቻላል የማስተማር ልምምዱ ጠቃሚና አስፈላጊም እንደሆነ አመልክተዋል። የማስተማር ልምምዱን በሚመለከት ሁለቱም አካላት መሻሻል የሚገባው ጉዳይ ነው ሲሉ የጠቆሙት የጊዜውን ጉዳይ በሚመለከት ነበር። በዚህም መሠረት ሁሉም የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች አሁን እየተሰራበት ያለው ለማስተማር ልምምድ የተመደበው የጊዜ መጠን በቂ እንዳልሆነ አጠንክረው ገልፀዋል። በነዚህ በክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች አስተያየት የማስተማር ልምምዱ ቢያንስ ለስድስት ሳምንታት ከተቻለም ለሦስት ወራት ያህል ቢዘልቅ የተሻለ ውጤት ለማስገኘት ይረዳል። የተማሪ አስተማሪዎችም ከፍ ሲል ለመግለፅ እንደተሞከረው ሁሉ ከዚህ የተለየ አመለካከት የላቸውም ማለት ይቻላል። ስለዚህም ለመጠይቁ በሰጡት ምላሽ እንደሚታየው ሰባ ሁለት ከመቶ የሚሆኑት የተማሪ አስተማሪዎች በአሁኑ ጊዜ የሚሰራበት ለማስተማር ልምምድ የተመደበው የጊዜ መጠን በቂ እንዳልሆነ ይገልጻሉ። ይህንን የጊዜ እጥረት አስመልክተው የተማሪ አስተማሪዎች ከፃፉት አስተያየት መካከል የጥቂቶቹ ይህንን ይመስላል።

ይህ የማስተማሪያ ጊዜ አጭር ከመሆኑ የተነሳ ከተማሪዎች ጋር በቂ ትውውቅ ለማድረግና አስፈላጊ መርጃ መሳሪያ አዘጋጅቶ ለማስተማር ችግር ስለሚፈጠር ወደፊት ሰፊ ያለ ጊዜ የሚሰጥበት ሁኔታ ቢመቻች የበለጠ ስኬታማ የሚሆን ይመስለኛል።

የማስተማር ልምምዱ ጊዜ በጣም ከማጠፍ የተነሳ እኛ ከተማሪዎች ጋር ያለንን ግንኙነት ማጠናከርና የነበረንን የሀፍረት ስሜት ሳናስወግድ ጊዜው ያልቃል ስለዚህ ጊዜው ከማጠፍም በላይ በቂ አይደለም ማለት ይቻላል።

ከፍ ሲል ለመዳሰስ እንደተሞከረው፣ ምንም እንኳን የማስተማር ልምምዱ ጠቃሚና አስፈላጊ መሆኑ ባያጠያይቅም የተመደበለት የጊዜ መጠን ግን በቂ እንዳልሆነ

ከሁለቱም ወገን የቀረበው አስተያየት ያመለክታል። በተማሪ አስተማሪዎቹ በኩል የቀረበው ሌላው አስተያየት የተባባሪ ትምህርት ቤቶችን ቸልተኝነት ይመለከታል። ይህንን በተመለከተ ከተፃፉት የተማሪ አስተማሪ አስተያየቶች ጥቂቶቹን እንመልከት፡-

... እዚህ ላይ ለማለት የምፈልገው ነገር ቢኖር ለወደፊቱም ቢሆን በማስተማር ልምምድ ወቅት ከትምህርት ቤቶች አስፈላጊውን ትብብር ምክር እንዲሁም አስፈላጊ ነገሮች መደረግ አለባቸው። ምክንያቱም እኛ ለትምህርት ቤቱም ሆነ ለማስተማሩ አዲስ ጀማሪዎች ሆነን ስንሰማራ በቂ የሆነ የሚያነጋግረን ሰው ማለትም ከምንመደብበት ትምህርት ቤት ርዕስ መምህሩ ሆነ ሌሎች መደበኛ መምህራን መኖር አለባቸው። ችግር ካለብን ችግሩ ምንድነው ብሎ የሚጠይቅ ማለቱ ነው።

እኔ የነበርኩበት ትምህርት ቤት ተለማማጅ መምህራን ያወጡት ፈተና አይያዝም ተብሎ ለተማሪዎቹ በመነገሩ ተለማማጅ መምህራን በሚሰጡት ፈተና ላይ ተማሪዎች ትኩረት እንዳይሰጡትና ግዴላሽ እንዲሆኑ ትምህርት ቤቱ ራሱ በር ከፍቶላቸዋል። እና ይህ ሁኔታ በተለማማጅ መምህራን ላይ ተፅዕኖ ስላለው በናንተ በኩል ጥናት ቢደረግበትና ትምህርት ቤቱ ይህን ሁኔታ እንዳይደግሙ ቢደረግ፡፡፡...

ከፍ ሲል ከተጠቀሱት ነጥቦች በተጨማሪ የተባባሪ ትምህርት ቤቱ መምህራን የተማሪ አስተማሪዎቹን ጀማሪነት በመዘንጋት በፍጥነት ብዙ ርዕስ እንዲያስተምሩላቸው ይጫኑአቸውም እንደነበር ገልፀዋል። ከዚህ በቀር በአንድ ክፍል ውስጥ ብዙ ተማሪዎች የመገኘታቸውና በሥነ-ሥርዓትም በኩል የሚያሳዩት መጥፎ ባህርይ በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ አስቸጋሪ ነበሩ ካላቸው ጉዳዮች ውስጥ ይደመራሉ። ከዚህ በማስከተል ደግሞ ሱፐርቫይዘሮቹና የተማሪ አስተማሪዎቹ በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ ይተገበር ስለነበረው የሱፐርቪዥን ሂደት ያላቸውን አመለካከትና አስተያየት እንዳስሳለን፡፡

4.3.3.2 የሱፐርቪዥኑን ሂደት የሚመለከት ጠቅላላ አስተያየት

የሱፐርቪዥኑን ሂደት በሚመለከት የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች እንደሰጡት አስተያየት ከሆነ አብዛኞቹ የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮች በሱፐርቪዥኑ ሂደት ውስጥ የተባባሪው ትምህርት ቤት መደበኛ መምህራን የሚሳተፉበት መንገድ ቢመቻች የተሻለ ይሆናል የሚል ዕምነት አላቸው። ከዚህም በቀር ኮሌጁ ለሱፐርቪዥን ተግባር የሚያስማራቸው ሱፐርቫይዘሮች ከሙያው ጋር ማለትም ከሱፐርቪዥን ሙያ ጋር ትውውቅ እንዲኖራቸው ቢደረግ የተሻለ ይሆናል በሚል ጠቅላላ አስተያየታቸውን ሰንዘረዋል።

እንደዚህም የሱፐርቪዥን ሂደት በተመለከተ ከተማሪ እስተማሪዎች በተደጋጋሚ የቀረበው አስተያየት የሱፐርቪዥን ተግባር ማን ይወጣው? የሚለውን በተመለከተ ነበር። ይህንንም በተመለከተ ብዙዎቹ በሰጡት አስተያየት ላይ እንዳመለከቱት ሱፐርቪዥን በሁሉም የክፍለ ትምህርቱ መምህራን አማካይነት ከሚካሄድ ይልቅ በሥነ-ዘዴ መምህራን አማካይነት ቢካሄድ ይመረጣል። ምናልባትም ይህንን አስተያየት ለመሰንዘር ያነሳሳቸው በአማርኛ ማስተማር ሥነ-ዘዴ ኮርስ ውስጥ የተማሩትንና ሱፐርቪዥዎቻቸው የሚሉትን ለማስታረቅ በመቸገራቸው ምክንያት ሳይሆን አይቀርም። ይህንን በተመለከተ ለቀረበው መጠይቅ የሰጡት ምላሽ እንደሚከተለው ነው።

ሠንጠረዥ 22

የሱፐርቪዥዎች ሀሳብ ከስነ-ዘዴ ንድፈ ሀሳብ ጋር ያለው ግንኙነት

ተ.ቁ.	ጥያቄ	5	4	3	2	1	ያልመለሱ
12	ከሱፐርቪዥዎች ጋር ስትወያዩ ሱፐርቪዥዎች የሚለውና በአማርኛ ማስተማር ሥነ-ዘዴ ኮርስ የተማርከው ጉዳይ የሚስማሙ ሆነው አግኝተዎታል።	15	4	14			-
		42%	14%	43%			

ከሠንጠረዥ ማስተዋል እንደሚቻለው በአማርኛ ሥነ-ዘዴ ኮርስ የተማርነውና ሱፐርቪዥዎችን የሚለው የሚስማሙ ናቸው የሚሉት በፐርሰንት አርባ ሁለት ከመቶ የሚሆኑት ናቸው። የተቀሩት ግን የተማሩትና የሱፐርቪዥዎች ሀሳብ ሳይቃረንባቸው አልቀረም። በመሆኑም ከፍ ሲል ለተጠቀሰውና ሱፐርቪዥን በሥነ-ዘዴ መምህራን ብቻ ይከናወን የሚለው አስተያየት መነሻው ምክንያት ይህ ሳይሆን አይቀርም ብሎ መገመት ይቻላል።

በአጠቃላይ በዚህ ምዕራፍ ሥር ጥናቱን በሚመለከት የተሰበሰቡትን መረጃዎች በመተንተንና በማጠናቀር በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ የታየውን የሱፐርቪዥንና የምግብ መረጃ አቀራረብ ሂደት ገፅታ ለመዳሰስ ተሞክሮአል። ይህንንም መረጃዎችን መሠረት ያደረገ ትንተና በመመርኮዝ በማስከተል ለማጠቃለልና የመፍትሄ ሀሳብ ለማቅረብ ይሞክራል።

ምዕራፍ አምስት

ማጠቃለያና የመፍትሄ ሀሳብ

ኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በሀገራችን ከሚገኙት ጥቂት ክፍተኛ የመምህራን ማሠልጠኛ ተቋማት አንዱ ነው። የዚህ ጥናትም ዋነኛ ትኩረት የነበረው በዚህ ኮሌጅ አማካይነት የሚካሄደው የማስተማር ልምምድ ፕሮግራም ነበር። በዚህም የማስተማር ልምምድ ፕሮግራም ላይ በማተኮር የሱፐርቪዥን ሂደትና የምግብ መረጃውን የአቀራረብ ባህርይ ለመዳሰስ ተሞክሮአል። በመሆኑም ሆኖ ስድስት ዓመታትን መምህራንን በማሠልጠን ያሳለፈው የኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የማስተማር ልምምዱን ፕሮግራም፣ ከዚህ ጋር በተያያዘ መንገድም የሱፐርቪዥን ሂደትና የምግብ መረጃውን የአቀራረብ ባህርይ ዘወር ብሎ መመርመርና በአንክሮ ማጤን እንደሚገባው የሚያሳስቡ ነጥቦች በዚህ ጥናት ላይ መስተዋላቸው አልቀረም። ይህንን ጥናት ከግብ ለማድረስ የተሰባሰቡት ልዩ ልዩ መረጃዎች ከተተነተኑ በኋላ ለመጠቀም እንደቻሉት የኮሌጁ የማስተማር ልምምድና በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የታዩት የሱፐርቪዥንና የምግብ መረጃ አቀራረብ ሂደቶች ከችግር የፀዱ አይመስሉም። ችግሮቹም በቀላሉ ታይተው ሊታሰፉ የማይገባቸውና አሳሳቢ ተደርገው ሊታዩ የሚገባቸው ናቸው ማለት ይቻላል። በዚህ ረገድ ይህ ጥናት ከዚህ ቀደም በዚህ ጉዳይ ላይ የተካሄዱት መሰል ጥናቶች ማለትም በላይና ገብሬ (1993)፣ ፍስህ (1993)፣ ወንድወሰን (1995) በማጠቃለያቸው ላይ የደረሱበትን ድምዳሜ የሚደግፍና የሚያጠናክር ተደርጎ ሊታይ ይችላል።

5.1. ማጠቃለያ

በዚህ ጥናት ውስጥ የተተነተኑትን መረጃዎች መሠረት በማድረግ የማስተማር ልምምዱንና በዚህም ውስጥ የሚካሄደው የሱፐርቪዥንና የምግብ መረጃ አቀራረብ ሂደት በተቃና መልክ እንዳይካሄድ ምክንያት የሆኑትን አራት ዋና ዋና መሠረታዊ ጉዳዮች ከዚህ እንደሚከተለው መጥቀስ ይቻላል።

1. ሱፐርቪዥኮች ለማስተማር ልምምድና የሱፐርቪዥን ሂደት በቂ ሥልጠና ያለማግኘታቸው
2. ለማስተማር ልምምዱ ሂደት ኮሌጁ የሚሰጠው ትኩረት የቀዘቀዘ መሆኑ
3. የማስተማር ልምምዱ በበቂ ቅድመ ዝግጅት ላይ ያልተመሠረተ መሆኑ
4. የማስተማር ልምምዱን መሠረታዊ ዓላማና ተግባር በተመለከተ በሱፐርቪዥኮችና በተማሪ አስተማሪዎች ዘንድ በቂ ግንዛቤ ማጣት

የማስተማር ልምምድ፣ በዚህም ስር የሚካሄደው የሱፐርቪዥንና የምግብ መረጃ አቀራረብ ሂደት በተቃራኒ መልክ እንዳይካሄድ ምክንያት ከሆኑት ጉዳዮች መካከል አንዱና ዋናው የሱፐርቫይዘሮች የስልጠና ጉድለት ነው ማለት ይቻላል። ቀደም ሲል ለመግለፅ እንደተሞከረው አብዛኞቹ ሱፐርቫይዘሮች ሱፐርቪዥንና የማስተማር ልምምድን በተመለከተ የወሰዱት ስልጠና የለም። የመጀመሪያ ወይም የሁለተኛ ዲግሪአቸው የሥልጠና ትኩረት ከሱፐርቪዥን ሙያ ጋር የሚቀራረብ አይደለም። ከዚህም በቀር ሱፐርቫይዘሮችም ለሱፐርቪዥን ተግባር ሲሰማሩ የሱፐርቪዥኑን ተግባር እንዴት መወጣት እንደሚገባቸው የሚጠቁም ዝርዝር ሰነድ በክፍለ ትምህርቱ ውስጥ የለም። ስለዚህም ሱፐርቫይዘሮች የሱፐርቪዥኑን ተግባር የሚወጡት በየመሰላቸው መንገድ ሳይሆን አይቀርም ብሎ መገመት ይቻላል። ሁሉም ሱፐርቫይዘሮች በየመሰላቸው መንገድ ሲለሚጓዙም የቅድመ የማስተማር ልምምድ ውይይት የተለመደ ባህል ሆኖ አናገኘውም። ከዚህም በቀር ሱፐርቫይዘሮች ለሱፐርቪዥን ተግባር ሲሰማሩ ሂደቱን በየራሳቸው መንገድ ወይም በኮሌጁ የመገምገሚያ ቅፅ አማካይነት ለመመዘገብ ይሞክራሉ እንጂ አስቀድሞ በስልጠና ያገኙት ስርዓታዊ የሆነ ዓይነታዊ ወይም አካዊ የመመዘገቢያ መሳሪያ ወይም ስልት የሌላቸው ናቸው ማለት ይቻላል። ስርዓታዊ የሆነ አካዊ ወይም አይነታዊ የመመዘገቢያ መሳሪያ ስለሌላቸውም ዝርዝር የሆነ መረጃ በሱፐርቪዥኑ ሂደት የማሰባሰብ ብቃታቸውን ውሱን ያደርገዋል። በሱፐርቪዥኑ ሂደት ዝርዝር መረጃ መሰብሰብ ስለማይችሉም በያዙት ቁንፅል መረጃ ላይ ተመርኩዘው የምግብ መረጃውን ልውውጥ ያካሂዳሉ። ይህ የዝርዝር መረጃ እጥረት ደግሞ ወደ ግላዊ ፍርድ ወይም ዳኝነት ሳይገፋፋቸው አልቀረም። በመሆኑም በምግብ-መረጃ ልውውጡ ሂደት ውስጥ ጉልህ ሚና የሚጫወቱት ሱፐርቫይዘሮች ሲሆኑ የተማሪ አስተማሪው ሚና እጅግ የተወሰነ ሆኖ ይስተዋላል። በአጠቃላይ ሱፐርቫይዘሮች አድራጊ ፈጣሪ ሆነው የሚታዩ ሲሆን የቋንቋ አጠቃቀማቸውም ባመዛኙ ግራ ቀኝ የማያስብልና አማራጭ የማይሰጥ ነው። ይህ ደግሞ ዊሊያም (1984)፣ ዛሆሪክ (1988)ና ኬኔዲ (1992) በግልፅ እንዳስቀመጡት የትዕዛዛዊ ሱፐርቪዥን መለያ ባህርይ ነው። ስለዚህም የተማሪ አስተማሪዎቹ፣ ሱፐርቫይዘሮች በሚያመለክቱት መንገድ ብቻ እንዲጓዙ ተፅዕኖ ሲያደርጉ ይታያል። በርግጥ በጥናቱ ውስጥ ይህንን ትዕዛዛዊ የሱፐርቫይዘሮች ባህርይ አስፈላጊ ነው ብለው የሚቀበሉ የተማሪ አስተማሪዎች መታየታቸው አልቀረም። ይህ ደግሞ ኬኔዲ (1992) እንደሚለው የሚያስገርም አይደለም። በሱ አባባል የተማሪ አስተማሪዎች በማስተማር ሂደት ችግር አጋጥሞናል ብለው ሲያስቡ ከገቡበት ችግር ያወጣናል በሚል ግምት ከሚያምኑበት ሰው መመሪያና ምክርን ማግኘት እንደመፍትሄ ሆኖ ሊታያቸው ይችላል። ይሁን እንጂ ሱፐርቫይዘሩ የሚለው ሁሉ አያዋጣምና የተማሪ አስተማሪዎች ሱፐርቫይዘሩን ተደግፈው ከመጓዝ፣ በራሳቸው ለመጓዝ እንዲችሉ ሁኔታው መመቻቸት አለበት ሲል ኬኔዲ (1992) ያሳስባል። ይሁን እንጂ በዚህ ጥናት የታየው የምግብ መረጃ ልውውጥ ለተማሪ አስተማሪዎች ነፃነት የሚሰጥ፣ በክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ላይ

የተማሪ አስተማሪዎቹ ውሳኔ የመስጠት ድርሻቸውን የሚያጠናክር አልነበረም ማለት ይቻላል።

ከፍ ሲል በሁለተኛ ደረጃ ላይ ለመጥቀስ እንደተሞከረው ሁሉ የከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የስልጠናውን መሰረታዊ ክፍል ማለትም የማስተማር ልምምዱን ችላ ያለው ይመስላል። ኮሌጁ በአመዛኙ አስተዳደራዊ ከሆኑት ጉዳዮች ማለትም ለተማሪ አስተማሪዎች መጓጓዣ ከመመደብ፣ ከተባባሪ መለስተኛና ከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ጋር በመነጋገር ፕሮግራም ከማውጣት አልፎ ለአካዳሚያዊ ጉዳዮች የሚሰጠው ትኩረት እምብዛም ነው ማለት ይቻላል። ስለዚህም የኮሌጁ መምህራን በኮሌጁ ውስጥ በሙሉ ጫና ከሚያከናውኑት የማስተማርና የማማከር ሥራ በተጨማሪ የሱፐርቪዥን ሥራ ደርበው እንዲሰሩ ያደርጋል። ይህም ሱፐርቫይዘሮቹ በስራ እንዲወጡና ከማድረጉም በላይ የማስተማር ልምምዱን ሂደት በአግባቡ እንዳይከታተሉ እንቅፋት ሳይሆን አይቀርም። ከዚህም በቀር የኮሌጁ መምህራን ከሙያቸውና ከሥልጠናቸው ውጪ ሱፐርቫይዘር ሆነው በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የተማሪ አስተማሪዎችን እንዲከታተሉ ያደርጋል እንጂ ሱፐርቫይዘራዊ ብቃታቸውን ለማሳደግ ከወቅቱ የመምህራን ሥልጠና ንድፈ ሀሳብ ጋር የተዛመደ ሥልጠና እንዲያገኙ ለማድረግ ኮሌጁ ያደረገው እንቅስቃሴ የለም ማለት ይቻላል። ሌላው ቀርቶ ለሙያው ቅርበትና በቂ ልምድ ያላቸውን ብቻ መርጦ ለሱፐርቪዥን ተግባር ለማሰማራት አልተሞከረም። በመሆኑም ሁሉም የኮሌጁ መምህራን፣ ሙያዊ ቅርበት ያለውም የሌለውም፣ በቂ ልምድ ያለውም የሌለውም በሙሉ ያለአንዳች ልዩነት ለሱፐርቫይዘርነት እንዲሰማሩ ይደረጋል። ይህም በቀጥታ ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ኮሌጁ ለማስተማር ልምምዱ በቂ ትኩረት ያለመስጠቱን ሊያመለክት የሚችል ነው።

በሦስተኛ ደረጃ የተጠቀሰው ሌላው ነጥብ የማስተማር ልምምዱ በበቂ ቅድመ ዝግጅት ላይ ያለመመስረቱን ጉዳይ የሚመለከት ነው። በዚህ ረገድ ለዚህ የማስተማር ልምምድ ሲባል በቂ የሆነ ሰፊ ቅድመ ዝግጅት አልተደረገም ብሎ መናገር ይቻላል። በቂ የሆነ ቅድመ ዝግጅት ከማስተማር ልምምዱ ሂደት ቀደም ብሎ ስለማይከናወንም ከተባባሪ ትምህርት ቤቶች ጋር በመመካከር የተባባሪ ትምህርት ቤቶቹ መምህራን በማስተማር ልምምዱ ሂደት ውስጥ በሚከናወነው የሱፐርቪዥን ተግባር ተሳትፎ እንዲኖራቸው አይደረግም። ስለዚህም የሱፐርቪዥን ተግባር ለኮሌጁ ሱፐርቫይዘር ብቻ በሀላፊነት በመስጠት የተማሪ አስተማሪዎቹ ከእውኑ የትምህርት ዐውድ ባለቤቶች ማለትም ከተባባሪ ትምህርት ቤቶች መምህራን ጋር የሚኖራቸውን ግንኙነት የላላ እንዲሆን አድርጎታል። ይህም ከተጨማሪ የትምህርት ቤት ዐውድ ጋር የተማሪ አስተማሪዎቹ በሰፊው እንዳይተዋወቁ እንቅፋት ከመሆኑም በቀር ድካሚያል የማስተማር ልምምድ የተማሪ አስተማሪዎቹ ከአንድ አቅጣጫ ብቻ ማለትም ከኮሌጁ ሱፐርቫይዘር ብቻ ምግብ መረጃን እንዲጠብቁ አድርጓቸዋል።

በአራተኛ ደረጃ የተጠቀሰው ሌላው ነጥብ የማስተማር ልምምዱ መሠረታዊ አላማና ተግባር በሱፐርቫይዘሮችና በተማሪ አስተማሪዎች ዘንድ በቂ ግንዛቤ የማጣቱ ጉዳይ ነው። ከዚህም በመነጨ ሳይሆን አይቀርም ሁለቱም አካላት የማስተማር ልምምዱን የሚመለከቱት እንደመመዘኛና መፈተኛ አጋጣሚ ነው። ይህ ደግሞ ከመሠረታዊው የማስተማር ልምምድ አላማ ሂደቱን እንዲያፈነገጥ ከማድረጉም በላይ ሱፐርቫይዘሮችን ስህተት ፈላጊ፣ የተማሪ አስተማሪዎችን ደግሞ ስጉና ድንገተኛ እንዲሆኑ መንገድ ሳያመቻች አልቀረም። ይህም አመለካከት በምግብ መረጃ ልውውጡ ሂደት ላይ ባሳደረው ተፅዕኖ የምግብ-መረጃ ልውውጡን ሂደት መማማሪያና ሀሳብ መለዋወጫ ከማድረግ ይልቅ በሱፐርቫይዘሮች ተፅዕኖ ስር የዋለ፣ የጊስ ወይም የትችት ባህርይ የያዘ እንዲሆን ሳያደርገው አልቀረም። ይህ የጊስ ወይም የትችት ባህርይ የያዘ የምግብ መረጃ ልውውጥ ደግሞ የሱፐርቫይዘሩን ግላዊ ዳኝነት በከፍተኛ ደረጃ በመጋበዝ የተማሪ አስተማሪዎቹ ራሳቸውን በራሳቸው የሚገመገሙበትንና የሚመረምሩበትን መንገድ አሳጥቶአቸዋል ማለት ይቻላል።

5.2. የመፍትሄ ሀሳብ

በላይና ገብሬ (1993)፣ ወንድወሰን (1995) እንደዚሁም ፍስሀ (1993) በጥናታዊ ፅሁፋቸው ላይ በአፅንኦት እንዳመለከቱት የኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ የማስተማር ልምምድ ፕሮግራም በአሳሳቢ ችግር ውስጥ የሚገኝ የሥልጠናው አንዱ ገፅታ ነው። ከፍ ሲል በማጠቃለያው ላይ ለማንሳት እንደተሞከረው ሁሉ ይህም ጥናት ከዚህ የተለየ አመለካከት የለውም። በመሆኑም የኮሌጁ የማስተማር ልምምድ ሂደትና ከዚህም ጋር ተያይዞ የሚመጣው የሱፐርቪዥንና የምግብ መረጃ ልውውጥ አሁን በሚገኝበት ሁኔታ መቀጠል እንደማይገባው ይህ ጥናት ያሳስባል። ስለዚህም በዚህ ጥናት ውስጥ የተተነተኑትን መረጃዎች መሠረት በማድረግ አሁን በጉልህ የሚታዩትን ችግሮች ለመቅረፍ ይቻል ዘንድ ከዚህ የሚከተሉትን የመፍትሄ ሀሳቦች ጠቅለል አድርጎ ለማቅረብ ተሞክሮአል።

1. ኮሌጁ የማስተማር ልምምዱ ሂደት የሥልጠናው ዋናና መሠረታዊ ክፍል መሆኑን ባለመዘንጋት ለሱፐርቪዥን ተግባር የሚያሰማራቸውን የኮሌጁን መምህራን በዘርፉ የሚሰለጥኑበትንና ሙያዊ ብቃታቸውን የሚያሳድጉበትን መንገድ ቢያመቻች የተሻለ ይሆናል። ይህንንም ተግባራዊ ማድረግ እስከሚቻልበት ጊዜ ድረስ ቢያንስ ለሱፐርቪዥን ተግባር የሚላኩት የኮሌጁ መምህራን ሁሉም ሳይሆኑ ለዘርፉ ሙያዊ ቅርበትና ልምድ ያላቸውን መምህራን በመለየት በኮሌጁ የሚኖራቸውን የማስተማር ሥራ ጫና ዝቅ በማድረግ በተለይም በማስተማር ልምምዱ

ክትትል ላይ የሚያተኩሩበት መንገድ እንዲመቻች ማድረግ የተሻለ ሁኔታ ሊፈጥር እንደሚችል ይታመናል። ይህ ጊዜያዊ መፍትሄ ሊሆን ይችላል። ለዘለቄታው ግን ለኮሌጁ መምህራን ሠፊ ዘርፉን የሚመለከት ሥልጠና በመስጠት ተግባራቸውን በአግባቡ ለመወጣት እንዲችሉ ጥረቱ ከወዲሁ መጀመር አለበት። በዚህ ጥናት ውስጥ የተሰባሰቡት መረጃዎች እንደሚጠቁሙት የኮሌጁ የአሰሪዎች ህዝብ ላይ ተፅዕኖ የአሰሪዎች ህዝብ ላይ የሚያደላ ይመስላል። የኮሌጁ መምህራን ሥልጠና ቢያገኙና በዚህም ሥልጠናቸው ከወቅቱ የመምህራን ሥልጠና ንድፈ ሀሳብ ጋር እንዲተዋወቁ ቢደረግ አሁን በኮሌጁ አሰሪዎች ላይ የሚታይ የሚመስለው ተፅዕኖ የአሰሪዎች ህዝብ ላይ የሚመስለው ተፅዕኖ የሚያሳድረው ተፅዕኖ አሁን በምግብ መረጃ ልውውጥ ላይ በሚያሳድረው ተፅዕኖ አሁን በምግብ መረጃ ልውውጥ ላይ ጉልቶ የሚታየውን የሱፐርቫይዘር ሚና በማጥበብ የተማሪ አስተማሪው ራሱን በራስ የሚገመገምበትና ክራሱ ገጠመኝ በመነሳትም ዘላቂ ሙያዊ ፅድገት የሚያዳብርበትን መንገድ ለማመቻቸት ያስችላል። ስለዚህም አሁን ጉልቶ የሚታየውን ልማዳዊ አሰሪ በማስወገድ ወደ አንድ ወጥ የሥልጠና ህዝብ መግባት እንዲቻል የኮሌጁ የመምህራን የሥልጠና ጉዳይ ደግሞ ተደጋግሞ ሊጤን የሚገባው መሆኑን ከወዲሁ መረዳት ያሻል።

2. የማስተማር ልምምድ ላይ የተማሪ አስተማሪዎች ከክፍል ውስጥ የመማር ማስተማር ክንውን በተጨማሪ ከትምህርት ቤቶች ተጨባጭ አሰራርና አስተዳደር ጋር የሚተዋወቁበት አጋጣሚ ነው። የተማሪ አስተማሪዎቹን ከዚህ ተጨባጭ የትምህርት ቤት ዐውድ ጋር በማስተዋወቅ ረገድ የተባባሪ ትምህርት ቤቶች መደበኛ መምህራን ሊጫወቱት የሚችሉት ሚና በቀላሉ የሚታይ አይደለም። ስለዚህም ኮሌጁ በዚህ ጉዳይ ላይ በቂ ቅድመ ዝግጅት በማድረግ በማስተማር ልምምዱ ላይ የተባባሪ ትምህርት ቤቶች መደበኛ መምህራን የሚሳተፉበትን መንገድ አጥብቆ ሊሻ ይገባል። ይህ እስካልሆነ ድረስ እንበላይና ገብሬ (1993) እንዳሉት የማስተማር ልምምዱን ላይ የይስሙላ ክንውን ሊያስመስለው ይችላል።
3. የማስተማር ልምምድ የሚታቀደው የተማሪ አስተማሪዎቹን የማስተማር ብቃት ለመመዘን ወይም ለመፈተን አይደለም። በማስተማር ልምምድ ላይ የተባባሪ ምዘና እንኳ የሚኖር ቢሆን ምዘናው ቀዳሚውን ቦታ ሊወስድ አይገባም። የማስተማር ልምምድ ተቀዳሚ ዓላማ የተማሪ

አስተማሪውን ከዘላቂ መቃቀስ ጋር እንዲተዋወቅና በማሠልጠኛ ውስጥ የተማሯቸውን ንድፈ ሀሳባዊ ጉዳዮች ተግባራዊ ማድረግ የሚጀመርበትን መንገድ ለማመቻቸት ነው። ስለዚህም አሁን በኮሌጁ የሚታየው እንቅስቃሴ የማስተማር ልምምዱን መሠረታዊ ዓላማ በማያሻማ መልክ መቅረፅና ይህንን ማስገንዘብ እንዲያስችል ሱፐርቫይዘሮች እንዴት ተግባራቸውን መወጣት እንዳለባቸው የሚያሳስብ ዝርዝር መግለጫ በየክፍለ ትምህርቱ የሚኖርበትን መንገድ ቢያመቻች የተሻለ ይሆናል የሚል ግምት አለ።

ባጠቃላይ በዚህ ጥናት ውስጥ ለመጠቆም እንደተሞከረው በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በተለይም በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል አማካይነት የሚካሄደው የማስተማር ልምምድ ፕሮግራም በብዙ ችግሮች ውስጥ ያለ ሂደት ነው። ከሚስተዋሉበትም ችግሮች ተላቆ ለሥልጠናው ሂደት አጋዥ እንዲሆን በቅድሚያ የኮሌጁ ከዚያም የክፍለ ትምህርቱ ሱፐርቫይዘሮችና የተማሪ አስተማሪዎች ጥረት በእጅጉ አስፈላጊ ነው። የነዚህ አካላት የተቀናጀ ጥረት ደግሞ አሁን የሚታየውን አሳሳቢ ሁኔታ ሊያስወግድ የማይችልበት ምክንያት የለም ማለት ይቻላል።

ዋቢ መጻሕፍት

- ሳህሊ አክሲዮን፣ 1986። በአማርኛ ቋንቋ ንዑስ የማስተማር ልምምድ ውስጥ የተማሪ አስተማሪዎች ይዘትንና የማስተማር ዘዴዎችን ማዛመድ ያቅታቸዋል።
አ.አ፣ ኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ (ያልታተመ)።
- ትምህርት ሚኒስቴር፣ 1983። የኢትዮጵያ ሁለተኛ ደረጃ መምህራን ሥልጠና ጥናታዊ ግምገማ አዲስ አበባ። ት.መ.ማ.ማ. ድርጅት።
- ኅይለገብርኤል ጻፎ፣ 1981። «መምህራንና ሙያቸው»። የመምህራን ድምፅ ልዩ ዕትም።
አዲስ አበባ።
- አበበ ብዙነህ፣ 1986። «ብቁ ዜጋን ማፍራት ከመምህራን ሥልጠና አኳያ»። የኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ዓመታዊ መፅሔት። አዲስ አበባ።
- ደረጃ ገብሬ፣ 1986። «በኮተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ በዲፕሎማው መርሀ ግብር የሚሰጡ ዓቢይ የአማርኛ ኮርሶች ትንተናና ግምገማ።» አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ለኤም ኤ ዲግሪ ማሟያ የቀረበ ጥናት (ያልታተመ)።
- Abraham Hussein. 1990. Secondary Teacher Education in Ethiopia-Progression or Regression: A Comparative Study. Cambridge: Cambridge University. (Mimeographed)
- Alemayehu G/mariam.1985."The Teaching Practice Program of Kotebe College of Teachers Education: An Investigation Into its Adequacy in preparing Teachers of English for Secondary Schools." Un published MA. Thesis Addis Ababa: A.A.U. G.S.
- Allwright, Dick.1988. Observation in the Language Classroom. Newyork: Longman Inc.
- Baltra, Liliana.1979."Practice teaching:an observation Chart". Teacher Training, 52-53. In Holden Susan (Ed.) Hong Kong: Moorgate Typesetting Company Limited.
- Bartlett, L. 1990. "Teacher Development through Reflective Teaching". Second Language Teacher Education. 202-214. In Richards, J.C and Nunan, D.(Eds.) Cambridge: Cambridge University Press.
- Belay T. and Gebre B. 1993. Critics on the Practice Teaching Programme of KCTE. A paper presented at the multi-disciplinary seminar at KCTE.
- Boothroyd, Wendy. 1979. "Teaching Practice SupervisionL: A Research Report." British Journal of Teacher Education, Vol. 5, No. 3: 244 -250.
- Boydell, D. 1995. "Issues in Teaching Practice Supervision Research: A Review of the Literature." Teaching and Teacher Education, Vol. 2, No. 2: 115 - 125.
- Calderhead, James. 1987. "The Quality of Refelection in Student Teachers' Professional Learning." European Journal of Teacher Education, Vol. 10, No. 3: 269 - 273.

- Duffy, P. 1987. "Student Perceptions of Tutor Expectations For School Based Teaching Practice." European Journal of Teacher Education, Vol. 10 No.3 261-268.
- Fiseha M. 1993. An Assessment of the Training programme of KCTE. A paper Presented at the Multi-disciplinary Seminar at KCTE. Addis Ababa
- Flanders, N.A. 1976. "Research on Teaching and Improving Teacher Education." British Journal of Teacher Education. Vol 2 No2: 166-174.
- Freeman, D. 1990 "Intervening in Practice Teaching." Second Language Teacher Education, 103 - 117. Richards. J. and Nunan. D. (Eds). Cambridge: Cambridge University press.
- Gaies, S. and Bowers, R. 1990. " Clinical Supervision of Language Teaching: The Supervisor as Trainer and Educator." Second Language Teacher Education, 167-181. In Richards. J. and Nunan, D. (Eds). Cambridge: Cambridge University press.
- Goil E. Myers and Michrele. T.M. 1985. The Dynamics of Human Communication: A Laboratory Approach. USA: Mc Graw Hill, Inc.
- Gebhard. G. Jerry. 1990." Models of Supervision: Choices." Second Language Teacher Education, 156-166. In Richards, J and Nunan. D. (Eds). Cambridge: Cambridge University Press.
- Greis, N. 1984. Practic Teaching as an Integrated Process. TESOL News letter, Vol,18,1:1. 30-31.
- Griffin, G. et al. 1983. "Clinical Preservice Teacher Education: Final Report of a Descriptive Study." Austin University of Texas, R and D Centre of Teacher Education
- Habtamu Wondimu. 1994. Education, Training and Manpower Planning and Policy in Ethiopia. Addis Ababa, Ethiopia (Mimographed)
- Hailom Bantteyirga. 1992. Exploration in the Preparation of EFL Teachers: A Learning Centered Approach. Addis Ababa: Higher Education Main Department, Ministry of Education (Mimeographed)
- Harris, B. 1975. Supervising Behavior in Education. Newyork: Prentice Hall.
- Hoover L. Nora and et al. 1988. "The Supervisor-Intern Relationship and Effective Interpersonal Communication Skill." Journal of Teacher Education Vol. 39, No. 2: 22 - 27.
- Hore T. 1971. Student Evaluation: An Alternative Hypothesis. British Journal of Educational Journal. Vol. 41, No 3: 327 - 328.

- Jarvis, Jennifer. 1992. "Using Diaries for Teacher Reflection on In-Service Course." ELT Journal, Vol. 46, No 2: 132 - 142.
- KCTE. 1992. KCTE Catalogue. Addis Ababa KCTE Computer Centre.
- Kennedy, Judith. 1993. "Meeting the Needs of Teacher Trainees on Teaching Practice". ELT Journal, Vol. 47 No 2 244 -250.
- Mathur, Prem. (Ed.). 1987. Process Oriented In-Service Education for English Teachers. Lancaster : Institute of English Language Education, Bowland College, University of Lancaster.
- Morris. J. 1974. "The Effects of the University Supervisor on the Performance and Adjustment of Student Teachers." Journal of Educational Research. April: 67 - 68.
- Nemser-Feiman.S and Buchmann. M. 1986. The First Year of Teacher Preparation Transition to Pedagogical Thinking? "Journal of Curriculum Studies. Vol. 18: 239-56.
- Nettle T. 1988. "A Teaching and Learning Approach to Supervision Within a Teacher Education Program." Journal of Education for Teaching. Vol. 14, No 2: 125 - 133.
- Pearlbery, A. and Theodor, E. 1975. "Patterns in the Supervision of Teachers." British Journal of Teacher Education. Vol. 1 No 2 : 203 - 211.
- Philpot, Patrick. 1990. "Two Observation Chart." The Teacher Trainer. Vol. 4 No 3 : 21 - 23.
- Poppleaton. P. 1968. " The Assessment of Teaching Practice." Journal of Education for Teaching. Vol. 75: 59 - 64.
- Richardson - Koehler, Virginia. 1988. "Barriers to the Effective Supervision of Student Teaching: A Field Study." Journal of Teacher Education. Vol. 39, No 2 : 28 - 33.
- Sheal, P. 1989. "Classroom Observation: Training the Observers. " ELT Journal. Vol. 43, No 2: 92 - 103.
- "Skill in Helping Members Give and Receive Feedback," (1995), American Peace Corps Workshop. Unpublished Note.
- Start, K. 1968. " Rater Ratee Personality in the Assessment of Teaching Ability." British Journal of Educational Psychology. Vol. 38, No 1 : 14 - 20.
- Stones, E. 1984. Supervision in Teacher Education: A counseling and Pedagogical Approach. London: Methuen and Co. Ltd.
- _____. 1987. Teaching Practice Supervision: Bridge Between Theory and Practice. "European Journal of Teacher Education." Vol. 10, No1 : 67 - 79.

- Stout, J.C. 1987. "Teachers' Views of the Emphasis on Reflective Teaching Skills During their Student Teaching." The Elementary School Journal. Vol. 89, No 4 : 511 - 527.
- Tabachnick B.R. and Zeichner, K.M. 1984. "The Impact of the Student Teaching Experience on the Development of Teacher Perspectives." Journal of Teacher Education. Vol. 35, No 6: 28 - 36.
- Wajnryb, R. 1994. "A Framework for Feedback." The Teacher Trainer. Vol. 8, No 1 : 24 - 25.
- Wallace, M. and Woolger, D. 1991. "Improving the ELT Supervisory Dialogue: the Sri Lankan Experience." ELT Journal. Vol. 45, No4 : 320 -327.
- Wallace, M. 1991. Training Foreign Language Teachers. Cambridge: Cambridge University Press.
- Williams, W. 1989. "A Developmental View of Classroom Observations." ELT Journal, Vol. 43, No 2 : 85 - 91.
- Wondwossen T. 1994. "Effecting Teaching Practice at KCTE: Where Are We?" A paper presented at the second annual symposium on Language Studies. Kotebe College of Teacher Education. June 9 - 10.
- _____. 1995. "Evaluating Practice Teaching at KCTE." Unpublished MA Thesis. Coventry: Warwick University.
- Woodward, T. 1989. "Taking the Stress out of Discussing Lessons." The Teacher Trainer, Vol. 3, No 2 : 22 - 23.
- Wragg, E.C. 1971. "Interaction Analysis as a Feedback System for Student Teachers." Journal of Education for Teaching. Vol. 5, 81 - 86.
- Yates, J.W. 1982. "Student Teaching: Results of a Recent Survey." Journal of Educational Research. Vol. 24, 212 - 215.
- Zahorik A. John. 1988. "The Observing Conferencing Role of University Supervisors." Journal of Teacher Education. Vol. 39, No 2 : 9 - 15.
- Zeichner, K. 1992. "Rethinking the Practicum in the Professional Development School Partnership." Journal of Teacher Education. Vol. 43. No 4 : 296 -307.
- Zeichner, K.M. and Liston, D.P. 1987. "Teaching Student Teachers to Reflect." Harvard Educational Review. Vol. 57, 123 -49.
- Zeichner, K.M. and Tabachnick, R.B. 1982. "The Belief System of University Supervisors in an Elementary Student Teaching Program." Journal of Education for Teaching. Vol. 8, No 1: 36 - 49.

አባሪ 1

የማስታወሻ አያያዝ መመሪያ

ይህ መመሪያ በከተቤ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ውስጥ ለማስተማር ልምምድ የሚወጡትን የተማሪ አስተማሪዎች በተለይ የሚመለከት አጭር የማስታወሻ አያያዝ መመሪያ ነው። ይህንንም መመሪያ በመጠቀም የተማሪ አስተማሪዎች በማስተማር ልምምድ ሂደት ውስጥ የመማር ማስተማር ሂደቱን በተመለከተ የተሰማቸውን ስሜት፣ ያስተዋሉትን ሁኔታ፣ ያጋጠማቸውን ችግርና ለችግሩም የሰጡትን መፍትሄ ወ.ዘ.ተ. ያሰፍራሉ። በተለይም ሱፐርቫይዘር ለጉብኝት በክፍል ውስጥ በተገኙበት ጊዜ የተማሪ አስተማሪዎቹ ያሳዩትን የክፍል ውስጥ እንቅስቃሴ ጠንካራና ደካማ ጎን፣ ከሱፐርቫይዘሩም መኖር ያደረገቸው ልዩ ስሜት ካለ በዝርዝር እንዲያሰፍሩት ይጠበቃል። ከሱፐርቫይዘሩም ጋር ከተወያዩ በኋላ የተሰማቸውን ስሜት እንዲሁ በግልጽ ቋንቋ ያሠፍራሉ።

በማስታወሻው ላይ የሚሰፍረው የተማሪ አስተማሪው ሀሳብ አይገደብም ሱፐርቫይዘሩ በተገኘበት ሲያስተምር የተሰማውን ስሜት፣ የማስተማር ተግባሩንም ጠንካራና ደካማ ጎን በተመለከተና ከሱፐርቫይዘሩም ጋር ከተወያዩ በኋላም እንዲሁ የተሰማውን ስሜትና የውይይቱን መንፈስ በዝርዝር ማስፈር ይቻላል። በማስታወሻው ላይ የሠፈረውን ሀሳብ መልሶ ማረምና በጥሩ ቋንቋ እንደገና ለመጻፍ መሞከር ብልህነት ነው።

ማስታወሻውና የማስታወሻው አቀራረብ

1. ማስታወሻውን አስቀድሞ በሚሰጠው ወረቀት ላይ በጥንቃቄ መጻፍ ያሻል።
2. ማስታወሻው ለአንድ ለታቀደ ምርምር እጅግ ከመጥቀሙም በላይ ወደፊት በዚህ መልኩ ማስታወሻን ለመመዘገብና ለመጠቀም መልካም ልምድ ይሆናል።
3. በተፃፈው ማስታወሻ ምክንያት ችግር ይመጣብኛል ከሚል ሥጋት ነፃ መሆን ያሻል። ማስታወሻው ሥም አይጻፍበትም በምሥጢርም ይጠበቃል።
4. የተፃፈው ማስታወሻ ተነባቢ መሆኑን ማረጋገጥ ለአሠራር ሂደቱ ቀና ይሰጣል።

- 5. የሳምንቱ የልምምድ ሂደት በተመለከተ አንድ ጊዜ በትኩረት መጻፍ ለጊዜው በቂ ነው። ይህን ለማድረግ ከየክፍሉ ጊዜው በኋላ በትኩረት ሀሳቦችን መዝገቦ ማስቀረት ጥሩ ነው። በተለይም ከሱፐርቫይዘር ጉብኝት በኋላ አምስት አሥር ደቂቃ ወስዶ ሀሳብን ማስፈር መልካም ነው።
- 6. ማስታወሻውን ለመጻፍ ከዚህ መመሪያ ጋር የተያያዙትን ጥያቄዎች መጠቀም ይቻላል። ጥያቄዎቹን ሁሉ ግን የግድ መመሪያ አያሻም። አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ከተዘረዘሩት ጥያቄዎች ውጪ የተሰማን ስሜት መግለጻት ይቻላል።
- 7. የእያንዳንዱን ሳምንት የማስተማር ልምምድ የሚመለከት ማስታወሻ በሳምንቱ መጨረሻ ላይ ማስረከቡን አይዘንጉ።

በማስተማር መማር ሂደት ውስጥ የተከሰቱትን ጉዳዮች የሚመለከቱ ጥያቄዎች

- 1. የተማሪ አስተማሪውን የማስተማር ሂደት የሚመለከቱ ጥያቄዎች
  - 1.1. ሱፐርቫይዘር በጉብኝት ጊዜ ምን እንደተከሰተ ሊገልፁ የሚችሉ ጥያቄዎች
    - ሀ. ሱፐርቫይዘር ሊመግምህ ሲመጣ ምን ተሰማህ? ደስታ፣ ድንጋጤ፣ መረበሽ ወይስ ምን ዓይነት ስሜት?
    - ለ. ሱፐርቫይዘር ባለበት ስታስተምር የነበረህ ብቃት፣ ከበፊቱ ያነሰ፣ ከበፊቱ የተሻለ፣ በመጥፎ ሁኔታ ወይስ ለውጥ በሌለው ሁኔታ?
      - ለ.1. ሱፐርቫይዘር ባለበት ስታስተምር በዕለታዊ ዕቅድ ላይ ያቀድከውን ጨርሰህል ወይስ አልጨረስህም?
      - ለ.2. ሱፐርቫይዘር ባለበት ከተማሪዎችህ ጋር የነበረህ ግንኙነት ምን ይመስል ነበር?
    - ሐ. ለአንተ የተመደበውን ሱፐርቫይዘር እንዴት አገኘኸው? ለሱ ያለህ አመለካከት ምን ይመስላል?
    - መ. ሱፐርቫይዘር በመጣ ጊዜ ተማሪዎችህ ከበፊቱ የተለየ ለውጥ ነበራቸውን? ለምን?
    - ሠ. ሱፐርቫይዘር በመጣ ጊዜ የዕለቱን የማስተማር ተግባር በሚገባ ተወጥቻለሁ ብለህ ታመናለህ?

ፈ. ሱፐርቫይዘር በመጣ ጊዜ የተለየ የማስተማር ስልት ተጠቅመህል? ለምን?

2. ከሱፐርቫይዘር ጋር ያደረሰውን ውይይት የሚመለከቱ ጥያቄዎች

- ሀ. ውይይቱ በአጠቃላይ በምን ላይ ያተኮረ ነበር ትላለህ?
- ለ. ከውይይቱ ምን ያገኘህ ይመስልህል?
- ሐ. ሱፐርቫይዘር ደክመትህን በተመለከተ ያነሳውን ነገር በሙሉ ትቀበለሃለህ?
- መ. ሱፐርቫይዘር ያለህ ነገር ሁሉ እውነት ነው?
- ሠ. ሱፐርቫይዘር በጠንካራ ወይስ በደካማ ጎንህ ላይ አተኮረ?
- ፈ. ከዚህ በፊት በቲዎሪ የተማርከውና ሱፐርቫይዘር የሚለው ነገር የሚስማሙ ናቸው ወይስ የሚጣረሱ?
- ሰ. ከሱፐርቫይዘር ጋር ስላደረሰው ውይይት ምን አመለካከት አለህ?

አባሪ 2

የተማሪ አስተማሪዎች ማስታወሻ
ና ሙናዊ ጥንቅር

1. የመጀመሪያውን የምልክታ ሳምንት በተመለከተ የቀረቡ አስተያየቶች
  - አብዘርቤሽን በሚካሄድበት ጊዜ የተማሪዎቹን ሁኔታ እንዳየሁት የተማሪዎቹ ሥርዓት ከሚገባው በላይ መጥፎ የነበረና እኔ የተቀበልኳትም መምህር ይህንን ባህሪያቸውን አጉልታ ነግራኝ ነበር።
  - ተማሪዎቹ በምልክታ ሳምንት ፈተና ላይ ስለነበሩ አላየኋቸውም።
  - በመጀመሪያው የምልክታ ሳምንት ላስተምራቸው የተመደቡልኝን የ10ኛ ክፍል ተማሪዎች በነባር መደበኛ መምህሩ አማካኝነት ራሴንም ሆነ የማስተምራቸውን የትምህርት ዓይነት አስተዋወቅኩ። በዚህ ጊዜ ተማሪዎች ሙሉ በሙሉ በሚመለከቱኝ ጊዜ እርስ በርሳቸው ሲያወሩ በተወሰነ ደረጃ ፍርሀት አደረብኝ። ምክንያቱም በአካል ከእኔ ስለማይተናነሱ እሺ ብለው የሚማሩም አልመሰለኝም። ከዚያ በኋላ ነባር መምህሩ ትምህርቱን እንዴት ባለ ዘዴ እንደሚያስተምራቸው መመልከት ከተማሪዎች ጋር ስቀላቀል ተማሪዎቹ ሌላ የግል ሥራቸውን ከመስራት ባሻገር እያወሩ ይረብሹ ነበር፤ መምህሩን ከመጤፍ አይቆጥሩትም።

2. የማስተማር ልምምዱ የተጀመረበትን ሁለተኛ ሳምንት በተመለከተ የቀረቡ አስተያየቶች
  - 2.1. ሱፐርቫይዘሩ ለጉብኝት ለመጀመሪያ ጊዜ በክፍል ውስጥ በተገኘበት ጊዜ የተፈጠሩ ሁኔታዎችን አስመልክቶ የቀረቡ አስተያየቶች
    - 2.1.1. በተማሪ አስተማሪዎቹ ስሜት ላይ የተፈጠሩ ሁኔታዎችን በተመለከተ
      - የማስተማር ሙከራ ሳላደርግ ገና በመጀመሪያ ጊዜ ሱፐርቫይዘሪ ስለመጡብኝ ድንጋጤ ተሰምቶኛል።
      - ሱፐርቫይዘሪ ሊገመገመኝ በመጣ ወቅት የተሰማኝ ነገር ቢኖር የመደናገጥና የመረበሽ ስሜት ለራሴ ጉልቶ ይሰማኝ ነበር። ከዚህ

የመደናገጥና መረበሽ የተነሳ ልል የፈለኩትን በመሳት ወደሌላ አቅጣጫ እንዳመራሁ በወቅቱ ይሰማኝ ነበር። ለዚህም ዋናው ምክንያት ነው ብዬ ያሰብኩት አንደኛ በመድረክ ላይ የመጀመሪያ ጊዜዬ በመሆኑ እንደሆነ አልጠራጠርም። ሁለተኛ ውጤት ያለው በመሆኑ ውጤቱን የተሻለ ለማድረግና መጥፎ ውጤት አገኛለሁ የሚል በሀሳቤ ስላለ ከአልባሌ ነገር ውስጥ መዘፈቄ አልቀረም። ምክንያቱም ውጤት ያለው ነገር ያስፈራል። በዚያን ወቅት ግን ሱፐርቫይዘሩ ውጤት የማያሲዘው ሆኖ ባየው ኖሮ የመደናገጥና የመረበሽ ሁኔታ በእጅጉ እንደሚቀንስ እምነቴ ነው።

- የመደናገጥ ሁኔታ ተሰምቶኛል። ሱፐርቫይዘሩ በመጡ ጊዜ ቀደም ሲል በክፍል ውስጥ ሳስተምር ከነበረው የተለየ ለውጥ አሳይቻለሁ። ያሳየሁት ለውጥም የመሻሻል ሳይሆን ከድንጋጤ ሁኔታ የማስተምረው ሁሉ ጠፍቶብኝ ነበር። ለመደናገጥ የቻልሁት እመጣለሁ ባሉኝ ቀን ትተው ባሳሰብኩት ቀን ስለመጡብኝ ነው...

2.1.2. ተማሪዎቹ ያሳዩትን ባህርይ በተመለከተ፤

- ሱፐርቫይዘሪው በመጡ ጊዜ ተማሪዎች ከበፊቱ የተለየ ለውጥ ነበራቸው። ለዚህ ክስተት ትክክለኛው ምክንያት ይሄ ነው ባይባልም ተማሪዎች የተማሪ አስተማሪው ተገምጋሚ ነው፤ ጥሩ ውጤት የሚያመጣውም እኛ ሳንረብሽ ስንቀርና ትምህርታችንን ስንክታተል፤ ለተጠየቅነው ጥያቄ መልስ መስጠት ስንችል ነው፤ ብለው ሳይሆን አይቀርም የሚል ግምት አለኝ።
- እንደምገመገም አውቀው ይመስለኛል ስላዘኑልኝ አልረበሹም። እጃቸውን በማውጣት ጥሩ ተሳትፎ አድርገዋል።
- አስከቀድም የሌላቸው ፀባይ ሱፐርቫይዘሪ ሲመጣ አሳይተዋል። በፊት ረባሽ ነበሩ። ሱፐርቫይዘሪ ሲመጣ ግን ፀጥተኝነት ባልተለመደ መልኩ አሳይተዋል። ይህ እንግዳ ከማየት የመጣ ስሜት ይመስለኛል።

2.1.3. የተማሪ አስተማሪው በራሱ የትምህርት አቀራረብ ላይ የሰነዘራቸው አስተያየቶች።

- ሱፐርቫይዘሪው በመጡ ጊዜ የዕለቱን ትምህርት በሚገባ ባልወጣውም በከፊል ተወጥቻለሁ የሚል እምነት አለኝ።

- ሱፐርቫይዘራ ባሉበት ሳስተምር የነበረኝ ብቃት ከበፊቱ ያነሰ ነው ብዬ ለመናገር ሙሉ በሙሉ አልደፍርም። ይሁን እንጂ ከበፊቱ በተወሰነ ደረጃ ከበፊት ብቃቴ መቀነሴ የሚካድ አይሆንም ሱፐርቫይዘራ ባለበት ሳስተምር በዕለታዊ ዕቅዴ ላይ ያቀድኩትን አልጨረስኩም። ይህንን ልልበት የቻልኩት ትንሽ እንኳ የቀረቸኝ ብትሆን ጨርሰሁል ወይስ አልጨረስኩም ለሚለው ጥያቄ መልስ ሊሆን የሚችለው አልጨረስኩም ስለሆነ ነው።

- ሱፐርቫይዘራ በነበሩ ጊዜ የዕለት የማስተማር ዝግጅቴን አላጠቃለልኩም ነበር። ይህም በርሳቸው መኖር ምክንያት የተከሰተ ሳይሆን በትምህርት ይዘት ምጣኔ ችግር መንስዔ የደረሰ ይመስለኛል። ልምድ የሌለኝ እንደመሆኔ መጠን ለክፍለ ጊዜ የሚበቃ ትምህርት ለመመጠን አልቻልኩም።

2.2. የተማሪ አስተማሪዎቹ ለሱፐርቫይዘሮቻቸው ያላቸውን አመለካከት በተመለከተ ያቀረቧቸው አስተያየቶች።

- እንዴት እንደደረሰኝ አላውቅም። ለሱ ያለኝ አመለካከት ቢኖር በክፍል ውስጥ ሲያስተምር አንድ ጥያቄ በሚጠየቅበት ጊዜ ተማሪ ሲመልስለት ትክክል ካልሆነ መልሱ ስድብና ዘለፋ ስለሆነ እሱ ለግምገማ ሂደት የሰውን ስህተት ከማውጣት በቀር በትክክል ይገመግማል የሚል ግምት የለኝም።

- ለኔ የተመደበውን ሱፐርቫይዘር በጥሩ ሁኔታ ነው ያየሁት ምክንያቱም የማስተማር ልምድን ያስተማረኝ መምህራ ነውና ከልምዱ በመነሳት ጥሩ የሆኑ የአስተምሮት ዘዴዎችን ለማሳየት እችላለሁ ብዬ ስለማምን ነው።

- ከሞላ ጉደል ለሱ ያለኝ አመለካከት ደህና ነው።

2.3. የተማሪ አስተማሪዎቹ የትምህርቱን አቀራረብና ይዘት በተመለከተ ከሱፐርቫይዘሮቻቸው ጋር ያሳዩትን የሀሳብ ልዩነት በተመለከተ የቀረቡ አስተያየቶች።

- ሱፐርቫይዘራ ያለኝ ሁሉ እውነት ነው የሚል ግምት የለኝም። ምክንያቱም እሱ በመጣበት ወቅት ሳስተምር ትምህርቱን በተመለከተ ሰመመንን እንደምሳሌ ስገልፅ በነሱ ደረጃ ሰመመንን ሊያነቡት አይችሉም ስላለኝ ሁኔታ ይህንን እውነት ብዬ ልቀበል አላስደፈረኝም። ምክንያቱም ሰመመንን የአስረኛ ክፍል ተማሪ ያነበዋል የሚል ዕምነት አለኝ።

- ሱፐርቫይዘራ የተማሪዎችን ረባሽነት የተረዱ ቢሆንም በጊዜው ለቁጥጥር ያመቻል ብዬ ያደረሱትን እንቅስቃሴ «ወታደራዊ ቁጥጥር» ይመስላል። እንዲህ አይነት ቁጥጥር ተገቢ አይደለም ብለው ማረሚያ ሰጥተውኛል።... ሁለት ሶስት ጎረምሳ ተማሪዎችን በመካከላቸው አቁሜ እንኳ የማይታገሱ ተማሪዎች ቁጣ ያንሳቸዋል የማለቱ ነገር ትንሽ ይከብደኛል። እኔን ሆኖ ያየው ምናልባት በኔ ሀሳብ ሊስማማ ይችላል ብዬ አስባለሁ።

- ሱፐርቫይዘራ የነገሩኝን ድክመት በሙሉ አልተቀበልኩም። እኔ ያስተማርኳቸው ስለአጭር ልቦወለድ ነበር። ተማሪዎች በመጀመሪያ መምህራቸው መማራቸውን ጠይቀህ «አዎ ተምረናል» የሚል ምላሽ ስታገኝ ለምን ደገምከው ነው። ነገር ግን እኔ በምልከታ ሰዓት ስከታተል ተማሪዎች ይመጥናቸዋል ተብሎ የሚገመተውን ዕውቀት አላገኙም። በተጨማሪም አንዳንድ ተማሪዎች ስለአጭር ልቦለድ ምንም እንደማያውቁ ሲነገሩኝ መደገም አለበት ብዬ አስተምሬያቸዋለሁ፤ ያውቃሉ ተብሎ የሚጠበቅባቸውንም ተረድተዋል። ስለዚህ ይህ ድክመት ነው ብዬ አላምንበትም።

2.4. ድኅረ የማስተማር ልምምድ የተካሄደውን ውይይት አስመልክቶ በተማሪ አስተማሪዎች የቀረቡ አስተያየቶች።

2.4.1. ያለፈውን የማስተማር ልምምድ በተመለከተ ውይይቱ በየትኛው ገፅታ ላይ ያተኮረ እንደነበር የሚገልፁ አስተያየቶች፤

- ውይይቱ በአጠቃላይ ያተኮረው፡-
  - ምንም እንኳን ልጆቹ እረባሽ መሆናቸውን ባይም እንደወታደር ዓይነት ቁጥጥር ማድረግ የለብህም ተብያለሁ።
  - «አይ አም ሶሪ» የሚል እንግሊዚኛ ተናግረህል
  - የትምህርት ዝግጅትህ /የክፍለ ጊዜ ዕቅድ/ ይዘት በዛ ይቀነስ
  - ጥቁር ሰሌዳ ላይ ከርዕሱ ውጭ ምንም ሳትፀፍ ቆይተህ በኋላ ነው የዓፍክ ስለዚህ ከመጀመሪያው መፃፍ አለብህ የመሳሰሉት ናቸው
- ከውይይቱ ያገኘሁት ብዙ ነገር አለ ይኸውም፡-
  - የተመደበልኝን ሰዓት በትክክል መጠቀም እንዳለብኝ
  - የዕለት ትምህርት ማስተማሪያ ዝግጅት ቅፅ ሳዘጋጅ ሀሳቤን ግልፅ በሆነ መንገድ መግለፅ እንዳለብኝ
  - በማስተምርበት ጊዜ ቀኑን ከጥቁር ሰሌዳው ላይ መፃፍ እንዳለብኝ

- ውይይቱ ባጠቃላይ ያተኮረው በዕለቱ የማስተማር ልምምዴ ወቅት በክፍል ውስጥ የነበረኝ መንፈስ፣ የተጠቀምኩበት የማስተማር ዘዴ፣ የዕለት ዝግጅት መግለጫ አፃፃፍና ከዚህ መግለጫ ጋር በዕለቱ ያሳየሁት የማስተማር ተዛምዶ ላይ ነው።

2.4.2. ውይይቱ በተማሪ አስተማሪው የትኛው ጎን ላይ ያተኮረ እንደነበር የሚገልፁ አስተያየቶች፤

- የኔ ሱፐርቫይዘር የአንድን የተማሪ አስተማሪ ስህተት እያጎሱ መሳለቂያ ማድረግ እንጂ ከስህተቱ ታርሞ እንዲሻሻል አያደርጉም። እንዲህ በምልበት ጊዜ ግን ጠንካራ ጎኑን አይናገሩም ማለቴ ሳይሆን ትኩረታቸው እደካማ ጎን ላይ መሆኑን ለመግለፅ ነው።
- ውይይቱ ያተኩር የነበረው በደካማ ጎን ላይ ብቻ ነበር። ለወደፊቱ እንዲቀጠልባቸው የሚያስፈልጉ ጠንካራ ጎኖች አልተነሱም።
- ሱፐርቫይዘሪ ምንም እንኳን ሁለቱንም በተወሰነ ደረጃ አጠጋግተው ይንገሩኝ እንጂ ትንሽ በደካማ ጎኔ ላይ ያመዘኑ ይመስለኛል። ይህ ግን ብዙም የሚጋነን አይደለም።
- በመጀመሪያ ጠንካራ ጎን እንዳለኝ ዘርዘር ከነገረኝ በኋላ ደካማ ጎንም እንዳለኝ ዘርዘር ነግሮኛል።

2.4.3. አጠቃላይ የውይይቱን መንፈስ በተመለከተ በተማሪ አስተማሪዎቹ የተሰነዘሩ አስተያየቶች፤

- የኔ አመለካከት አንድ የተማሪ አስተማሪ ከሱፐርቫይዘሩ ጋር ውይይት ሲያደርግ ስህተቱን ስለሚነግረው ለወደፊቱ ይህን ስህተቱን አርሞ የሚሻሻልበትን መንገድ እንዲፈልግ ያደርገዋል። ግን ውይይት በሚደረግበት ጊዜ ገምጋሚው ደካማ ጎኑን ብቻ ከመግለፅ ጠንካራ ጎኑንም መግለፅ አለበት። ይህ ከሆነ ሁለቱን አመዛዝኖ የሚሻሻልበትን መንገድ እንደሚፈልግ አምናለሁ።
- ከሱፐርቫይዘሩ ጋር ላደረኩት ውይይት ያለኝ አመለካከት አሉታዊ ሳይሆን አይቀርም። ምክንያቱም እርሳቸው ያሉት የግድ መደረግ እንዳለበት የሚፈልጉ ናቸው። በርግጥ የሚሰጡት ምክር የሚደገፍ ነው። ግን እኛ እንሳሳታለን ተማሪዎች ትክክል ናቸው የሚል እሳቤ የላቸውም።

- ከሱፐርቫይዘሪ ጋር ያደረግሁት ውይይት በመሠረቱ እጅግ አስፈላጊና ከፍተኛ ጥቅም ያለው ማለትም የነገረኝን ጠንካራ ጎን ለማበልፀግ ባንፃሩ ደግሞ ደካማ ጎኔን በተቻለ መጠን ወደፊት ለማደርጋቸው ልምምዶች ላለመድገም ከፍተኛ እገዛ አድርጎልኛል።

- ከሱፐርቫይዘሪ ጋር ያደረግሁት ውይይት እንደባዘነ ጊዜ ነው የምቆጥረው ያለምንም ውጤት የተበተነ ስብሰባ ይመስላል። በተፅዕኖ የተሞላ ውይይት በመሆኑ ተናንቆኛል። ከላይ እንደጠቀስኩት የተማርኩትና የሱፐርቫይዘሪ አመለካከት የተቃረነ ነው።

2.5. የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቪዥኑን ሂደት በተመለከተ በተማሪ አስተማሪዎቹ የቀረቡ አጠቃላይ አስተያየቶች፤

- ባለፈው ሳምንት ለሦስት ጊዜ ሲገመገሙኝ ከመጀመሪያው ዕለት በቀር ከፍርሀት የተነሳ እርሳቸው በሚፈልጉት መንገድ በማቅረቤ ተደስተዋል። ለመጨረሻ ጊዜ ከጉበኙኝ በኋላ እንዲያውም «ቀጥልበት» ሲሉ ድጋፍ ሰጥተውኛል። እዚህ ላይ ላነሳው የምፈልገው በአንድ ሳምንት ሦስት ጊዜ መመልከታቸው አግባብነቱ ያጠራጥረኛል። ምክንያቱም በሦስት ተከታታይ ቀናት አስተማሪው ድክመቱን ሁሉ አሻሽሎ ብቁ ሆኖ ለመገኘት የሚበቃ አይመስለኝም።

....ሌላው አስተያየቴ ለማስተማር ልምምድ በወጡ የተማሪ አስተማሪዎች መመዘኛ ፎርም ላይ ነው። በተለይ ፐርሰናሊቲ እና የማስተማሪያ መረጃ ከሚሉት ሁለት የውጤት መመዘኛ ሀሳቦች ላይ ፐርሰናሊቲ በአለባበስ ከታየ አንድ የእኔ ቢጤ የአለችውን አጥቦና ሰፍቶ ለማስተማር ልምምድ ቢወጣ ወንጀል ይሆን እርግጥ ተማሪዎቹ ከሱ የበለጠ ለብሰው ሊታዩ ይችላሉ። ግን ምን ይደረግ ድህነት ነዋ! እንደ አንድ የመገምገሚያ ስልት ሆኖ ሊወሰድ ይገባዋልን? ሁለተኛ የማስተማሪያ መረጃ የሚለው ነው። የማስተማሪያ መረጃ መጠቀሙ የዕለቱን ትምህርት ግልፅና ተአማኒነት እንዲኖረው ያደርጋል። ግን ሁልጊዜ የግድ ነወይ? .... ይህ ጉዳይ እንዴት ይፈረጃል።

- ግምገማ ሲደረግ ገምጋሚው መምህር በተቻለ አቅም በመጀመሪያዎቹ የማስተማር ልምምድ ወቅት ማለትም /ሰኞና ማክሰኞ/ ባይመጣ ቢያንስ ተማሪው ከተማሪዎቹና ከጥቁር ሰሌዳው ከትምህርቱ ጋር በደንብ ለመተዋወቅ እድል እንዲያገኙ።

- በዚህ የማስተማር ልምምድ በጠንካራ ጉን እንድንቀጥልና ድክመት እንድናሻሽል ሳይሆን ስህተት ለማውጣት ብቻ የሚሄዱ ሰዎች እንዳሉ ቢታወቅ የሚል አመለካከት አለኝ።

3. ሦስተኛውን የማስተማር ልምምድ ሳምንት በተመለከተ የቀረቡ አስተያየቶች።

3.1. ሱፐርቫይዘር ለሁለተኛ ጊዜ በክፍል ውስጥ በተገኘበት ጊዜ የተፈጠሩ ሁኔታዎችን አስመልክቶ የቀረቡ አስተያየቶች፤

3.1.1. በተማሪ አስተማሪዎቹ ስሜት ላይ የተፈጠሩ ሁኔታዎችን በተመለከተ፤

- ገምጋሚው በመጣ ጊዜ የተሰማኝ ነገር ምንም እንኳን በራስ መተማመን አለኝ ብልም ፍርሀት ግን በመጠኑም ቢሆን ሊለቀኝ አልቻለም። ከዚያም ገምጋሚው ምን ዓይነት አስተያየት ይሰጠኝ ይሆን በማለት በአእምሮዬ ውስጥ የመረበሽ ስሜት አድርብኝ ነበር። እንዲያውም ጭራሽ መምህሩ ከወጣ በኋላ ለማስተማር የነበረኝ ፍላጎት በአያሌው ቀንሶ ነበር። ገምጋሚው በክፍል ውስጥ ከገባ ጀምሮ የነበረኝ የማስተማር ዝግጅት ከፍተኛ ነበር። ቢሆንም ግን በውስጤ ያለው የመደናገጥና የመፍራት ስሜት ዝግጅቴን እንዳልወጣ ተፅዕኖ አሳድሮብኛል።

- ሱፐርቫይዘር ለሁለተኛ ጊዜ ሲመጡ በመጀመሪያ መጥተው ስለነበር አሁን ምንም የመደናገጥ ስሜት አልነበረብኝም።

- ሱፐርቫይዘሪ ሲገመገሙኝ በመጡ ጊዜ የተሰማኝ ስሜት ሙሉ በሙሉ የመረበሽ ስሜት ባይሆንም የተወሰነ መረበሽ ተሰምቶኝ ይህ የተሰማኝ እክፍል ገብተው እስኪቀመጡ እኔም የዕለቱን የትምህርት ርዕስ ለተማሪዎች ካስተዋወቅሁ በኋላ የዕለቱን ትምህርት እስክጀምር ድረስ ነው።

- ሱፐርቫይዘሪ ለመገምገም በመጡ ጊዜ የዕለት ትምህርት ሰፊ ያለ ነበር። በመሆኑም ዕቅዱን በተወሰነው ሰዓት መጨረስ ስለነበረብኝ የመፍጠንና የመረበሽ ሁኔታዎች ተሰምተውኛል። የመረበሹ ሁኔታ መንስኤው ሱፐርቫይዘሩን በመፍራት ሳይሆን ጊዜው ያንሰኝ ይሆን? በማለት ነው።

3.2. ተማሪዎቹ ያሳዩትን ባህርይ በተመለከተ፤

- ከበሬቱ የተለየ ምንም ነገር አልነበረም። ከምን አኳያ እንደሆነ አልገባኝም የተወሰነ የመረበሽ ፀባያቸውን ቀንሰው ነበር።

- ሱፐርቫይዘሪ በመጡ ጊዜ ተማሪዎች ከበሬቱ የተለየ ለውጥ ነበራቸው። ይኸውም ሱፐርቫይዘር እኛን ሊገመግም ሲመጣ ጎድቶን እንደሚሄድ አድርገው ስለሚገምቱ በዚያን ጊዜ ተቸግረውም ቢሆን ረብሻ ያቆማሉ። ካጋጠመኝ ገጠመኝ እንኳ ብነሳ ከዚህ በፊት ማለትም ሱፐርቫይዘሪ በሌሉ ጊዜ ለማስተማር ከክፍል በምገባበት ጊዜ የተወሰኑት ቁጭ እንዳሉ ይቀራሉ። የተወሰኑት ደግሞ ይቆማሉ። እኔም በመገረም ያልተነሱትን ለምን ሰው አታከብሩም ብዬ ስጠይቅ፤ ከቆሙት መካከል አንዱ እጁን አውጥቶ «እኛም የምንቆመው ደክሞን ስለነበር ለመንጠራራትና ለመዝናናት ነው እንጂ ለማክበር እኮ አይደለም» ብሎ መለሰልኝ። እንደዚህ ብለውኝ የነበሩት ተማሪዎች አንድ ቀን ከሱፐርቫይዘሪ ጋር ለማስተማር በምሄድበት ጊዜ ሁሉም ብድግ አሉ። ይህም በተወሰነ ደረጃ ለውጥ እንዳሳዩ ይጠቁማል።

- ሱፐርቫይዘሩ በመጡ ጊዜ የተለየ ለውጥ አልነበራቸውም።

- ሱፐርቫይዘሩ በመጡ ጊዜ ተማሪዎች ለውጥ ነበራቸው። እኔ ለለውጡ እንደምክንያት የምወስደው ሰውየው /ሱፐርቫይዘሩ/ ለእነሱ እንግዳ ስለሆነባቸው ይመስለኛል።

3.3. የተማሪ አስተማሪው በራሱ የትምህራርት አቀራረብ ላይ የሰነዘራቸው አስተያየቶች፤

- ሱፐርቫይዘሪ በአሉበት ሰዓት ሳስተምር የነበረኝ ብቃት በኔ ግምት ከመቼውም ጊዜ የበለጠ ነው ብዬ እገምታለሁ። ምክንያቱም ለመዘጋጀት ከሦስት ቀን ያላነሰ ነው የወሰደብኝ። በዚሁ ሂደት ላይ በዕለታዊ ዕቅዴ ላይ ያቀድኩትን ያለምንም ማዛነፍ በትክክል ጨርሻለሁ። በዚህ ሰዓት የዕለቱን የማስተማር ተግባር በትክክል ተወጥቼአለሁ ብዬ አምናለሁ።

- ሱፐርቫይዘሪ በነበረበትና በሌለበት የማስተምረው በሙሉ አንድ ናቸው ለማለት የማልችልበት ምክንያት አለኝ። ይህም ምክንያት ነገሮቹን በትክክል እያወቅኋቸው ነገር ግን የተወሰነ መረበሽ ስላለብኝ ለተማሪዎቼ ማሳወቅ የነበረብኝን ሳላሳውቅ ቀርቻለሁ። ያቀድኩትን ግን የጨረስኩ ይመስለኛል።

- ከበሬቱ ሻል ባለ ደረጃ አስተምሬለሁ። በተጨማሪም በዕለቱ ያቀድኩትን እቅድ ጨርሻለሁ። የዕለቱን የማስተማር ተግባር ግን በሚገባ ተወጥቻለሁ ለማለት አልደፍርም። ምክንያቱም ገና ተለማማጅ እንደመሆኔ መጠን እኔ ያላወኩዋቸው ጉድለቶች ሊኖሩ ይችላሉ። ለምሳሌ የሠዓት እጥረት አንዱ ነበር። ... ሱፐርቫይዘሬ በመጡ ጊዜ የተለየ የማስተማር ስልት ተጠቅሜያለሁ። ምክንያቱም ጥሩ ውጤት አገኛለሁ ብዬ በመገመት ሳይሆን አይቀርም።
- በዚህ ሣምንት ገምጋሚ መምህሩ ሲመጣም ሆነ ሳይመጣ በማስተማሩ ረገድ የነበረኝ ብቃት ከአለፈው ሳምንት እጅግ የተሻለ እንደነበር አገምታለሁ። በማስተምርበት ጊዜ በዕለት ዝግጅቱ ላይ የሰፈሩትን ጉዳዮች ሁሉ ሸፍኛለሁ።.....

3.4. የተማሪ አስተማሪዎቹ ለሱፐርቫይዘርቻቸው ያላቸውን አመለካከት በተመለከተ ያቀረቧቸው አስተያየቶች፤

- ለእኔ የተመደበው ሱፐርቫይዘር ብቃት ያለው ሱፐርቫይዘር ነው ብል ማጋነን አይሆንብኝም። ምክንያቱም ትክክለኛውን የአገማገም ሥርዓት ተከትሎ ስለቀረበኝ ነው። መቼ እንደሚመጣ አይናገርም፤ በወቅቱ የተሰማውን ስሜት ስህተትና ጠንካራ ጎኔንም ቢሆን ስለሚገልፅልኝ ለእሱ ያለኝ አመለካከት መልካም ነው። ይሁን እንጂ የፐርሰናሊቲ ጉዳዩን ስለሚነካካብኝ ድህነቴ ነው መሰል ትንሽ ይሰማኛል።
- በመጀመሪያው ዙር እንደሌሎች ተማሪዎች ባለመገምገማቸው ምን መስተካከልና ምን ማጠናከር እንዳለብኝ ባለመንገራቸው ቅሬታ አለኝ።
- ለኔ የተመደበልኝ ሱፐርቫይዘር በደህና ሁኔታ ነው ያገኘሁት። ቢሆንም ግን ሲገባ ሳላየው ክፍል በመግባቱ የነበረኝን መልካም አመለካከት ሊቀይረው ችሏል።
- ለሱፐርቫይዘሩ ያለኝ አመለካከት ሱፐርቫይዘሩ ሀሳብ በሚሰጡበት ጊዜ ሁልጊዜ የሚያሳዩት የተማሪ አስተማሪውን ደካማ ጎን እንጂ ጠንካራ ጎኑን ስለማይገልፁ ለወደፊቱ ደካማ ጎን ካለው ጠንካራ ጎኑም መገለፅ አለበት የሚል አመለካከት አለኝ።

3.5. የተማሪ አስተማሪዎቹ የትምህርቱን አቀራረብና ይዘት በተመለከተ ከሱፐርቫይዘርቻቸው ጋር ያሳዩትን የሀሳብ ልዩነት በተመለከተ የቀረቡ አስተያየቶች፤

- ከዚህ በፊት በቲዩቪ የተማርኩትና ሱፐርቫይዘሬ የሚሉት ነገር ብዙም ባይሆን ባንዳንድ ነገር ይለያያሉ። ይኸውም ባለፈው ስማር ለተማሪው የዕለቱ የትምህርት ርዕስ መነገር የለበትም። ተማሪው ራሱ ተመራምሮ ማግኘት አለበት የሚል ነበር። አሁን ግን በመጀመሪያ መነገር አለበት ብለውኛል። ሌላም አልፎ አልፎ ይለያያል። ሱፐርቫይዘሬ ያሉኝ ነገር ሁሉ እውነት ነው ግን አንድ የሚያጠራጥረኝ ነገር አለ። ተማሪዎችን እንደምንደራችሁ ያልኩ ይመስለኛል። ግን በጣም ተጠራጥሯለሁ። ሱፐርቫይዘሬ አላልክም ሲለኝ እረስቼው ነው አልኳቸው ግን እምኖ መቀበሉ ከብደኛል፤ ሌላ ጊዜ ሳልል የቀረሁበት ጊዜ ስለሌለ ለምን አዲስ ክስተት እንደመጣ ገርሞኛል። ብቻ ዋና ሀሳቤ ሁሉም እውነት ነው ለማለት ነው።

- በቲዩቪ ደረጃ የተማርኩትና አሁን ደግሞ በተግባር ገምጋሚው የሰጠውን አስተያየት ስመለከተው ሆድና ጀርባ ዓይነት ነው። ይህ ችግር የተከሰተው ምናልባት ከመምህሩ የማስተማሪያ ዘዴ ዕውቀት ማነስ ሊሆን ይችላል።

- ሱፐርቫይዘሬ ድክመቴን በተመለከተ ያነሳውን ነገር በሙሉ አልቀበለውም። ለምሳሌ የለበስኩውን ጃኬት ለምን ቆለፍኩው ያለኝን አልቀበለውም። ምክንያቱም ሊገመግመኝ የመጣው በአንዳኛው ክፍለ ጊዜ /2:00 ሰዓት ላይ ነው/። በዚህ ጊዜ ደግሞ በወቅቱ ዳመና ስለነበር በጣም ክፍተኛ ቅዝቃዜ ነበር፤ በመሆኑም ከዚያ ለመከላከል ስል ስለቆለፍሁት ይህ ደግሞ የጎላና በድክመትነት የሚነገረኝ መስሎ አይታየኝም። በእርግጥ ጃኬቴ የተቆለፈው ከአንገቴ አካባቢ ያሉት የመጀመሪያዎቹ ቁልፎችና የጃኬቴ የመጨረሻ ዳር ያሉት ሁለት ቁልፎች ነበሩ። ስለዚህም ቁልፎቹ ቦታቸውን አልለቀቁም ነበር። መጀመሪያ ከተቀበልኳት መምህር ጋር በየክፍሉ አብረን እየገባን ልጆቹን ስሜን ነግራ ተዋወቁያለሁ። ስለዚህም ስምህን አላስተዋወቅህም ያለኝን አልቀበለውም። ይህ የተማሪዎች ስሜን የመያዝ ችሎታቸው እንጂ የኔ ድክመት አይደለም። ከዚህም በተጨማሪ በምታስተምርበት ጊዜ ፊትህ ፈዞ ነበር ያለኝን አልቀበለውም። ይህን ስል መምህራ እኔ አስተምርበት የነበረው ሰዓት ምን እንደነበር ካልረሳ በስተቀር ይህ እንደዋና ድክመት ተቆጥሮ ሊነገረኝ አይገባም።

- ባብዛኛው ብቀበለውም በፐርሰናሊቲና እንዲሁም በዚህ ዝግጅት ላይ (የትምህርት ይዘት) እንደድክመት ብሎ ያነሳውን ሀሳብ አልቀበለውም።

3.6. ድገረ የማስተማር ልምምድ የተካሄደውን ውይይት አስመልክቶ የቀረቡ አስተያየቶች፤

3.6.1. ያለፈውን የማስተማር ልምምድ ሂደት በተመለከተ ውይይቱ በየትኛው ገዕታ ላይ ያተኮረ እንደነበር የሚገልፁ አስተያየቶች፤

- ውይይቱ በአጠቃላይ አተኩሮ የነበረው በዕለት ዕቅድ መግለጫ አፃፀፌ እና በማስተማር ተግባራ ላይ ነበር።

- ውይይታችን በተለይ በማስተማር ሂደት ላይ በአሉ ነገሮች ማለትም በድምፅ አጠቃቀም፣ በክፍል ቁጥጥር፣ ተማሪዎችን በማሳተፍ በኩል እንዲሁም የዕለት ትምህርት ዕቅድ ዝግጅትን በተመለከተ ነበር።

- ከሱፐርቫይዘሪ ጋር ያደረገነው ውይይት የዕለት ትምህርት ዝግጅት መግለጫውን በማስመልከት ነበር።

- በሌላንፕላን አፃፃፍ ላይ ውይይቱ አተኩሮ ነበር።

3.6.2. ውይይቱ በተማሪ አስተማሪው የትኛው ጉን ላይ ያተኮረ እንደነበር የሚገልፁ አስተያየቶች፤

- በአሁኑ ትንሽ ደስ ያለኝ በጠንካራም፣ በደካማ ጉኔ ላይ ማተኮራቸው ነው። በመጀመሪያው ዕይታ ግን አንድም ጠንካራ ጉኔን ሳይነግሩኝ እንዳለ በደካማ ጉኔ ላይ ብቻ ነው ማስተካከያ ሊሰጡኝ የነበረው።

- በደካማ ጉኔ ብቻ ላይ ያተኩር የነበረ ነው። የሞራል ውድቀት አስከትሎብኛል።

- በመሠረቱ በመጀመሪያ ደረጃ ጠንካራ ጉኔን ከተናገረ በኋላ ነው ወደ ደካማ ጉኔ የሚገባው እናም ሁለቱም ላይ ትኩረት በመስጠት ነው የአወያየኝ።

- በአጠቃላይ ገምጋሚዬ ያተኮሩት በደካማ ጉኔ ላይ ነበር እንጂ በጠንካራ ጉኔ ላይ አይደለም።

- አስተያየታቸውን የሰጡኝ በአጠቃላይ ብለው ጥሩ ነው መሻሻል ያለበትንም ነግረውኛል፤ የሚያመዘነው ወደ ጠንካራው ነው ብዬ እገምታለሁ። ምክንያቱም የተነገረኝ ደካማ ጉን ጥቂት በመሆኑ።

- ስለጠንካራ ጎኔ ምንም ነገር ስላላነሱልኝ በደካማ ጎኔ ላይ ያተኮረ ይመስለኛል።

3.6.3. አጠቃላይ የውይይቱን መንፈስ በተመለከተ፤

- ከሱፐርቫይዘራ ጋር ያረኩትን ውይይት በተመለከተ ያለኝ አመለካከት ጥሩ አይደለም። እሳቸው እንዲህ መሆን አለበት ያሉትን ነገር እንዳደርገው ከባድ ጥረት ያደርጋሉ። የራሳቸውንም የማስተማር ዘዴ ከሌላው ሰው የማስተማር ስልት ብልጫ አለው ብለው ያምናሉ። ሀሳቤንም አይቀበሉኝ፤ ስከራ-ከራቸውም ይናደዳሉ። እኔም ያለውድ በግድ እቀበለዋለሁ። ምክንያቱም ከበስተጀርባ ሌላ መዘዝ ይመጣል ብዬ በመፍራት ነው። ባጠቃላይ ስህተት ፈላጊዎች ብላቸው ጥሩ ነው። እንዲህ ስል ሠው ከስህተቱ አይማርም ማለት አይደለም፤ ይማራል።

.....እንዲህ ወደ አጠቃላይ ሁኔታው ልምጣ ማለት ከገምጋሚዬ ጋር ስለአደረኩት ውይይት ማለቴ ነው፤ እና ውይይቱ በእንጥልጥል የቀረ ነው። ማለት በሁለታችን መካከል ወይ ማመን ወይም ደግሞ ማሳመን አልነበረበትም። ...ያለምንም መተማመን እኔም ተስፋ በመቁረጥ ነው ውይይቱን የጨረሰነው።

- ከሱፐርቫይዘራ ጋር ላደረግሁት ውይይት አመለካከቴ በጣም ጥሩ ነው ብዬ አምናለሁ። ምክንያቱም ጠንካራና ደካማ ጎን በዝርዝር ስለሚነገር ከደካማ ጎኔ በመቆጠብ በጠንካራ ጎኔ እንድቀጥል አድርጎኛል፤ እና ይህ ውይይት ለወደፊቱም ጥሩ ነው ብዬ አምናለሁ።

- ከሱፐርቫይዘሩ ጋር ባደረግሁት ውይይት ያለኝ አመለካከት ሱፐርቫይዘሩ በመማር ማስተማር ሂደት ላይ የተማሪ አስተማሪውን ካለማወቅ የሰራቸውን ድክመቶች በትክክል ገመጋሚው ይህ ነው ድክመትህ ብለው ስለሚያስቀምጡት የተማሪ አስተማሪው ስህተቱን በማወቅ ለወደፊት ለሚሰማራበት የመደበኛ ሥራ ከፍተኛ እርዳታ እንደሚሰጠው እተማመናለሁ።

3.6.4. የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቫይዘሩን ሂደት በተመለከተ የቀረቡ አጠቃላይ አስተያየቶች፤

- አንዳንድ መታለፍ የሚገባቸው ነገሮች ሲገኙ እነዚህን ነገሮች ዝም ብሎ እንደማለፍ ፈንታ በሱፐርቫይዘሮች ዘንድ እንደ ትልቅ ነገር ተደርገው ይነገራሉ። በሌላ ጎኑ ደግሞ ጠንካራ ጎን እንዳለ ሁሉ ደካማ ጎንም አለ፤ በብዛት ጎልቶ

የሚነገረው ግን ጠንካራ ጎን ሳይሆን ደካማ ጎን ነው። ስለዚህም ሱፐርቫይዘሮች ጠንካራም ደካማም ጎን እኩል ይገነፋ።

- በትምህርቱ ሂደት ላይ ለልምምድ የምንሰራው ሥራ ከተማሪዎቹ የተለመደ የትምህርት አካሄድ የተቃረነ ይመስለኛል። ብዙዎቹ ተማሪዎች እኛ እያንዳንዱን ነገር በስፋትና በጥልቀት ለማየትና ከተማርነው የቋንቋ ሥነ-አስተምሮት ጋር ለማጣጣም የምናደርገው ጥረት «ለአንድ ነገር እንዴት አንድ ፔሬድ እንፈጃለን፣ ትቸር በጣም ተጎተትን» እና የመሳሰሉትን አስተያየቶች ይሰጡኛል።

- ሱፐርቫይዘሪ ለሁለተኛ ግምገማ በመጡ ጊዜ ሳስተምር ፍፁም የዝቅተኝነት ስሜት በአእምሮዬ አድርብኛል። ማለትም የማስተምረው ነገር ሁሉ ስህተት መስሎ ይታያል። በተለይ እኔ አንድ ነገር ተናግራ ሱፐርቫይዘሪን ስመለከታቸው ትኩር ብለው ሲያዩኝና ጎንበስ ብለው ሲፅፉ ባየኋቸው ጊዜ ፍፁም የተሳሳትኩ መስሎ ይሰማኛል። ይህ ስሜት በተሰማኝ ወቅት ደግሞ ለማስተማር የነበኝን ችሎታ ቀንሶብኝ ተሰምቶኛል።

- ገምጋሚዎች ቢቻል የማስተማር ዘዴን የሚያስተምሩ ቢሆኑ። በዕርግጥ የመምህራን ቁጥር ሊያንስ ይችላል። ለዚህ ተማሪው የተማረው እንዴት እንደሆነ ለማየት ቢሞክር። ይህንን ለማለት ያነሳሳኝ ሌሰንፕላን አወጣጥ ላይ የምንጠቀምባቸው ቃላት ስንማር የተነገረንን ቃላት የተማሪ አስተማሪዎች ቢጠቀሙ ይህ መሆን የለበትም፣ ይህንን ተጠቀም የሚል ችግር ስለተፈጠረ ነው።

- በማስተማር ልምምድ ወቅት ገምጋሚ መምህራን የሚመጡበት ቀናት ቢራራቅ ለምሳሌ የመጀመሪያው ግምገማ ከተደረገ በኋላ ቢያንስ ሁለት ወይም ሦስት ቀን ቢሰጥ። ይህም ተማሪው የተሰጠውን እርማት /ማሻሻያ/ እንዲያስተካክል ራሱን የበለጠ እንዲያዘጋጅ ይረዳዋልና። ለምሳሌ እኔ ሀሙስ የመጀመሪያውን ዙር ተገመገምኩ አርብ ኮሜንት ተሰጠኝ። ሁለተኛው ዙር ግምገማ ሰኞ ተደረገ። ይህን አሻሽል ተብሎ የተሰጠኝ ጉልህ ነገር አለመኖሩ እንጂ መቼ ላሻሽለው እችል ነበር? ለመሻሻል ቲዎሪ ብቻ ሳይሆን ተግባርም ስለሚያስፈልገው ይህ ነገር ቢታይ።

- የተማሪ አስተማሪው በሚገመገምበት ወቅት የግምገማው መስፈርቶች ቢነገሩት (አንዳንድ መምህራን ሲናገሩ አንዳንዶቹ ስለማይናገሩ ሁሉም አውቆት ቢገባ)።

4. አራተኛውን የማስተማር ልምምድ ሳምንት በተመለከተ የቀረቡ አስተያየቶች።

4.1. ሱፐርቫይዘር ለጉብኝት ለሦስተኛ ጊዜ በክፍል ውስጥ በተገኘበት ጊዜ የተፈጠሩ ሁኔታዎችን አስመልክቶ የቀረቡ አስተያየቶች፤

4.1.1. በተማሪ አስተማሪዎቹ ስሜት ላይ የተፈጠሩ ሁኔታዎችን በተመለከተ፤

- ሱፐርቫይዘሪ ሊገመግሙኝ ሲመጡ ድንጋጤ ተሰምቶኛል። ምክንያቱም ስለማስተምረው ርዕስ ጉዳይ ጠለቅ ያለ ዕውቀት ስላላቸው ከጠንካራው ጉኔ ይልቅ ድክመቴ ጉልቶ የሚታያቸው ነበር የመሰለኝ። በመሆኑም በተወሰነ ደረጃ ድንጋጤ አድሮብኛል።
- ሱፐርቫይዘሪ ሊገመግሙኝ በመጡ ጊዜ የነበረኝ ስሜት ደስታ አልነበረም፤ ድንጋጤም አልነበረም፤ መረበሽም አይደለም ግን ላለመደንገጥ የሚደረግ ትግል ዓይነት ስሜት ነበር የሚሰማኝ። ይህንን ስል ግን ደንግጫለሁ ለማለት አይደለም።
- በፍራቻ በኩል በተለየ ሁኔታ ከዕለት ዕለት እየደፈርኩ ሄጃለሁ።
- ለሦስተኛው ዙር ግምገማ በመጡ ጊዜ እንደመጀመሪያውና ሁለተኛው ዙር ባይሆንም መጠነኛ የሆነ የመረበሽ ስሜት አድሮብኝ ነበር።
- ሱፐርቫይዘሪ በመምጣቱ ምንም ዓይነት የተለየ ስሜት አልተሰማኝም።

4.2.2. ተማሪዎቹ ያሳዩትን ባህርይ በተመለከተ፤

- ሱፐርቫይዘሪ በመጡ ጊዜ ተማሪዎቹ ከበሬቱ ለውጥ ነበራቸው። ምክንያት ነው ብዬ የምገምተው ነገር ቢኖር፤ ለእኔ መጥፎ (ዝቅተኛ) የሆነ የግምገማ ውጤት እንዳይሰጡኝ በማሰብ ይመስለኛል። በክፍል ውስጥ ጥያቄ ለመመለስ እጃቸውን የሚወጡት፤ በንፅፅር ረብሻቸውን የሚቀንሱት።
- ሱፐርቫይዘር በሚኖርበት ጊዜ ተማሪዎች የሚሳዩት እንቅስቃሴ ከፍተኛ ነው፤ አይረብሹም። በመሆኑም አወቁም አላወቁም እጃቸውን አውጥተው የመሰላቸውን ይመልሳሉ በአጠቃላይ ጥሩ የሆነ ቀረቤታ ነበራቸው።

- ገምጋሚው እንደአጋጣሚ የገባልኝ በሁለተኛው ሃምንት ከተገመገምኩበት ክፍል ነበር። እኛም ተማሪዎቹ ወዝ ተጣገቡ መሰል ከሱፐርቫይዘሩ አጠገብ እንደኛው ተኛብኝ።

- ሱፐርቫይዘሪ በመጡ ጊዜ ተማሪዎች ከበፊቱ ለውጥ ነበራቸው ለምን? ለዚህ ጥያቄ ግን እርግጠኛ ሆኜ ይህ ነው ልል አልችልም። ምክንያቱም ለምን ተለወጡ? የራሳቸው የሆነ አስተሳሰብ ሊኖራቸው ይችላል። በዚህ ዕለት መለወጣቸውን እንጂ ለምን? የሚለውን ግን ለመመለስ አስቸጋሪ ሆኖ ነው የሚታየኝ።

4.1.3. የተማሪ አስተማሪው በራሱ የትምህርት አቀራረብ ላይ የሰነዘራቸው አስተያየቶች፤

- በዚህ ዕለት ሱፐርቫይዘሪ መኖሩ አንዳችም ለውጥ አልፈጠረብኝም። የነበረኝም ብቃት ከበፊቱ ያነሰ ወይም የበለጠ ነው ብዬ ለመናገር አልደፈርም። ....

- ሱፐርቫይዘሪ ባሉበት ሳስተምር የነበረኝ ብቃት ከበፊቱ ያነሰ ነበር። ምክንያቱም መጀመሪያ የነበረኝ ብቃት ሳያንሰኝ ነገር ግን በማስተምርበት ጊዜ ምን ተሳስቼ ይሆን? ምን ተናግራ ይሆን? በማለት የባሰውኑ ተዋረድነት ያለው ትምህርት ሳስተምር የጨረስኩ ይመስለኛል። ይህም የሆነው ጠለቅ ያለ ችሎታ ስላላቸው ድክመቴን በቀላሉ ያወጣሉ በማለት ነው።

- ገምጋሜዬ በመጣ ጊዜ የነበረኝ የማስተማር ብቃት ከሌላው ጊዜ የተሻለ ነበር። ምክንያቱም የማስተማር ልምምዱ በደንብ ተለማምጄ ስለነበርና አስተምራለሁ ብዬ ያሰብኩትን በሙሉ ያለምንም መደናገጥ ስላስተማርኩኝ ነው። በዕለታዊ ዕቅድ ላይ ያሰፈርኳቸውን በሙሉ በተሰጠኝ ሰዓት ጨርሻለሁ።

- ሱፐርቫይዘሪ ባሉበት ሳስተምር በዕለታዊ ዕቅድ ላይ ያቀድኩትን አልጨረስኩም። ሳስተምር የነበረኝ ብቃት ግን ከበፊቱ የተሻለ ነበር። የተለየ የማስተማር ስልት ተጠቅሜያለሁ። ለምን ቢባል ስራዬን ተመልክተው ደህና የገምገማ ነጥብ እንዲሰጡኝ በማሰብ ነው።

4.2. የተማሪ አስተማሪዎች ለሱፐርቫይዘርቻቸው ያላቸውን አመለካከት በተመለከተ ያቀረቧቸው አስተያየቶች፤

- ለሱ ማለትም ለሱፐርቫይዘር ያለኝ አመለካከት በጣም የሚያሳዝን ነበር ምክንያቱም የራሱን ፕሮግራም አቃውሶ የኔንም ፕሮግራም ስላቃወሰብኝ አሳዝኖኛል።... የግድ ማስተማር አለብህ ብሎ ለዚያም ተዘጋጅቼ ብሄድ ሰዓት ካለቀ /ከተደወለ/ በኋላ መጣ።
- በአጠቃላይ በእኔና በገምጋሚዬ መካከል ከጠበቅሁት በላይ መግባባት ታይቶበት ያለቀ የማስተማር ልምምድ ወቅት ነበር።
- በገምጋሚዬ ላይ መጥፎ አተያይ የፈጠረብኝ የነጥብ አሰጣጥን በተመለከተ ነው። ገምጋሚዬ የሰጠኝ አስተያየት ትንሽና ተራ ሲሆን በብዛት ግን ጠንካራ ጎን ላይ ነው ሲነግረኝ የቆየው። እናም ከዚህ አኳያ የተሰጠኝን ነጥብ ስመለከተው ደግሞ እጅጉን የሚያስገርም ወይም ሆድና ጀርባ ሆኖብኛል። ምናልባት ምን እንዳለበ ባላውቅም እስከ አሁን ግን በገምጋሚዬ ላይ ያለኝ አመለካከት መጥፎ እንደሆነ ነው።
- እንደሁለተኛው ዙር አሁንም ጥሩ አመለካከት የለኝም። እንደፈራሁት ደረሰኝና አረፈ።
- ባለፈው ስለገለፅሁት መደጋገም እንዳይሆንብኝ ትቼዋለሁ።

4.3. የተማሪ አስተማሪዎች የትምህርቱን አቀራረብና ይዘት በተመለከተ፤ ከሱፐርቫይዘርቻቸው ጋር ያላዩትን የሀሳብ ልዩነት በተመለከተ፤

- ስለፈተናው ከሱፐርቫይዘራ ጋር ውይይት አድርገን ነበር። ያወጣሁት ሀያ ሁለት ጥያቄዎችን ነበር። በሦስት ሳምንት ትምህርት ብዙ አርዕስት ማስተማርና ይህን ያህል ጥያቄም ማውጣት እንደሌለብኝ ነገረኝ። ነገር ግን መደበኛው መምህር ካስተማሩት ውስጥም እንዳወጣ መደበኛ መምህሩ ስለነገሩኝ የእሳቸውን ፍላጎት ለማሟላት እንዳደረግሁት ነግሬው ጨርሰናል።
- ሱፐርቫይዘራ ድክመቴን በተመለከተ ያነሱትን ነገር በሙሉ አቀበላለሁ። ነገር ግን የዕለቱን ትምህርት በማስተዋወቅ ረገድ መጀመሪያ ላይ (መግቢያ አካባቢ ቢሆን) ያሉኝን አልቀበልም ምክንያቱም ተማሪዎች አዲስ ያልሆነ ነገር (እንግዳ ያልሆነ ነገር) በሚማሩበት ጊዜ ርዕሱን ቀድመው ከተናገሩ የምናውቀው ነው

በማለት መሰላቸት ያመጣሉ። በመሆኑም አዲስ ያልሆነን ነገር ርዕሱን በስተመጨረሻ ባላሰቡት መንገድ እያስተዋወቁ መምጣቱ ጥሩ ነው የሚል ዕምነት አለኝና

- በማስተማር ላይ እያለሁ ከሱፐርቫይዘሪ አጠገብ የነበረ ልጅ ሆኑ ብሎ እኔን እኔን እያየ ተኛ። የእጅ ማስጠንቀቂያ ሰጠሁት አሁንም ተኛ። ሁሉም ተማሪዎች ሀሳባቸውን ወደተኛው ተማሪ አደረጉ። ቀስ አድርጌ አስወጣሁት። ለምን ይህን አደረግህ ተባልኩ። እኔ ግን ብዙዎቹ ተማሪዎች በአንድ ተማሪ ምክንያት ከሚገቡ አንድ ሰው ቢገቡ ይሻላል ብዬ የአደረግሁት ነው አልኩት። በዚህ የተስማማን አልመሰለኝም። እርግጥ ሙቀት ስለሆነ ደክሞት ቢሆን መልካም ግን ሆኑ ብሎ የአደረገው ነው። የማስተማሩ ህግ ባይፈቅደውም አስወጥቼዋለሁ። ደግሞም ትክክለኛ ነኝ ብዬ አምናለሁ።

4.4. ድገረ የማስተማር ልምምድ የተካሄደውን ውይይት አስመልክቶ የቀረቡ አስተያየቶች፤

4.4.1. ያለፈውን የማስተማር ልምምድ በተመለከተ ውይይቱ በየትኛው ገፅታ ላይ ያተኮረ እንደነበር የሚገልፁ አስተያየቶች፤

- ውይይታችን ያተኮረው በማስተማር ዘዴና በዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ ዓላማዬ ላይ ነበር። የማስተማር ዘዴ ስል ተማሪዎች ብዙውን ጊዜ ተናጋሪ ሆነው መምህሩ ትንሽ እየተናገረ ውይይት አንዲደረግ፣ ገለፃ ብቻ አግባብ እንዳልሆነ በሚሉት ጉዳዮች ላይ ነበር።
- በውይይቱ ላይ የትምህርት ዕቅድ ዓላማዬን በተመለከተ መሆን የነበረበትን ነገረውኝ እኔም ለምን እንዳልኩኝ ተናግሮ ተግባብተን ጥሩ ውይይት አካሂደናል።
- በሦስተኛው ዙር የተነጋገርንበት ርዕሰ ጉዳይ ደግሞ በክፍል ውስጥ በምታስረዳበት ጊዜ ወደተማሪዎች አልተመለከትክም የሚል ሲሆን ይህን በተመለከተ በተሰጠው አስተያየት በእኔ በኩል በጣም እደግፈዋለሁ። ምክንያቱም ተማሪዎች በዚያን ጊዜ የተለያዩ ስራዎችን ሊሰሩ ይችሉ ይሆናል።
- ውይይቱ ያተኮረው በዲሲፒሊን፣ በፐርሰናሊቲ እንዲሁም በዕለት ዝግጅቱ ዕቅድ አወጣጥ ላይ ነበር።
- ውይይቱ በአቀራረቡና በዕለቱ የትምህርት ዕቅድ ዓላማ ላይ ያተኮረ ነበር።

4.4.2. ውይይቱ በተማሪ አስተማሪው የትኛው ጉን ላይ ያተኮረ እንደነበር የሚገልፁ አስተያየቶች፤

- ጠንካራም ሆነ ደካማ ጉኔን ነካክቷል። በአጠቃላይ ትኩረቱ በሁለቱም ላይ ነበር።
- በደካማ ጉን ላይ ብቻ ነበር ያተኩር የነበረው።
- ደካማም ሆነ ጠንካራ ጉን ተዘርዘሮ አልተነገረኝም። በአጠቃላይ ጥሩ ነው የሚል ስለሆነ ይህ ነው የምለው የለም።
- ሱፐርቫይዘራ ያተኮረው በጠንካራ ጉኔ ላይ ነበር። ይኸውም ባለፈው አሻሽል ያለኝን አሻሽዬ ስላገኘኝ በእጅጉ ተደስቶ ስለነበር ነው።

4.4.3. አጠቃላይ የውይይቱን መንፈስ በተመለከተ የቀረቡ አስተያየቶች፤

- ከሱፐርቫይዘራ ጋር ስላደረኩት ውይይት በተመለከተ ከፍተኛ ጠቀሜታ ያለው ከመሆኑም በላይ ለመደበኛው የማስተማር ስራ ለጥሩ ሁኔታ ቅድመ ዝግጅት አደርግ ዘንድ ተገቢውን ድክመት በመንገር ለጥሩ የማስተማር ስራ እንድሰማራ ከወዲሁ ያበረታቱኝና ገንቢ ሀሳብ የሰጡኝ ስለሆነ በዚህ ውይይት ከፍተኛ ቦታ ሰጥቼዋለሁ። እና በዚህ አጋጣሚ ገምጋሚዬ ሀሳቤን በመቀበልና በማወያየት ያደረገልኝ ትዕግስት በእጅጉ አመሰግናቸዋለሁ።
- በመጨረሻው ባደረግሁት ውይይት ያለኝ አመለካከት ሱፐርቫይዘሩ የራሱን ጥፋት በእኔ ለማመካኘት ሲጣጣር ነበር ያየሁት። ሆኖም ግን እሺ ብዬ እኔም አልተቀበልኩትም። ባጭሩ የሰው ደካማ ጉን ለማውጣት ብቻ ነበር ፍላጎቱ።
- ከሱፐርቫይዘራ ጋር ያደረግሁትን ውይይት በተመለከተ ጥሩ አመለካከት አለኝ። ምክንያቱም በውይይቱ ብዙ የሚጠቅመኝ ነገር አግኝቼበታለሁ።

4.5. የማስተማር ልምምዱንና የሱፐርቪዥኩን ሂደት በተመለከተ የቀረቡ አጠቃላይ አስተያየቶች፤

- ....አንድ በጣም ያስተዋልሁት ነገር ቢኖር እኔ በተመደብኩበት ትምህርት ቤት የሚገኙት ርዕሰ መምህር ከእኛ ጋር ምንም ዓይነት መቀራረብና ስለአንዳንድ

ጉዳዮች መነጋገር የሚፈልጉ አይደሉም። እዚህ ላይ ለማለት የምፈልገው ነገር ቢኖር ለወደፊቱም ቢሆን በማስተማር ልምምድ ወቅት ከትምህርት ቤቶች አስፈላጊው ትብብርና ምክር እንዲሁም አስፈላጊ ነገሮች መደረግ አለባቸው። ምክንያቱም እኛ ለትምህርት ቤቱም ሆነ ለማስተማሩ አዲስ ጀማሪዎችን ሆነን ስንሰማራ በቂ የሆነ የሚያነጋግረን ሰው ማለትም ለምንመደብበት ትምህርት ቤት ርዕሰ መምህሩም ሆነ ሌሎች መደበኛ መምህራን መኖር አለባቸው። ችግር ካለብን ችግሩ ምንድነው ብሎ የሚጠይቅ ማለቴ ነው።

- እኔ የነበርኩበት ትምህርት ቤት ተለማማጅ መምህራን ያወጡት ፈተና አይያዝም ብሎ ለተማሪዎች በመናገር ተለማማጅ መምህራን በሚሰጡት ፈተና ላይ ተማሪዎች ትኩረት እንዳይሰጡትና ግዴላሽ እንዲሆኑ ትምህርት ቤቱ እራሱ በር ከፍቶላቸዋል። እና ይህ ሁኔታ በተለማማጅ መምህራን ላይ ተፅዕኖ ስላለው በናንተ በኩል ጥናት ቢደረግበትና ትምህርት ቤቱ ይህን ሁኔታ እንዳይደግሙ ብታደርጉና ቢታረም ለወደፊቱ የሚወጡት ተለማማጅ መምህራን ስራ አመርቁና ውጤታማ እንደሚሆን አምናለሁ።

- በአጠቃላይ በዚህ የማስተማር ልምምድ ወቅት .... የገምጋሚዎች ሁኔታ ሊታሰብበት ይገባል። መምህር ስለሆኑ የግዴታም ብቁ ናቸው ተብለው እንዲገመገሙ ማድረግ የማስተማሪያ ዘዴውን መቃወም ይሆናል። ምናልባት በሙያው ብቃት ያላቸው ሰዎች በዚህ ላይ ትኩረት አድርገው እነሱ ብቻ ቢገመገሙ ይሻላል። ምክንያቱም የማስተማሪያ ዘዴን የማያውቅ ገምጋሚ ገምግም ማለት ላም ባልዋለበት ኩብት ለቀማ ዓይነት ነው። እናም ወደፊት በክፍለ ትምህርቱ ሊታሰብበት የሚገባ ዓብይ ጉዳይ ነው።

አባሪ 3

የሱፐርቫይዘርችና የተማሪ አስተማሪዎች ውይይት ቅጂ ናሙና

ሱፐርቫይዘር «ሀ»

ውይይት 1

ሱፐርቫይዘር: ተማሪዎችህ በዚህ ዓይነት አካሄድ ትምህርትህን እየተከተሉ ሲሄዱ መልካም መንገድ ነው። በሁለተኛው ትምህርት የጀመርከው ከሀያአምስት ደቂቃ በኋላ ነው። ከሀያአምስተኛው ደቂቃ በኋላ የአማርኛ ተረትና ምሳሌዎችን ለማስተማር ሞክረሁል። ተረትና ምሳሌውንም ምን ማለት እንደሆነ ለተማሪዎችህ ብላክ ቦርድ ላይ ፅፈህ አሳይተህቸዋል። በዚያ ላይ አንድ ችግር አይቼአለሁ። ተረትና ምሳሌ ወገን የአመጋገብ ባህልንና ምክርን የሚገለጽበት የአነጋገር ፍልስፍና ነው። እዚህ ላይ ምክር መሆን አለበት። ሁለቱ ሊኖሩ የሚችሉ ናቸው። ሌሎቹ ቅፅላዊ አመልካቾች መውጣት አለባቸው በችኮላ ሊሆን ይችላል የፃፍከው ግን ተማሪዎች ያንን ስህተት እንደትክክል ይወስዱታል። እዚህ ላይ ተረትና ምሳሌዎችን በምታቀርብበት ጊዜ የወሰድከው ጊዜ አጭር ነው። ይህ አጭር ጊዜ መውሰድህ ብላክ ቦርድ ላይ ፅፈህ ለልጆች ለማሳየት ያስቸገረህ ይመስለኛል። ስለዚህ ሁልጊዜ ሰፊ ላለው ትምህርት ሰፊ ያለውን ጊዜ፣ በተለይ የቤት ስራ ከሆነ አጠር ባለ ጊዜ ውስጥ ለመጨረስ መሞከር ጥሩ ነው። ተረትና ምሳሌዎችን በምታስረዳበት ጊዜ ወይም በምታብራራበት ጊዜ ምሳሌያዊ ንግግሮች ትፅፋለህ፤ እያንዳንዳቸው ለምን አገልግሎት እንደሚውሉ ብትዘረዝራቸው ተማሪዎቹ የበለጠ ይረዳሉ። መጨረሻም ላይ የቤትህ ሥራ ነው የሰጠኸው። መልካም ስትጠቀም አይቻለሁ እዚህ ላይ አንተ ግር ያለህና የምትጠይቀኝ ነገር አለ።

የተማሪ አስተማሪ: እኔ ልጠይቅህ የምፈልገው ለተማሪዎቹ የቤት ሥራ የክፍል ስራ እዚያው መፅሐፍ ላይ ያለውን በቡድን አሠርቼአቸዋለሁ። እና ያ በቡድን ያሰራኝቸው ምንድነው ተማሪዎቹ ስለተረትና ምሳሌ ብላክ ቦርድ ላይ ከፃፍኩላቸው ነገር ጋር አያይዘው ራሳቸው ግንዛቤ እንዲያገኙ ለማድረግ ነው። እናም እንዲወያዩበት ሦስት አራት ሆነው እንዲወያዩበት ያደረኩት ጠለቅ ያለ ግንዛቤ እንዲያገኙ በማሰብ ነው።

ሱፐርቫይዘር: አሁ በውይይት ግሩፕ ወርክ ማሰራቱ እኮ መልካም ነው እንደ እዚህ ዓይነቱ አያያዝ ተማሪዎቹ እርስ በርሳቸው እንዲያወሩ ይደረጋል።

የክፍልህ ተማሪዎች ደግሞ ጥሩ ስነስርዓት ያላቸው ናቸው ስለዚህ የክፍል ስራ መስጠቱ የተሻለ ነው። እንዲያውም አንተ አስተማሪው ብዙ ከምትናገር እነሱ ብዙውን ጊዜ ስለሚወስዱልህ በጣም የተሻለ ይመስለኛል። ሌላስ?

የተማሪ አስተማሪ: ሌላ አስተያየት እንኳን የተማሪዎቹ አንተ በምትገባበት ጊዜ መጀመሪያ ነግራለሁት ነበር። ስለተማሪዎቹ ፀባይ በጣም በጣም ከሚገባው በላይ ነው የሚረብሹት።

ሱፐርቫይዘር: ይረብሹ?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ እና ከመግባትህ በፊት አረጋግጧልሁት ነበር ስለዚያ ነው እንጂ እንዲህ የሆነው አንተ በማትገባበት ጊዜ እንዲህ አይደሉም።

ሱፐርቫይዘር: ሌላ ጊዜ ብቻህን ስታስተምር ይረብሹህል

የተማሪ አስተማሪ: መጠነኛ ረብሻ አለ። አሁን እየተላመድኳቸው ስሄድ ትንሽ እየቀነሱ እየቀነሱ ሄዱ ግን አሁንም መጠነኛ ረብሻ አለ።

ሱፐርቫይዘር: ሁለተኛ ደግሞ የማስተማር ችሎታህን እያዩ በሄዱ ቁጥር እያደነቁህ ስለሚሄዱ ከመረበሽ እየተቆጠቡና ትንሽ ራሳቸውን አየገዙ ነው የሚሄዱት።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ በተለይ ደግሞ ትልልቆቹ እኔ ትንሽ ሆኜ ሲያዩኝና እኔ ስመክራቸው ሲያዩኝ እየተሰማቸው መረበሻቸውን አየቀነሱ ነው የሄዱት

ሱፐርቫይዘር: ትልልቆቹ

የተማሪ አስተማሪ: አዎ ትልልቆቹ

ሱፐርቫይዘር: ብዙ ጊዜ ወደ ጎላ ያሉት ትልልቆቹ ስትጠይቃቸው ይደነግጣሉ። እነሱን አልፎ አልፎ የመቆጣጠሪያው ዘዴ ጥያቄ መጠየቅ ነው። ሲሳሳቱ ልጆች ስለሚስቁባቸው ያፍራሉ። ስለሚያፍሩ ደግሞ ራሳቸውን ይገዛሉ። ይህ እስከተወሰነ ጊዜ ድረስ መልካም ነው። ከዚያ በጎላ አንድ በአንድ ስለምታውቃቸው ተማሪዎቹን

ትቆጣጠራቸዋለሁ። እንደ ያላየሁት ነገር ቢኖር ተማሪዎችን በስም ለማወቅ ጥረት አላደረገም።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ስለዚህ በረድፍ ፃፋቸውና ልክ እንደምታውቃቸው ሁሉ ሸሽገህ ተማሪዎችህን ስትጠራቸው ይደነግጣሉ ዐይነውራንን ልጆች እንደዚህ ነው የምታስተምረው። የእያንዳንዳቸው ስም በረድፍ በረድፍ አላት ትጠራቸዋለች ስትጠራቸው መልስ ይሰጣሉ እሱም ስለማታይም ጭምር ነው አንተ ግን ድንገት ሳያስቡት በስም ብትጠራቸው በተለይ ይረብሹኛል ብለህ የምታስባቸውን ሰዎች ከዚህ በኋላ ስለሚደነግጡ ክፍሉ ሰላም ያገኛል።

የተማሪ አስተማሪ: እሞክራለሁ።

ውይይት 2

ሱፐርቫይዘር: በአጠቃላይ የትምህርቱ ይዘት ጥሩ ነበር ግን አልፎ አልፎ የምንነጋገርባቸው ነገሮች አሉ የጥቁር ሰሌዳው አጠቃቀም ጥሩ ነው የክፍል ተማሪዎችህ እንቅስቃሴ (class activity) ጥሩ ነው ዝግጅትህም ደህና ነው ግን ከዛ ውጪ የምንነጋገርባቸው ነገሮች አሉ ለምሳሌ ተማሪዎቹ መልስ እንዲሰጡ በሚገመቱበት ጊዜ ታስታውስ እንደሆነ አናባቢ መጨረሻ ላይ ይመጣል አናባቢ መጨረሻ ላይ ሲመጣ ተቀጣዩ ቃል ይሖ ነው ተገባቢው መጨረሻ ሲመጣ ተቀጥለው ይሖ ነው የሚል ነገር ተገንዝቤአለሁ። ግን ይሖ ትክክል አይደለም ስለሆነም ተማሪዎቹ ብዙ ጊዜ ተሳስተዋል ሁለት ወይም ሦስት ተማሪዎች በአንድ ክፈለ ውስጥ ስህተት ከተገኘባቸው ወዲያውኑ ፍንጭ መስጠት ማረም አለብህ አለበለዚያ ተማሪዎቹ ስለዛ ነገር አያውቁም ማለት ነው ማለት በሙሉ የክፍሉ ተማሪዎች መልሱን ሲያገኙ ይችሉበታል ብለህ የምታስብበት መንገድ በፍንጭነት ስታሳያቸው ወይም (Hint) ስታሳያቸው ተማሪዎቹ ሙከራቸው የተሻለ እና የተሳካ ይሆናል አለበለዚያ አንዱ በሌላው ተማሪ ሲቀልድ ሁሉም የክፍሉ ተማሪ ብዙ ጊዜ ያባክንብህል በመሠረቱ የክፍል ውስጥ ጥያቄ አስፈላጊነቱ የተማሪዎች ተሳትፎ ትምህርቱን ከመምህር ሴንተርነት ወደ ተማሪዎች ሴንተርነት ለማምጣት ነው ተማሪዎች በራሳቸው

ጥረት እንዲማሩ ወይም እንዲነሳሱ ለማድረግ ነው ብዙ ተማሪዎች መሳሳት ግን አንድ ክፍል ውስጥ ክፍሉን ተስፋ ያስቆርጠዋል ሌሎች እንዳይሞክሩ ነው የሚደርጋቸው ሁለት የትምህርት ዓይነት (subjects matter) ችግር ያለ ይመስለኛል ስለ ምዕላድ ከተማሪዎችህ ጋር ስትነጋገር ምዕላድ እራሱን ችሎ የማይቆም ከግንድ ላይ የሚቀጠል የቃል ክፍል ነው የሚል ገለጻ ሰጥተህል በእርግጥ ምዕላድ እራሱን ችሎ የማይቆም ከግንድ ላይ የሚቀጠልበት የሚሆንበት አጋጣሚ አለ። ግን እኮ ምዕላድ ቃል የሚሆንበት ግዜ አለ ለምሳሌ 'ቤቶች' የሚለውን ምሳሌ ብንወስድ 'አች' አሥር ምዕላድ ነው 'ቤት' ግንድ ነው ይህም ምዕላድ ነው አንድ መዕላድ በሁለት ነገር የታወቃል። አንደኛ እራሱን ችሎ ቋሚ ትርጉም በመስጠት ወይም ሰዋሰዋዊ አገልግሎት በመኖሩ ነው ምዕላድ የሚለካው ።

የተማሪ አስተማሪ: ባለፈው ግዜ ምዕላድ ከቃል የሚያንስ ከሆነ ለምሳሌ 'ቤት' ቃል ነው 'አች' ደግሞ ምዕላድ ነው ያልኩት። ምክንያቱም ምዕላድ ከቃል የሚያንስ ከሆነ ትርጉም አይኖረውም ቃል ነው ትርጉም መኖር የሚገባው ተብዬ ስለተማርኩኝ ነው ያንን ነገር ለማንፀባረቅ የሞከርኩት።

ሱፐርቫይዘር: መምህሩ (አቶ ጌታሁን) እንዲህ የሚል አይመስለኝም ካለም ትክክል አይደለም። ምዕላድ ቃል ሊሆን ይችላል ወይም ከቃል ያነሰ ግን ከቃል ያልበለጠ ሰዋሰዋዊ ትርጉም ያለው ክፍል መሆን ይችላል (It is meaning full as well as it do have some linguistics or grammatical meaning)

የተማሪ አስተማሪ: (Grammatical meaning) ይኖረዋል ፍችም አለው የራሱ ምዕላድ እርግጠኛ ነኝ

ሱፐርቫይዘር: ፍቺ ካለው 'ቤት' ነው ፍቺ ያለው

የተማሪ አስተማሪ: ፍቺ አለው ስል 'አች' ነጠላና ብዙ መሆኑን ያመለክታል

ሲፐርቫይዘር: እሱ ነው ሰዋሰዋዊ አገልግሎት የምንለው አሁንም ከምዕላድ ሳንወጣ ምዕላድን ቅድመ-ግንድ ቅጥያ ደረቅ-ግንድ ቅጥያ እያልክ ስታስተምር የወሰድከው ምሳሌ ትክክል አይደለም 'አልፈልግም' የሚል ለተማሪዎቹ ሰጥተህል በዚህ ውስጥ 'ፈለገ' የቃሉ ግንድ

ነው 'አል' እና 'ም' የአንድ ምዕላድ ክፍሎች ናቸው የዚህ አይነት ምዕላድ ተከታታይ ምዕላድ (Dis-continuous morrifim) ይባላል። እዚህ ላይ አጣርተህ አልገለጸክላቸውም እና እንደዚህ አይነት ነገሮችን ወደፊት ካልገባህ ሌላ ነገር (Concept) አድርገህ ይዘህ መሄድ አለብህ። ሌላም ምሳሌ በምትሠጥበት ጊዜ አንድና ሁለት ምሳሌ ጥሩ አይደለም በርካት ያሉ ምሳሌዎችን በወረቀት ይዘህ ጥሩ አስተማሪ በተለይ በመጀመሪያዎቹ የማስተማር አመታት ሁሉን ነገር ፅፎ ወረቀት እያየ ቢያስተምር ከስህተት ይድናል በተለይ በምትገመገምበት ጊዜ ገምጋሚ አለ፣ ተማሪዎች እራሳቸው ያሳስታሉ። እዚህ ላይ የማነሳው ከክፍሉ ውስጥ ትልልቆቹ ልጆች የመረበሽ አዝማሚ አላቸው ይህን አንተ ወደህ የምታደርገው ነገር አይደለም ስለዚህ ብዙዎቹን ትልልቆቹን ልጆች በተከታታ ጥያቄ አትጠይቃቸው አንዱ ከሌላው የበለጠ (fun) ለመስራት ይሞክራሉ ቀልድ ለመቀለድ ነው የሚሞክሩት ክፍሉን ለማሳቅ ስለዚህ እያየህም ተማሪዎቹን መዝጋት ትችላለህ።

የተማሪ አስተማሪ:

ለምን መሰለህ ትላልቆቹን የሚረብሹትን ልጆች የምጠይቃቸው እውቀት እንደሌላቸው እነሱም ያውቃሉ በተለይ ህፃን ህፃናቱ ስለሚሞክሩ፣ አይተህ እንደሆነ ደግሞ ሴቶቹ ከጎላ አካባቢ የሚቀመጡ ወንዶቹም መማርም የሚፈልጉ አይመስሉኝም ብቻ ክፍል ውስጥ በግድ መቀመጥ ስለሚገባቸው ነው አሁን እኔ እነሱን የምጠይቅበት ምክንያት ስለማይችሉ አትሳቁ ዝም በሉ ለማለት ያህል እነሱን ለመገሰፅ ነው ከመናገር ይልቅ በጥያቄ ሳዋክባቸው ወደ ሰላማዊነት ይረጋጋሉ።

ሱፐርቫይዘር:

ትክክል ነህ ይህ አንደኛው (strategy) ነው ግን ይህ (strategy) ብዙ ጊዜ አያገለግልህም። አልፎ አልፎ ዘንግተህ የቆየህ እየመሰልክ ስትጠይቃቸው ነው የሚደነግጡት በተከታታይ አራት በጎላ የሚቀመጡትን ከጠየክ እዚያ ቦታ ላይ (Focus) እንዳለህ ብቻ ነው የሚያሳየው የተጠቀምክበትም ዘዴ ይላላና ተማሪዎችም ለበለጠ እረብሻ የሚጋበዙ ይመስለኛል ይህ አንግዲህ የአንተ (technique) ነው ሌላ አሁንም አንድ ቦታ የ (Subject matter) ያነሳኸው ጥያቄ ምሳሌው ጥሩ አልመሠለኝም ውስጠ ሥር ቅጥያ የሚለውን ስታስተምር 'ሰበረልኝ፣ ሰበረብኝ፣ የሚል ምሳሌ ወስደህል በምሳሌ አጠቃቀምህ ል እና ብ በየቃሉ መካከል

_____ 'ልኝ' ብኝ ሰዋሰዋዊ አገልግሎት እንዳላቸው ይገባኛል ግን ይህ ምሳሌ ለእነዚህ ተማሪዎች የሚበዛ ይመስለኛል ከዚህ የተሻለ በርካታ ምሳሌዎች አሉ። እነዚህ ተደጋጋሚ መዕላዶች ከምንላቸው መካከል ለምሳሌ አንድ አንድ አንዳንድ ማለት ነው ቅጠላ ቅጠል፣ ፍራፍሬ የመሳሰለውን ነገር ፍራፍሬ ውስጥ ያለውን 'ም' አንድ ምዕላድ ነው 'ሪፍ' የሚለው የብዙቁጥር አመልካች ነው ወይም የዛን ነገር የተለያየ(Variety) ብዙና የተለያየ ነገር ማመልከት ይችላል።

የተማሪ አስተማሪ: አሁን 'ሪፍ' ያለው ምዕላድ ይሆናል ማለት ነው?

ሱፐርቫይዘር: አዎ ተደጋጋሚ ምዕላድ ነው

የተማሪ አስተማሪ: አሁን ይህኛው 'ሪፍ' የዚኛው የመጀመሪያው ይመስለኛል

ሱፐርቫይዘር: አይደለም ትክክል ነው የገባው ፍሬንም ሆነ ቅጠላ ቅጠልንም ብትወስድ 'ቃል' ነው የሚለው ቃል ነው 'ቅጠል' የሚል አለ 'ጠለቅ' ድጋሚ ብዛትን የሚሳይ ምዕላድ ነው የዚህ አይነት ምዕላዶችን እንደገና የ(Linguistics) መፃሕፍትን (Concept) በማድረግ ማግኘት ትችላለህ ይህኛው ምሳሌ ግን በጣም ሰዋሰዋዊ meaning ነው ያለው ለ ኔና ሆነብኝ እና አገኘሁ ለማለት ነው Manufacture and Benifucture ይሉታል እና ትንሽ ከበድ ይላል ለዛ ክፍል ተማሪዎች

የተማሪ አስተማሪ: ይህን ሳስተምር ቅጥያ የዘጠነኛ ክፍል መፀሐፍ እንዳስተምር አይፈቅድም ነገር ግን ሁለት ነው ብዬ ከማለፍ አውቀውት ነገር ግን ይህ የኛ አይደለም ብዬ ነው ያለፍኩት

ሱፐርቫይዘር: Awareness ለመፍጠር ነው ሌላ ተማሪዎቹን በክፍል ጥቁር ሰሌዳው (Black board) ላይ እየወጡ እንዲሰሩ ማድረግ ጥሩ ነው አንድ ችግር የሚታየው በማንኛውም ጀምሮ መምህር ላይ (timing) ጉዳይ ነው ግዜህን በአግባቡ መጠቀም አልቻልክም ሙሉውን ክፍል ለማዳረስ ስትሞክር ከአንድ መልመጃ ውጪ በዛ ክፍለ ግዜ (Period) መሔድ አልቻልክም የሚቀጥለውን ትምህርት ለማስተዋወቅ ወይም ለተማሪዎቹ የቤት ስራ ለመስጠት የነበረህ

ግዜ በቂ አይደለም ስለዚህ ግዜ (time concept) እያሰብከው ብትሔድ መልካም ነው የኔ ይህ ነው አንተ አስተያየት አለህ?

የተማሪ አስተማሪ: ምንም አስተያየት የለኝም ብቻ እንዴት ነው ከነባር መምህራን ጋር በግልፅ ነው የምንተዋወቀው። እኛ ጋር አንተ አስከአሁን አላስተማርከንም እና ስለማታስተምረኝ ደግሞ በፀባይ ስለማናውቅህ በጣም ነበር ስፈራህ የነበረው

ሱፐርቫይዘር: ፍርሀት እንዳለ ይታያኝ ነበር

የተማሪ አስተማሪ: ሠው የመፍራት ችግር በተፈጥሮ የለኝም ደፋር ነገር ነኝ። ከሠው ፊት ቆሜ ለመናገር ግን አሁን ለምሳሌ ሌሎች መምህራኖች ያስተማሩኝ ከሆኑ አልፈራቸውም ተለማምደናል አሁን አዲስ የሆነ ፊት ሳይ የሆነ ፍራቻ ነው እና የልጆቼን ፀባያቸውን ስንጠይቅ ምናልባት ስለማታውቁት ስለሚሉን ፍርሀት ነበር። አንተ ከገባህ በኋላ ትንሽ ፍርሀት ነገር ይዞኝ ነበር ግን በፍፁም ከፍል ውስጥ አልፈራም እና አንተ ገብተህ አወጣጥህ በጣሙን ነው ደስ ያለኝ ተማሪዎቼም ሲነሱ ለአንተ ያላቸው አክብሮት በጣም ነው ያስደሰተኝ እንግዲህ በሚቀጥለው አሻሽዬ እቀርባለሁ።

ሱፐርቫይዘር: አዎ በመጀመሪያ ክፍለ ግዜ እመጣለሁ ብዬ የነገርኩህ ለዚህ ስል ነው ምክንያቱም አዲስ መምህር ስለሆንክ ካሁን በፊት ስላስተማርኩም የመፍራት አዝማሚያ ይታያል ሌላ ክፍል አይቼአለሁ እኔ ስመጣ ደነገጡ አስተማሪዎቻችሁ ወደ እናንተ የምንመጣው የተቻለንን ያህል ለመምከር እንጂ ስህተት ፍለጋ አይደለም (Practice teaching) ግምገማ አላማው ስህተት ፍለጋ ከሆነ ትክክል አይደለም። ማስተማር በመሠረቱ ስህተት ፍለጋ መሆን የለበትም ስለዚህ ባለፈው የነበረው ፍርሀትህ እምብዛም አልነበረም። ይህ ማንም ሠው የሚያደርገው ነው ለወደፊቱ የተሻለ እንደሚሆን እርግጠኛ ነኝ እና በዚህ ቀጥልበት አመሠግናለሁ።

ውይይት 3

ሱፐርቫይዘር: አሁን የጠራሁሽ ስለ ትላትና ትምህርት እንድንነጋገር ነው ትላንት እንደምመጣ አልነገሩሽም ነበር መሰለኝ።

የተማሪ አስተማሪ: ነግረውኛል።

ሱፐርቫይዘር: ጥሩ ድምፅ አለሽ ጥቁር ሰሌዳሽ (Black board) ገፁህ ነው ግን መጥቼ ብዙ ባልቆይም አንዳንድ ነገሮች ገብተውኛል ቶሎ የወጣሁት መደናገጥሽን እና ማባበልሽን አይቼ ነው ለምን ተደናገጥሽ? አስፈራለሁ እንዴ ይህን ያህል?

የተማሪ አስተማሪ: መደናገጥ እንኳ አልተደናገጥኩም።

ሱፐርቫይዘር: እዩ ጥሩ ቀለም መጀመሪያ ስመጣ ቃላት እያስተማርሽ ነው እና ቃላት ስታስተምሪያቸው የቤት ሥራ እየመለሱልሽ ነበር ፍጥነት ብቻ ነበር፣ እዛ ላይ የነበረሽ ከዛ በኋላ ወደ ደብዳቤ አጻጻፍ ስትዘዋወሪ ልጆቻሽን ያሳየሻቸው ምሳሌ በወረቀት ላይ ያለ ምሳሌ ነው። ያም በወረቀት ላይ ያለ ምሳሌ ስታሳይላቸው ልጆቹ አንደኛ በእስክራቢቶ ስለተፃፈ አይታያቸውም። ማድረግ የነበረብሽ ጥቁር ሰሌዳው ላይ (Black board) አንድ የደብዳቤ ሞዴል ስርተሽ በዛ ሞዴል አይነት ልጆቹ እንዲፅፉ ማበረታታት ነበር። አንቺ ግን ያንን አላደረግሽም ያንን ሳታደርጊ በቀጥታ ደብዳቤ ፃፉ ባልሻቸው ግዜ ልጆቹ አልገባንም ብለው አንድ ግዜ ተንጫጩብሽ ታስታውሻለሽ?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: የልምድ (Experience) ማነስ ይታያል። ግን ልጆቹ ሊሠሩ የሚችሉት አንቺ ሞዴል ስትሰጩያቸው ነው። እና ያንን ያደረግሺው መፃፍ ጠፍቶሽ ሳይሆን ስለተደናገጥሽ ነበር የመሰለኝ ለዛ ነው ቶሎ የወጣሁት።

የተማሪ አስተማሪ: ስለተደናገጥሁ ሳይሆን እንደዚያ ያደረኩት ደብዳቤውን ጥቁር ሰሌዳው (Black board) ላይ ከፃፍኳቸው ልክ በዛ ፎርም ቀድተው

እንዳይሠጡኝ ስለፈለኩ ነው ማለት ከላይ የተቀባዩ አድራሻ እንደሚገኙ ነገራዎቻቸውን እና መሀል ላይ ደግሞ ዝርዝሩን ነገር እና መጨረሻ ላይ እንደሚገኙ ነገራዎቻቸውን ደብዳቤውን እንዳለ ብዕረው ልጆቹ እንዳለ ይገለጧቸዋል።

ሱፐርቫይዘር:

አንቺ የታየሽ ጉዳቱ ነው ገልብጠው ያመጣሉ ብለሽ ፈርተሽ ነው ግን ሁለት የተለየ አይነት መስጠት ትችሎ ነበር እና እኔ አሁን ብሆን ምን ነበር የማደርገው በጥቁር ሠሌዳው (Black board) በስተቀኝ በኩል የቤት ምረቃ ስነስርዓት ላይ ሠዎች እንዲገኙለት የጥሪ ደብዳቤ ጻፉ አንድ ሰው ደብዳቤ እፅፍላቸዋል እና እነሱን ምን አዘዙቸዋል ደብዳቤና የዚህኛው ፎርማቱ አንድ ነው የስም መለዋወጥ ይኖራል በውስጡ የሚይዘው ደብዳቤ ቁም ነገር (content) ይለያያል አሁን እናንተ የምትፀፉት አንድ ልጅ አስራ አምስተኛ ዓመቱን ፓርቲ በሚያከብርበት ጊዜ የልደት በአሉን ለሌላው ክፍል ልጆች የሚፀፈውን የጥሪ ደብዳቤ ጻፉ ብዬ ነው የምነግራቸው ሁለቱ ደብዳቤዎች ትንሽ (Detail) የሆነ የይዘት (content) ልዩነት አላቸው ተማሪዎቻችን አሁን ከዚህ ደረጃ የምናስተምራቸው የተወሰነ የሚመራ አገገፍ ወይም (Guide writing system) ነፃ ሁናችሁ ጻፉ ብለሻቸው በቃላቸው ከነገርሻቸው ውስጥ ብዙዎቹ አይሠሙም አንደኛ ክፍሉ በጣም ብዙ ተማሪ አለ ሁለተኛ ልጆቹ በጣም ካልተነቃቁ በስተቀር የሚሰሩት ነገር ውጤት እንዳለው ካልተረዱ በስተቀር የመማር ፍላጎታቸው አይነሳሳም ስለዚህ በዚህ ደረጃ ያሉ ተማሪዎች ብዙ ጊዜ (model) በመስጠት ተመሳሳይ ነገር እንዲሰሩ እና (pattern) ነገር እንዲለማመድ ትንሽ ነገር ማሳወቅ ነው መሆን ያለበት አላማችን ይመስለኛል በቃል እኮ የምትናገረው ፍጥነት ስለአለው ተማሪዎቹ ይረሱታል እና ጥቁር ሰሌዳ መጠቀም ይበልጥ ጠቀሜታ (Advantage) አለው አንደኛ የማሠቢያ ጊዜ አለሽ ጥቁር ሠሌዳው ላይ በምትፀፈበት ጊዜ ትንሽ (Gap) ይኖርሻል የአሁኑን እየሠራሽ የሚቀጥለውን ምን ላድርግ የሚለውን ነገር ታጠኚላለሽ። ሁለተኛ ተማሪዎቹ ቢዚ ይሆናሉ። አሁን የምታስተምሪያቸው ማዳመጥን ብቻ ነው የምታወረውን ነገር ጥቁር ሰሌዳው ላይ የሰጠሻቸውን አጫጭር ነገር እነሱ አጎልብተው ደብተራቸው ላይ (Print) ለማድረግ እና ለመጻፍ በሚሞክሩበት ጊዜ ያለው ጊዜ ለአንቺ የማሰቢያሽ ጊዜ ነው ለእነሱ የፅሁፈት መማሪያ ጊዜ ነው።

የተማሪ አስተማሪ: ተማሪዎቹ ወደ ጥቁር ሰሌዳ ዞሮ መጻፍ እራሱ አይቻልም ልክ ወደ ጥቁር ሰሌዳው ዞር ሲባል በጣም ክፍሉን ይረብሹታል። እኔን ብቻ አይደለም መደበኛውን አስተማሪ ገና ሰውዬው እኔ (Evaluate) ለማድረግ የገባሁ ግዜ አስተምሮአቸው ዞር ሲል ይንጫጫሉ ገበያ ነው የሚመሰለው።

ሱፐርቫይዘር: ሌላ ክፍል አይቼአለሁ፤ እንደዚህ አይነት ነገር አለ። ቢሆንም በቃል ተናግሮ ከማለፍ እነሱ የሚያወሩበት ግዜ መስጠት እና ቢረብሹም ይሻላል። እረብሻውም የተወሰነ ጊዜ ነው። ወዲያው ትዞራያለሽ አጫጭር ነገር ነው እና የምትጽፈው ትንሽ ጉምጉምታ ይኖራል ከሁለት ከሦስት ግዜ በኋላ ግን ይህ ነገር ይረሳል ይተውትና የሚፀፉት ነገር Important መሆኑን ሲያዩት ወደ መጻፍ ነው ልባቸው የሚደላው በሚቀጥለው ክፍለ ግዜ እመጣለሁ እነዚህን ያልኩሽን ነገሮች አስተካኪያቸው ጥሩ ነው ሌላ የቸገረሽ፣ የገጠመሽ ችግር ካለ ልንነጋገርበት እንችላለን ወይ ስታስተምሪ የቸገረሽ ነገር ካለ

የተማሪ አስተማሪ: እኔ እንጂ ምንም ችግር የለብኝም ተማሪዎች ከመንጫጫታቸው በስተቀር ደግሞ እኔን አይሰሙኝም ለምን እንደሆነ እንጂ....

ሱፐርቫይዘር: አንድም መደበኛ አስተማሪያቸው ስላልሆንሽ የዕድሜም ዕኩያቸው ስለሆንሽ የይታም ጉዳይ ሊሆን ይችላል ይህ ቀስ በቀስ ተማሪዎቹ እየተውት የሚሏቸው ነው መደበኛ ክፍል በምትሔጅበት ግዜ የዚህ አይነት ችግር ላያጋጥምሽ ይችላል ከዚህ በስተቀር ምንም የለኝም አመሠግናለሁ።

ሱፐርቫይዘር «ለ»
ውይይት 1

ሱፐርቫይዘር: አ... እንግዲህ በቀደም ዕለት ባየሁት ነው የምንነጋገረው። ክፍሉ ጥሩ ክፍል ነው።... አ... እንዳየሽው ተማሪዎቹ አርባ ናቸው። አይደለም?

የተማሪ አስተማሪ: አርባሶስት

ሱፐርቫይዘር: አርባሶስት እና ከሌላው ጋር ስማንያ ካለው ጋር ሲነፃፀሩ ጥሩ ክፍል ነው። እና ሥነ-ስርዓት ያላቸው ተማሪዎች ናቸው። እኔ እንዳየኋቸው። አሁን አንቺ ባለባበስሽም ሆነ ባቋቋምሽ ጥሩ ነው። አለባበስሽ ጥሩ ነው። አቋቋምሽም ጥሩ ነው።... ጥሩ ነው። ግን አንደኛ ስትገቢ አላስተዋወቅክሽም። ትምህርቱን ማለቴ ነው። ማስተዋወቅ ማለት ምን ማለት ነው። ዛሬ የምንሠራው ይህን ይመስላል። ዛሬ የምንሠራው ንባብ ነው። እናንተ ተራበተራ ታነባላችሁ። ከዚያ በኋላ ጥያቄዎች ይከተላሉ። ጥያቄዎቹንም ተራ በተራ ትመልሳላችሁ። የሚል ማስታወቂያ ይህን አንቺ አላደረግሽም አይደለም?

የተማሪ አስተማሪ: እኔ እኩ...

ሱፐርቫይዘር: አይደለም ይህ እኮ እንትን ነው። ያ ማስተዋወቅ የሚባለው። አንቺ ያስተዋወቅሻቸው ማንነትሽን ነው። እኔ ግን ትምህርቱን ማስተዋወቅ ማለቴ ነው። የዕለቱን ትምህርት ማስተዋወቅ ዛሬ የምንሠራው ወይንም የምንማረው ንባብ ነው ይህ ንባብ መፀሃፉ ያላችሁ እናነት ተራ በተራ ታነባላችሁ። ካነበባችሁ በኋላ ጥያቄዎቹን ተራበተራ ትመልሳላችሁ። የሚል ነው። የፕሮግራም ማስተዋወቂያ... አይደል?

የተማሪ አስተማሪ: እሺ

ሱፐርቫይዘር: እሺ ከዚያ በኋላ አንቺ ያደረግሽው ነገር ምንድነው? አንድ ቦታ ቆመሽ ነው ንባቡን ያስኬድሽው። ቦታው ሰፊ ነው እንደነገርኩሽ እና በዚህ ግዜ ምን ማድረግ ነበረብሽ። ወደ ውስጥ መግባት ነበረብሽ አይደል። በየደብኩ እየገባሽ ተማሪዎቹ ምን ያህል እንደሚከታተሉሽ ማወቅ ነበረብሽ። ይህን አላደረግሽውም አንድ... ንባብ... ከፊል ሲሆን ማን እንደሚከታተልና ማን እንደማይከታተል ማወቅ አስፈላጊ ነው።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ ...

ሱፐርቫይዘር: ሌላው የመጻፍ ቤት ጥቅምና አሰራር የሚል ነው ርዕሱ አይደለም?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: እና ዋናው አላማው መቼም እዚህ ላይ እንደተገለጸው... መረጃዎችን መስራት ይችላሉ የሚል እና ...

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ጥሩ ይህ ከሆነ መቼ እንደምታውቁው የቋንቋ ትምህርት የተሳሰረ ነው። ማለት ከዕህፈቱ ንባቡ ከንግግሩ ጋር የተሳሰረው ነው አይደል።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: አ? በዚህ ጊዜ አንቺ ምን ማድረግ ነበረብሽ ስዕል ለታደርጊ ትችይ ነበር።

የተማሪ አስተማሪ: አ?

ሱፐርቫይዘር: ርዕሱን በሚመለከት እንዴት ነው። የሆነ... መቼም በጣም ያማረ ስዕል ለማድረግ ግን ቤት እና ራቅ ብሎ በምታውቁው ከዚያ ላይ በተገለጸው ርዕስ መሠረት መጻፍ ቤት አ...አ ከዚያ በኋላ ያን እያዩ ተማሪዎች ያን እንዲገልጹት ማድረግ ምን ይመስላል? በምንድነው የተሰራው? ይህን የመሳሰለው ነገር ተማሪዎቹ እንዲገልጹት ቢደረግ አንደኛ እንትኑን አንዳንድ ስዕል ወይም ደግሞ አንዳንድ ቻርት አንብበው የመረዳትና የመተንተን ሁኔታ ችሎታቸውን ያዳብራሉ በርግጥ ሁለተኛ ነገር ንግግራቸውንም በዚያ ውስጥ እያሻሻሉ... ተሳትፎአቸውም በዚያው ልክ ከፍ እያለ ይሄዳል ማለት ነው። እኛ እንትናችን ምንድነው? የኛ ግን አንቺ ምንድነው እኛ አማርኛ ቋንቋ ሲባል ትምህርት መርጃ መሣርያ አያስፈልገውም ግን ትምህርት ስታስተምሪ ምን የትምህርት መረጃ ግን አንድ ለዚህ ነገር ሊቀርብለት ይችላል? ይህ ደግሞ ሊቀርብለት የሚችል ነገር ነበር። እንዲያውም ትምህርት መረጃ የማይቀርብለት ከሆነ ይህን ርዕሱን እንትን ማለት አስፈላጊም

አይደለም። ምክንያቱም ከዚህ የተሻሉ ምንጣቦች የማስተዋል ችሎታንና የመናገር ችሎታን የማንበብ ችሎታን ለማስተማር የሚችሉ ምንጣቦች አሉ። ግን ይህን በስዕል መረጃነት ስዕሉን ደግሞ ተማሪዎቹ አይተው እንዲነጋገሩትና እንዲገልፁት ማድረግ። በዚያ መሣርያነት ሊገለገሉ ይቻል ነበር ይህ አልሆነም። ሌላው በንባብ ግዜ አንዳንድ ተማሪ እንደዚህ ብሎ ያነባል ጠረጴዛው ላይ ተኝቶ አይተሻል አይደል?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ አይቻለሁ...

ሱፐርቫይዘር: አ...ዎ አንዳ...ንድ ተማሪ ደግሞ መስኮት ላይ ተደግፎ መፀሀፉን ያነባል። እ...አ አንዳንድ በስርዓት ያነባል እንደሱ ነው ንባብ ቀጥ ብሎ በስርዓት የሚነበብ ነው። እና በሚያነቡበት ግዜ አንቺ እንዴት እንደሚያነቡ ማየት ነበረብኸ የሰውነታችው የአቋቋማቸው እነዚህ ተማሪዎች ናቸው ወጣቶች ናቸው ስለዚህ የንባብ አቋቋም ምን እንደሆነ ማየት ይኖርባቸዋል። ዋናው ነገር ተማሪዎችን በምትጠይቁበት ግዜ... አንድ ቀን ተደጋጋሚ ስህተት አይቼ ነበር። ሌሎቹንም ዕድል ሰጥተሻል ግን ለአንደኛው ተማሪ አንብቧል ብዙ ሌሎች ተማሪዎች ያላነበቡ አሉ ለነሱ እድል መስጠት አስፈላጊ ነው። ተማሪ አንቀጽ... በአንቀጽ ነው እንጂ ያስነበብኸው ተራ የሰጠሻቸው ሦስት መስመር። የሚያነበው... ሶስት መስመር አንብቦ ቁጭ ይላል። አንድ መስመር አንድ አጋጣሚ ቢኖርም አንድ መስመር አንብቦ ቁጭ ይላል። አይደለም?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ...

ሱፐርቫይዘር: እንደሱ አይሆንም።

የተማሪ አስተማሪ: ይህን ያደረግኩት በለመዱት መሠረት ስለሆነ ነው።

ሱፐርቫይዘር: አይደለም እንደዚያ በለመዱት ምክንያት አይደለም። አንቺ እኮ እዚህ ባገኘኸው ነው እንጂ በለመዱት አይደለም። ስለዚህ ተማሪዎቹ ንባባቸውን ምን ያህል እንደአሻሻሉ ለማወቅ ከተፈለገ አንቀጽ ረጂም ከሆነ አንድ አንቀጽ አንቀጽ አጭር ከሆነ ግን ሶስት አራት አንቀጽ ማድረግ ይቻላል። ሌሎቹን በሌላ ነገር ማሳተፉ

ይቻላል። እና ይኸው ነው። ቃላት የኮሶትል፣ ወስፋት፣ አሜባ፣ ተስቦ፣ ተቅማጥ ቃሎች ነበሩ እና እነዚያን ቃሎች ምንድነው ያረግሻቸው?

የተማሪ አስተማሪ: በተበከለ ውሃ የሚመጡ በሽታዎች መሆናቸውን...

ሱፐርቫይዘር: ቃላት ጠየቅሽ ተማሪዎቹን አይደል?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: እንዴት መለስሻላቸው?

የተማሪ አስተማሪ: ከተበከሉ ውሃ የሚመጡ በሽታ...

ሱፐርቫይዘር: ቃላቱን ቃላት አወጣሽና አንቺው ወዲያው መለስሻላቸው። አይደለ?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: እንደሱ አይደለም አንደኛ ቃላቱን ሰሌዳ ላይ ትፅፈያለሽ። ለምንድነው ሰሌዳ ላይ የሚፃፈው?

የተማሪ አስተማሪ: ሰሌዳ ላይ እኮ....

ሱፐርቫይዘር: እና ከፃፍሻቸው አንቺ አልነበርሽም መመለስ የነበረብሽ። መጀመሪያ ተማሪዎቹ ከተማሪዎቹ መሃከል። እነዚያን ቃሎች የሚያውቁቸው ሊኖሩ ይችላሉ። አንቺ እኮ በክፍል ውስጥ ያለሽው ምሪት ለመስጠት እንጂ አንቺ እንድታጠቃልይው አይደለም። ስለዚህ እነዚህ ቃላት ቀርቦታልና ምን ሃሳብ አላችሁ ብለሽ ይህንን የምታደርገውኮ ለምንድነው? ይህ ለምን አስፈለገ?

የተማሪ አስተማሪ: ተማሪዎቹ እንዲሳተፉ...

ሱፐርቫይዘር: እንዲሳተፉ ነው! ስለዚህ ዛሬ ምንም አልተማርኩምኮ ምንም አልጠየቀችኝም ቲቸር ነው የሚሉት እነሱ። አስተማሪዬኮ ምንም አልጠየቀኝም ብሎ ከመሄድ ተማሪዎች ያላችሁ ሃሳብ ምንድነው

ብለሽ መጠየቅ፤ ሌላው ደግሞ ምናልባትምኮ አንቺ በምትናገረው ነገር እንዲያው ዝም ብሎ እንደመጣ ከምትናገረ ያለውንም ነገር አሰላስለሽ ከየተማሪዎቹም ሃሳብ ጨምረሽ እንደተባለው ልክነው ይሄን ይሄን ማለት ነው። በማለት ነው የሚያውቁት ነገር ምን እንደሆነ ካወቅሽ በኋላ ነው። ስለዚህ አንቺ ዝም ብለሽ ትክክል አይደለም እና በነዚህ ላይ ጥያቄ ዋናው ነገር ትንሽ ጭንቀት ያስፈልጋል። ጭንቀት ምንድነው? ይህን ነገር እንዴት ባቀርበው ይሻላል እኔ ደግሞ ተማሪዎቹ በይበልጥ የሚሳተፉበት ሁኔታ በምን በምን ሁኔታ ላቀርበው እችላለሁ የሚል ነገር ነው።..... እነዚህን ካደረግሽ ጥሩ ነው። ይሄም ጥሩ አያያዝ ነው። ጥሩ አስተማሪ ደግሞ ጥያቄ....

የተማሪ አስተማሪ: ጥያቄማ እንኳን የለኝም። ምናልባት በአማርኛ ትምህርት reference ካለ።

ሱፐርቫይዘር: ምንን በተመለከተ?

የተማሪ አስተማሪ: ቃላትን ሲያስፈልጉና ቅኔ ማስተማር አለብሽ ከተባለ።

ሱፐርቫይዘር: ምን?

የተማሪ አስተማሪ: ቃላትና ቅኔን ጨምረሽ ማስተማር አለብሽ...

ሱፐርቫይዘር: ቅኔ! የአማርኛ ቅኔ አለ... የአማርኛ ቅኔ አለ

የተማሪ አስተማሪ: የአማርኛን ቅኔ ዝም ብዬ ማስተማር እችላለሁ? ማለት...

ሱፐርቫይዘር: No, እኔ..... ስርዓተ ትምህርቱ ምን ይላል

የተማሪ አስተማሪ: ተማሪዎቹን ማስተማር እንዳለበት.....

ሱፐርቫይዘር: እኮ በስርዓተ ትምህርቱም ቅኔ እኮ የምታስተምረው በስርዓተ ትምህርቱ መሠረት ነው። ቃላትም ቢሆኑ በስርዓተ ትምህርቱ መሠረት ነው። ማለትም የሚማሩትን ቃላት ዝም ብሎ መደርደር ሳይሆን ለንባብ ነው። ለንባብ ስለሆነ በዚያ ስርዓተ ትምህርቱ በዚህ ግዜ ውስጥ ቅኔና ቃላት እንዲማሩ ይፈልጋል ያዛል ወይም

አያዝም ብለሽ መጠየቅ ይኖርብኛል። ስለዚህ ቃላቱ እንዲሁ ባዶአቸውን አይቀርቡም ስምንባብ ውስጥ ነው። በቃላት ሀብት ለማበልፀግ የሚሆን ምን ነገር አለ? ከመፀሀፍ ካጣሽ ከሌላ መፈለግ ይኖርብኛል። ተማሪዎቹን ትረጂያቸዋለሽ። እንጂ ቃላት ብቻቸውን መቀመጣቸው ትክክል አይሆንም። ቅኔ ደግሞ መማር ካለባቸው በደረጃቸው የአማርኛ ቅኔ ከመርስኤ ኃዘን

የተማሪ አስተማሪ: የት አገኛለሁ?....

ሱፐርቫይዘር: እዚህ .... ሌላ የለሽም.....

የተማሪ አስተማሪ: የለኝም...

ሱፐርቫይዘር: አመሰግናለሁ....

የተማሪ አስተማሪ: አመሰግናለሁ።

ውይይት 2

ሱፐርቫይዘር: እሺ አብርሃም ባለፈው ሳምንት ያደረግከው የማስተማር ልምምድ ዓላማው ምንድነው?

የተማሪ አስተማሪ: ያለፈው ልምምድ /obsevation/ ሂደት ነባር መምህራኖች ሲያስተምሩ ምን አይነት የማስተማር ዘዴ /method/ ይጠቀማሉ ያለውን ነው የተመለከትኩት። ከመጀመርያው ክፍለ ጊዜ ጀምሮ ተማሪዎቹን እንዴት ይቆጣጠራሉ፣ ትምህርቱን በምን አይነት ሁኔታ ያቀርባሉ። የሚለውን ሁኔታ ለአንድ ሳምንት ተመልክተነዋል።

ሱፐርቫይዘር: እሺ ባለፈው ጊዜ እናንተ ከመውጣታችሁ በፊት ምናልባት የዛሬ ሁለት ሳምንት አካባቢ ይሆናል። ከዚህ ያገኛችሁትን ትምህርት እንዳለ እንዳታስተምሩ መባላችሁ ትዝ ይልሃል?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ .... እንዲያውም አቶ ጌታሁን ሲናገር ሰምቸዋለሁ።

ሱፐርቫይዘር: እሺ ጥሩ ሁኔታው እንደሱ ከሆነ ታዲያ አንተ በራስህ ያለፈውን ግዜ የማስተማር ልምምድ ስትገመገመው ምን ይምስላል?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ ይህንንም አስቤበታለሁ። መጀመሪያ እኔ እንደ 'Observation' ወስጄ በማየው ግዜ ለምሳሌ:- የአማርኛ 'text' አለ። ተማሪዎቹ በወቅቱ የሚማሩበት ማለት ነው። ከዛ ውጭ ወጣ ብላችሁ ለምሳሌ እንደ የአውግቸው ተረፈና..... አንዳንድ ስራዎች መምህሩ አቅርቦ በዛ ውስጥ ስለገፀ-ባህርይው፣ ስለመተቸቱ፣ ስለጭብጡና ስለታሪኩ ያለውን መሠረት አድርጎ ትምህርቱን ለማጠናከር አንድ ሥነ-ጽሁፍ አታቀርቡም ስል ነገርኩት። ከዛ በፊት ግን 'lesson plan' ሰርጅ እንዲህ እንዲህ ብዬ ሁሉን በዝርዝር አስፍሬ አሳየሁት። ይህ መፀሐፍ አይከብዳቸውም ወይ? ለተማሪዎቹስ ይመጥናቸዋል ወይ? በመጀመሪያ አንድ ነገር ከማድረጋችሁ በፊት 'Actual' በሆነው ነገር ላይ ለመነጋገር አለባችሁ ተብለናል። እና ታዲያ..... የተማሪዎች ሁኔታ ምንም ችግር የለውም ወይ ብዬ ነበር። እኔ እሱን ሳልጠይቅ ዝም ብዬ አላቀረብኩትም። እና አሳየሁት እንዲያውም አብሮኝ ገብቶ ነው ሁኔታውን የተመለከተው። ከዛም እንዴት ነው አልኩት። እሱም ለተማሪዎች የሚከብድ ከሆነ እኔ አለውጠዋለሁ። ያስተማርኩትን ተክተል አለኝ ሌላውስ በምለው ጊዜ በዚህ ቀጥል ምናምን አለኝ። እኔ ግን ተማሪዎቹን በማይበት ግዜ በርግጥ ይከብዳቸዋል። ነገር ግን እነዛ ተማሪዎች ከዚህ በፊት እንደውም በኛ ደረጃ ማለት ይቻላል ከኛ እኩል ቢማሩ ያ ስለልቦለድ የተማርነው ሊሉ ይችላሉ። ያንን ደግሞ ተማሪዎቹ በጣም 'Bright' ስለሆኑ እኔም ብሆን በይበልጥ ተዘጋጅቼ መሄድ አለብኝ። አለበለዚያ ጥያቄዎቹን መመለስ አልቻልም። ከዚህ በፊት እኔ ከማውቀው እንደውም ከጠበቅኩት በላይ ሆነው ነው ያገኘኋቸው ተማሪዎቹን በዚህ ምክንያት 'lesson plan' አሳየሁት። ከዛ በኋላ ወደክፍል አብረን ገብተን ሲከታተለኝ ቆየ፣ የተማሪዎቹን ተሳትፎ አየ፣ ለእኔ እርግጥ ተማሪዎች ከጠበቅኩት በላይ ነበር የሆኑብኝ። እንዲያውም ብዙ የማላውቀውን ነገር እንዳውቅ አርግውኛል ማለት እችላለሁ ከዛ በሚቀጥለው ሳምንት እንዲህ እንዲህ እያለኝ አዘጋጀሁ። ምን ላዘጋጅ አለዋለሁ። ለምሳሌ በሚቀጥለው ሳምንት እንዲህ እንዲህ አዘጋጅ እያለኝ አዘጋጀሁ። ምንድነው የማስተምረው ስለው ስለ አጭር ልቦለድ ባህርያትና ይዘት ከዛ ደግሞ ስለ አጭር ልቦለድ

አይነቶች ትቀጥላለሁ እያለኝ ነው። በ text አለሄድም። አመታዊን 'Lesson plan' ይኸው ነው ብሎ አሳየኝ። ይህን ይኸው እርስዎም ሊያዩት ይችላሉ። ይህ አሁን የገገህሪን አሳሳል እንዳስተምርበት የሰጠኝ ነው። ግን አሳሳሉን ብንመለከት ...ከዚህ ውጭ መውጣት አንችልም። እና በዚህ መልክ ነበር የምንሰራው።

ሱፐርቫይዘር: እሺ እኔ ስለመልሱ ማጣራቴ አይደለም። ግን የኔ ጥያቄ የትምህርት አላማህ ምንድነው? ቢባል ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ የአጭር ልቦለድን አላባውያን ይናገራሉ የሚል ነው። ልክ ነው አይደለ? ግልፅ አይደለም።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ አላማዬ እሱ ነው።

ሱፐርቫይዘር: አላማህ ይህም ሳለ በመማር ማስተማር ሂደት ውስጥ በአቶ ሃህሉም ሆነ ብዙዎቻችን የተነጋገርነው ነገር ነው። አስተማሪ ከሚናገር ተማሪዎች በይበልጥ ቢናገሩ የሚለውን ግን ያን ቀን ማን ተናገረ? አንተው ራስህ ራስህን ስትገመገመው።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ ያን ዕለት በአብዛኛው እኔ ተናገሪያለሁ። ግን ያምንድነው መጀመሪያ ተማሪዎቹ በአጭር ልቦለድ ማለትም እሱ ከመምጣቱ በፊት ስለባህርያቱ በማስተምርበት ግዜ አስተማሪው አስተምሮአቸው ስለነበር እኔ መፃፋትን ሳነብላቸው ክፍሉን በአብዛኛው የያዙት እነሱ ነበሩ። ማለትም ጥያቄ ይጠይቁኛል እኔም እመልስላቸዋለሁ። እኔም እጠይቃቸዋለሁ። ግን በዛን ወቅት አዲስ ርዕስ አልተነገራቸውም እንዲሁ አመታዊ ዕቅድ ይውጣለት እንጂ አልተሰራበትም። ነገር ግን በመጀመርያው ሳምንት አቶ ዳኛው ዋና መምህሩ ማለት ነው ስለአጭር ልቦለድ ምንነትና ባህርይ ጀምረው ስለነበር ያንን አጠናክርልኝ ብለውኝ ነው።

ሱፐርቫይዘር: እኔ ለምን አጭር ልቦለድ አስተማርክ አላልኩም ግን በዚህ አርባ ደቂቃ ክፍለ ጊዜ መላት ነገር ነው የተናገርከው። የአጭር ልቦለድ አላባውያን ካልክ በኋላ አላባውያን የሆኑትን ሳትናገር ብዙ ነገር ተናገርክ 1ኛ ነገር ከዚህ በፊት ስንነጋገር የስብሀት ገ/እግዚአብሔርን 5፣6፣7 ን የታሪክ ባህርይ። ታሪክ የመንገር ባህርይ የለውም ነገር ያልነው። ግን ትልቅ ውበት ያለው አጭር

ልቦለድ ነው። ሂደቱም ከዚህ ቀደም ሂደት የተለየ ነው። የግጥም ባህሪ አለው ብለን ነበር። እኔ ምንድነው? ለነዚህ ልጆች የሚያስፈልገው አጭር ልቦለድ የቱ ነው? ለነዚህ ግን የሚያስፈልገው አጭር ልቦለድ ታሪኩ ጎላ ብሎ የሚታይበት አይነት ነው። ታሪኩን በቀላሉ ተረድተው ሊነገሩበትና ሊወያዩበት የሚችሉት አይነት ልቦለድ መሆን አለበት። ለምሳሌ እንደ አባ ደፋር ያሉ ታሪኮች ብታጣ እንኳ አጭር ልቦለድ ላስተምር ፈልጌ ነበር ግን የቱን መፀሃፍ ልምረጥ አጥቺያለሁ ብትለን እኮ እኛ ካለን እናውስሃለን። ይህ ግን እዚህ ላይ በዚህ ክፍል ውስጥ ይቅረብ ማለት አይደለም። በናንተ ደረጃ ተማራችሁት... እኛ እኮ ያንን ስናቀርብ ለናንተ ከዚህ ቀደም ያያችሁት ሌላ ሌላ ነገር አለ። አንድ ተማሪ በጣም ጎብዝ ነው የምለው የ2ኛ አመት የዲፕሎማ ተማሪ ነው። ማህሎት ከበደኝ ይላል። እውነት ነው ይከብዳል አንድ ደግሞ 5፣6፣7 ከበደኝ አለ ይህ ደግሞ ይበልጥ ይከብዳል እዚያ ላይ ምን ለማለት ፈልጌ ነው አንድ የተወሰነን ርዕስ ይዞ በዛ መርጋት ያስፈልጋል። ከዚህም ከዚያም ማለት አስፈላጊ አይደለም አንድ የተወሰነን ነገር በልምምድም ሆነ ' በቲዎሪካል' መልኩ ስታሰብ አንድ የተወሰነ ነገር ድቅቅ አርጎ ማሳየት ከዚህም ከዚያም አለመነካካት አሁን ያንተ አካሄድ ምንድ ነው? የኔ ጥያቄ ለምን ይህ ሆነ ነው? እኔ በጣም ነው ያዘንኩት።

የተማሪ አስተማሪ: እኔ እንዲያውም እንደዚህ ፍፁም ለማስተማር ሃሳብ የለኝም።

ሱፐርቫይዘር: እኔ የምልህ እኮ ማስተማር ካለብህ የምትዘጋጅበት ቅዳሜና እሁድ አለልህ አይደለም ወይ?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: እና ቅዳሜና እሁድ የትኛውን ብይዘው ይሻላል ብለህ ነው። አንድ የተወሰነ ርዕስ መያዝ አለብህ። በዚያ ማስተማር ከተፈለገ ገፁ ባህርያት ምን ይመስላሉ ብለህ ታድያ ያን መፀሃፍ ይዘህ አይደለም ሌላ መፀሃፍ ይዘህ ገፁ-ባህርይ ምንድነው? ከዚያም ላይ አጃቢ ገፁ-ባህርያት፣ ዋና ዋና ገፁ-ባህርያት ማለትም አስፈላጊም አይደለ ምናቸውም ተገለፀ፣ ስሜታቸው እንደምን ተገለፀ? እንዴት ተገለፀ? ገፁ-ባህርያት በገፁ-ባህርያት ይገለጻል? ገፁ-ባህርያት በራሱ ይገልጻል? የሚል ሀተታ ለነሱ ምናቸውም አይደለም። ያ ቀስ ብሎ ሊወጣ

የሚችል ነገር ነው። ቅድም የጠየቅኩህ ጥያቄ ምንድነው? መጀመሪያ የመጀመሪያዎቹን ስሜት ማወቁ ጥሩ ነው። ብዙውን ነገር የሸፈንከው አንተው ነህ። የተናገሩት ተማሪዎች የተወሰኑት ናቸው። እና ያ ለምን ይሆናል ስለዚህ ያን ነገር ለተማሪዎቹ እንዴት ባቀርበው ይሻላል ብሎ መጨነቅ አስፈላጊ ነው። ቢያንስ ለአንድ ትምህርት ክፍለ ጊዜ ትምህርት ለአምስት ሰዓት ያህል መዘጋጀት ያስፈልጋል ብለናል። ያን ናት ይዘህ ያደረግከው ምንድነው? አንተም እሱም ሆናችሁ ከዚህ ቀደም ያለውን ናት ሰብሰብ አርጋችሁ መዘገባችሁ እንበል ለምን ይህ ይሆናል? ከዚህ ያገኛችሁትን ለናንተ የሚሰጣችሁ ለ 'fram work' ነው። እና እናንተ እንዴት እንደምታቀርቡ ከኛ አቀራረብ ልትማሩ ትችላላችሁ እንጂ ከዚህ ያገኛችሁትን ሁሉ የቀረበውን ትምህርት ሁሉ ወስዳችሁ ታስተምራላችሁ አልተባለም በጭራሽ አስተማሪ እኮ ትልቁ ይህ ለዚህ ይህ ለዚህ ይሆናል ብሎ መጥኖ የሚዘጋጅ መሆን አለበት። አንድ የተወሰነ ርዕስ ይዞ መቅረብ ያሻል። ሌላ ጥያቄ ካለህ መጠየቅ ትችላለህ።

የተማሪ አስተማሪ: እኔ ግን ይህን ላደርግ የቻልኩት ... መጀመሪያ አንድ ነገር ከማድረግ በፊት በ 'Actual' መምህሩ ጋር ተነጋገሩ ስለተባለ በቀጥታ 'lesson plan' ኑን ያቀረብኩት ለሱ ነው። ተማሪዎቹን ከኔ ይበልጥ እሱ ያውቃቸዋል። እን በ 'observation' በአንድ ወይም በሦስት ቀን የተማሪዎችን ማንነት ላውቅ አልችልም። እንዴት ይህ ይመጥናቸዋል ይህ ይህ እኮ ነው አልኩት። እሱ እንዲያውም ከአውግቸው ማፀሃፍ ድጋሜ የቀረበላቸው መሆኑን የነገረኝ። እኒ አጠር የሚለው የሰብሀት ነው አልኩኝና አሳየሁት ተማሪዎቹን ስለማላውቃቸው እስቲ አንብበው ብዬ አሳየሁት። ከዛ በኋላ እንነጋገራለን ስለው ምንም ችግር የለም አለኝ። ይህን እንግዲህ እሱ ከኔ ይበልጥ ያውቃቸዋል በማለት ነው እንጂ እኔ እርስዎ እንዳሉት ስለ ገፀ-ባህርይ ብቻ መተንተን አላቃተኝም። ስለ ገፀ-ባህርይው ከገለፅክ በኋላ ስለ አሳሳሉ በአንድ ክፍለ ጊዜ ታጠናቅቃለሁ ስላሉኝ ነው። እኔ እንደዛ ይሁን አላልኩም።

ሱፐርቫይዘር: እነሱ እኮ ደራሲዎች አይደሉም። የገፀ-ባህርያትን አሳሳል እንዴት ነው ካልን እኮ አሳሳሉ ለናንተም አስቸጋሪ ነው።

የተማሪ አስተማሪ: እኔም እኮ አልኩት አራተኛ አመት እያለን የምንሰልበትን ሁኔታ አሳየሁት። ለዚህ ነው ሆን ብዬ ከሱ ተቀብዬ ያገኘሁት።

ሱፐርቫይዘር: እሱ በግድ 5፣6፣7ን አስተምር አይልህም አላለኝም ብለህ ግን ግድ ያንተ ማስተማር ከሆነ.. ለነሱ ደረጃ የሚመጥን መፀሃፍ ማዘጋጀት ያንተ ፈንታ ነው። እሱን መጠበቅ የለብህም።

የተማሪ አስተማሪ: በእርግጥ ደግሞ እሱም አሳይቸው አይመጥናቸውም ብሎ መመለስ ነበረበት።

ሱፐርቫይዘር: ለምን አንተ እዛ አልተመላለስክም?

የተማሪ አስተማሪ: አይደለም እሱ ጋር ተመላልሳችሁ ከሱ ጋር አድርጎ ስለተባልኩኝ ነው። እኔ ግን አለ አይደል በኔና በሱ መሃከል መጥፎ 'Relation' እንዳይከሰት ሰግኜ ነው።

ሱፐርቫይዘር: እኔ የምልህ ከሱ ጋር ጥሩ ግንኙነት አይኑርህ አይደለም።

የተማሪ አስተማሪ: አይደለም እሱ የሚለውን አለመቀበል ነው።

ሱፐርቫይዘር: አለመቀበል አይደለም። እሱ የግድ 5፣6፣7ን አስተምር አይልህም።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ እሱ አላለኝም። የግድማ አላለኝም።

ሱፐርቫይዘር: እኮ ታዲያ አንተ ግን ለተማሪዎች የሚመጥን መፀሃፍ ልትመጥን ትችላለህ መላት ነው። እዚህ ላይ እንተማመን።

የተማሪ አስተማሪ: እሱ በርግጥ ይህን ብቻ አስተምር አይለኝም።

ሱፐርቫይዘር: አዎ አይልህም አዎ እና አንተ ግን ሌሎች መፀሃፍቶች ነበሩህ ማለት ነው። አላጣህ ሌላ መፀሃፍ። መፀሃፍ እንኳን ብታጣ እሱን አታቀርበውም ባይንህ ማወቅ ትችላለህ እነሱም ከሚጨነቁ። እንኳን ሌላ መላት መፀሃፍ እያለህ ቀርቶ እና ይህ የግድ ነው።

የተማሪ አስተማሪ: እኔ አሻሽላለሁ።

ሱፐርቫይዘር: ጥሩ። እና ስታቀርብ ከዚህ ያገኛችሁትን ነገር ቋንቋውን ሳይቀር ትጠቀማላችሁ። እኮ ከራሳችሁ ወጣ ብላችሁ መስራት አለባችሁ።

የተማሪ አስተማሪ: እኛም ደግሞ አጥፍተናል በምንመለከትበት ጊዜ ተማሪዎች እሱ ሲያስተምር እሱ observe ቢያደርግ ኑሮ ተማሪዎቹንም አለ አይደል። በዚህ ደረጃ ከሚሰጠንም እኩል ይሰጣቸዋል። ማለት ይቻላል። ያን ደግሞ መገኘቱ ምን ጊዜም እንዳለ በማሰቤ ነው።

ሱፐርቫይዘር: እንተማመንና ያቀረብከውን ብዙ ነገር በአንድ ጊዜ አቀረብክ። ያን መፀሃፍ።

የተማሪ አስተማሪ: እቀበለዋለሁ።

ሱፐርቫይዘር: ትክክል አይደለህም። ስለዚህ አንድ ርዕስ ይዘህ መቅረብ እናም አንተ ብዙ ከምትናገር በተማሪዎች እንዲናገሩ ብታደርግ ጥሩ ነበር።

የተማሪ አስተማሪ: እሺ... በዛን ወቀት ከተማሪው ይበልጥ ብዙ የተናገርኩት እኔ ነኝ እና ለሚቀጥለው ማካካሻው ምንድነው? በአንድ የተወሰነ ርዕስ ይዞ ቀርቦ ለተማሪዎች የሚመጥን ነገር ማቅረብ። እኔ እንደው ዛሬ እርስዎ እንዲገቡ ፈልጌ ነበር።

ሱፐርቫይዘር: ግድ የለህም ገና ሃያ ሁለት ቀን አለ አይደል።

ውይይት 3

ሱፐርቫይዘር: እሺ አንድዓለም ባለፈው ጊዜ ለማስተማር ልምምድ ስትወጡ የልምምዱ ዋና ዓላማ ምን ነበር?

የተማሪ አስተማሪ: ዓላማው እኛም የማስተማር ልምምድ ለማድረግና ዋና መምህራኖች የሚሰሩትን ተከትለን ተማሪዎችን እንደመምህራን ሆነን ለማስተማር።

ሱፐርቫይዘር: እሺ... ባለፈው የነበረህ የትምህርት ዓላማህ ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ የልቦለድ ድርሰትን ዋና ዋና ባህርያት ይናገራሉ የሚል ነበር።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ግን ተናገሩ ተማሪዎች በዓላማ መሠረት...

የተማሪ አስተማሪ: ያው በዛው ቀን ሊናገሩ አልቻሉም በሚቀጥረው ፔሬድ እንዲናገሩ አድርጌያለሁ ተናገረዋልም::

ሱፐርቫይዘር: በዓላማ መሠረት ያን ቀን አልሠራህም ማለት ነው?

የተማሪ አስተማሪ: በርግጥ የመጀመሪያ ቀን ስለሆነ የማስተማር ዕቅድ ማውጣቱ ላይ በአንድ ቀን ማስተካከል ስለማይቻል የዛን ቀን ያሰብኩትን አድርጌያለሁ ማለት አልቻልኩም::

ሱፐርቫይዘር: እሺ ያን ቀን ያደረግኸው ምንድነው ብዙ ነው የተናገርኸው:: የተናገርኸው ደግሞ ከዚህ ከኮሌጅ ውስጥ ያገኘኸውን ነው:: ገፁ ባህርያት በምን ይገለጻሉ? ታሪኩ ምን ይመስላል እያልክ ብዙ ተናገርክ:: ስለ ልቦለድ ስለኢልቦለድ... አጭር እና ረጅም ልቦለድ ያላቸውን ልዩነት ይህን ሁሉ ተናገርክ:: ይህ ሁሉ ብዙ ነገር ነው::

የተማሪ አስተማሪ: አዎ ብዙ ነው በርግጥም

ሱፐርቫይዘር: የልቦለድ አላማዎች ምንድናቸው የሚለውን ሁሉ ተናገርክ:: ይህ ሁሉ ታዲያ በአንድ ክፍለ ጊዜ ብዙ አይደለም:: እና ምን ተሰማህ::

የተማሪ አስተማሪ: በርግጥ እኔ መጀመሪያ ስጀምር ስለክፍሉ ሁኔታ የገለፀችልኝ መምህር በምን ሁኔታ እንደማስተምርና ልጆቼ ከምን ደረጃ ምን ምን መቀበል እንደሚችሉ ከዛ ቀደም ብሎ የአብርሃም መምህራን ነግረውናል:: ከዚያ መጀመሪያ ቀን እርስዎ ከመግባትዎ በፊት ገብተው አይተዋል በዚህ አቀራረብ ቀጥሎ ብለዋል:: እንዲያውም የኔ መምህር የያዘችው የሁለት ነው እና ቅድስትም አብራ ገብታ አብራ ዋለች እሷ ስትሄድም እንዲያው ያንተን ኖት ብትሰጠኝና እሷ ያስተማረችውን እንዳንድ አንተ የጠቀስኸውን ሌላ ክፍለ ጊዜ እጠቅሳቸዋለሁ-በ አለችኝ ከዛ ማጥበብ የለብህም ጥሩ ነው የያዘከው እንደውም እንዲህ ካላደረክ ያወቁትን ነገር ከደገምክላቸው ብዙም አይቀበሉህም አሁን ሰፊ አርገህ ነው የያዘከው ብላኛለች::

ሱፐርቫይዘር: እሺ እሷ እንደዚህ ልትልህ ትችላለች። እንግዲህ በዚህ የማስተማር ትምህርትህ የተነገረህ ምንድነው አንድ አስተማሪ ይዞ መቅረብ ያለበት አንድ ርዕሰ ጉዳይ ነው አንተ ግን ሦስት አራት ርዕሰ ጉዳይ ነው ያቀረብከው። እና ደግሞ ከአላማህ ውጭ ነው። ብዙውን ነገር በማስተማር ሂደት ውስጥ የሚናገረውን አብዛኛውን መመሪያ የሚሰጥ ነው እንጂ ዋና ተዋናይ አይደለም። ትምህርቱን የሚመራ ነው።

የተማሪ አስተማሪ: በርግጥ ከመምህሩ ይልቅ ከነሱ እንደሚጠበቅ አውቃለሁ

ሱፐርቫይዘር: ማን በብዛት ተናገረ?

የተማሪ አስተማሪ: ይህ የሚደበቅ አይደለም ብዙውን የተናገርኩት እኔው ነኝ። በዛ ሰዓት አንዳንድ ጊዜ እኔ አላትፊያለሁ።

ሱፐርቫይዘር: እና ግን ብዙ የተገኙትን ነገር እንዳቀረብክ አይሰማህም? በአንድ ክፍል ጊዜ ።

የተማሪ አስተማሪ: በርግጥ ብዙ ነገር እንዳቀረብክ ይገባኛል። ነገር ግን ሴትዮዋ ይህ በዚህ አርገህ አጠቃልላቸው ብላ ሰጥታኛለች። ከዛ አንድ ልቦለድ ቀለል ያለ እንደ ደጅኔ አይነት እሱ ሊከብድ ይችላል ስለዚህ ከዚህ ከመማሪያ መፀሐፋቸው መርጠህ ብታስተምራቸው ይሻላል ብላኛለች።

ሱፐርቫይዘር: እሺ እሷም እንግዲህ ከዚህ ከኮሌጅ ያገኘኸው ወስደህ አስተምር አላለችህም።

የተማሪ አስተማሪ: አትለኝም

ሱፐርቫይዘር: አንተ ግን ያደረግከው ምንድነው በብዛት እዚህ የተማርከውን ነው በተለይ ደግሞ እኔ ከሰጠሁት ትምህርት አንፃር።

የተማሪ አስተማሪ: ብዙ የሚለይ ነገር አይደለም እርሶም ምንም ስህተት የለበትም እኔም የለብኝም። እኔ እንደተባለው ከትምህርት ቤቱ አንዳንድ መምህራኖች ጋር እየተገናኘሁ ምን ላስተምር? ይህን ይህን

እያደረሳችሁ ጥሩ ግንኙነት እንዲኖራችሁ ተብሏል። ነገር ግን ይህን ባናደርግ ከሁለት ያጣ ነው የምንሆነው፣ አሳይቻታለሁ። በተለይ ክፍል ገብተሽ ተመልከቼና አጥባቢ አስፍተህል ወይም አክብሮትሽታል፣ አቅላሽታል ወይም በዚህ ዓይነት መንገድ መሄድ አለብህ ብትል ጥሩ ነበር።

ሱፐርቫይዘር: ይህን ሁሉ ርዕስ በአንድ ግዜ አቅርብ አትልህም። በሱ እንተማመን። አሁን ከአድማስ ባሻገር አጭር ልቦለድ ነው፣ ረጅም ልቦለድ ነው ይህን ንገረኝ ብትባል በኋላ እነግርሃለሁ እንዳልከው እሷ ...

የተማሪ አስተማሪ: እሱን ረጅም ልቦለድ መሆኑን አውቄ መጀመሪያውኑ አቅርቤታለሁ። ሁለተኛ ደግሞ ልጁ አጭር ልቦለድ ነው አለኝ። እኔ ረጅም ልቦለድ ነው አልኩት።

ሱፐርቫይዘር: መቼ ነገርከው

የተማሪ አስተማሪ: መጀመሪያ ረጅም ልቦለድ መሆኑን አውቄ ነው የነገርኩት

ሱፐርቫይዘር: ለምን አንተ በዚህ ሁኔታ ከአድማስ ባሻገር ረጅም ልቦለድ ነው አላልከውም

የተማሪ አስተማሪ: እላይ መሆኑን አውቄታለሁ እዛ ላይ ግን በዛን ወቅት ፍርሀት ነው መሰል ደግሞ አንድ ሜተዶሎጂ እንደሚለው ላይሆንም ላለውቅም እችል ይሆናል እና የተሳሳተ ነገር ከማስተማር እሱን ጠይቆ....

ሱፐርቫይዘር: እሱን ማጣት የለብህም። ምክንያቱም በእሱን ማጣት ሁለትና ሁለት ስንት እንደሆነ አላውቅም ብሎ የማለት ያህል ነው።

የተማሪ አስተማሪ: እኔም እኮ መጀመሪያ አውቄው ነው የሰጠሁት። ግን ከመጠራጠርና ስህተት ከማስተማር ጠይቆ መሄድ ብዬ ነው። ብዙም አለማወቅ ይኖራል። የመምህር ተግባር ከተማሪው ሊማር ይችላል እና ስህተት ከማስተማር....

ሱፐርቫይዘር: ደሞ መለት የእንግሊዝኛ ቃላት ትናገራለሁ። አልተናገርክም? እና ያ ምን ያደርግላቸዋል ለምሳሌ intellectual first person characters,

dialogue, monologue ወ.ዘ.ተ. ትናገራለህ አንተ ግን ይህን ስትናገር አይታወቅህም

የተማሪ አስተማሪ: በርግጥ ብዙ አልታወቀኝም ግን ደግሞ እኔ የሚያውቁት ነገር ነው እና... ልቀው የሄዱ ናቸው ብዬ ነው::

ሱፐርቫይዘር: ልቀው መሄዳቸውንም አየነው አይደል:: ይህን አምነህ መቀበል አለብህ:: እና አላማህና አንተ ያስተማርክበት ሂደት አይመሳሰልም:: ሴራ ምንድነው? ሴራ እራሱ አስቸጋሪ ነው:: ለእነሱ እኮ አንድ አጭር ልቦለድ አንብቦህ አንዳንድ ጥያቄ በማንሳት የገፀ-ባህሪያትን ሁኔታ በዝርዝርም ባይሆን መጠቃቀስ ይቻላል:: አሁን የኔ ጥያቄ አንድ የተወሰነ ነገር አቅርቦህ አልነበረም ነው:: አንድ አጭር ልቦለድ ማቅረብ እኮ ትችላለህ:: ይህን መቃወሜ አይደለም ግን የተወሰነ ነገር ላይ ያተኮረ ቢሆን ኖሮ የተሻለ ነው ለማለት ፈልጌ ነው:: እንግዲህ አንተ ዝም ብለህ ነው በአየር ላይ የምትናገረው እንዴት እንደዚያ ይሆናል?

የተማሪ አስተማሪ: እኔ እንኳን ያው እንደዚያ አድርጌ በአንድ ቀን ሁሉን ማስተማራ እርግጥ ስህተት ነው:: እሷ የመጀመሪያ ቀን እኮ አይታኛለች ባትፈልግ ኖሮ በዚህ ሁኔታ አትቀጥል ልትለኝ ትችል ነበር እንጂ ሌላ መስመር ይዜ መቀጠል እችል ነበር መጀመሪያ ሁለቱም መምህራን ገብተው አንድ አይነት ትምህርት መስጠት የለብንም አለብን የሚለውን ገበተው አይተዋል በዚህ አቀራረብ ቀጥሎ ብለዋል እንዲያውም::

ሱፐርቫይዘር: አንተ የምትለው እኮ አንድ ሰው ከራሱና ከህብረተሰቡ ጋር ይጋጫል የምትለው ነገር ሁሉ ከዚህ ይሄን አስተምራለሁ ከምትለው ነገር ጋር ይጋጫል የተወሰነ ሆኖ ቀርቦ አላየነውም:: አሁን አንተ ይህን አስተምራለሁ የምትል ከሆነ ግልፅ ያለ ነገር አቅርቦህ ማሳየት አለብህ:: ባቀረብከው ትምህርት ውስጥ ያቀረብከው ስለ ገፀ-ባህሪያት ከሆነ ብቻ አንዱን የተወሰነ ርዕስ ብቻ ይዘህ ሊሆን ይገባል:: አንተ ግን እዚህም እዚያም ነበር አካሄድህ:: አንድ ርዕስ ይዘህ ስትቀርብ ደግሞ እንዲሁ በአየር ላይ አትናገር:: ለእነሱ ይመጥናሉ ያልካቸውን ልቦለድ አቅርቦህ ብታስተምር ያን ጊዜ ውሱን ማድረግህን ማየት ለምን እንደዚህ ሆነ ብለህ እዚህ ላይ የምንነጋገረውን ማስተዋል አለብህ:: ከዚህ ያገኛችሁትን ሁሉ

በቀጥታ ወስዳችሁ እንደማታስተምሩ ታውቃለሁ ማወቅም አለብህ።
ያንተ መከራከሪያ ግን ሴትዮዋ አስተምር ስላለችኝ ነው የሚል
ነው።

የተማሪ አስተማሪ: እሷ ስላለችኝ ነው የሚለው ብቻ አይደለም። ታዋቂነት። ታዲያ
የመጀመሪያ የእሷ መግባትና ማስተማሪያን ማየቷ ትርጉሙ
ምንድነው....

ሱፐርቫይዘር: ያን ሁሉ ኖት እሷ እንድታቀርብ አልፈቀደችልህም

የተማሪ አስተማሪ: መጀመሪያ ቀን እንዲያውም ኖቱን ሰጥቼያቸዋለሁ አይተውታል።

ሱፐርቫይዘር: ይህ ነገር አይዋጥልኝም

የተማሪ አስተማሪ: እኔም አልኩኝ እኮ። በእርግጥ ሁሉንም ነግራለሁ። በሰራሁት
ሁኔታ የትምህርት ቤቱ ተማሪዎች ትምህርቱን ይቀበሉኛል ወይስ
አይቀበሉኝም ስላቸው ችግር የለውም ቀጥል ነው ያሉት
እንደማይሆን እኔ አውቀዋለሁ እሷ ግን እያጠበቀችብኝ ነው
የመጣችው።

ሱፐርቫይዘር: በል እሺ አሁን እንግዲህ ዓላማህን ነው። ባለፈው ጊዜ ዓላማህን
አላስተካከልክም። አንተ የተናገርከውን እነሱ አልተናገሩትም።
እና እነሱ እንዲሳተፉ አድርግ ለእነሱ የሚመጥናቸውን ትምህርት
አቅርብ እና አስብበት። ቢያንስ ቢያንስ ሦስትና አራት ሰዓት ያህል
አስብበት።

የተማሪ አስተማሪ: ከዚህ በላይ ነበር ያሰብኩበት። እንዲያው ሳላስብበት
አላቀረብኩም።

ሱፐርቫይዘር: በል ቅድስትን ጥራት።

ሱፐርቫይዘር ሐ

ውይይት 1

ሱፐርቫይዘር:

እሺ ደሴ አሁን የመጀመሪያ ዙር ነው ያየሁህ እና በዚህ በመጀመሪያ ዙር ያየሁትን አንዳንድ ችግሮች አነሳልህና ለወደፊቱ የተሻለ አቀራረብ እንዲኖርህ የሚረዳልህን ነገር አነሳልህና ከዚያ የተስማማህበትን ነገር ትወስዳለህ የምንነጋገርበትም ነገር ካለ እንነጋገራለን። የምትቀበለውን ትቀበለዋለህ የማትቀበለውን ነገር አሳማኝ ነገር ካለ ግድ ይህን ነገር ወሰድ አትባልም ግድ የምጭንህ ነገር እንደሌለ እንድታውቅ ሌሰንፕላን ያለበትን ችግር እዚያው ላይ ለመጠቆም እሞክራለሁ እና ያንተ ችግር ያለበትን ቦታ እጠቁማለሁ ምንም ነገር ከሌለበት ያንተ ሌሰንፕላን ችግር የለበትም ማለት ነው። እየሰራህ ያገኘሁህ ክፍል በገባሁበት ወቅት የቃል ፅሁፈት ነበር ስነ ግጥም ኖት እየሰጠህ ነበር። እ... እና እነዚያ ልጆች ከዚያ ከኖት ይረዱ ኖቱን ያንብቡ ከሚል አንጻር ነው መሰነኝ ያጻፍከውን ኖት ኢሚዲዩት በሆነ ወዲያውኑ መረጃ የሆነ ነገር ብለህ ወዲያውኑ መረጃ እየሰጠህ አልነበረም የሄድከው።

የተማሪ አስተማሪ: እዚህ ላይ....

ሱፐርቫይዘር:

አስጨርሰኝ ከዚያ በኋላ ብዙ ነገሮችን ነው ያሰራኸው ብዙ ሀተታ አለበት ከዚያ አንዳንድ ምሳሌዎች ነው እያሳዩህ የሄድከው እኔ ዋና ዓላማው አስተማሪ ማጻፍ ሳይሆን ማስረዳት ነው። የተፃፈው ካልገባው አንድ ተማሪ መላ የለውም። እና ሊገባው ይገባል አፅፈው ግን ልታስረዳውም ይገባል። የፃፈውን ነገር ካሉው ቀንም የለውም። ለማስረዳት ደግሞ እንዴት ቢሆን ነበር ጥሩ ያልን እንደሆነ ስለሰንኝ አስረድተህ ስለሰንኝ ማስረጃ ብትሰጠው፣ ስለሀረግ አስረድተህ ስለሀረግ ማስረጃ ብትሰጠው፣ ስለቤት መምቻ ስራ ቤት መድፈያ አፅፈኸው እዚያው ብትሰጠው ማስረጃ ነበር የሚሻለው አንተ ይህን ሁሉ ካስጨረስክ በኋላ ነው እንደገና ወደ ምሳሌዎች ትሄድ የነበረው እና ብዙ ነገርን ነው በፅሁፍ ስታስረዳ የነበረው በተራ በተራ እያንዳንዳቸውን ብታስረዳቸው ኖሮ ለተማሪዎቹ ይቀላቸዋል። በኋላ ልታሳይ ሞክረህል የክፍል ስራም አሰርተህል። ትንሽ ለተማሪዎችህ ይቀላቸው ነበር የሚል ግምት አለኝ።

የተማሪ አስተማሪ: እዚህ ላይ ግን እኔ ምሳሌዎችን ማስታወሻ ካፍኩ በኋላ ምሳሌ ያቀረብኩበት ምክንያት በ ቋንቋ ስለማስተምር ቋንቋ ደግሞ ተማሪዎች እየተመራመሩ ማወቅ መቻል አለባቸው። የተፃፈው ነገር መገንዘብ መቻል አለባቸው እና ኖት መጀመሪያ ቢሆን እርግጠኛ ነኝ እኔ ምሳሌ ሀረግ ምንድነው ብዬ ማስታወሻ ካፍኩ በኋላ ምሳሌ ብሰጣቸው ያን ምሳሌ ብቻ ነው እነሱ ማየት የሚችሉት እንጂ ማስታወሻውን አያነቡም። ወደ ምሳሌ ብቻ ነው የሚሄዱት እንጂ ይህ ነገር ቀደም ሌላን ሳይሆን ሳወጣ አእምሮዬ ላይ መጥቶ ነበር ግን ቋንቋ ስለማስተምር እየተመራመሩ ያንን ነገር እንዲያውቁት በማለት ነው።

ሱፐርቫይዘር:

አዎ ጥሩ ነው እንደዚያ አሁን እንደምትለኝ ሆኖ ቢሆን ኖሮ ቆንጆ አሠራር ነበር ግን ምንም የመመራመር እድል እኮ አልሰጠሁቸውም ወዲያውኑ ምሳሌ ውስጥ ምሳሌዎችህም የተዘበራረቁ ሆነው መጡ። ስለሰንኝ የሚሰረዱ ምሳሌዎች ስለሀረግ የሚያሰረዱ ምሳሌዎች ስለግጥም የሚያሰረዱ ምሳሌዎች በኋላ መጡ ምንም የመመራመር እድል አልሰጠሁቸውም። እነሱ እንደምትለው ኖቱን አንብበው እንዲረዱትና እንደመራመሩ ዕድል ሰጥተላቸው ቢሆን ኖሮ መልካም ነበር ወዲያውኑ ግን መጥተሁል ስለሰንኝ ካፍክ ብሏል፤ ስለሀረግ ካፍክ በኋላ፤ ስለቤት መምቻ መድፊያ ካፍክ በኋላ ለእነዚህ ሁሉ እኮ ምሳሌ ሰጥተሁል በኋላ

የተማሪ አስተማሪ: አዎ ሰጥቻለሁ

ሱፐርቫይዘር:

ታዲያ መቼ ነው የተመራመረት? መቼ ነው ኖቱን ያነበቡት? ወዲያውኑ በዚያች ሀሳብህን በጨረሰክበት ጊዜ እኔ በትክክልም ፅፈው መጨረሻቸውን እጠራጠራለሁ። እንደምትለው አድርገህ ቢሆን ጥሩ ነበር አንድ መንገድ ነበር። ምሳሌ ለመስጠት፣ ለመስጠትም ለእያንዳንዱ ባህርይ የሚሆን ምሳሌ ብትሰጠው አይሻልም ነበር ወይ ነው። ምሳሌ ለመስጠት ቢሆን ኖሮ በጣም ቆንጆ ነበር። ወይም አሁን ያልከኝን አድርገኸው ቢሆን ኖሮ ጥሩ ነበር። ሌላ ያየሁት ተምራችሁ አልወይ እንዲህ ዓይነት ነገር ተምራችኋል ወይ ብለህ ጠይቀሁቸው ምን ነበር እሱ? ስለግጥም።

የተማሪ አስተማሪ: እ.... ስለግጥም ቤት መምቻና.....

ሱፐርቫይዘር: አዎ ተምራችኋል ወይ አልኳቸው። ምን አሉ እነሱ?

የተማሪ አስተማሪ: እነሱ አንዳንድ እንትኖችን እጅ እያወጡ ሰጡ።

ሱፐርቫይዘር: አዎ ተምረናል ነው ያሉት

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ተምረናል ነው ያሉህ ተምረው ከሆነ ታዲያ አንተ ለምን ማስተማር አስፈለገህ?

የተማሪ አስተማሪ: ይኸኛውን ላስተምር የተገደድኩበት ከሴትዮዋ እዚያ ካለችው ሴትዮ ስቀበል። ግጥም የሚለውን ከመምህር ማስታወሻ ለዚህ ሳምንት ማለትም እስከ ዛሬ ድረስ እንዲማሩት የሚል እንትን ነበር። አንዋል (anuul) ሌሰንፕላን ላይ የመጣ ስለነበር ነው። እኔ ግጥምን ላስተምር እንዲሁ የተለያዩ እንትኖች ከመግባቴ በፊት እነዚን መሠረታዊ የሆኑ ነገሮችን መማር መቻል አለባቸው ብዬ በማሰብ ነው።

ሱፐርቫይዘር: እኬ ተከታታይነቱ አልተጠበቀም ነው። እነዚያ ተምራችኋል ወይ እንደዚህ ዓይነት ነገር ስትላቸው አዎ ተምረናል አሉ። ከዚያ በኋላ ምን ማለት... ምን ማድረግ እንዳለብህ እኔ .... አንተ አላውቅም ተምረናል ካሉ ደግመህ ልታስተምር ነው ወይስ ሌላ ነገር ልታስተምር ነው። ሌሰን ፕላንህን የተቀረፀው ከምን አንጻር ነው። ተምረናል አንፈልገውም ቢሉህ ምን ልትል ነበር ማለት ነው። ሌሰን ፕላንህ ራሱ እንዲህ ዓይነት ተምራችኋል ወይ የሚለው ጥያቄ ለምን አስፈለገ? በመጀመሪያ ደረጃ ሲታቀድ መጀመሪያው ከምን መነሳት ምን ምን ላይ ማቆም እንዳለብህ እኮ ታውቃለህ ማለት ነው። እንደዚያ ከሆነ ተምራችኋል ወይ «አዎ ተምረናል» ስለዚህ መቆም ነበረበት ማለት ነው። አይ አልተማርክም ብትባል ነበር ልታስተምር የነበረው ማለት ነው። እንደዚያ ዓይነት በ ነገር ከሆነ እና ጥያቄ ው ራሱ ጥርጣሬ ነበረህ ማለት ነው። ወይም የት እንዳቆሙ አታውቅም ነበር ማለት ነው መጠየቅ ነበረበት ወይም ተምራችኋል ወይ ወይም ይህንን እንዲህ አልክ። እና አጋጣሚ ሆኖ እናውቀዋለን ተምረናል። አሉ ግን

ማስተማር አልቀረም። ያም ሆኖ ድሮ በተማሩት ላይረኩ ይችሉሉ። ድሮ በተማሩት ላትረካ ትችላለሁ። እንተም ለአንድ ሳምንት ተከታትለህ ነበርና። ያ ሌላ ነገር ነው ግን የሆነ ነገር ተምረዋል ማለት ስለዚያ ነገር። ሌላው ትኩረት ታደርገው የነበረው በተማሪዎችህ እንትን በክፍል፣ በክፍል እንትን ላይ፣... በመጀመሪያው ረድፍ ላይ ብቻ ነበር። በመስኮቱ በኩል ባለው ረድፍ ጥያቄ የምትጠይቀው እዚያ አካባቢ ነበር። እምትንጎራደደው። ሁለት መካከል ላይ «ሮዎች» (Row) አሉ። ከዚያ ነው የምታዘወትረው። ያችኑ በመስኮት በኩል ያለችውን «ሮዎ» ነበር። ይኸ ደግሞ ፊር (fair) አይደለም። ተማሪችህን ማኔጃ ለማድረግ ትቸገራለህ ተማሪዎችህን ማኔጅ ለማድረግ ሁሉንም መዳሰስ አለብህ። ሁሉም አካባቢ ልታያቸው ይገባል። ኢኳሌ (equally) እንዳለ... እንዳልያዝካቸው ካወቁ ደግሞ ኢኳሌ (equally) አይሳተፉም። ተማሪዎችህ አኬ። ስለዚህ ኸ... እንደዚያ ዓይነት ነገር ታስወግዳለህ። ትኩረትህን ለሁሉም እኩል ታደርግዋለህ። እኩል ትይዛቸዋለህ።

የተማሪ አስተማሪ: እሺ በሚቀጥለው አስተካክላለሁ።

ሱፐርቫይዘር: አዎ ይህ ነው አንደኛ የሁት። ሌላው ኸ .... ተማሪዎችህን ስትጠይቅ ያደረገኸው ጥንቁል ነው። ተማሪዎችህን ሁሉም እኔን አሁን እኔን አሁን እሚል ዓይነት፣ አንድ እየተኛ አንዱ ቁሞ ዓይነት አልነበረም። እና ተማሪዎችህን ሁሉም እንዲከታተሉ ያደርጋቸው ነበር። አጠያየቅህ እኔን ወልደማርያምን ገብረማርያምን ዓይነት ነገር አልነበረም። በእርግጥ ስታስተምር አስተያየትህና ትኩረትህ አንድ መስመር ላይ ይሁን እንጂ ጥያቄህ ግን በኋላ በጠሠየቅህበት ወቅት ግን ጥያቄው ሁሉንም እንዲሳተፉ ነበር ያደረግህቸው እና ያ ጠንካራ ነው። በጣም ቆንጆ ነው። እና በዚህ ትቀጥልበታለህ እሱ ሁሉም ተዘጋጅቶ እንዲጠበቅ ነበር የሚደርገው። ስታስተምር ግን በአንድ ሳይድ (side) ብቻ ማየቱን ትተዋትና ሁሉንም ትቃኛቸዋለህ። እምትንጎራደደበትን እንትን አንድ ቦታ ብቻ አታድርጋት።

የተማሪ አስተማሪ: አስተካክላለሁ።

ሱፐርቫይዘር:

እኔ ሌላ አንዳንድ ነገሮች በቃልህ ብቻ የምትናገራቸው አሉ። በፅሁፍ ላይ ብታሰፍርላቸው የክፍል ሥራውንም ስታሰራ በጋላ መልሱን ስትሰጥ የክፍል ሥራውን ፅፈኸዋል። ብላክ ቦርድ ላይ ግን ስንኝ፣ ሀረግ፣ ቤት መም እሚሉትን ነገሮች ለማሳየት ከቃል ይበልጥ ፅሁፍ ላይ እያዩት ነው። ይህ ነው ስንኝ ብለህ ነው የምታሳያቸው። እና የሚታይ የሆነ ነገር እዚያ ላይ ቢሆን ይሻል ነበር። እና በቃል ከምታሳያቸው የሆነ ነገር አንብቦህ ይሄ አንደኛው ስንኝ ነው ትላቸዋለህ። ይሄኛው ከስንኝ ውስጥ አንደኛው ሀረግ ነው ትላቸዋለህ። ቢፍ ኑሮ ግን እንዴት በገባቸው ነበር። እና እኔ በዚያ ውስጥ ተማሪ ብሆን ኖሮ እኔ ብዬ አስቤ ነበር ይህንን ነገር የማላውቅ ተማሪ ብሆን ምን ያህል ገብቶኝ ይሆን ብዬ አስቤ ነበር እና የሄ አዲስ ኢንትሮዲዩስ (introduce) እያደረግህልኝ ያለ ነገር ቢሆን ኖሮ ለኔ እና ተማሪ ብሆን ኖሮ እኔ አንተ ልታስረዳ ከከርከው አንድ አራተኛውን ይገፍ አልወጣም ምክንያቱም በቃል ነው የተናገረው እኔ ስለስንኝ ስለሀረግ እማላውቅ ከሆነ እና በቃል እየተነገረኝ ላቀው አልችልም። የቱ 2 ነው ሀረጉ? ከየት በ እስከየት? ስንስ? ባለሦስት፣ ባለአራት ስንኝ ቢመጡ ምን ሊሆኑ ነው? እና ስንኞች ደግሞ እኩል አይደሉም። በግድ ቁምጥ ሊል የሚችል ሁሉ አለ። እና እንደዚህ ዓይነት የታይ፣ መታዩት የገባውን ነገር እንዲታይ ፅፈኸው እዚያው ከዚህ እስከዚህ ያለው ይሄ እንደዚህ ነው ከዚህ እስከዚህ ያለው ደግሞ ይሄ እንደዚህ ነው ብለህ ብታሳያቸው ተማሪችህ እኔ እርግጠኛ ነኝ በደንብ ሊከተሉ ይችሉ ነበር። እና ቦርድ ላይ ሲበሆን የተሻለ ነበር። እና እንደባህርይው ነው የምታስተምረው። ማንኛውም በቃል ዝም ብሎ የለፈፍ አይደለም። ይህም የሥነ-ልቦና ባህርይ አለው። ... እና እንደዚያ ዓይነት ነገር ሲበሆን ጥሩ ነበር እላለሁኝ። እና አሁን fell የምታደርገውን ነገር ልታነሳ ትችላለህ። እና so far ያየሁት ይህንን ነው ባየሁትም መሠረት grade አርጌያለሁ። በዚያች ወቅት ላለችው የተሻለ ነገር እንደሚሆን እገምታለሁ። በ observation እያሻሻልክ ትሄዳለህ። ብዙዎቹን የት ቦታ ላይ ነው ጥንካሬዬ የት ቦታ ላይ ይቀረኛል የሚለውን ልታውቅ እንድትችል በኮፒ የተዘጋጀ ነገር አንድ ኮፒ እኔጋ ነው። አንድ ኮፒ ላንተ የምሰጥህ ነገር አለ። በፎርሙ መሰረት የተሞላ እና አሁን suggest ልታደርግ የምትችለውንገብ ነገር suggest ማድረግ ትችላለህ።

የተማሪ አስተማሪ: አሁን ይህኛው ራሱ የመጀመሪያ ቀን ነበር ራሱ ማስተማር ስጀምር....

ሱፐርቫይዘር: ንገረኛ አንዳንድ ችግሮችህን

የተማሪ አስተማሪ: አዎ እነዚያን ስህተቶች በሚቀጥለው ጊዜ አስተካክላለሁ።

ሱፐርቫይዘር: እኮ እሹ እኔም እኮ እንድታስተካክል የተሻለ ሁኔታ እንድትገኝ ነው እንጂ ዝም ብዬ የአንተን ስህተት ለመገርገር አይደለም። እንዲህ እየተሻልክ፣ እየተሻልክ እንደምትሄድ ተስፋ አለኝ ደግሞ እርግጠኛ ነኝ ትሻላለህ። እኔ ይህ አንደኛው ኮፒ ነው እና እሱን ታየውና የት ቦታ ላይ ነው የቀረኝ የሚለውን ታውቃለህ። በሚቀጥረው ዙር ያገኘህቸው ተሻሽለው እንደሚቀርቡ እርግጠኛ ነኝ። እኔ።

ውይይት 2

ሱፐርቫይዘር: ክፍል ያገኘሁ ኔ ምንባብ ስታስነብብ ነበር። ምንባብ ስታስነብብ ግን አጋጣሚ ቦርድህን የምትፅፈውም ነገር ሊኖርም ላይኖርም ይችላል፣ ግን ቦርድህ ጋ ላይ ቀን አልነበረውም። እና እንደገባህ ማሟላት ነበረብህ እሱን የትምህርቱ ዓላማ ላይ የአዳዲስ ቃላትን ፍቺ እንዲናገሩ ይናገራሉ ዓይነት ነገር ነበር።

የተማሪ አስተማሪ: ይናገራሉ ነው።

ሱፐርቫይዘር: አዎ «ይናገራሉ» እኔ አዳዲስ ቃላትን መናገር

የተማሪ አስተማሪ: ከምንባቡ የወጡትን

ሱፐርቫይዘር: አዎ ከምንባቡ የወጡትን አዳዲስ ቃላት መናገር ነው ወይስ ፍቺያቸውን ማወቅ ነው? ስታስራ የነበረው ፍቺያቸውን ነበር። ስታስራ እንትን ስትላቸው የነበረው እና መናገር ነው ወይስ ፍቻቸውን እንዲያውቁ ማድረግ ነው። እንዲናገሩ ወይስ ፍቺያቸውን እንዲናገሩ ማድረግ ከሆነ፣ ያልከው ዓላማህ፣ ካልሆነ እንዲሁ አዳዲስ የሆኑባቸውን ይህ ቃል አዲስ ነው፣ ይህ ቃል አዲስ ነው እያሉ ነው የሚገሩት ወይስ?

የተማሪ አስተማሪ: ፍቺያቸውን

ሱፐርቫይዘር: ፍቺያቸውን

የተማሪ አስተማሪ: ከምንባቡ የወጡ አዳዲስ ቃላት ፍቺያቸውን እንዲናገሩ

ሱፐርቫይዘር: አኬ እና የዓላማው ጉዳይ ትንሽ ችግር ይታያል። አዳዲስ ቃላት ፍቺ ይናገራሉ የሚለው ሌላ የማንበብ ችሎታ እንዲያዳብሩ ነው እንግዲህ ማስነበብ ዋናው ጥቅሙ ነው ግን ያነባሉ ይቀመጣሉ ሌላዎች ትነሳለች ታነባለች። እና እያንዳንዳቸው የሰሩት ስህተት ያነባብስ ስህተት አይታረምላቸውም። እና ሞዴል የሆነ አነባብስም ባንተ በኩል አላገኙም እና እንዴት አድርገው ሊያሻሽሉ እንደሚችሉ በድግግሞሽ፣ በድግግሞሽ ሊሻሻል ይችላል። ግን እንዲህ ስታነቡ እንዲህ! የሚቆምበት ቦታ አለ ቀጥታ የሚኬድበት ቦታ አለ። እና ስህተታቸውን እየደጋገሙት እንዳይሄዱ እንደዚያ ዓይነት ነገር አላሳየሁቸውምና ወደፊት እንደዚህ ዓይነት ነገር ስታደርግ ታሳያቸዋለህ ለተማሪች። ስለዚህ ሲያነቡ እንዴት ማንበብ እንዳለባቸው ያውቃሉ ማለት ነው። ካልሆነ ምንም አይደል። አንዳንድ ጥሩ ማንበብ የሚመስለው ጥርጥር .... ብሎ አራት ነጥብ የሚባል ነገር ሳያውቅ መሄድ ሊመስለው ይችላል። እና የት ቦታ መጥበቅ የት ቦታ መላላት እንደሁኔታው ማንበብ አያውቁም እና እሱን ነገር ልታስረዳቸው /ልታሳያቸው ይገባ ነበር አንተ የአንተን ተከትለው ሊያነቡ ይገባል።

ሌላው ያየሁት ፍች ስታሰራ አሁንም ለዚያው «ክው» ለሚለው ሁለት ፍች ነው። አንደኛው መደንገጥ የሚል ሁለተኛው መድረቅ ሁለት ፍቺ ነበርና የትኛው ፍች ነበር ከምንባቡ ጋር የሚመሳሰለው? አላውቅሁትም። ሁለት ፍቺ አለው። የዲክሽነሪ ፍቺ ብቻ ነው ይኸ። ይህ ዓይነት ፍቺ የዲክሽነሪ ፍቺ ማንኛውም ቃል ፍቺው ከአገበቡብ ነው እንዳልከው ከመጀመሪያ ከምንባቡ፣ በምንባቡ መሠረት ነው። ፍችዎችን እንዲያወዩ የፈለግኸውና በምንባቡ መሠረት የትኛው ፍቺ ይሆን የሚመሳሰለው አላውቅሁም እንዳው ሁለት ፍቺ እንዳለው ብቻ ነው ተናግረው የሄዱትና ሁለት ፍቺ ያለውን ቃል ግን ለዚህ ምንባብ የሚስማማው፣ በዚህ ምንባብ መሠረት የሚስማማው ይሄኛው ፍቺ ነው ብለህ የነገርካቸው ነገር

የለም። ከፍቺው ምክንያቱም ብዙ ጊዜ ፈተና፣ አሁን ማትሪክ አይተህ እንደሆነ አንድ ቃል በምንባቡ ውስጥ ካለ ያንኑ ቃል ጥያቄ ላይ ያወጡትና ፍቸውን ግን የዲክሽነሪ ፍቺውን ሁሉ ይሰጣሉ። ያ አሁን ትክክል አይደለም። ያንን ቢመርጡ ተሳስተዋል ማለት ነው። ፍቺው መምረጥ ያለባቸው ከምንባቡ አንጻር ነውና ስንት ፍች አለው? ግን ለዚህ ምንባብ የሚስማማው የትኛው ፍቺ ነው? የሚለው እንትን እንዲለዩ ልታደርጋቸው ይገባል። ሌላ ያየሁት ነገር ገላጭ ሆኖ ሲያገለግል እንዲያሳዩ የሆኑ ቃላት የሰም ገላጭ እየሆኑ እንደዚያ ዓይነት ነገር ገላጭ ሁኖ ሲያገለግል እስቲ ዓ.ነገር ስሩ እያልክ እያሰራሁቸው ነበር። ጥሩ ነው ተሳትፎው። ግን ገላጭ እንዴት ሲሆን ነው ገላጭ የሚባለው የሚለውን ነገር አያውቁትም እነዚያ ልጆች እና ገላጭ ሆኖ ሲያገለግል ስትላቸው እኔ ተማሪ ብሆን ለምሳሌ ስለገላጭነት ሳላውቅ እንዴት ገላጭ ሆኖ እንደሚያገለግል ከመናገር ያክቅተኛል። እና እንደዚያ ዓይነት ነገር ስታሰራ ገላጭ እንዴት ነው? ገላጭ የምንለው መቼ ነው የሚለውን ከነገርነቸው በኋላ ከዚያ በኋላ ንገሩን እስቲ ብትላቸው ያስኬዳል። እና እንደዚያ ብታደርገው ጥሩ እና እስከአሁን ያየሁት የመጀመሪያ ዙርህ ነውና እና ቆንጆ ነው በዚህ ቀጥል።

ውይይት 3

ሱፐርቫይዘር:

እሺ አሳዩ አንተ ስታስተምር ያገኘሁት ስለአጭር ልቦለድ ነው። እ... ግን አንድ ነገር አለ ስለአጭር ልቦለድ ልታስተምር ፈልገህ አስተማሪያቸው የሆነ ነገር አስተምረዋል ወይ ብለህ የጠየቅህቸው ነገር፤ በአጭር ልቦለድ ተምራችኋል ወይ ዓይነት ነገር እና ልጆቹ አጋጣሚ ሆኖ አዎ ነው ሉህ እና ልጆቹ አዎ ካሉህ አንተ እንደገና ስለልቦለድ ማስተማር ለምን አስፈለገህ ወይም ሰውዬው ይህን ይህንን አስተምረዋል... ከዚያ በኋላ እኔ እቀጥላለሁ በሚል ካልተነሳ በስተቀር ተከታታይነቱ ምኑ ላይ ነው፣ ድግግሞሽ አይሆንም ወይ? አጋጣሚ አልተማርንም ብለው ቢሆን ጥሩ ነበር ግን ተምረናል እያሉ የአንተ መድገም ምኑ ላይ ነው እንትን አሳበድሮብኛል ግን ሳይ ልጆቹን ያልተማሩ ይመስላሉ። ግን ተምረናል ነው ያሉህ እ..... may be ተምረው አንተ በአንድ ሳምንት ተከታትለህ ስለነበር አላረካህ ይሆን ይሆናል ሰውዬው ቀደም ሲል የነበሩት ያስተማሩት እሃ ይሄ እኔን አንድ ጥያቄ ጥሎብኛል። ተከታታይነቱ ምን ያህል

ነው? ተማሪዎች እንደኛ ነገር አንተ የምታውቀው ነገር አለ ማለት ነው። ተምራችኋል ወይ ካልክ የምታውቀው ነገር አለ ማለት ነው። አጋጣሚ ሆኖ እነሱም አዎ አሉህ፣ አዎ ካሉህ ከዛ ልቦለድ ማስተማሩ ምንድነው ፋይዳው የሚል ነገር ነው፤ ተከታታይነቱን አልጠበቀም የሚል ነገር ነው። እ... ሌላው... እ... ከጠየቅህ በኋላ ትምህርቱን ስትቀጥል ቦርድ ላይ ቀን አልነበረም ቀን አልፋኛክም እና ይህንን ማድረግ አለብህ። ሌላው ስታስተምር ከተዘረዘሩት ውስጥ መቼትን በጣም አብራርተኸዋል። ቆንጆ አድርገህ። ግን የዘረዘርካቸው ብዙ ነበሩ፤ እዛ እና እነዛን የመቼትን ያህል አልገለፅካቸውም አንዳንቹን እንዲውም አልነካህቸውም። ባለመንካትህም የተነሳ አንድ ሁለት ተማሪች ጠይቀውህ ነበር። ሴራ በሚል ዝርዝርህ ውስጥ አለ። ለምሳሌ ሴራ የሚል አልገለፅክም እና እንደዚህ ዓይነት ነገር የምታስተምረውን ነገር ከዘረዘርከው ያንን እያንዳንዱን ብታስረዳ ጥሩ ነበር። እና እ... ሌላው እ... personality, voice ... የሚባሉት ነገሮች የተሟሉ ናቸው ባንተ በኩል። ምንም ችግር የለብህም። ከተማሪዎችም ጋር interaction ህ ጥሩ ነበር። እ... ሌላ ያየሁት lesson plan ላይ ቋንቋውን በግልፅ አስቀምጥ እ... ሁለተኛው ጊዜ ፕሮግራም አጠቃቀም በፕሮግራም አልተጠቀምክም። ያኔ ምክንያቱን ልትነግረኝ ሞክረህል። ግን ለወደፊት እንደዚህ ዓይነት ነገር መኖር የለበትም። እና ችግር ያልኳቸው እነዚህ ናቸው። ሌሎቹ ጥሩ ጎኖችህ ናቸው። እ... እና በመጀመሪያው ወቅት ካየሁት ይህንን ነው ያየሁት። እ... የምትለው ነገር ካለህ ... ልንነጋገር እንችላለን።

የተማሪ አስተማሪ:

እሺ መጀመሪያ ስለ አጭር ልቦለድ ልታስተምር ፈልገህ ... እ ተማሪዎች መማራቸውን ሲገልፁልህ ለምን አስተማርካቸው ድግግሞሽ አይሆንም ወይ ለሚለው ጥያቄ ... እ በመጀመሪያ ሳምንት የምልከታ ጊዜተሰጥቶን .... ስመለከት እያለሁ እ..... መምህሩ ስለ አጭር ልቦለድ፣ ሙሉ ያውቃሉ ተብሎ ከተጠበቀበት በላይ አላስተማራቸውም። ምክንያቱም የፈተና ጊዜ ነበር። እንዲሁም ነካ ነካ አድርጎ ነው የተቀረጸው። እ... በተጨማሪ አንዳንድ ይሞክራሉ ብሎ መምህሩ እንዲሁ በግል ያስተዋወቀኝ .... ጎበዝ ጎበዝ ተማሪችን ስጠይቅ ስለአጭር ልቦለድ ምንም እንደማያውቁ ነው የመለሱልኝ። ከዛ አኳያ ነው...

ሱፐርቫይዘር: ታውቅ ነበር ማለት ነው satisfied እንዳልሆኑ በተማሩት እንትን

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: Ok እሺ

የተማሪ አስተማሪ: ለዛ ነው

ሱፐርቫይዘር: እና ድግግሞሽ ሳይሆን a sort of revision ዓይነት ሆኖ ግን የሚያረካኝ አልነበረም። የሚያረካኝ ዓይነት ማስተማር አስተማርኩ ሊያውቁ የሚገባቸውን ሰጠሁ ነው የምትለው።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: Ok fine ሌላስ የምትለው አለ።

የተማሪ አስተማሪ: ሌላው ስለ ሰዓት አጠቃቀም ነው፤ ሰዓቱን በትክክል አልተጠቀምኩም። ምክንያቱ ምንድነው ..... እ..... ስለአጭር ልቦለድ መማራቸውን እኔ እያወቅኩ እያለሁ .... ማስታወሻ እሰጣቸዋለሁ። ብዬ አስቤ ነበር። እና ከተለያዩ መፃሕፍት የተለዩ ደራሲያን የሰጧቸው ስለአጭር ልቦለድ አመለካከት ለነሱ ይሆናቸዋል ብዬ ያሰብኳቸውን ነጥቦች ገልብጫለሁ። እነዛን ግን በብቋበሾብቆቱ አላስቀመጥኳቸውም። እና የተረፈው ጊዜ እ..... ማስታወሻ እሰጣቸዋለሁ ብዬ ነበር ከዛ አኳያ ነው።

ሱፐርቫይዘር: ስለዚህ ለወደፊት ልታስተምር ስትሄድ የምታስተምራትን በዛች በ40 ደቂቃ ዝግጁ ሆነህ መሄድ አለብህ ማለት ነው።

የተማሪ አስተማሪ: እሺ

ሱፐርቫይዘር መ

ውይይት 1

ሱፐርቫይዘር:

መጀመሪያ ጥሩ ነጥቦችን እንዲያውም ብዙ ጥሩ ነጥቦች ናቸው ያሉት እነዚህን እናንሳ ባንድ መስክ ላይ የማተኮር በተለይ የተወሰኑ ነጥቦች ወይም _____ የምናተኮረው ጥሩ ነው መነሻ የተወሰኑ ምሳሌዎችን፣ ዓረፍተ ነገሮችን አቅርቦ ከተማሪዎች ጋር በመመካከር ይህ በጣም ጥሩ ነው የመረጥኸው መልመጃ በጣም ትክክለኛና ካዓላማ ጋር የሚሄድ መልመጃ ነው በጣም የሚደነቅ ነው ጥሩ የጥቁር ሰሌዳ አጠቃቀም አለሽ በጣም ጥሩ ነው ይህም የጥያቄ አጠያየቅ በተለይ ተማሪዎቹን በክፍል ውስጥ የተወሰኑ ጥያቄዎች ተማሪዎችን አይደለም የጠየቅኸው የተለያዩ ጥያቄዎችን የተለያዩ ተማሪዎችን ነው የጠየቅኸው ይህ ጥሩ ነው በጣም ጥሩ ልምድ መዳበር ያለበት ልምድ ነው ከዚህ ጋር የቡድን አሠራርን የሚመለከት ነገር ያዳበርኸው የቡድን አሠራር በጣም ጥሩ ነው በአጠቃላይ የአንቺን ሙከራ ስናይ ጥሩ ነው። በልምድ ማደግ የሚችል ጥሩ ሊሆን የሚችል ጥሩ አስተማሪ መሆን የምትችይ ነሽ ብለን መናገር ይቻላል ይህን ካልን ከዚህ ውስጥ አስተምረሽ ከወጣሽ በኋላ ያን ብቻ ሳይሆን ሁለት ሦስት ርዕሰ ጉዳዮች ካሉሽ ከዚያ በኋላ ተመልሰሽ የሰራሻቸውን ስታስቢ እንዴት ነው? ሁሉም ነገር ጥሩ ነው በዚህ መንገድ ነው የምቀጥለው የሚል ነው ወይስ ይህንን ነገር በዚህ መንገድ ባሻሻለው የሚል ሀሳብ የተሰማሽ ሀሳብ ነበር?

የተማሪ አስተማሪ:

ካስተማርኩ በኋላ እንትን ለምሳሌ አራተኛው ክፍል ላይ ነው የተገመገምኩኝ

ሱፐርቫይዘር:

እ..... ም

የተማሪ አስተማሪ:

ሦስቱን ክፍል አስተምራለሁኝ ግን ሦስቱ ክፍል በሰዓቱ ነው የጨረሰኩኝ እዚህ ክፍል ለምን እንደሆነ አላውቅም ሰዓቱ ከማለበው አንሷል የተማሪዎቹ ተፅዕኖ ያኛው ክፍል ጉብዞች ሊሆኑ ይችላሉ።

ሱፐርቫይዘር:

አሁን

የተማሪ አስተማሪ: ብቻ ያልኩት የምለው እኔ ለምሳሌ ስርዓተ ነጥብ ስፊት ሁለት ነጥብ ብዬ ሁለት ነጥብ በአማርኛ ብፅኑ ጥሩ ነበር ያየሁት ተማሪ::

ሱፐርቫይዘር: አዎ እሱ እንኳን ይህን ያህልም ሁለት ነጥብ ብለሽ እንትኖችሽን ምልክቶችሽን የሁለት ነጥብ ምልክቶች ማድረግሽ በቂ ነው ይመስለኛል አዎ ያ ክፍል ያየሁት ክፍል ግን ተማሪዎች እንዴት ናቸው? ጥሩ አይደለም እንዴ!

የተማሪ አስተማሪ: በጣም ጥሩ ናቸው

ሱፐርቫይዘር: አዎ ተሳትፎአቸው በጣም ጥሩ ነው:: ሙከራቸው ሁሉ በጣም ጥሩ ነው ጎበዞች ተማሪዎች የምንላቸው አይነቶች ናቸው:: ዲሲፕሊኑ ሁሉ በጣም ጥሩ ነው የተማሪ ተሳትፎ ተማሪዎች የመረዳዳት ነገር ሁሉ በጣም ጥሩ ነው:: እና እነሱ ወደኋላ ያስቀሩሽ ይመስለኛል ግን

የተማሪ አስተማሪ: አይመስለኝም

ሱፐርቫይዘር: እና

የተማሪ አስተማሪ: ሌሎች ክፍሎች ስምንተኞች ስለሆኑ እኔም ሌሎች እንትን ብለውኛል::

ሱፐርቫይዘር: አንቺ እራስሽ ብዙ ነገር የመናገር የመስራት ሁኔታ ነበር

የተማሪ አስተማሪ: አዎ ግዴታ እነሱ ካልመለሱ የማለት ሁኔታ አለ::

ሱፐርቫይዘር: የቱ ክፍል ይሻላል ትያለሽ አሁን

የተማሪ አስተማሪ: የአሁኑ ክፍል ይሻላል

ሱፐርቫይዘር: የአሁኑ ክፍል ይሻላል?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር:

ይህንን አሁን በቅደም ተከተል እንግዲህ የሆነው ነገር በቀላል ስናነሳው ምሳሌዎች ሰርተሻል። ምሳሌዎች ማለት ይህ ይህ ነው ብለሽ አይደለም። ጥሩ መንገድ እሱ ነው። ዓረፍተ ነገሮችን ከነጥባቸው ጋር ከጻፍሽ በኋላ ልዩነታቸውን ምንድነው ለምሳሌ በተለያዩ ቦታዎች የሮጠው ፖሊስ ጠራ። የሮጠው ፖሊስ ጠራ የሚለው እነዚህን ዓይነት ዓረፍተ ነገር ሌሎችም ዓረፍተ ነገር እንትን ብለሻል ይህ መነሻሽ ነው ከዚያ ቀጥሎ የምታውቋቸውን የነጥብ አይነቶች የሚለው ጥያቄ ምን ያህል ምን ያህል ያስፈልጋል? ብለሽ ታስቢያለሽ? እሱን ትተሽ ወደ መልመጃዎች ብትመጧ ፍሮ የሚውቁትን ነጥቦች ስርዓተ ነጥብና በዚያ ውስጥ ማስታወስ አይችሉም ነበር።

የተማሪ አስተማሪ:

በእርግጥ ይችል ነበር ግን ጥያቄዎች ውስጥ ስርዓተ ነጥቦች አልነበሩም መልመጃዎቹ ውስጥ እና ምን ያህል ያውቃሉ የሚለውን ለማወቅ ይመስለኛል።

ሱፐርቫይዘር:

ባንድ የትምህርት ወቅት ባንድ አርባ ደቂቃ ሁሉንም ስርዓተ ነጥቦች ማንሳት ያስፈልጋል?

የተማሪ አስተማሪ:

አያስፈልግም

ሱፐርቫይዘር:

ይህ ቢሆን ደግሞ ጊዜው ይህንን ብታስወጧ ፍሮ በተለይ የምታውቁትን የሚያውቋቸውን የነጥብ ምልክቶችን እንዲጠሩ ካደረግሽ በኋላ ስለነሱ ምንነት እንዲያብራሩ ይኼ እንግዲህ ተግባራዊ የመሆኑ ሁኔታ የቃል ገለጻው በትክክለኛው ተግባራዊነት በምንመለከትበት ጊዜ ያስችግራል። በመልመጃው ላይ በምንመጣበት ጊዜ ግን ትክክለኛው ተግባራዊነት የስርዓተ ነጥብ ተግባራዊነት በሚገባ ይታያል። ይኼ ቢወጣ ፍሮ ያሰብሻቸው ነገሮች ሊሰሩ ይችላሉ። በተለይ መልመጃው በሙሉ ሊሠራ ይችላል የሚል ሀሳብ አይኖርሽም?

የተማሪ አስተማሪ:

ይችላል

ሱፐርቫይዘር:

እሺ ዌል ይህ ይህን እንዳለ ተቀባይው የሚል ነገር የለኝም ግን ለወደፊቱ ይህንን ሁኔታ ይህ ነገር ምን ያህል አስፈላጊ ነው የሚለውን ጥያቄ ከስርዓተ ነጥብ አገልግሎት ጋር ተማሪዎቹ የት

ቦታ ነው በቃል መግለፅ ነው የሚያስፈልጋቸው ወይስ በተግባር ዓረፍተ ነገሮች ውስጥ ስርዓተ ነጥቦችን የማስገባት ነው በዚህ ሁኔታ ውስጥ ይህንን ብታስገቢው ሙሉ በሙሉ የተሠራ ስህተት ነው የሚል እንትን የለኝም። አንድ ቦታ ላይ በመልመጃዎች ላይ ስለነጠላ ሰረዝ አሉላ አባ ነጋ ንቁነታቸውና ቀልጣፋነታቸው በራስ አርአያ ታውቆላቸው ነበር አሉላ አባ ነጋ ነጠላ ሰረዝ ነው የተደረገው ይህ ምክንያቱ እንዴት ነው? በዚህ ቦታ ነጠላ ሰረዝ አስፈላጊነቱን ተማሪዎቹ ያዩ የተገነዘቡ ምክንያታዊ ሆኖ የተቀበሉት ይመስልሻል?

የተማሪ አስተማሪ: እርግጥ ተማሪዎቹ እንዲያውም አላሰቡትም

ሱፐርቫይዘር: እ... ም

የተማሪ አስተማሪ: ነጠላ ሰረዝ በሚሆንበት ጊዜ ነጠላ ሰረዝ አስፈላጊነቱ አንድ የተሰጠ ስም ከሱራ ጋር ከድርጊት ላይ ለመለየት ነው የሚል አስተምራዎቻቸዋለሁ

ሱፐርቫይዘር: ማ .... የተኛው

የተማሪ አስተማሪ: ስርዓተ ነጥብ ላይ

ሱፐርቫይዘር: የትኛው ማስታወሻ

የተማሪ አስተማሪ: የቀለም ጠብታ ላይ

ሱፐርቫይዘር: የቀለም ጠብታ ላይ እሺ አሉላ አባ ነጋ ነጠላ ሰረዝ ንቁነታቸውና ቀልጣፋነታቸው በራስ አርአያ ታውቆላቸው ነበር አሁን ምክንያትሽ እንግዲህ ምንድን ነው የሆነው ማለት ነው?

የተማሪ አስተማሪ: አሉላ አባ ነጋ ከንቁነታቸውና ቀልጣፋነታቸው የሳቸው ድርጊት ነው ፀባያቸውና ስማቸውን ከድርጊታቸው ለመለየት ነው የተጠቀሙበት።

ሱፐርቫይዘር: እ..... ም ተማሪዎችን ለምን ይመስልሻል ይህ ነገር ግን በትክክል አሁን እዚህ ቦታ ነጠላ ሰረዝ መግባት አለበት ብለው የተጠራጠሩት ምክንያት

የተማሪ አስተማሪ: ምክንያቱም ስለምናቸው አጋጥሞአቸው አያውቅም ይህ ነገር እኔ እራሴ አሁን ሳነበው ነው ነጠላ ሰረዝ ግን እንዴት ነው ብዬ እንጂ ተጠቅሜበትም አላውቅም ግን የማያውቁት ስለሆነ ግዴታ ማቅረብ ነበረብኝ::

ሱፐርቫይዘር: ሌላ አንድ ከክፍል ውጪ እንዲሰሩ የጠየቅሻቸው መልመጃ አለ

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ምን ላይ የተመሰረተ ነው?

የተማሪ አስተማሪ: መልመጃው ከምንባቡ እንትን የወጡ ምንባቡ በአግባቡ ባለፈው ጊዜ የሰራነው መልመጃ ትክክለኛ በተራ ብሔርን መጨረሻው መልመጃ ምን እንደሆነ አንድ የምታውቀውን ሰው ጠይቀህ ወይም አነጋግረህ ባፍ የተለያዩ አራት ጥያቄዎች ናቸው ያሉት እና ከዛ ስማቸውን ባፍ ነው

ሱፐርቫይዘር: ይህ የሰጠሽው መልመጃ አንድ የምታውቁትን ሰው ጠይቃችሁ ፅፋችሁ አምጥታችሁ አንብቡ ነው?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ከቋንቋ ይዘት ውስጥ ከአማርኛ ቋንቋ ይዘት ውስጥ የትኞቹን ያስተምራል ብለሽ ነው? በዚህ መሠረት?

የተማሪ አስተማሪ: ለምሳሌ ቃለ መጠይቁን በሚናገሩበት በሚጠይቁበት ሰዓት ሁሉ መናገርን፣ የመስማትን፣ የመጻፍን ያካትታል

ሱፐርቫይዘር: ቃለ መጠይቅ _____ እዛ ላይ እንትን ያደርጋሉ ሌላስ ቃለ መጠይቅ ከጠየቁ በኋላ ሌላ የቋንቋ ይዘት ለምሳሌ ሲያነቡ

የተማሪ አስተማሪ: ለማንበብ

ሱፐርቫይዘር: ሪፖርት የማድረግን ሁኔታ ዘገባ ይህንን እንትን ያደርጋል ሌላ አስተያየት አለሽ አንቺ በዚህ መንገድ ይህ ይህ ቢሆን እንዲህ ያለ ችግር መማር ነገር ሀሳብ ካለሽ በዚያ ላይ ብታቀርቢ

የተማሪ አስተማሪ: አሁን በምታስተምርበት ሰዓት እንዴት ነው የተማሪቹን እውቀት መመዘን አልቻልኩም ግን እንትን ላይ ገብቼ ነበር observation ላይ ገብቼ ነበር observation ላይ የሚገኙትን አሁን ስለድርሰት ነበር የሦስተኛ ዓመት እንዳለ ኮርሱን ማለት ነው እኛ የተማርነው:: እንዳለ እንዳለ ነው .... በዛን ወይን ሳያቸው ተማሪዎቹ በጣም ያውቃሉ ብዬ ነው የገመትኩት እ... ገብቼ ደግሞ አንዳንድ ክፍል ሳስተምር ለምሳሌ አይገናኝም እም ያ አይነት ነገር አለ

ሱፐርቫይዘር: ኖት የመስጠቱ ማስታወሻ የመስጠቱ ሁኔታ ነው መምህራን ወይስ አሁን ለምሳሌ ትላንትና ስታስተምሪ ስርዓተ ነጥብ ባየሻቸው መንገዶች የስርዓተ ነጥብን ሁኔታ ተማሪዎቹ በሙሉ የሚሠጡት አስተያየት በሙሉ ጥሩ ነው እና የትኛው ነው የሚያሳይሽ?

የተማሪ አስተማሪ: ኖት ከመስጠቱ እንዲሁ ማስተማሩ የተሻለ ተሳትፎ አለው እንዲሁ ዝም ብሎ መቀበል ማለት ነው ኖት አማርኛ ቋንቋ ትምህርት እንደሚማሩ ሳይሆን ሌላ ትምህርት እንደሚማሩ ይህ ገፀ ባህርይ ማለት ይህ ማለት ነው ያንን አንድ ሰው ቢያያቸው ልጆቹ በጣም የሚያውቁ አድርጎ ነው የሚገምታቸው::

ሱፐርቫይዘር: እና ያ ያሳያል ወይ?

የተማሪ አስተማሪ: ምንም አያሳይም

ሱፐርቫይዘር: አያሳይም

የተማሪ አስተማሪ: ለሌላ ሰው ይልቅ ለመዘጋጀት አያስችልም

ሱፐርቫይዘር: ለመዘጋጀት አያስችልም አሁን ግን ይህንን ክፍል ራስሽ ገብተሽ ማስተማር ስትጀምሪ ደረጃቸው የት እንዳለ እንዴት እንደሆነ እያጤንሽ ነው?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ በአሁኑ ሰዓት እኔ _____ ሳያቸው እርግጥ አያውቁም ማለት አልችልም ያውቃሉ _____ ምክንያቱም ከሚገባው በላይ ያውቃሉ ብዬ መገመት አልችልም ጥሩ ደረጃ ላይ ናቸው። ምክንያቱም ጎበዞች ናቸው።

ሱፐርቫይዘር: እሺ እሺ አመሰግናለሁ።

ውይይት 2

ሱፐርቫይዘር: ከዚህ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹን ቃላትን ዓረፍተ ነገር አመሰራረትን ያውቃሉ። ዓላማው ይህ ነው ከዚህ ጋር ጠንካራ ነጥቦችን ከዓላማ ጋር ማንሳት እንችላለን። ተማሪዎችህን በክፍል ውስጥ በቡድን ከፋፍለህ ለማስተማር መሞከርህ፣ ማስተማርህ ጥሩ ነው። ክፍሉ ውስጥ ዙሪያ ተማሪዎችህን የቀድሞውን መልመጃ መስራት አለመስራታቸውን መቆጣጠር በጣም ጥሩ ነገር ነው የተማሪዎቹ ተሳትፎ ጥሩ ነው። ተማሪዎቹ ምንም እንትን አልነበረም፣ የሚረብሹትም ምንም ፀጥታ የሚነሱትም ሰውም አልነበረም። የተማሪው ሁኔታ የተማሪዊ ዲሲፒሊን፣ ስነስርዓት ነበረ። እነዚህ በጥሩ መልክ የምናነሳቸው ናቸው። ይህን ብለን ወደዓላማህ መለስ ብለን የቃላት ፍቺና ዓረፍተ ነገር አመሰራረት ያውቃሉ የተወሰነ ትምህርት ዓላማ የተወሰነ ግዜ ካስተማርን በኋላ ተማሪው ተማሪዎች የሚሰሩትን ነገር ነው የሚያመለክቱን። እዚህ ላይ እንዴት ነው ሃሳብህ፣ እንደዚህ ያሉትን ቃላት እንጠቀማለን? ያውቃሉ፣ ይረዳሉ፣ ይገነዘባሉ፣ የሚሉትን ዓይነት ቃላት በተወሰነ የትምህርት ዓላማ ውስጥ የተወሰነን የትምህርት ዓላማን ለማመልከት አንጠቀምባችኋለን?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ እንደዚያ አልመሰለኝም ቃላቱን በሰጡኝ ትዕዛዝ መሰረት በዓረፍተ ነገር ውስጥ እያስገቡ ትርጉሙን እንዲያውቁ የሚያደርግ ነው መልመጃው። እና ይህንን መልመጃ ከሰራን በኋላ በዚህ መልመጃ ላይ ያለውን ቃላቶችና ዓረፍተ ነገር አንጻብር ያሉትን በተወሰነ ደረጃ ያውቃሉ የሚል ግምት ነው።

ሱፐርቫይዘር: ያውቃሉ የሚለው ቃል ተማሪዎቹ ከተማሩ በኋላ አንድ ነገር በ ሰርተው ማሳየታቸውን ይገልፀልናል ወይ? ያውቃሉ የሚል

ለምሳሌ ይመሰርታሉ፣ ይዕፋሉ ብትል፣ ይናገራሉ ብትል እነዚህን ተማሪዎቹ አንድ ነገር ማድረጋቸውን ያመለክታል።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ይህ ግን ያውቃሉ ግን የባህሪ ለውጥን የሚያመለክት አይደለም ምን ይመስልሃል በዚህ ላይ?

የተማሪ አስተማሪ: መልመጃው እንዲውቁ የሚያደርጋቸው ይመስለኛል ለሚሰጡት መልስና በሚሰሩት መልስ ልጆቹ እንዲሳተፉ የማድረግ ላይ

ሱፐርቫይዘር: ማወቃቸውንም እንዴት እናውቃለን?

የተማሪ አስተማሪ: ማወቃቸውንም የምናውቀው በመስራታቸው ነው

ሱፐርቫይዘር: ጥሩ አሁን የዕለት ትምህርት ዓላማ በሚፃፍበት ጊዜ ሰርተው ያሳዩናል በሚል እሳቤ ነው የምናሳየው ወይስ ይህ መንገድ ያውቃሉ በሚል ዓይነት አገላለፅ ነው የሚል ነው ብዙ ሊያናገሩን የሚችል አይደለም

የተማሪ አስተማሪ: ሰርተው ያሳዩናል በማለት

ሱፐርቫይዘር: በዚህ ነው እና ይህ ዓይነት የቃላት አመራረጥ ሊለወጥ የሚገባው ነው የሚሆነው። ከዚህ በኋላ እራስህ ወደ አስተማሪከው መለስ በልና አላማውን አንስተናል። ያስተማርከውን መልሱ ራስህ አስተምረህ ከወጣህ በኋላ ስታስብ ያስተማርኩትን እንዳለ ትክክል ነው አቀራረቤም ጥሩ ነው ወይስ አቀራረቤ በዚህ መንገድ ሊለወጥ ይችላል። በዚህ መንገድ ሊሻሻል ይችላል የሚል የተሰማህ ሀሳብ ነበር ይህንን ብትገልፅልኝ

የተማሪ አስተማሪ: አዎ አስተምሬ እንደወጣሁ የተወሰነ shortage መኖሩን ተገንዝቤያለሁ ከዚያም ከወጣሁ በኋላ ሦስት ክፍል አስተምሬያለሁ እና በሦስት ክፍል ውስጥ ያስተማርኩት ከዚያች ከማጀመሪያ ካስተማርኩት በጣም የተለየ ነው የሆነብኝ። ለኔ ለራሴ ማለቴ ነው እንዴት ነው .....

ሱፐርቫይዘር:

ለምሳሌ ተመጣጣኝ እናድርገው። ለምሳሌ ስህተቶች በወቅቱ ተፈፀመው ከሆነ እነዚህን በምን መንገድ ነው ስህተቶችን የተፈፀመበት መንገድ። እንደዚህ ነበር ለማስተማር የሞክርከው የቃላት ፍቺን ነው። ዓላማህ ይህ ነው በዚያ መሠረት በቃላት ፍቺ ሁኔታ ውስጥ ገብተህ እነዚህ እነዚህን በዚህ መንገድ ብዬ ነበር በሚቀጥለው ጊዜ ደግሞ አሻሽዬ የቀረብኩት በዚህ መንገድ ነው ብትለኝ የተወሰነ ነገር ሌላም ሌላም ብዙ ነገሮች ሊያስተምረን ይችላል። እንነጋገር።

የተማሪ አስተማሪ:

ጥሩ አሁን የመጀመሪያው ክፍል ነው የገባሁት። እና በቡድን ከፋፍዬ የተማሪዎችን መልስ ከዚያ ላይ በማስፈር ለማስተማሪ ነበር ያቀድኩት ይህም ሆኖ ግን እንዴት ነው ክፍሉ ከዚያ በፊት አንድ ጊዜ ብቻ ነው ይመስለኛል አብዘርፌሽን ያየሁት እና በደንብ አላጤንኩትም። ብላክ ቦርዱም ደግሞ አነስተኛ በጣም ጠባብ ነበር ቡድን መስርቼ የሚሰጡትን መልስ ዓረፍተ ነገር በመሆኑ ያ አንድ ጥበት በመፍጠሩ የተማሪዎች ትክክለኛ መልስ በትክክለኛ ቦታ ላይ አላስቀመጥኩትም ይመስለኛል በኔ ግምት። ሌላው አያወቅሁት እንዴት ነው..... አንዳንድ መልሶች በሚሰጡበት ሰዓት ላይ ለምሳሌ ..... የቃላቶች ላይ ሳስተምር የምንድነው መሳሪያ ብሎ አንድ ተማሪ የመለሰው መሳሪያ ነው ብሎ ሲል መሳሪያ ያሉትም ሌሎች አይደለም ብለው ሲሉ ያንን እኔ በትክክል ቁርጥ ያለ መልስ ባለመስጠቴ አንጠልጥዬው ቀርቻለሁ ይህ ይታወቀኛል ለኔ በጎላ ግን ተሰምቶኛል እንደዚህ እንደዚህ ዓይነት ነገሮችን ምክንያቱም እንዴት ነው የፍርሀት ስሜት ነበረብኝ። መጀመሪያ ላይ ስገባ ተዘጋጅቼ ገብቻለሁ ነገር ግን እዚያ ላይ እንዴት ነው ባለፈው ኮርስ እንኳ ስንማር የግጥም አሰላለፍ እንደዚህ ያለ ስርዓት አልታየም ሻል ያለ ነገር ስለነበር ነው መሰነኝ የዚያን አይነት ሁኔታ በመኖሩ አንዳንድ መልሶች ላይ ተማሪዎች የሚሰጡት መልስ ትክክል አንዳንዱ ትክክል የሆነውን በመስማማት ዝም ብዬ ነው ያለፍኩት አንዳንዱ ግን ሳልወስናቸው የቆየሁ ይመስለኛል

ሱፐርቫይዘር:

በሚቀጥሉት ክፍሎች ግን እንዴት ነበር ይህ ሁኔታ

የተማሪ አስተማሪ:

ይህ ሁኔታ

ሱፐርቫይዘር:

ለምሳሌ እንዳው አንደኛ ምሳሌ አድርገህ እነዚህን ቃላት ብታነሳልኝ በመጀመሪያም እኔ ባየሁት ክፍል እንዲህ ነበረ። በሚቀጥለው ደግሞ እንደዚህ ነው የሆነው ብትለኝ ጥሩ ነው የሚሆነው። ቃላትን በወቅቱ ያስተማርካቸውን ጥንብ የሚል ቃል አለ አንጎላቸውን፣ የሚል አለ፣ ተተራመሰ የሚል አለ። በርግጥ እነዚህ ብቻቸውን አይደለም የቀረቡት እንትን አላቸው፣ አገባብ አላቸው፣ ታሪክ አለቻቸው። የማያልፍ ቀን የለም የሚል ታሪክ ነበር። በዚህ ውስጥ ነው እና እነዚህ ሌሎችን ቃሎች እንግዲህ በዚህ መንገድ አይተሰቡት እንደሆነ ተንቀጥለላለ የሚል አለ። እነዚህ ናቸው ቃሎቹ የነበሩት እና እነዚህን በመጀመሪያው ክፍል ያነሳሁቸውን እኔ ባየሁበት ክፍል ያነሳሁቸውን በሚቀጥለው ደግሞ በተሻለ መንገድ ተገልጾልኝ ብለህ እንደ ምሳሌ ብትጠቅሰልኝ ጥሩ ነው።

የተማሪ አስተማሪ:

አዎ እንግዲህ እነዚህ ቃላቶችን በሚቀጥለው ክፍል ያስተማርኩት እንደዚህ ነው በቡድን በቡድን አድርጌ።

ሱፐርቫይዘር:

ጥሩ ነው እሱ

የተማሪ አስተማሪ:

ነገር ግን እንዴት ነው ያደረሁት የመለሱትን መልስ እፅፈውና ተማሪዎቹን ይህ መልስ ትክክል ነው ወይ ብዬ እንትን እላቸዋለሁ። በተወሰነ ድምፅ የወሰኑትን ነው ይላሉ ካልሆነ የተሳሳቱትን እንዳንድ ዓረፍተ ነገር ቀለል ቀለል ያለ የአገባብ ችግር ካለ አስተካክቶ ትርጉሙን ፍቺውን ንገሩኝ በማለት እንደገና የዛን የሰሩበትን ዓረፍተ ነገር ፍቺውን እንዲነግሩኝ እያደረሁኝ በተቻለ በትንሽ ደረጃ የፍርሀት ስት የተወገደበትና የተሻለ ትምህርት አቅርቤአለሁ

ሱፐርቫይዘር:

ለምሳሌ አበበ ስለደከመው እንቅልፉን አንጎላጅ። የሚል እኔ በገባሁበት ጥሩ ነገር ተማሪዎቹ የሰጡት ዓረፍተ ነገሮች ናቸው። ጥሩ ናቸው እንደዚያ ማድረግ ጥሩ ነው። የራስህን ዓረፍተ ነገር አውጥተህ ተናገር በምን ዓይነት ነገር ጥሩ ማስተማሪያ ነው። አንጎላጅ የሚል አለ፣ አበበ ስለደከመው እንቅልፉን አንጎላጅ የሚል ተማሪዎች ያወጡት ዓረፍተ ነገር ነው። ለምሳሌ እነ ዘሪሁን ሰፈር በወደቁት ላሞች ጥንብ ተሞልቷል የሚል፣ ጥንብ አንሳዎች በአካባቢው የወደቁትን ጥንብ ያነሳሉ። እንዲያውም ያደረሰው ሌላው ጥሩ ነገር በአንዳንድ ቃል ላይ ሁለት ቡድኖች

የሰራተኛውን ዓረፍተ ነገሮች ነው እንትን ያለው፣ ያጻፍከው። ጥቁር ሰሌዳ ላይ ጥሩ ነው። ጥቁር ሰሌዳው በቂ ነበር። ምንም በዛ ችግር የተፈጠረ ነገር ያለ አይምስለኝም። ጥሩ ነው ቅድም እንኳን ጥቁር ሰሌዳው ላይ ጥቁር ሰሌዳው ሰፊ አይደለም ጥበት አለው ብለህ ነበር። አንተ በተጠቀምበት ሁኔታ ግን በቂ ነው እኔ እንዳየሁት ከሆነ በቂ ነበር ምንም ያስቸገረ ነገር አልነበረም። እና እነዚህ ሁለት ዓረፍተ ነገሮች ከተማሪዎች የመቀበል ሁኔታ ጥሩ ነው። እነዚህ በተለይ ጥንብ የሚለውን ቃል ፍቺውን ለማሳየት የመጡ ዓረፍተ ነገሮች ናቸው። አንጉላጀ የሚለውን ቃል ፍቺውን ለማሳየት የመጡ ናቸው አሁን የተማሪዎቹን ዓረፍተ ነገሮች ካጻፍክ በኋላ ይህኛው ቃል በዚህ መንገድ በዚህ ዓረፍተ ነገር ውስጥ አጠቃቀሙ ትክክል ነው። ዓረፍተ ነገሩ ሁሉ እንደዚህ ቢባል ይችላል የለው ሃሳብ ነው። እዚህ ላይ ነው የምጠይቅህ እና ይህ ለምሳሌ አበበ ስለደከመው እንቅልፉን አንጉላጀ የሚለውን መጀመሪያ ክፍል ውስጥ እንዴት ነበር። የነዘሪሁን ሠፈር በወደቁት ላሞች ጥንብ ተሞልቷል የሚለው አይነት ጥሩ ነበር ሌሎችም ቃሎች ለምሳሌ አንድ ሌላ ጥያቄ አለ ሌላ ዓረፍተ ነገር እንትን ብንል። ወጣቱ በአሁኑ ሰዓት ስራ አጥቶ ተንቀዋለለ። ተንቀዋለለ ነው ቃሉ እንዲህ ያሉትን እንዴት ነው ትክክል ናቸው እንዳሉት ነው የምትለው ወይስ መስተካከል ያለባቸው ነገር አለ ነው የምትለው። በወቅቱ እንግዲህ በድንጋጤ በተለያዩ ምክንያቶች አንዳንዶቹን እንዳለ ትክክል ነው ብለህ ነው የተቀበልካቸው።

የተማሪ አስተማሪ: አሁን ለምሳሌ ጥንብ የሚለው

ሱፐርቫይዘር: እ..... አዎ

የተማሪ አስተማሪ: የመለሱት መልስ ከምንባቡ ላይ ባለው የተመረከዘ ነበር። የሚያልፍ ቀን ከሚለው ርዕስ ላይ ነው። እና የነዘሪሁን አካባቢ በሞቱት ከብቶች፣ ይህ በሞቱ ከብቶች ላይ ጥንብ እንዳለ፣ ይህም አብሮ እንረዳለን ነገር ግን አሁን ይህኛውን መልስ ለዚህ ሲመልሱ እኔ በዚያኛው ክላስ ያደረኩት እንዴት ነበር....

የተማሪ አስተማሪ: ሃሳቡ

ሱፐርቫይዘር: ሃሳቡ አለ ሃሳቡን መከልከል አንችልም ተማሪዎችን በዚህ ሁኔታ ዘርትሁን የምትባል በታሪኩ ውስጥ አለች አሉን ሌላ ዘርትሁን ልትሆን ትችላለች እቺኝዋ ተማሪቹ የተጠቀሙባት የዘርትሁን ሠፈር በወደቁት ላሞች ጥንብ ተሞልቷል። ዓረፍተ ነገሩ እንዳለ ጥንብን ለማሳየት ችሏል። ጥንብ የሚለው ቃል ፍቺው ምን እንደሆነ በዚህ ዓረፍተ ነገር ውስጥ ማየት ችለናል። በተረፈ ግን ዘርትሁን ሌላ ዘርትሁን ልትሆን ትችላለች አይደለም እንዴ?

የተማሪ አስተማሪ: ሊሆን ይችላል ነገሩ

ሱፐርቫይዘር: አዎ እንዳለ ይህ የነዘርትሁን ሠፈር በወደቁት ላሞች ጥንብ ተሞልቷል የሚለው ጥንብ አሁን በሚገባ ለመረዳት እንችላለን? የሚለውን አበበ ስለደከመው እንቅልፉን አንጎላጀ እንዲህ ያለ አንጎላጀ የሚለው ቃል ፍቺው ታይቷል ወይ በዚህ ውስጥ የፈለግነው ክፍልም ስላለ ትንሽ ፈጠን እንበል

የተማሪ አስተማሪ: አሁን ይህ አንጎላጀ የሚለው አንቀላፋ ለማለት የሰጡት መልስ ነው።

ሱፐርቫይዘር: እ.....ም

የተማሪ አስተማሪ: አንቀላፋ የሚለው ደግሞ ያንጎላጀ ትርጉም ፍቺው ነው ብዬ ነው እንትን ያልኩት

ሱፐርቫይዘር: እንቅልፉን አንቀላፋ ለማለት?

የተማሪ አስተማሪ: እንቅልፉን አንቀላፋ ለማለት ነው

ሱፐርቫይዘር: እ.... ም

የተማሪ አስተማሪ: ተማሪዎቹ ያሉት ሌላውን...

ሱፐርቫይዘር: እሺ ከዚህ የተሻለ ዓረፍተ ነገሮች በሚቀጥለው አንተ የምትሰሩትን በተሻለ መንገድ አርመሃል? አርሜያለሁ ነው የምትለው ተረጋግረህ።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: አባባሌ ግን ግልፅ ይሁንልህ ይሄ ተመሳሳይ ነው የምትለው እንደ አለ ዓረፍተ ነገሩ ከመፀሐፍ ውስጥ የወጣ እንደሆነ ነው ይህ ግን የነዘርትሁን ሠፈር በወደቁት ላሞች ጥንብ ተሞልቷል የሚለው እንዳለ በታሪክ ውስጥ የማያልፍ ቀን በሚለው ውስጥ ያለ አይደለም ነው እንዴ?

የተማሪ አስተማሪ: ያለ ይመስለኛል

ሱፐርቫይዘር: እየው በሚገባ:: ሌላው የምትነግረኝ እስቲህ በዚህ ሁኔታ በተለይ በማስተማር ሁኔታ ከቃሎቹ ጋር ሌላ እየተረጋጋህ ስትሄድ በተሻለ መንገድ ይህንን ይህንን አስታውሼ ሰራሁ ብለህ የምትጨምረው ሀሳብ አለህ

የተማሪ አስተማሪ: በዚህ እንትን ላይ

ሱፐርቫይዘር: እ.....ም

የተማሪ አስተማሪ: በዚህ መልመጃ ላይ ነው

ሱፐርቫይዘር: በዚህ መልመጃ ላይ

የተማሪ አስተማሪ: በዚህ መልመጃ ላይ ቅድም እንደተናገርኩት ምንድነው? አንደኛው አሁን ባነሳህቸው ላይ በተመሳሳይ መልኩ ካረፍተ ነገሩ ከዛ ከምንባቡ እንዳለ የወሰዱትን ዓረፍተ ነገር የሰጡ ልጆች ነበሩ እነዚያን ግን ይሄ ከመፀሐፍ ያለ ነውና ሌላ ሞክሩ ለማለት ሞክራያለሁ

ሱፐርቫይዘር: እሺ መጨረሻ ላይ የሰጠኸው 5፣6፣7 የቤት ስራ እነዚህ ስራ ብለህል:: እነዚህን የቤት ስራ ብለህ ከክፍል ውጪ እንዲሰሩ ያደረከው፣ የጠየከው ምን ላይ የተመሰረቱ ናቸው ብለህ ነው

የተማሪ አስተማሪ: የቤት ስራዎቹን ከሚቀጥለው ያሰራኋቸው ....

ሱፐርቫይዘር: እ..... ም

የተማሪ አስተማሪ: ቃላቶች አሉ በጠና የሚል አለ

ሱፐርቫይዘር: እ..... ም

የተማሪ አስተማሪ: እንደገና ቃላቶች ተሰጥተው እነዚያ ቃላቶች የባለቤት ገላጮች የሚያመለክቱ ናቸው

ሱፐርቫይዘር: እ.... ም እነዚህ ናቸው

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: እሺ እነዚህ ነገሮች ከዓላማው ጋር ይገናኛሉ በወቅቱ ካልከው ዓላማ ጋር ወይም በዓላማው ላይ የማይገናኙ ከሆነ ተቀራራቢነት አላቸው

የተማሪ አስተማሪ: ተቀራራቢነት አላቸው

ሱፐርቫይዘር: ተቀራራቢነት አላቸው:: ከሱ ሌላ የምትሰጠው አስተያየት አለህ በወቅቱ ባስተማርከው ላይ ይሄ ይሄ ነው ብለህ

የተማሪ አስተማሪ: ሌላ የምሰጠው አስተያየት የለኝም ብቻ እንዴት ነው አሁን ስለሁኔታው ሳየው ከመጀመሪያው ደረጃ፣ ከመጀመሪያው ጀምረው ከሁለተኛው ከአምስተኛው እያየሁት ስመጣ በይበልጥ ተማሪው ልክ እንሄት ነው ሳልፈራው ያለምንም ፍርሀት ለማስተማር በደንብ እንትን አለኝ ትንሽ እንትን የሚለኝ ጥሩ የሚመስለኝ ከመጀመሪያ ፔሬድ ይልቅ አንደኛው ፔሬድ እንደ መሟሟቂያ እንደማለት ነው:: ለኔም ለተማሪዎችም::

ሱፐርቫይዘር: እ.... ም

የተማሪ አስተማሪ: እንደዛ አድርጌ በሁለተኛው ፔሬድ ላይ የማደርገው ደግሞ ከዚያ የተሻለ ነው::

ሱፐርቫይዘር: የተሻለ ነው? እና በመጀመሪያው ከምትታይ በሁለተኛው ክፍለ ጊዜ ብትታይ የተሻለ ነው?

የተማሪ አስተማሪ: ለኔ እንደዚያ ይመስለኛል።

ሱፐርቫይዘር: እሱን እናስባለን፣ እንሞክራለን። እንደዚያ ለማድረግ

የተማሪ አስተማሪ: እሺ

ሱፐርቫይዘር: እሺ አመሰግናለሁ።

ውይይት 3

ሱፐርቫይዘር: ከአላማው ልንጀምር እንችላለን። አላማውን ማንበብ ብቻ ነው። አሁን የምናነሳው ማንበብ ማለት አላማውን ካነበብን በኋላ ያንተን ጠንካራ ነጥቦች ብዙ ጠንካራ ነጥቦች ናቸው ያሉት። ብዙ ማለት ይቻላል። እነዚያን እናነሳና ወደ አላማው እንመለሳለን።

የተማሪ አስተማሪ: አላማው ደግሞ ቀድመን እናነሳለን። ያሳየው ምን መስራት ነው የታቀደው። ምንድን ነው የተሠራው? የሚያሳየን አላማውን ነው ማለት ነው። ከዚህ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች አሉላ አባ ነጋ ከሚለው ምንባብ የወጡትን ጥያቄዎች በትክክል ይመልሳሉ። ይህን ብለን አቀራረቡን በሚመለከት ብዙ ጥሩ ነጥቦችን ማንሣት ይቻላል። የመጀመሪያው አንብቦ መረዳት የሚል ተማሪዎቹ ድምፅ ሳያሰሙ አንብበው ጥያቄዎቹን ለመመለስ መምከራቸው አንድ የምናደርገው ልምምድ ነው። ስለዚህ ይህ ጥሩ ነው። ድምፅ ሳያሰሙ እንዲያነቡ ማድረግ ጥሩ ነው። በሚያነቡበት ጊዜ እያንዳንዱን አካባቢ እየዘርክ የማየቱ ሁኔታ ማየት ብቻ አይደለም ቀርቦ ተማሪዎቹ እንዲያነቡ የመገፋፋት የመርዳት ሁኔታ ይህ ጥሩ ነው። ለእያንዳንዱ ሌሎች የተማሪ አስተማሪዎቹ ላይ ያልታየ ነው። በእያንዳንዱ ለምሳሌ እራሳቸው ድምፅ ሳያሰሙ የሚያነቡትን ጊዜ፣ የምትወያዩበትን ጊዜ፣ የተለያዩ ክንዎኔዎችን የምታደርግበትን ጊዜ ለዝግጅት መግለጫ ላይ ወስነህል ጥሩ ነው። መወሰንህ ብቻ አይደለም። ማመልከትህ ብቻ አይደለም። በዚያ መሠረት ተከትለህል ይህ ጥሩ ነው። ሁኔታህ ምንም ፍርሀት የለበትም። ምንም የተለየ ይህን... ይህን... ይታይልኝ የሚል ነገር የለበትም። natural ነው የምንለው ይህ ጥሩ ነው። በድምፅ ሳያሰሙ ካነበቡ በኋላ ውይይት ስታደርጉ የመልስ

እወሳሰኑ በጣም ጥሩ ነው። የየቡድኑን መልሶች በጥቁር ሠሌዳ ላይ ከሠፈርክ በኋላ። የቱ ነው መልስ። ወደ መፅሀፉ ተመልሰው መረጃዎችን እናሳያለን። ይህ ጥሩ ነው። ጥሩ ልምድ ነው። በዚህ ሁኔታ የሚቀጠል ነው። ሌሎችም ጠንካራ ነጥቦቹ አሉ። እና እነዚህ ነገሮች በልምድ የተወሰኑ ጊዜ ካስተማሩ በኋላ የሚታዩ ናቸው። በአንተም ላይ የሚታዩትና እነዚህ በጣም ተስፋ የሚሠጡ ተግባሮች ናቸው። በጣም አነስተኛ ጥያቄ ነው ያለኝ። ወደ አንተ አስተያየት ከመመለሴ በፊት በትክክል ይመለሳሉ የሚል አላማው ውስጥ በትክክል ይመልሳሉ። እንዴት ነው ይመለሳሉ ስንል? በትክክል ይመልሳሉ ስንል ይህንን ያህል በአላማ አፃፍ እቅድ ውስጥ አላማ እቅድን ነው የሚያመለክተው። የተወሰነ ግዜ ከተማሩ በኋላ የሚያደርጉት እና በትክክል የሚለው እንዴት ነው?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ ዋናው ግብ የባህሪ ለውጥ ስለሆነ ከምንባቡ ውጭ ከዚህ በፊት እንዳየሁት ከምንባቡ ውጭ የመናገር ስሜት ይኖራል። ለምሳሌ:- እዚያ አሉላ አባ ነጋ.... ሲጠየቁ ከምንባቡ ውጭ የመናገር ስሜት ይኖራልና። ትክክለኛው አሁን ከተሰጠው ምንባብ አንፃር የሚሰጡት መልስ ብቻ ነው። መሆኑ ነው ምንአልባት ትክክለኛ ለምሳሌ አንድ ጥያቄ እዚህ ላይ አላየነውም እንጂ አንድ ጥያቄ ሰላይ ናቸው ወይ የሚል ነው። በምንባቡ መሰረት አሉላ አባ ነጋ ሰላይ ናቸው አይልም። ስላዩቻቸውን አሰማርተዋል። አሁን የሎጂክ ጥያቄ መልሶችን ማምጣት ጀምረው ነበር። ምንድነው? ሰላይ መላክ ከቻሉ ሰላይ ማሰማራት እስከቻሉ። ሰላይ ሊሆኑ ይችላሉ የሚል አሁን እዚህ ላይ ትክክል ነው። ብዬ የምወስደው በምንባቡ አንፃር መመለሱ ይመልሳሉ ማለቱ participation ነው። መሳተፍ ማለት ነው።

ሱፐርቫይዘር: በትክክል ይመልሳሉ?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: በትክክል ይመልሳሉ ማለቱ ግን.....

የተማሪ አስተማሪ: በትክክል ይመልሳሉ ማለት በምንባቡ ሁኔታ አንፃር መሄዱን ለማሳየት ነው።

ሱፐርቫይዘር:

እሺ። አሁን ወደ ራስህ ራስህን ግምገማ ተመለስን። እንዴት ነው ያስተማርከው ተመልሶህ ስትመለከት ይህንን በዚህ መንገድ አሻሽላለሁ የምትለው አስተያየት በዚህ መንገድ የለም አጠናክረዋለሁ... ከሠራሁበት መንገድ የምትለው ይህንን በሚመለከት ጥሩ ነው።

የተማሪ አስተሳሰብ:

አዎ። አንድ ተስፋ የማደርገው አሁን በግሩፕ ተማሪዎቹ ሲመደቡ መሸፋፈን ይኖራል። ወይንም በደንብ እርግጠኛ satisfied የማደርግበት ነገር ምንድን ነው? ለምሳሌ አራት ተማሪዎቹ አራቱም በዚያ ነገር ላይ እኩል ተሳትፈዋል። የሚለው እምነት በደንብ አይኖረኝም። እዚህ ላይ ያሉት ተማሪዎች ውስጥ ምንአልባት ሁለቱ በደንብ ይሰራሉ። የሚል ነው። ወይ አንዱ ስለዚህ .... በተቻለ መጠን አሁን ሁሉም እንትን እንዲሉ የማድረግ እንዲሳተፉ የማድረግ ሁሉም በዚያ ላይ አቋም እንዲወስዱ የማድረግ... ነገር በማሳተፍ ችግሩ ብዛታቸውን እንጂ የየግል ቢሆኑ ጥሩ ነበር። ግን አሁን... ሌላ ዘዴ ለመጠቀም ያሰብኩት። ድንገት መፅሀፍ ተማሪዎች... ከመሀል... እኔ ራሴ አንዱን... ካለ የፈለኩበት እጅ ያወጣውን... አንተ ፀሀፊ ነህ። አንተ ነህ የምትናገረው የሚለውን ትቶ ተማሪው ራሱ ተነስቶ እንዲናገር የማድረግ ትቶ የግድ ይሞክሩታል። በዚያ ላይ ግልፅ ሙከራ ያደርጋሉ። ይህ የግሩፕ ስራ የመሸፋፈን ሁኔታ አለ ማለት ከመሀላቸው አንድ dominate ሊያደርግ ይችላል። ተማሪዎችን እና እሱ እንዳይሆን አንዱ ማንንም... የፈለጉትን እያስነሱ መጠየቅ... አሱን እንደመፍትሄ አድርጌ ልወስደው አሰብኩ።

ሱፐርቫይዘር:

አማራጭ መንገዶችን እያየን ነው። አማራጭ መንገዶችን የምናየው እያንዳንዱ ተማሪ ሙሉ በሙሉ የሚሳተፍበትን፣ የሚሰራበትን መንገድ... የቡድን ማስተማሩ ለዚህ አንድ የሚያስቸግር ጎን አለው። ነው የምትለኝ?

የተማሪ አስተማሪ:

አዎ።

ሱፐርቫይዘር:

እያንዳንዱ ተማሪ ራሱን ችሎ የተለያዩ ነገሮችን ይሰራል። እንዲሰራ አያደርገውም እና ይህን በማድረግ አንተ አሁን ያቀረብከው። ተራማዎችን በቡድን ከመደብክ በኋላ ከሠሩ በኋላ

በቡድን አባላትን ማንኛውም ሰው አንስቶ የመጠየቅ ሁኔታ ነው ይምትለኝ?

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ይህ ሊሆን ይችላል። ይህ ተማሪ በቡድን ከመደብክ በኋላ የምትጠይቀው ግን የተፃፈውን ነገር አንስቶም ሊያነብልህ ይችላል።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ቡድኑ የፃፈውን ነገር አንስቶ ሊያነብልህ ይችላል።

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: ዋናው ግን ከቡድኑ ሁኔታ ጋር ነው የምናየው። በቡድን በሚሠሩበት ጊዜ ሁሉም ተማሪዎች እንዲወያዩ የማድረግ ሀሳብ፣ አንዱ የማያውቀውን ሊማር እንዲችል በዚህ በቡድን ውይይት እየተቆጣጠርክ ነው። በቡድን በሚወያዩበት ጊዜ፣ በሚሰሩበት ጊዜ፣ እና እያንዳንዱ ተማሪ በቡድን ውስጥ ያለው ተካፋይ እንዲሆን እያደረገህ ነው። በዚያ ወቅት ይህን ካደረገህ ፍላጎት የሌለው እንኳን ከቡድኑ የሚማረው ነገር አለ። ፍላጎት ያድርገታል፣ ከቡድኑም የሚማረው ነገር አለ ይማራል። አሁን በመጨረሻ ተቆጣጥረህ ብትጠይቀው... ይህንን መልስ ሊሰጥህ ይችላል። መጀመሪያ ግን በቡድን በሚሰሩበት ጊዜ ይህንን ቁጥጥሩን ካላደረገህ ግን። የፈለከውን ተማሪ ብትጠይቅ ከቡድኑ አባላት ውስጥ አስቀድመህ ይህንን ሁኔታ ፀሀፊ፣ ሰብሳቢ የሚል ነገር አለ... በተለይም ይህን ካልክ በኋላ የፈለከውን ብትጠይቅ። ድንገት ደግሞ የሚያስደነግጥም ነገር ሊሆን ይችላል። ሌላው በቡድን መስራት ውስጥ ፀሀፊውና ሰብሳቢው .... የማለዋወጥ ሁኔታ ይታያል? በየጊዜው!

የተማሪ አስተማሪ: አዎ እሱ ነው። አዎ የማየው እሱን ነው።

ሱፐርቫይዘር: አዎ...

የተማሪ አስተማሪ: participate የሚያደርጉት active ናቸው:: ሌሎቹን dominate ያደርጓቸዋል::

ሱፐርቫይዘር: አዎ...

የተማሪ አስተማሪ: እና እነሱን መለወጥ አንድ መፍትሄ ነው::

ሱፐርቫይዘር: አዎ ሁልጊዜ ይህን ሆነ ብሎ የመከተተል...

የተማሪ አስተማሪ: አዎ

ሱፐርቫይዘር: የመለወጥ ሁለት ነገሮችን ውይይት በሚያደርጉበት ጊዜ እያንዳንዱን ተማሪ ሌላውን አራት ተማሪዎች በአንድ ቡድን ሱስጥ ሲኖሩ:: አንድ ወይም ሁለቱ ሌሎችን ሸፍነው እንዳይናገሩ አድርገው የሚያደርጉበት ሁኔታ እንዳይፈጠር አራቱም ሀሳባቸውን እንዲያቀርቡ፣ እንዲማማሩ፣ የማድረግ ሁኔታ ለአ:: ሌላው ደግሞ በቡድን ውስጥ ፀሀፊ ካለ ሰብሳቢ አለ:: ሰብሳቢና ፀሐፊ እንዲለዋወጡ የማድረግ ሁኔታ መከታተል አለ:: ጥያቄ ስትጠይቅ ይህ አልታየም:: ፈፅሞ:: ድንገት ይህን ጥንቃቄ አድርገህ ከጠየቅህ አያስደነግጥም:: አሁን ግን ይህን ጥንቃቄ ሳያደርጉ ብትጠይቅ አጠያየቃችን ተማሪን ማስደንገጥ የለበትም:: ምንም እንኳን ለማስተማር እኛ አላማችን ለበጎ ነገር ነው:: ተማሪው እንዲማር ነው:: ለማስደንገጥ አይደለም:: ፈፅሞ:: ነገር ግን በአጋጣሚ ዝምብለን እከሌ ብለን በምንጠያየቅበት ጊዜ ድንገት ሊያስፈራራው ይችል ይሆን? ራሱ አስቦ እንኳን የሚመልሰውን መመለስ እንዳይል የምናደርግበት አጋጣሚ አለ:: ለማድረግ ነው:: ... ሌላ በዚህ ላይ የምታቀርበው ነገር አለ?

የተማሪ አስተማሪ: ጥያቄ የለኝም አመሰግናለሁ

ሱፐርቫይዘር: አመሰግናለሁ::

በቦተቤ መምህራን ተምህርት ቦለድ በአገር ውስጥ ቋንቋዎችና

ሥነ-ጥናት ክፍል የሁለተኛ ዓመት የዲፕሎማ ተማሪ

ዎችና በአራተኛ ዓመት የዲግሪ ተማሪዎች

የሚሞሉ የመጠይቅ ቅጽ

ውድ ተማሪ

የዚህ መጠይቅ ዋና ዓላማ በቦተቤ መምህራን ተምህርት ቦለድ የዲግሪና የዲፕሎማ መረሀ ገብር የማስተማር ልምድን በተመለከተ የተማሪ አስተማሪዎችን አስተያየት ለመሰብሰብ ነው። ይህ ጥናት ከተፈለገው ገብ መደረስ ለንዲቸል ተክክለኛ መረጃዎችን መሰብሰብና ማጠናቀር ይሻል። በመሆኑም አገት/አገቺ ጠቅላይ ቤት ውስጥ የቀረቡትን ጥያቄዎች ጠብቆና በማንጠብቅ አስተያየትህን/አስተያየትሽን በመገለጽ የበኩልህን/ የበኩልሽን ለንደታበረክት/ለንደታበረክቼ በተሆነ አጠይቃለሁ።

ውድ የሆነ የተምህርት ጊዜህን/ጊዜሽን ጠቅሞት ይህንን ጠቅላይ ቤት ለተባበረከኝ/ለሌተባበረከኝ በቀድሞ ምስጋና ያደርሱህ/ያደርሱሽ።

ማሳሰቢያ

በመጠይቅ ላይ ሥም መጻፍ አይገባም

የካቲት 3 1988 ዓ.ም.

I. አጠቃላይ መረጃ

ከተ. ቁ. 1-3 ለተጠየቀት ጥያቄዎች ተገቢ የሚሆኑትን መረጃዎች በተሰጡት ክፍቶች ሸታዎች ላይ አስፍር/አስፍሪ::

1. ዕድሜ _____

2. ጾታ _____

3. ወይ ከሌሎች ከመገባትህ/ከመገባትሽ በፊት በማስተማር ውይይት ላይ ተሳታፊ ነህ/ተሳታፊ ነሽ ነበር? አዎ _____ የለም _____

II. የማስተማር ልምዶችን በተመለከተ የቀረቡ ጥያቄዎች መመሪያ:-

ለአገልግሎት ጥያቄ በመልስ ነት ሊቀርቡ ይችላሉ ተብለው የሚታሰቡ አምስት አማራጮች አሉ:: እነርሱም:- 5=በጣም አስማማለሁ::

4=አስማማለሁ:: 3=በመጠኑ አስማማለሁ:: 2=አልአስማማም 1=በጣም አልአስማማም::

የሚሉ ናቸው:: ከዚህ በታች በቀረቡት ጥያቄዎች ትይዩ ከ5-1

ተ. ቁ. የተመለከተ ክፍት ስታዎች በሰገጠረዥ ቀርቦታ:: ለአገልግሎት

ጥያቄ የምትሰጠውን አስተያየት በመምረጥ በሠገጠረዥ ውስጥ ባለው ክፍት ስታ ይህን x ምልክት አድርግ/አድርገ::

5	4	3	2	1
---	---	---	---	---

1. ድንረ የማስተማር ልምድ ከሱፐርቫይዘር ይዘር ጋር ባደረሰው ወይይት ሱፐርቫይዘር ለደባሣ ጉንህ ከሚገባው ገቢ በላይ ትኩረት ሠጥቷል::

2. ሱፐርቫይዘር በአስተያየት መልክ ያቀረበለህ ሀሳብ ተቀባይ ነት ያለው ነበር::

	5	4	3	2	1
13. ከሱፐርቫይዘር ጋር በተጋጠሙ ሱፐርቫይዘር ተዕዛዞች መሠረዳ ያቸገ በመስጠት በስፍራ ውስጥ መፈጸም እንዳለባቸው ያሳያል ነበር::					
14. በቦሌው ውስጥ ቀይ ተሰባሳቢ ለሰዓት ማስተማር ሥነ ዘዴ ውስጥ የተማር ከውጭ ህባባዊ ጉዳይ ለማስተማር ለምሳሌ የሚረዳ ሆኖ አገኘተን ዋለ::					
15. ደኅረ የማስተማር ለምሳሌ ከሱፐርቫይዘር ጋር ያደረገው ውይይት ዘና የሚያደርግ መንፈስ እሳት ነበረበት::					
16. የማስተማር ለምሳሌ ጠቃሚ አስፈላጊ ነበር::					
17. ለማስተማር ለምሳሌ የተጠቀሙ የጊዜ መጠን በቂ እሳት ነበረ::					
18. ደኅረ የማስተማር ለምሳሌ ከሱፐርቫይዘር ጋር ያደረገውን ውይይት ሲቋቋም ወይንም መሻሻል ያለባቸውን ነጥቦች በመለየት ነበር::					
19. ደኅረ የማስተማር ለምሳሌ ከሱፐርቫይዘር ጋር የነበረው ውይይት ለማስተማር ለምሳሌ ሂደት ያነሰ አስተዳደር ነበረ::					

	5	4	3	2	1
20. በግብተኛ ልምድ ወቅት ሱፐርቫይዘር ሲሆን በዕቅድና በፕሮግራም ይከታተላል ልህ ነበር::					
21. ሱፐርቫይዘር ለገብገት የሚመጣው የአገገተን የግብተኛ ብቃት ለመገምገም ምና ለመዘገን ነው::					
22. ድኅረ የግብተኛ ልምድ ከሱፐርቫይዘር ጋር ስታይርግ የነበረው ወይትወት ተከታታይ ነትና ተለጣቂነት ያለው ነበር::					
23. ድኅረ የግብተኛ ልምድ በነበረው ወይት የሱፐርቫይዘር ገላጭ ዳኛ ነት ጉልቶ የሚሰማ ነበር::					

ክፍል ፲፲፯

ከዚህ ለሚከተለው ጥያቄ ያለህን አስተያየት በተሰጠው ቢዩ ቦታ ላይ ጻፍ::

24. የግብተኛ ልምድን በተመለከተ መሰጠት የምትፈልገው አስተያየት ቢላ ባሻገር ጻፍ::

25. ድኅረ የግብተኛ ልምድ በነበረው ወይት በይበልጥ የተተኮረበት ነገር የት ነበር:: /ዕለታዊ የትምህርት ዕቅድ፣ ስብዕና፣ አቀራረብ፣ የክፍል አመራር ወ.ዘ.ተ/

በከተቤ መምህራን ተምህርት ኮሌጅ በኢትዮጵያ ቋንቋዎችና
ሥነ-ፎሮኒክ ክፍል መምህራን / ሱፐርቫይዘር / የሚሞላ
የመጠይቅ ቅጽ

ውድ መምህራን

የዚህ መጠይቅ ዋና ዓላማ በከተቤ መምህራን ተምህርት ኮሌጅ የተካሄደውን
የማሰተማር ልምድ በተመለከተ የመምህራንን / የሱፐርቫይዘርን / አስተዳደር ለመ
ሰብሰብ ነው። ይህ ጥናት በተፈለገው ገቢ መድረስ እንዲቻል ተከክለና መረጃዎ
ችን መሰብሰብና ማጠናቀር ያሻል። በመሆኑም እርስዎ በመጠይቅ ውስጥ የቀረቡትን
ጥያቄዎች በጥቁር በማንበብና አስተዳደርዎን በመገለጽ የበኩልዎን አስተዋጽኦ እን
ዲያበረክት በትህትና እጠይቃለሁ።

ውድ የሆነ ጊዜዎን በመስጠት ይህንን መጠይቅ በመሙላት ስለተባበረኝ በቀ
ድሜዎ ምስጋና ይደረጋል።

ማሰባሰቢያ

በመጠይቅ ላይ ሥም መጻፍ አያስፈልገውም።

የካቲት 8 1988 ዓ.ም.

፲. አጠቃላይ መረጃ

ከተ. ቁ. 1-6 ለተጠየቁት ጥያቄዎች ተገቢ የሚሆኑትን መረጃዎች በተጠቃሚነት ክፍት ቦታዎች ላይ ያስፍሩ፡፡

1. ዕድሜ _____
2. ጾታ _____
3. የትምህርት ደረጃ _____
4. የሰለጠኑበት ልዩ መስክ
 በመጀመሪያ ዲግሪ _____
 በሁለተኛ ዲግሪ _____

5. አሁን በክፍለ ትምህርት የሚያስተምሩት ኮርስ /ሥነ-ጽሁፍ፣ ሥነ-ልቦና፣ ሥነ-ዘዳ/ _____

6. በኮሌጁ ውስጥ በማስተማር ላይ ለምን ያህል ጊዜ ቆይቷል
 _____

፲፲. የማስተማር ልምድ ዱን በተመለከተ የቀረቡ ጥያቄዎች መመሪያ፡-

ለአገልግሎት ጥያቄ በመልስ ነት ሊቀርቡ ይቻላል ተብለው የሚታሰቡ ለምስት ለምስት አማራጮች አሉ፡፡ እነርሱም፡- 5= በጣም አስማማለሁ 4= አስማማለሁ 3= በመጠኑ አስማማለሁ 2= አልሰማምም 1= በጣም አልሰማምም፤ የሚሉ ፍቺው ከዚህ በታች በቀረቡት ጥያቄዎች ተይዞ ከ5-1 ተ. ቁ. የተመለከተ ክፍት ቦታዎች በሰገጠረዥ ቀርቦታ፡፡ ለአገልግሎት ጥያቄ የምትሰጡትን ለስተዳደር በመምረጥ በሰገጠረዥ ውስጥ ባለው ክፍት ቦታ ይህን x ያልከት አድርጉ፡፡

	5	4	3	2	1
1. በጣስተጣር ልምድ ሂደት የተጣሪ ለስተጣሪ ዎቹን ብቻት መገምገምና መወዘኑ ቀድሞ ያተኮረት ጣገኘት ያለበት ጉዳይ ነው።	-	-			
2. የጣስተጣር ልምድ ፕሮግራም መሠረት ለደርገው ለሱፐርቪዥን ከመውጣት ያለበት ከአደጋ ጋር በመገናኘትና በመወገድ የሱፐርቪዥን ሂደት ያቀድሞ ነበር።					
3. ድካሚ የጣስተጣር ልምድ የሚኖረው ወይም ለተጣሪ ለስተጣሪው መመሪያ ተወካዮች በመስጠት የተጣሪ ለስተጣሪው በተገባር ለጉዳዮቹ ያደርጉ ነበር።					
4. የጣስተጣር ልምድ ሂደት በብሉጭ ሆነ በተመረቀ ክፍሉ በዚህ ደረጃና ክትትል ይደረገላታል።					
5. በጣስተጣር ልምድ ሂደት ውስጥ ከአደጋ ጋር በጋራ የተጣሪ ለስተጣሪ ዎቹ የገደብ አጠቃቀም ሊያገኙ ይገባል።					
6. ሱፐርቪዥን ሆኖ የተጣሪ ለስተጣሪ ዎቹን ለመከታተል የሚያስችል ዘዴ ብቻት ለጉዳዮች ስለመጠና መስጠት ስለሚችሉ ይገምታሉ።					

	5	4	3	2	1
7. ድኅረ የግብተኛ ልምድ ከተግራ አስተግራ ቻቸ ጋር እየተገናኙ ምገባ መረጃ መስጠት አስፈላጊ ጉዳይ ነው::					
8. ዘመናዊ የቋንቋ ግብተኛ ሥነ- ዘጸን በተመለከተ ያለቻት ገንዘብ ለሚያስናውኑት የሱፐር ቪዥን ተገ ባር በቂ ነው::					
9. ያለባቸው ተጠቃሪ የግብተኛ ሥራ የሱፐር ቪዥን ተገባር ባገባቸው እንዳይወጡት ቸገር ፈጥሯል::					
10. የግብተኛ ልምድን ለመከታተል በሱፐር ቪዥን ነት ሲሰማሩ ክፍለ ጊዜውን በሙሉ ክፍል ውስጥ ይቆዩ ነበር::					
11. በግብተኛ ልምድ ወቅት የተባባ ሪው ተምህርት ቤት መምህራን የግ ብተኛ ልምድን በመከታተልና በ ይገፍ ከአርሰቻ ጋር ተባብረው የተጠበቁት ሚና አልነበረም::					
12. ድኅረ የግብተኛ ልምድ ከተግራ አስተግራው ጋር ያደርጉ በነበረው ውይይት የተግራ አስተግራው ራሱን በራሱ እንዲገመገም የሚያደርጉበት መንገድ ነበረባቸው::					

ክፍል ሁለት

መጠሪያ:-

ከዚህ በታች ለቀረቡት ጥያቄዎች መልሱን በተሰጠው ክፍት ቦታ ላይ ያስፍሩ ምናልባት የተሰጠው ቦታ ቢያንስ ከፕሮባ በተሰጠው ወረቀት ላይ መጠቀም ይቻላል::

13. የሞስተሞር ልምድና ስፕሪንግን በተመለከተ የጠቅላይ ልጅ ስሜር፣ ወርቅ ክሸጥ ወይም ሥልጠና አለ? መልስዎ አዎ ከሆነ የሰጠውን ሁኔታ ባጭሩ ይገለጹ::

14. ስለቶ ባዘጋጅው ቀፎ በተጠማሪ የተማሪ አስተማሪውን የክፍል ውስጥ እን ቀስቃሴ የሚዘገጡት ለላ አማራጭ አለ? ባለ ይገለጹ::

15. ደገረ የሞስተሞር ልምድ ከተማሪ አስተማሪዎች ጋር ወይይት የእርስዎ ነበር? ባጭሩ ይገለጹ?

16. በታቀደው መሠረት እንደገናገናን ተግሪ በሰጠንት ስንድ ጊዜ ለሰባት ጊዜ ያህል ገብተዋል? ከሌሎች ለምን እንደሆነ ያስታውሱ ይገለጹ?

17. ድኅረ የግንባር ልምድ ከተግሪ አስተግሪያቸ ጋር በእንደገናገና ገብነት በኋላ ወይይት ይደረጋል:: የዚህ ወይይት ዋና ዓላማ ምንድነው? በአጭሩ ይገለጹ::

18. ለግንባር ልምድ የተወደበው ጊዜ በቂ ነው ብለው ይገምታሉ? ይህ ያህል ጊዜ በቂ ካልሆነ በርስዎ ገምት ምን ያህል መሆን አለበት?

19. በከተቤ መምህራን ተምህርት ኮሌጅ በየዓመቱ የተግሪ አስተግሪያቸ የግንባር ልምድ ያካሂዳሉ የዚህ የግንባር ልምድ ዋና ዓላማ ምንድነው? በአጭሩ ይገለጹ::

20. በአጠቃላይ የግንባር ልምድን በተመለከተ የሚሰነዘሩት ተግሪ አስተ ያየት ካለ ይገለጹ::

ዲክላራሲዮን

እኔ ከዚህ በታች ፊርማዬን ያስቀመጥኩት የድገረ ምረቃ ተማሪ፣ ይህ ጥናት የራሴ ሥራና በጥናቱም ውስጥ የተጠቀምኩባቸውን ፅሁፎች ምንጮች በሙሉ በትክክል የጠቀስኩ መሆኔን አረጋግጣለሁ።

ሥም ዓለም አሸቱ

ፊርማ

አድራሻ አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ የኢትዮጵያ ቋንቋዎችና ሥነ-ፅሁፍ ክፍል አዲስ አበባ።

የማስረከቢያ ቀን 26-09-88 ዓ.ም.

*non ethical
and bad teacher.*